

TALOUSARVIO 2024

ja taloussuunnitelma 2025-2027

Rovaniemen kaupunki
Kaupunginhallitus 20. ja 27.11.2023
Kaupunginvaltuusto 11.12.2023

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Laadimme tulevan vuoden talousarviota jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Kuntatalouden ennusteet viittaavat siihen, että kuntien talous heikkenee talouden suunnittelukaudella 2024–2027. Kuntien on löydettävä tasapaino rakennemuutoksen jälkeen ja tehostettava omia voimavaroja uusien tulojen löytämiseksi.

Vuoden 2023 alusta alkaen Rovaniemen kaupungin palveluista ovat korostuneet sivistyspalvelut, kuten varhaiskasvatus, perusopetus, liikunta ja vapaa-aika, sekä esimerkiksi asumiseen, maankäyttöön, kaavoitukseen ja liikenteeseen sekä muut elinvoiman kehittämiseen liittyvät palvelut.

Vuonna 2024 valmistaudutaan jo seuraavaan muutokseen, kun työllisyyspalvelut siirtyvät valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta. Rovaniemi valmistautuu Ranuan kanssa hoitamaan uuden työllisyysalueen tehtäviä. Valtion on luvannut korvata täysimääräisesti muutoksesta johtuvat kulut.

Talous tasapainoon suunnitelmakaudella

Kaupungin rakenne on muuttunut ja valtionosuudet vähentyneet merkittävästi. Yleinen kustannusten nousu on edelleen voimakasta, korot ovat nousseet tasaisesti vuoden 2023 aikana. Kunta-alan virka- ja työehtosopimusratkaisu vaikuttaa palkkoihin ja kasvattaa henkilöstökuluja. Maailmanpoliittinen epävarmuus asettaa haasteita kuntatalouteen. Nämä kaikki seikat heijastuvat talousarvioon. Kun kulut kasvavat ja tulot pienenevät, meidän on hillittävä menojamme.

Vuosina 2024–2027 kaupungin tulee tehdä sopeuttamis- ja tehostamistoimia, jotta talous saadaan pidettyä taloussuunnitelmakaudella kuntalain edellyttämässä tasapainossa. Suunnitelmakaudella palvelutarjontaa on sopeutettava muun muassa suhteessa lasten määrään. Vuosina 2024–2027 koulua käyvien lasten määrä tulee yleisten ennusteiden (FCG, MDI, Tilastokeskus) mukaan vähentymään Rovaniemen alueella noin 700 lapsella (2023: 6 648).

Konsernijohtamisessa tähdätään siihen, että konserniyhtiöiden tuottamat palvelut tarjoaisivat kaupunkilaisille kohtuuhintaiset, keskiarvoa matalammat asumiskustannukset. Lisäksi yhteisenä tavoitteena on aktiivinen osallistuminen erilaisiin työllistämistoimenpiteisiin.

Talouden suunnittelukausi tulee olemaan kuntahistorian vaikeimpia, mutta vastuullisella ja aktiivisella talouden hoitamisella pärjäämme. Yhdessä kykenemme näkemään laajoja kokonaisuuksia, ja kompromissejakin on kyettävä tekemään. Meidän tulee miettiä, miten rakennamme älykkäästi, kestävästi ja yhteistyössä hyvää tulevaisuutta Rovaniemelle.

Kaupunki investoi kouluihin

Rovaniemen kaupunki investoi vahvasti lapsiin ja nuoriin rakentamalla uudet Napsun ja Vaaranlammen monitoimirakennukset, joiden on määrä valmistua vuonna 2025. Lisäksi investointiohjelmaan sisältyy Neljäntuulen koulun eli sairaalakoulun uudet tilat keskussairaalan läheisyyteen. Kaikkiin mainittuihin kouluihin investoidaan vuosina 2024–2027 yhteensä arviolta

77 miljoonaa euroa. Näiden investointien avulla haluamme taata kaikille lapsille sujuvan koulunkäynnin Rovaniemellä.

Kaupungintalon korjausinvestointi on sijoitus toimivaan ja moderniin työympäristöön sekä Alvar Aallon rakennuskulttuurin säilyttämiseen. Kaupunki haluaa kehittää omaa työ- ja hallintokulttuuria siten, että kaupungintalo avautuu peruskorjauksen valmistuttua aiempaa enemmän kaupunkilaisille ja muille toimijoille.

Vetovoimainen ja kansainvälinen Rovaniemi kasvaa ja kehittyy

Rovaniemi on houkutteleva paikka asua ja vetovoimainen, muuttovoittoinen maakuntakeskus. Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksissä (EVP-indeksi) Rovaniemi sijoittuu parhaaseen viidennekseen. Rovaniemen pitovoima on hyvä työikäisissä ja kaupunki houkuttelee heitä muualta Suomesta ja ulkomailta.

Rovaniemi on Helsingin jälkeen Suomen kansainvälisesti merkittävin ja näkyvin kaupunki. Lapin korkeakoulukonserni on tärkeä vetovoimatekijä ja houkuttelee opiskelijoita ja tutkimusentekijöitä niin Suomesta kuin maailmalta. Kansainvälisyys vahvistuu Rovaniemellä entisestään koulutuksen, matkailun ja erilaisten sotaharjoitusten muodossa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2023 aikana keskustan alueelle merkittäviä asemakaavoja, kuten Sairaalanniemen ja Valionrannan asemakaavat. Nämä vaikuttavat tulevaisuudessa Rovaniemen jokirannan maisemaan ja tuovat mahdollisuuksia uusiin koteihin ja elinvoimaan. Tulevaisuudessa myös potentiaaliset voimalaitosinvestoinnit voivat tuoda kaupunkiin uusia mahdollisuuksia.

Pohjoisen ja arktisen osaamisen arvo on kasvanut, kartta on kääntynyt ympäri. Pohjois-Suomessa on Suomen ainoa toimiva maayhteys maailmalle, ja Rovaniemen sijainti on huoltovarmuuden ja logistiikan näkökulmasta keskeinen. Arktisen alueen dynamiikka, Nato-jäsenyys ja turvallisuusliittoumat vaikuttavat kaupunkiimme, esimerkiksi valtiovetoiseen liikenneyhteyksien rakentamiseen.

Luotan, että Rovaniemi jatkaa tilapäisistä talouden epävarmuustekijöistä huolimatta voimakasta kehittymistä vetovoimaisena arktisena pääkaupunkina.

Haluan kiittää Rovaniemen kaupungin organisaatiota ja päättäjiä yhteistyöstä kaupungin kehittämisessä. Toivotan niin Rovaniemen kaupungin henkilöstölle ja päättäjille kuin kuntalaisille ja yrityksille eteenpäin katsovaa määrätietoisuutta kehittää kaupunkiamme kohti yhteisiä päämääriä.

Ulla-Kirsikka Vainio
Kaupunginjohtaja

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	2
1. STRATEGIA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	6
1.1 IHMISEN KOKOINEN ARKTINEN PÄÄKAUPUNKI -KATSAUS	6
1.1.1 Elinvoiman, elinkeinotoiminnan ja työllisyyden kehittyminen	6
1.1.2 Kuntalainen.....	11
1.1.2.1 Väestö.....	13
1.1.2.2 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	22
1.1.3 Elinympäristö	25
1.2 STRATEGIAN TAVOITTEIDEN EDISTÄMINEN JA SEURANTA TALOUSARVIOVUONNA.....	31
2. KAUPUNKIKONSERNI- ORGANISAATIO	33
2.1 PERUSKAUPUNKI-ORGANISAATIO	33
2.1.1 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	34
3. HENKILÖSTÖ	36
3.1 HALLINTO-ORGANISAATIO	36
3.2 HENKILÖSTÖTAVOITTEIDEN EDISTÄMINEN JA SEURANTA TALOUSARVIOVUONNA	37
4. TALOUS	38
4.1 TALOUDEN KEHITTYMINEN	38
4.1.1 Yleinen taloudellinen kehittyminen.....	38
4.1.2 Rovaniemen peruskaupungin talouden kehittyminen	40
4.2 TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS	45
5. KÄYTTÖTALOUSOSA	50
5.1 KÄYTTÖTALOUSOSA PERUSKAUPUNKI.....	50
5.2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS.....	55
5.3 KESKUSVAALILAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS.....	58
5.4 KAUPUNGINHALLITUKSEN TOIMINTA JA TALOUS	61
5.4.5 Tilapalvelukeskus toiminta ja talous.....	73
5.5 HYVINVOINTILAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS.....	77
5.6 SIVISTYSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS	84
5.7 ELINVOIMALAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS.....	99
5.8 TEKNISEN LAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS	105
5.9 YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS.....	111
6. TULOSLASKELMAOSA	115
6.1 TILAPALVELUKESKUS TULOSLASKELMA.....	119
7. INVESTOINTIOSA	120
7.1 PERUSKAUPUNKI YHTEENSÄ.....	120
7.2 KAUPUNGINHALLITUS.....	122

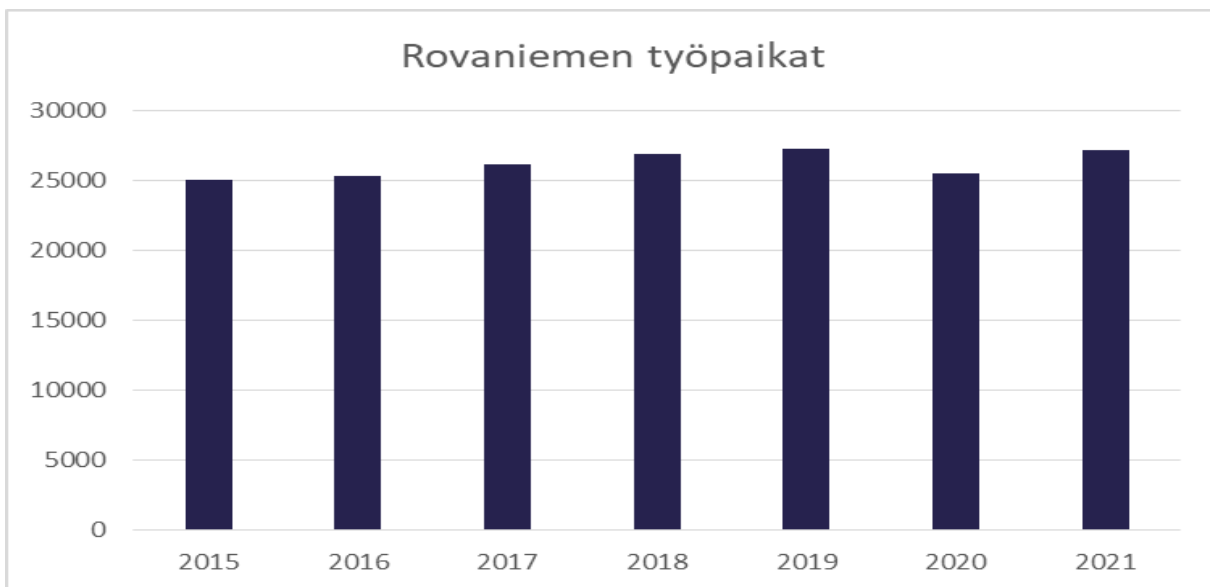
7.3 HYVINVOINTILAUTAKUNTA	124
7.4 SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	126
7.5 TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	127
7.6 KONSERNIYHTEISÖT	129
8. RAHOITUSOSA.....	130
9. KONSERNIOSA.....	134
9.1 Konserniyhtiöt.....	136
9.1.1 Neve Oy.....	136
9.1.2 Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy.....	140
9.1.3 Napapiirin Residuum Oy	143
9.1.4 Työterveys Lappica Oy.....	146
9.1.5 Kiinteistö Oy Lappi Areena.....	149
9.1.6 Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy.....	151
9.2 KUNTAYHTYMIEN TOIMINTA, TALOUS JA INVESTOINNIT	153
9.2.1 Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	153
9.2.2 Ounastähti kehittämiskuntayhtymä.....	155
9.3 MUIDEN KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA, TALOUS JA INVESTOINNIT	157
9.3.1 Lapin alueteatteriyhdistys Ry.....	157
9.3.2 Rovaniemen kylien kehittämissäätiö.....	160
9.3.3 Eduro-säätiö sr.....	162
10 KOONTI PERUSKAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN TALOUDESTA	165
10.1 Koonti peruskaupungin ja kaupunkikonsernin investoinneista	167
11. LIITTEET	168

1. STRATEGIA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

1.1 IHMISEN KOKOINEN ARKTINEN PÄÄKAUPUNKI -KATSAUS

1.1.1 Elinvoiman, elinkeinotoiminnan ja työllisyyden kehittyminen

Tässä toimintaympäristöosiossa nostetaan esiin Rovaniemen elinvoiman kehittymisen kannalta keskeisimmät tilastot. Elinvoiman kehittämisen linjaukset ja tulevaisuuden painopisteet sisältyvät valmisteilla olevaan kasvuohjelmaan.

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2021 Rovaniemen kaupungissa oli 27 213 työpaikkaa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 1 659 työpaikkaa eli 6,5 prosenttia. Vuoden 2020 aikana koronapandemia vaikutti suuresti elinkeinotoimintaan ja työpaikkojen määrään. Vuonna 2019 työpaikkoja oli 27 311 eli työpaikkojen määrä oli vielä vuonna 2021 hieman alle aiemman tason. Vuoden 2022 tietoja ei ole vielä julkaistu.

Rovaniemen työpaikat yhteensä työnantajasektoreittain (kpl)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yhteensä	25 017	25 343	26 195	26 940	27 311	25 554	27 213
Yksityinen sektori	12 041	12 481	13 167	13 772	14 210	12 932	14 359
Valtio	3 002	2 852	2 929	2 944	3 081	3 135	3 257
Kunta	7 137	7 117	7 176	6 946	6 738	6 747	6 708
Valtioenemmistöinen Oy	631	651	711	977	959	415	478
Yrittäjät	2 152	2 184	2 151	2 271	2 263	2 287	2 370
Tuntematon	54	58	61	30	60	38	41

Lähde: Tilastokeskus

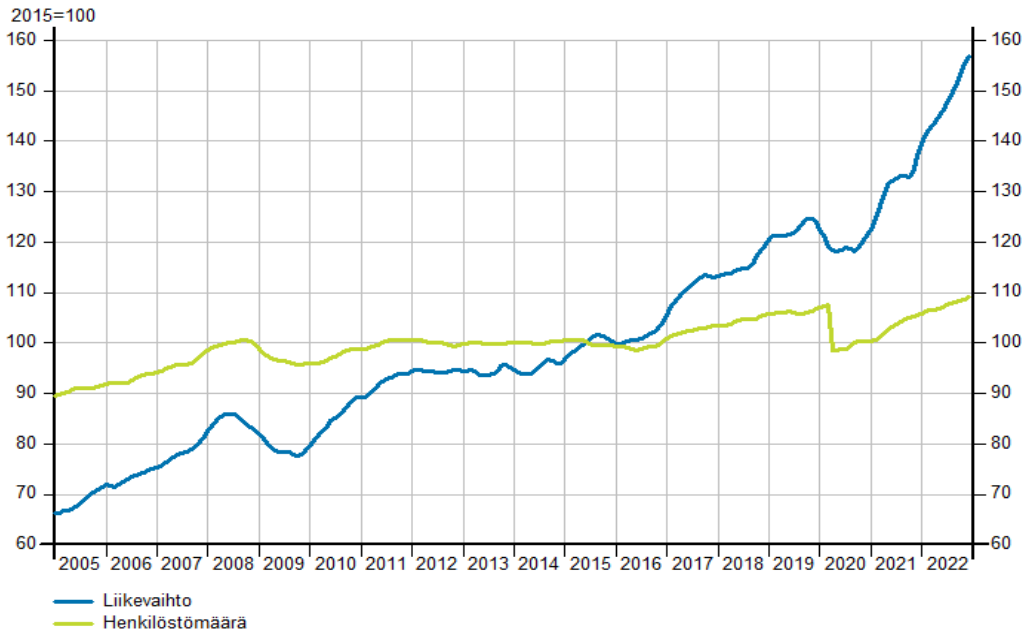
Rovaniemen työpaikat yhteensä työnantajasektoreittain (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yksityinen sektori	48,1	49,2	50,3	51,1	52,0	50,6	52,8
Valtio	12,0	11,3	11,2	10,9	11,3	12,3	12,0
Kunta	28,5	28,1	27,4	25,8	24,7	26,4	24,6
Valtioenemmistöinen Oy	2,5	2,6	2,7	3,6	3,5	1,6	1,8
Yrittäjät	8,6	8,6	8,2	8,4	8,3	8,9	8,7
Tuntematon	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2

Lähde: Tilastokeskus

Suurin osa Rovaniemen työpaikoista on yhteiskunnallisten palvelujen ja yksityisten palvelujen työpaikkoja. Yksityisen sektorin työpaikkojen määrä ja osuus kaikista työpaikoista on kasvanut selkeästi vuodesta 2015 vuoteen 2021. Vuonna 2021 Rovaniemen työpaikoista noin 53 prosenttia oli yksityisellä sektorilla. Kuntatyöpaikkojen osuus oli noin 25 prosenttia. Valtiolla tai valtioenemmistöisissä osakeyhtiöissä työskenteli noin 14 prosenttia Rovaniemellä työssäkäyvistä. Yrittäjiä oli puolestaan noin 9 prosenttia.

Vuosien 2015-2022 välisenä aikana Rovaniemen työnantajasektorilla tapahtuneet muutokset voidaan tiivistää siihen, että toimialojen kasvu on tapahtunut erityisesti yksityisen sektorin (yksityinen sektori ja yrittäjät) ja työpaikkojen kautta. Vuoden 2023 ensimmäisellä kvartaalilla Rovaniemen yrityskanta oli 4 801. Kasvua edellisen vuoden vastaavaan kvartaaliin verrattuna oli 200 yritystä ja 4,3 prosenttia. Liikevaihdon kasvu on ollut merkittävää erityisesti koronapandemian jälkeisenä aikana.

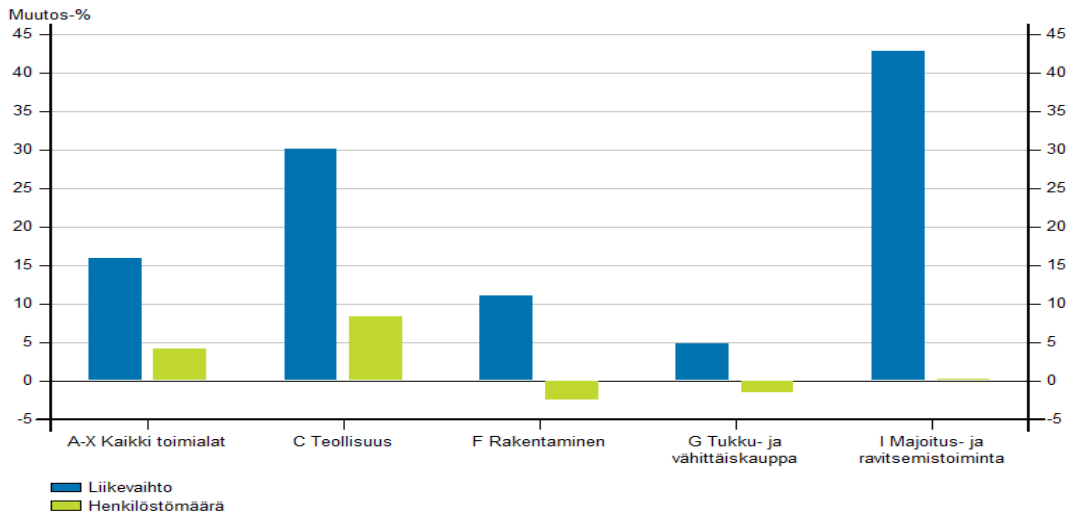
Liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys Rovaniemellä A-X Kaikki toimialat

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Rovaniemen seutukunnan yritysten kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi 16 prosenttia vuonna 2022. Vuonna 2021 vastaava muutos oli 8 prosenttia. Liikevaihto kasvoi vuonna 2022 kaikilla seuratuilla toimialoilla. Eniten liikevaihto kasvoi majoitus- ja ravitsemistoiminnassa (43 prosenttia) matkailun kääntyessä nousuun loppusyksystä 2021. Kaikkien toimialojen henkilöstömäärä kasvoi 4 prosenttia vuonna 2022. Eniten henkilöstömäärä kasvoi teollisuudessa (8 prosenttia).

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys Rovaniemen seutukunnassa vuosimuutos (%) vuonna 2022

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Työllisyys

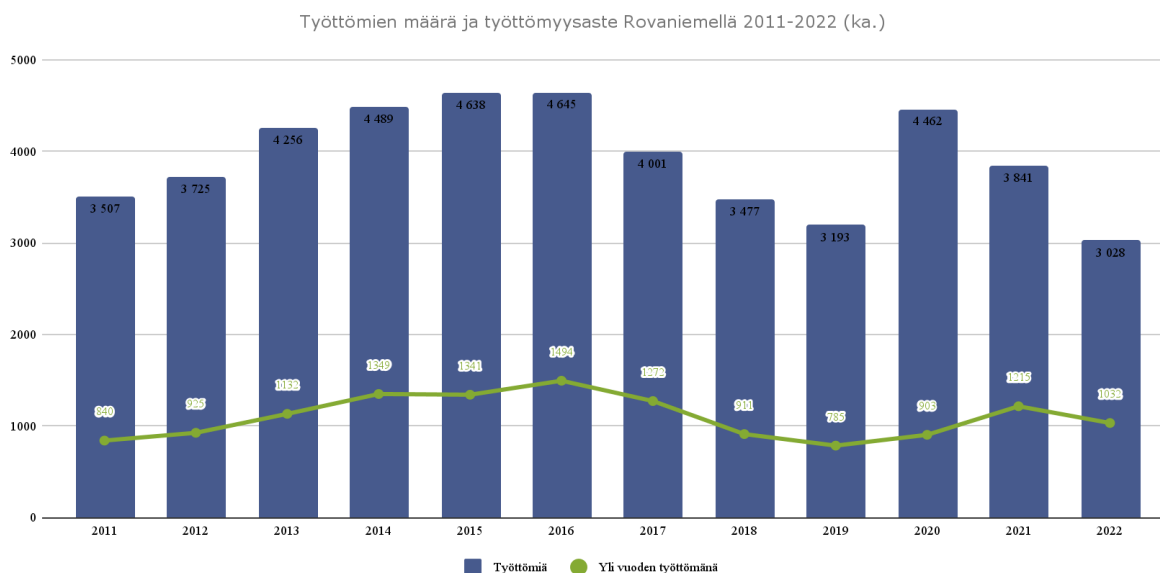

Vuonna 2020 18-64 -vuotiaiden työllisyysaste (työllisten osuus ikäluokasta) oli 66,9 prosenttia. Työllisyysaste laski koronapandemian seurauksena. Vuonna 2021 työllisyysaste oli 71 prosenttia.

Työttömyys

Rovaniemellä oli työttömiä työnhakijoita vuonna 2022 keskimäärin noin 3 030 kuukaudessa. Vuonna 2021 määrä oli noin 3 840 kuukaudessa eli työttömien määrä väheni vuodessa -21 prosenttia. Vuonna 2023 tammi-kesäkuun keskiarvojen mukaan työttömiä oli noin 3 050 kuukaudessa. Talousarvion laadintahetkellä tuorein tilastotieto on vuoden 2023 syyskuulta, jolloin työttömiä työnhakijoita oli 2 671 ja työttömyysaste oli 8,6 prosenttia.

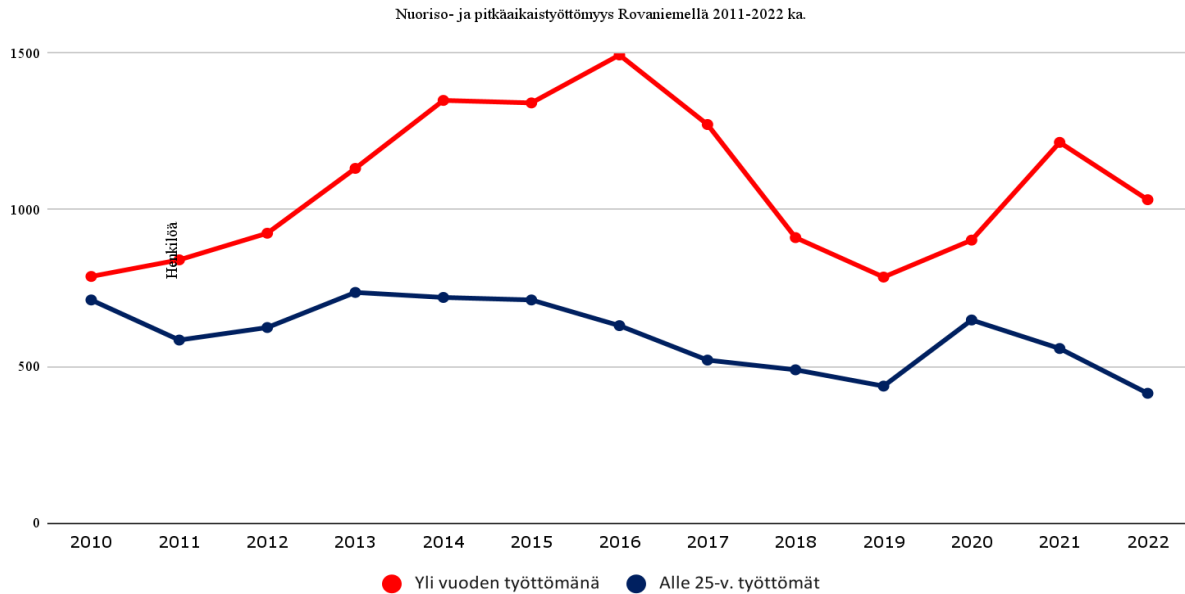
Työttömien määrä on ennätysalhaisella tasolla eikä vuoteen 1995 ulottuvalla seurantajaksolla Rovaniemellä ole ollut näin alhaista työttömien määrää.

Lähde: Tilastokeskus

Pitkäaikaistyöttömiä eli vähintään yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä työnhakijana olleita oli vuonna 2022 keskimäärin 1 030 kuukaudessa. Määrä on noin 15 prosenttia pienempi kuin vuoden 2021 keskiarvo. Vuonna 2023 tammi-kesäkuussa pitkäaikaistyöttömien määrä on vähentynyt 25 prosenttia suhteessa vuoden 2022 vastaavaan ajankohtaan. Syyskuussa 2023 pitkäaikaistyöttömiä oli noin 830 henkilöä.

Nuorisotyöttömiä (alle 25-vuotiaat työttömät) oli vuonna 2022 keskimäärin 370 kuukaudessa. Nuorisotyöttömien määrä on laskenut 33 prosenttia vuodesta 2021. Vuonna 2023 positiivinen kehitys on jatkunut edelleen ja nuorisotyöttömiä on ollut keskimäärin 360 kuukaudessa. Nuorisotyöttömien määrä on laskenut tasaisesti koronapandemian aiheuttamasta nuorisotyöttömyyden huipusta.

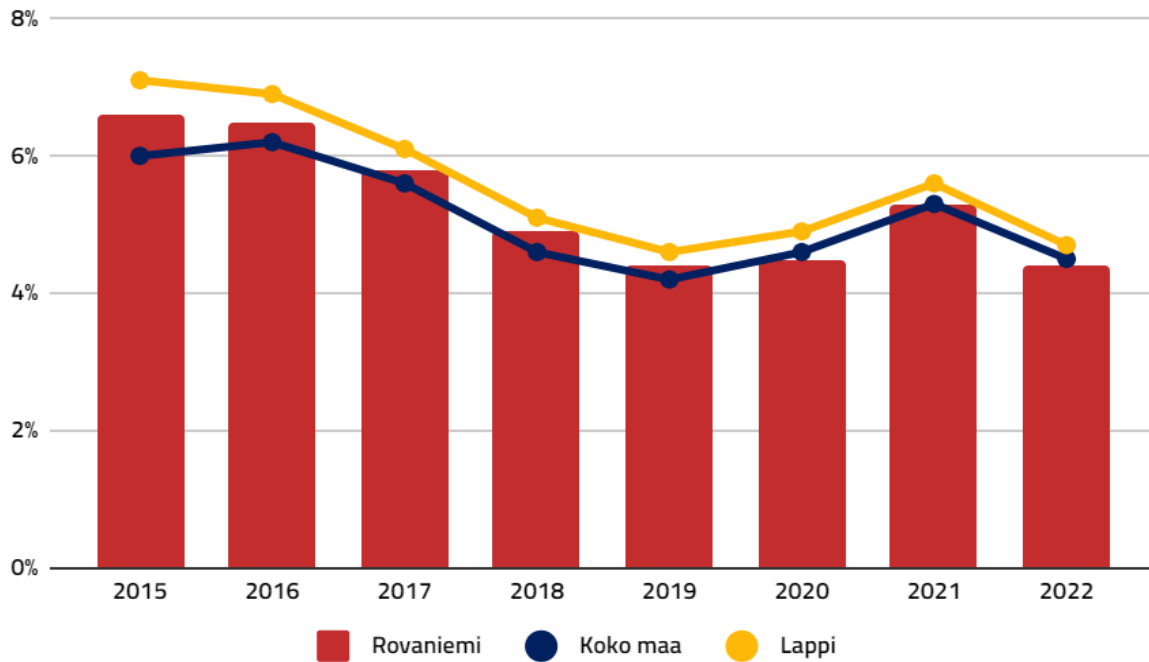
Lähde: Tilastokeskus

Rakennetyöttömyys

Rakennetyöttömyys kuvaa rakenteellisen työttömyyden kehitystä osana työmarkkinoita. Työttömyyttä voidaan pitää rakenteellisena, jos se ei vähene, vaikka samanaikaisesti työllisyysaste on korkea ja joillakin aloilla vallitsee työvoimapula.

Rakennetyöttömiä oli vuonna 2022 keskimäärin 1 800 kuukaudessa. Määrä on 17 prosenttia pienempi kuin vuonna 2021. Vuoden 2023 tammi-kesäkuun keskiarvon mukaan rakennetyöttömiä oli keskimäärin 1 570 henkilöä kuukaudessa, joten määrä on jatkanut laskuaan. Vuonna 2022 Rovaniemellä rakennetyöttömien osuus 15-64 vuotiaista oli 4,4 prosenttia, kun se Lapissa oli 4,7 prosenttia ja koko maassa 4,5 prosenttia.

Rakennetyöttömyys, % 15-64 -vuotiaista

Lähde: THL Sotkanet

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki

Kunta rahoittaa osan työmarkkinatuesta, kun maksettuja työmarkkinatuen päiviä kertyy vähintään 300. Vuonna 2021 työmarkkinatuen menot olivat koronapandemiasta ja väliaikaisesta lakimuutoksesta johtuen ennätyslukemissa ja Rovaniemen kaupunki maksoi 5,8 miljoonaa euroa työmarkkinatuen maksuja. Vuonna 2022 kaupungin rahoitusmenot olivat noin 5,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 aikana rahoitusmenot ovat edelleen tasaisesti laskeneet ja vuoden 2023 ennuste toteumaksi on 4,7 miljoonaa euroa. Rovaniemen kaupungin kehitys on ollut koko maan keskiarvoa myönteisempää.

Kahden vuoden tarkastelujaksolla Rovaniemellä kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä olevien henkilöiden määrä on vähentynyt lähes 450 henkilöllä eli 28 prosenttia koko maan keskiarvoisen vähennyksen ollessa 19 prosenttia. Myös aktivointiaste kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajien osalta on noussut aiemmista vuosista ja vuoden 2022 aktivointiasteen keskiarvo oli 30,1 prosenttia.

Vuonna 2021 Rovaniemellä asukaskohtainen rahoitusosuus oli noin 91 euroa per asukas. Koko maan keskiarvo oli 93 euroa per asukas. Vuonna 2022 Rovaniemen asukaskohtainen rahoitusosuus oli 79 euroa per asukas (koko maan keskiarvo oli 83 euroa per asukas).

1.1.2 Kuntalainen

Tässä toimintaympäristöosiossa tarkastellaan Rovaniemen väestökehitykseen ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen liittyvää tilannetta ja tavoitteita. Talouden ja toiminnan suunnittelun

lisäksi kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä, toimenpiteitä ja tilastoja käsitellään osana kunnan hyvinvointikertomustyötä. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilaa seurataan valtuustokausittain tuotettavassa laajassa hyvinvointikertomuksessa ja lisäksi tilannetta tarkastellaan vuosittain laadittavissa, suppeammissa hyvinvointi- ja turvallisuusraporteissa. Tilastoja ei tuoda osaksi tätä asiakirjaa, koska ne löytyvät näiltä erillisraporteilta.

Hyvinvointisuunnitelma puolestaan kuvaa niitä tavoitteita ja toimenpiteitä, joiden kautta kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Osana talousarviotyötä asetetaan suunnitelmaa tukevia, toimielin- ja vastuualuekohtaisia tavoitteita, jotka edistävät kaupunkistrategian ohjaamana laaditun hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toteuttamista.

“Asukkaat voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen” -pää tavoitetta toteutetaan vuoden 2024 talousarviossa kuntastrategiassa asetetuilla neljällä alatavoitteella. Alatavoitteet ovat:

- edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja,
- kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä,
- takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen sekä
- seuraamme aktiivisesti eri väestöryhmien, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien hyvinvointia ja palvelutarpeita ja suuntaamme palveluita näiden mukaisesti.

Kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistetään sekä strategisella että palveluiden tasolla osana kunnan perustoimintaa. Se vaatii yhteistyötä yli toimialarajojen ja toiminnan yhteensovittamista esimerkiksi hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakunnan kanssa. Yhteistyötä tarvitaan monella tasolla ja vastuiden tulee olla selkeitä, jotta yhteisten asukkaidemme tarpeisiin kyetään vastaamaan oikea-aikaisesti ja taloudellisesti tehokkaasti. Selkeät vastuut ja yhteistyörakenteet auttavat välttämään sekä päällekkäistä työtä että katvealueita eri palveluiden välissä.

Talousarviovuoden 2024 aikana kaupunkiorganisaationa selkeytämme ja vahvistamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyörakenteita. Niitä tarvitaan sekä kaupungin sisäisessä, toimialarajat ylittävässä työskentelyssä että kumppaneiden kanssa tehtävässä työssä. Kuvaamme ja selkeytämme talousarviovuoden 2024 aikana johtamisen, koordinaation ja palveluiden tasoilla olemassa olevat ja edelleen kehitettävät yhteistyörakenteet. Esimerkkinä toiminnan tasolla tapahtuvasta yhteistyöstä vahvistamme koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluissa yhteistyötä oppilaitosten ja opiskeluhuollon välillä ja vauvaperhetyön osalta yhteistoimintaa Lapin hyvinvointialueen, seurakunnan ja järjestöjen kesken.

Lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen turvaamiseksi viemme hyvinvointia tukevia menetelmiä ja rakenteita suoraan koulujen ja päiväkotien arkeen esimerkiksi hyvinvoinnin vuosikellon, turvallisuussuunnitelmien ja kiusaamisen vastaisen työn kautta. Varhaiskasvatuksessa mahdollistamme lapsen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden toteutumisen vahvistamalla alueellisten paikkojen riittävyttä yksiköiden täyttöastetta tehostamalla. Koulu- ja päiväkotiruokailuissa seuraamme aterioiden ravitsemussuosituksen mukaisuutta ja edistämme ruokakasvatusta.

Teemme aktiivisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä myös kulttuurin, nuorisotyön ja

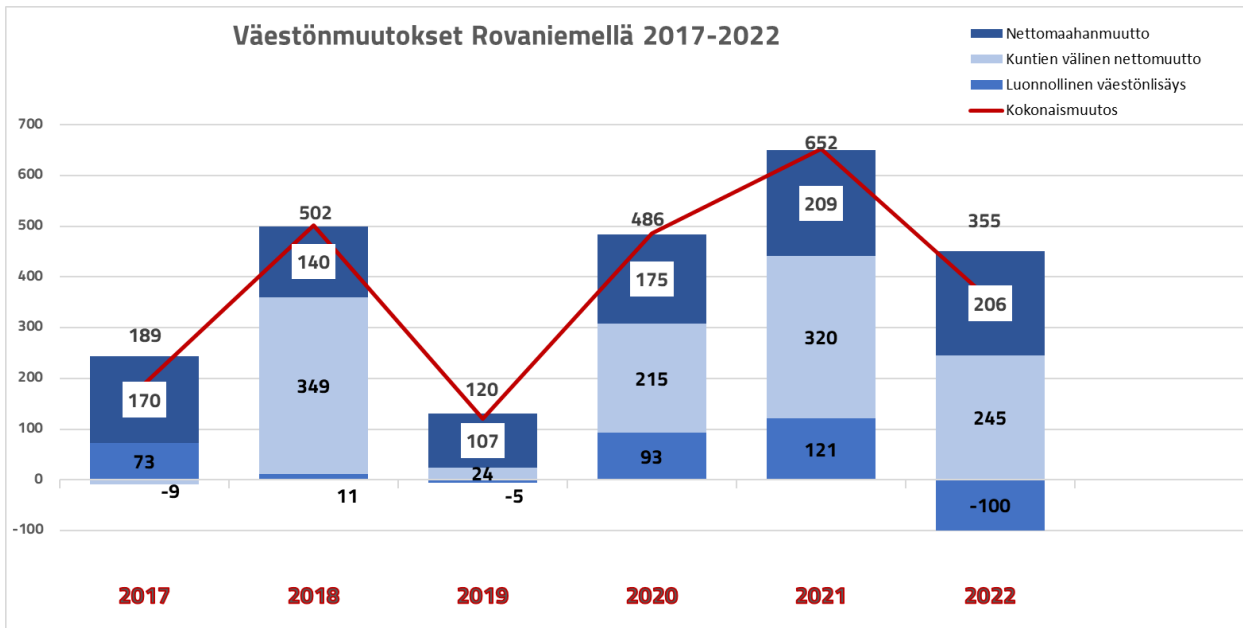
liikunnan keinoin. Eriarvoistumisen vähentämiseksi lisäämme Kaikukortin tunnettuutta ja toteutamme maksuttomia kulttuuritapahtumia. Haluamme, että vapaa-ajan palveluita on saatavilla myös haavoittuvassa asemassa oleville asiakasryhmille. Jatkamme hävikkiruoan jakamista ruoka-apua tarvitseville kuntalaisille Rovaniemen Kansalaistalolla yhteistyönä Rovaniemen Neuvokkaan kanssa ja sen kautta tuemme taloudellisesti haavoittuvassa asemassa olevia asukkaita.

Mahdollistamme kuntalaisten ja eri väestöryhmien osallisuutta talousarviovuoden 2024 aikana monin tavoin. Yhteisöjen ja yksilöiden vaikutusmahdollisuuksia itseään ja elinympäristöään koskevissa asioissa lisäämme muun muassa laatimalla osallisuusoppaan sekä toteuttamalla kuntalaisille erilaisia kyselyitä ja tilaisuuksia. Monin tavoin poikkeuksellinen maailmantilanne on kannustanut panostamaan kriisiviestinnän kehittämiseen ja viestinnän saavutettavuuteen myös englannin kielellä. Osana kaupunkilaisten tiedonsaannin tukemista vahvistamme asiointipiste Osviitan roolia kuntalaisten kontaktipisteenä koko kaupunkiorganisaatioon parantamalla tiedonkulkua Osviitan ja yksiköiden välillä.

1.1.2.1 Väestö

Väestönmuutos

Rovaniemi on väestömäärältään Suomen 17. suurin kaupunki. Vuoden 2022 lopussa Rovaniemen kaupungin väkimäärä oli 64 535 asukasta. Väestömäärä on kasvanut 2017-2022 välisenä aikana 2 637 henkilöllä. Kaupungin väkiluku kasvoi vuoden 2022 aikana 355 asukkaalla. Muutos perustuu muuttovoittoon kuntien välisissä (nettomuutto) sekä ulkomaiden ja kunnan välisissä muutoissa (nettomaahanmuutto). Luonnollinen väestönmuutos (syntyneiden ja kuolleiden erotus) oli Rovaniemellä vuonna 2022 negatiivinen -100 henkilöä. Rovaniemi poikkeaa tässä suhteessa suurimmasta osasta Lapin kuntia, jotka menettävät väestöään. Rovaniemen muista poikkeava tilanne selittyy pitkälti sillä, että Rovaniemi on aktiivinen opiskelukaupunki, joka kokoaa vuodesta toiseen opiskelijoita niin Lapin Yliopistoon kuin Lapin Ammattikorkeakouluun ja muihin oppilaitoksiin. Vuonna 2020 Rovaniemellä oli eniten korkeakouluopiskelijoita suhteessa väestöön.

Väestönmuutostekijät 2017-2022

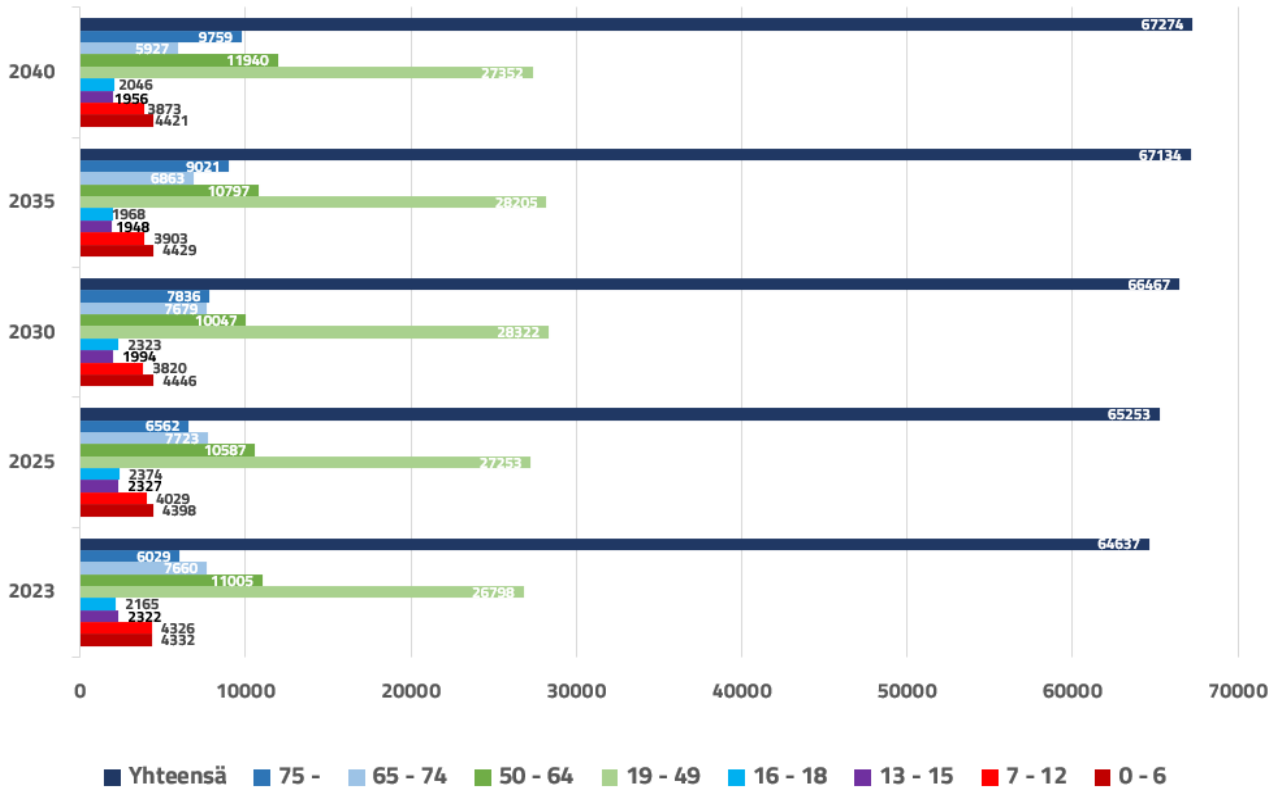
Väestöennuste ja ikärakenne

Tilastokeskuksen viimeisimmän 2022 valmistuneen väestöennusteen mukaan Rovaniemen väestömäärän ennakoitaan kasvavan tulevina vuosina. Väestön ennustetaan kasvavan vuosina 2023-2025 616 asukkaalla. Vuosien 2025-2035 välisenä aikana muun muassa syntyvyyden ennakoitaan kehittyvän positiivisena ja 0-6-vuotiaiden ikäryhmän ennakoitaan edelleen kasvavan. Sen sijaan 7-12-, 13-15- ja 16-18-ikäryhmien ennakoitaan putoavan vuoden 2022 tasosta. Vuosien 2025-2035 ennustettu kasvu kohdentuu aiempaa selkeämmin yli 75-vuotiaiden ikäryhmään, jonka ennakoitaan kasvavan vuosien 2025 ja 2035 välillä 2 459 asukkaalla. Yli 75-vuotiaissa tapahtuva kasvu on verrattain suurta ja on määrällisesti noin 2,6-kertainen seuraavaksi eniten kasvavaan 19-49 -ikäryhmään.

Vuoteen 2040 mennessä Rovaniemen väestömäärän ennakoitaan kasvavan 67 274 asukkaaseen, joka toteutuessaan olisi 2 637 asukasta suurempi kuin vuoden 2023 ennuste. Ennusteen mukaan työikäisten osuus tulee pysymään suhteellisen korkeana noin 58 prosentissa suhteessa arvioituun asukaslukuun. Kaupungin palvelujen näkökulmasta väestörakenteessa tapahtuvat muutokset ovat merkityksellisiä, koska ne vaikuttavat tulevaisuuden palvelutarpeeseen ja niiden järjestämiseen.

Pitkän ajan ennusteessa on kuitenkin epävarmuutta ja erot aiempien ennusteiden välillä ovat havaittavissa. Ikärakenteeseen vaikuttavista tekijöistä muun muassa muuttoliikkeen arviointi koetaan nykytilanteessa varsin vaikeana, mutta ikärakenteen kohdistuessa enenevässä määrin yli 65-vuotiaiden ikäryhmään on selvää, että tarvitsemme alueelle muuttoa, jotta voimme sekä sopeutua että ohjata kaupungin voimavaroja kuntalaisen kannalta merkityksellisiin kohteisiin.

*Rovaniemi väestöennuste (2023,2025, 2030, 2035, 2040)

Väestöennuste ikäryhmittäin									
	0 - 6	7 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 49	50 - 64	65 - 74	75 -	Yhteensä
2023	4332	4326	2322	2165	26798	11005	7660	6029	64637
2025	4398	4029	2327	2374	27253	10587	7723	6562	65253
2030	4446	3820	1994	2323	28322	10047	7679	7836	66467
2035	4429	3903	1948	1968	28205	10797	6863	9021	67134
2040	4421	3873	1956	2046	27352	11940	5927	9759	67274

Väestöennuste 2023-2040

Väestörakenteen tarkastelu paljastaa, että suurimmat ikäryhmät ovat 19-29-vuotiaiden ja yli 70-vuotiaiden ikäryhmät. Vuosien 2018 ja 2022 väestöä koskevan tarkastelun perusteella voidaan havaita, että ikäryhmistä ovat kasvaneet huomattavasti 13-15-vuotiaiden, 40-49-vuotiaiden sekä yli 70-vuotiaiden ikäryhmät.

0-6v	7-12v	13-15v	16-18v	19-29v	30-39v	40-49v	50-59v	60-69v	yli 70v	ikäluokat
4 266	4 438	2 285	2 161	9 973	9 292	7 347	7 094	8 442	9 237	henkilö määrä vuonna 2022
-6,6 %	-1,3 %	19,2 %	2,5 %	-4,6 %	9,4 %	15,0 %	-13,9 %	3,3 %	14,3 %	muutos (%) 2018-2022

Henkilömäärä ikäryhmittäin Rovaniemellä

Palveluverkkojen näkökulmasta epätasainen kasvu aiheuttaa haasteita tulevaisuuden palveluille, koska esimerkiksi varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluihin kohdistuu eriasteiset palvelutarpeet. Tilastotietojen perusteella 0-12-vuotiaiden ikäluokat ovat viiden vuoden seurannalla laskevia, mutta samaan aikaan ikäluokasta toiseen siirtyvä oppilasmäärä kasvaa yläkouluikäisten ja toisen asteen opinnoissa.

Väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhte

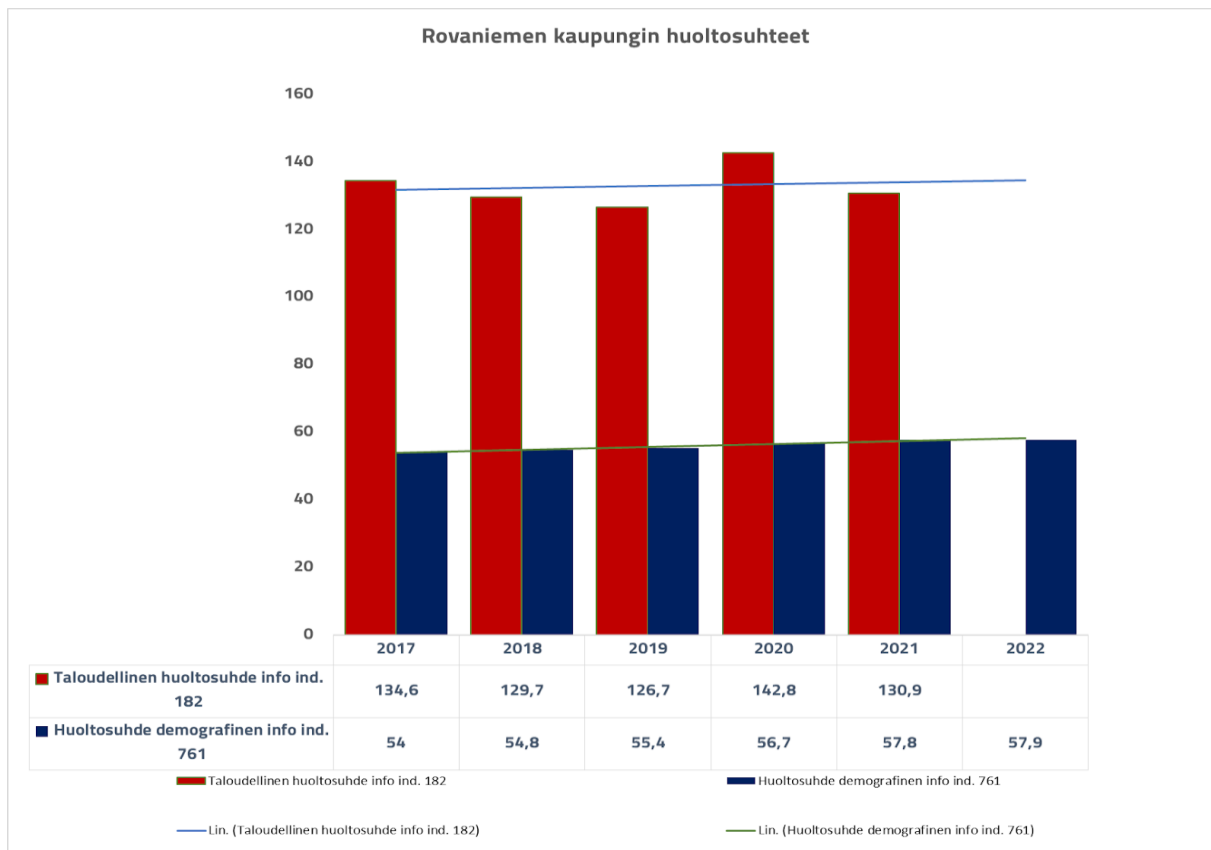
Vuonna 2022 Rovaniemellä oli sataa työikäistä kohti 57,9 alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttänyttä. Mitä enemmän on lapsia ja eläkeläisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Vuoden 2022 taloudellisen huoltosuhteen tilastoa ei ole käytettävissä, mutta vuoden 2021 tilaston perusteella Rovaniemellä oli 130,9 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työssäkäyvää kohden. Taloudellisen huoltosuhteen heikkenemisen yhtenä selittävänä tekijänä voidaan pitää koronaepidemiasta seurannutta häiriötä alueen työmarkkinoilla. Kuitenkin taloudellinen huoltosuhte on parantunut huomattavasti edellisvuoteen verrattuna.

Rovaniemen väestöllinen huoltosuhte (57,9) on koko maan tasoa matalampi (62,3). Rovaniemen ero Lapin kuntien keskiarvoon (71) on selkeä ja kuvaa Kittilää lukuun ottamatta hyvin erot Rovaniemen ja Lapin muiden kuntien välillä. Rovaniemen väestöllinen huoltosuhte on kokoluokkaansa verrattaessa keskimääräistä parempi (Vaasa 54,5; Seinäjoki 60,1; Joensuu 56,9).

Huoltosuhte on kasvanut vähitellen viime vuosina ja kasvaa edelleen väestön ikääntyessä ja suurten ikäluokkien siirtyessä eläkkeelle. Väestön keski-ikä 41,7 vuotta. Väestöstä 95,6 prosenttia on suomenkielisiä. Ruotsin ja saamenkielisten osuudet ovat 0,2 ja 0,3 prosenttia. Vieraskielisten määrä oli 3,9 prosenttia. Yhä matalamman huoltosuhteen toteutuminen edellyttää elinvoiman vahvistumista, jonka seurauksena on työikäisen väestön osuuden kasvu.

Samankokoisia kuntia verrattaessa Seinäjoella (121,3) ja Vaasassa (124,3) on oleellisesti Rovaniemeä (130,9) pienempi taloudellinen huoltosuhte. Koko maahan (133,4) nähden Rovaniemen taloudellinen huoltosuhte on tätä hivenen suurempi. Lapin kuntien keskiarvoon (147,8) verrattuna Rovaniemen taloudellinen huoltosuhte on parempi kuin Lapissa keskimäärin.

Rovaniemen kaupungin huoltosuhteet 2017-2022 (Lähde: Sotkanet)

*Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttäneitä on sataa 15 - 64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

**Taloudellinen huoltosuhde eli elatusuhde ilmaisee kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on sataa työllistä kohti. Työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin lukeutuu koko ei-työllinen väestö, eli työttömät, eläkeläiset, lapset ja omaa kotitaloutta hoitavat. Väestö jaetaan pääasiallisen toiminnan perusteella työvoimaan kuuluviin ja työvoiman ulkopuolella oleviin (työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman). Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla.

Väestönmuutokset suur- ja tilastoalueittain

Rovaniemen väestö on keskittynyt kaupunkikeskustan ja tämän välittömään läheisyyteen. Väestöstä 87,4 prosenttia asuu joko keskustan tai tämän välittömässä läheisyydessä. Seuraavaksi suurimmat suuralueet ovat Alakemijoen (noin 4,4 prosenttia), Ounasjoen (noin 3,4 prosenttia) ja Yläkemijoen (noin 2,0 prosenttia) suuralueet. Pienin väestömäärä on keskittynyt Sodankyläntien (noin 0,9 prosenttia) ja Ranuantien (noin 0,8 prosenttia) suuralueisiin. Noin yhden prosentin (684 asukkaan) osalta osoite on Tilastokeskuksen tietojen mukaan tuntematon.

Vuosien 2017 ja 2022 välisenä aikana Rovaniemen suuralueiden väestössä tapahtuneet muutokset ovat keskittyneet pääsääntöisesti ikääntymiseen ja muutamaa tilastoaluetta lukuun ottamatta yli 65-vuotiaiden ikäryhmä on ollut eniten kasvava. Vuosien 2017-2022 välisenä aikana 0-14 vuotiaiden ikäryhmä on vähentynyt 42 henkilöllä. 15-64-vuotiaiden osalta asukkaiden määrä on kasvanut 325 henkilöllä ja yli 65-vuotiaiden ikäryhmä on kasvanut 1 809 henkilöllä.

Rovaniemen keskuksessa ja Alakemijoella yli 70 vuotta täyttäneiden osuudet ovat lähellä toisiaan (13,7 ja 14,3 prosenttia), kun muilla suuralueilla vastaavat ovat 19,39-29,06 prosentin välissä. 0-18-vuotiaiden lasten ja nuorten määrissä on myös suurta vaihtelua suuralueittain. Lasten ja nuorten määrällä Rovaniemen keskus, Alakemijoki ja Ounasjoki muistuttavat väestörakenteeltaan tältä osin toisiaan. Edellä mainituilla alueilla lasten ja nuorten määrät suhteessa alueen väestöön ovat 20,5-23,5 prosentin välissä. Matalin nuorten määrä suhteessa muuhun väestöön on Sodankyläntien (10,1 prosenttia), Yläkemijoen (14,1 prosenttia) ja Ranuantien (16,3 prosenttia) suuralueilla.

SUUR- JA TILASTOALUEITTAIN

MUUTOKSET ROVANIEMEN SUUR-JA TILASTOALUEILLA 2017-2022

Suur- ja tilastoalueet	0-14 vuotiaat		15-64 vuotiaat		65+ vuotiaat		Väestö Yhteensä kpl
	kpl	%	kpl	%	kpl	%	
Rovaniemi Keskus	-52	-0,51	613	1,5	1641	12,24	56410
<i>Keskustoimintojen tilastoalue</i>	-20	-6,01	452	12,52	184	14	5257
<i>Rantaviirin tilastoalue</i>	-27	-3,67	90	1,75	124	11,33	6981
<i>Ratantaus tilastoalue</i>	0	0	250	4,34	193	8,3	9000
<i>Pullinpuolen tilastoalue</i>	7	2,18	57	3,83	71	17,4	2217
<i>Ounasrinteen tilastoalue</i>	-53	-9,45	-94	-5,17	61	12,27	2875
<i>Pöykkölän tilastoalue</i>	63	7,8	24	1,22	136	31,19	3212
<i>Lapinrinteen tilastoalue</i>	-20	-9,52	-131	16,23	51	13,97	1382
<i>Karinrakan tilastoalue</i>	-80	-8,69	-181	-4,82	227	16,18	6083
<i>Ounasmetsän tilastoalue</i>	-24	-9,8	-130	-9,73	120	24,69	2067
<i>Koskenkylän tilastoalue</i>	28	12,17	14	5,19	16	13,11	892
<i>Saarenkylän tilastoalue</i>	-91	-4,7	-128	-2,15	257	12,62	9916
<i>Ylikylän tilastoalue</i>	164	10,36	422	12,91	145	31,8	5307
<i>Alakorkalon tilastoalue</i>	-42	-29,37	-19	-3,92	50	37,59	761
<i>Kaukon tilastoalue</i>	-4	-4,76	-13	-4,83	6	5,61	460
Sodankyläntien suuralue	3	0,49	-44	-7,14	20	3,25	616
<i>Niesin tilastoalue</i>	-3	-37,5	-16	-14,16	18	16,22	232
<i>Olkajärven tilastoalue</i>	6	13,33	-28	-14,21	2	1,41	384
Ounasjoen suuralue	80	3,7	-27	-1,25	30	1,39	2165
<i>Lohinivan tilastoalue</i>	-3	-33,33	-4	-6,9	-5	-9,43	120
<i>Meltauksen tilastoalue</i>	1	2,33	-7	-3,03	3	1,74	446
<i>Sinetän tilastoalue</i>	70	27,67	3	0,5	35	13,57	1115
<i>Songan tilastoalue</i>	12	15,58	-19	-7,66	-3	-1,89	484
Alakemijoen suuralue	-17	-0,59	-42	-1,47	16	0,56	2864
<i>Hirvaan tilastoalue</i>	-24	-12	-8	-1,52	33	23,91	865
<i>Rautiosaaren tilastoalue</i>	8	6,78	21	6,29	-16	-14,95	559
<i>Murolan tilastoalue</i>	-1	-0,65	-44	-7,46	-10	-3,85	1004
<i>Jaatilan tilastoalue</i>	0	0	-11	-4,26	9	8,18	436
Ranuantien suuralue	-37	-57,81	-86	-32,82	41	8,37	490
<i>Ranuantien tilastoalue</i>	-37	-57,81	-86	-32,82	41	8,37	490
Yläkemijoen suuralue	-19	-1,45	-89	-6,81	61	4,67	1306
<i>Auttin tilastoalue</i>	6	28,57	-12	-9,45	17	15,32	259
<i>Vanttauskosken tilastoalue</i>	-14	-21,87	-46	-13,94	23	9,27	642
<i>Oikaraisen tilastoalue</i>	-11	-22,45	-31	-12,86	21	18,26	405
Rovaniemen kaupunki yhteensä:	-42	-0,7	325	0,5	1809	2,8	64535

Rovaniemen väestömuutokset 2017-2022 Suur- ja tilastoalueilla

Väestömuutos tilasto- ja pienalueittain

Suuralueita tarkemmalla tasolla tehtävän tilastoalue tarkastelun perusteella voidaan havaita,

että väestömäärän muutokset keskittyvät niin kaupunkikeskuksen sisällä kuin sen keskustan ulkopuolella. Kaupunkikeskuksen sisällä olevista tilastoalueista suhteessa väkimäärään vanhenevia alueita ovat kaupunkikeskuksen ohella Ratantaus ja Lapinrinne. Näillä alueilla yli 70-vuotiaiden osuus vaihtelee 18,7 prosentin ja 19,5 prosentin välillä. Vastaavasti tilastoalueet, joissa on vähiten yli 70-vuotiaita suhteessa väestöön, ovat Pöykkölä (7,4 prosenttia), Ylikylä (5,0 prosenttia) ja Alakorkalo (8,4 prosenttia).

Lasten ja nuorten (0-18-vuotiaiden) määrä suhteessa väestöön jakaa kaupunkikeskuksen käytännössä neljään ryhmään. Vähiten lapsia ja nuoria on kaupungin keskustan alueella, joissa lasten ja nuorten suhde väestöön on alle 10 prosenttia. Seuraavassa ryhmässä lasten ja nuorten suhde väestömäärään vaihtelee 13 ja 20% välillä. Tällaisia tilastoalueita ovat Rantaviiri (14,3 prosenttia), Ratantaus (13,2 prosenttia), Pullinpuoli (19,6 prosenttia), Lapinrinne (19,6 prosenttia), Karinrakka (19,4 prosenttia) ja Ounasmetsä (18,4 prosenttia). Yli 20 prosentin suhdelukuihin tilastoalueista kuuluvat: Ounasrinne (25,2 prosenttia), Saarenkylä (24,8 prosenttia), Alakorkalo (26,3 prosenttia), Kauko (24,6 prosenttia). Nuorin väestö Rovaniemen kaupunkikeskuksen tilastoalueilla suhteessa alueensa väestöön löytyy seuraavilta tilastoalueilta: Pöykkölä (30,1 prosenttia), Koskenkylä (31,6 prosenttia) ja Ylikylä (35,5 prosenttia).

Aluekohtaisen tiedon esittäminen osana kaupunginpäätöksentekoa tulee hyvinvointialuesiirtymän johdosta korostumaan, joten myös väestömuutosten osalta väestömäärässä tapahtuvia muutoksia on kyettävä esittämään entistä pienemmissä yksiköissä. Tässä talousarviossa pienalueilla tapahtuvaa muutosta on pyritty kuvaamaan karttakuvalla, jossa muutokset esitetään eri värein.

Pienaluetarkastelulla suurin kasvu on tapahtunut Kaupunkikeskuksen (635) asukasta, Vennivaaran (539 asukasta, Ylikylä), Vonkamiehen (317 asukasta, Pöykkölä) ja Tervasrinteen (228 asukasta, Ratantaus) alueilla.

0-14-vuotiaiden määrä pienalueilla on tarkastelujaksolla kasvanut eniten Vonkamiehen (139 lasta, Pöykkölä), Vennivaara (154 lasta, Ylikylä), Sinetän (66 lasta, Sinettä) ja Vuomatien (55 lasta, Karinrakka) alueilla.

15-64-vuotiaiden määrä pienalueilla on tarkastelujaksolla kasvanut eniten Kaupunkikeskuksen (461 asukasta), Vennivaaran (360 asukasta, Ylikylä), Tervasrinteen (185 asukasta, Ratantaus) ja Viirinkankaan (210 asukasta) alueilla.

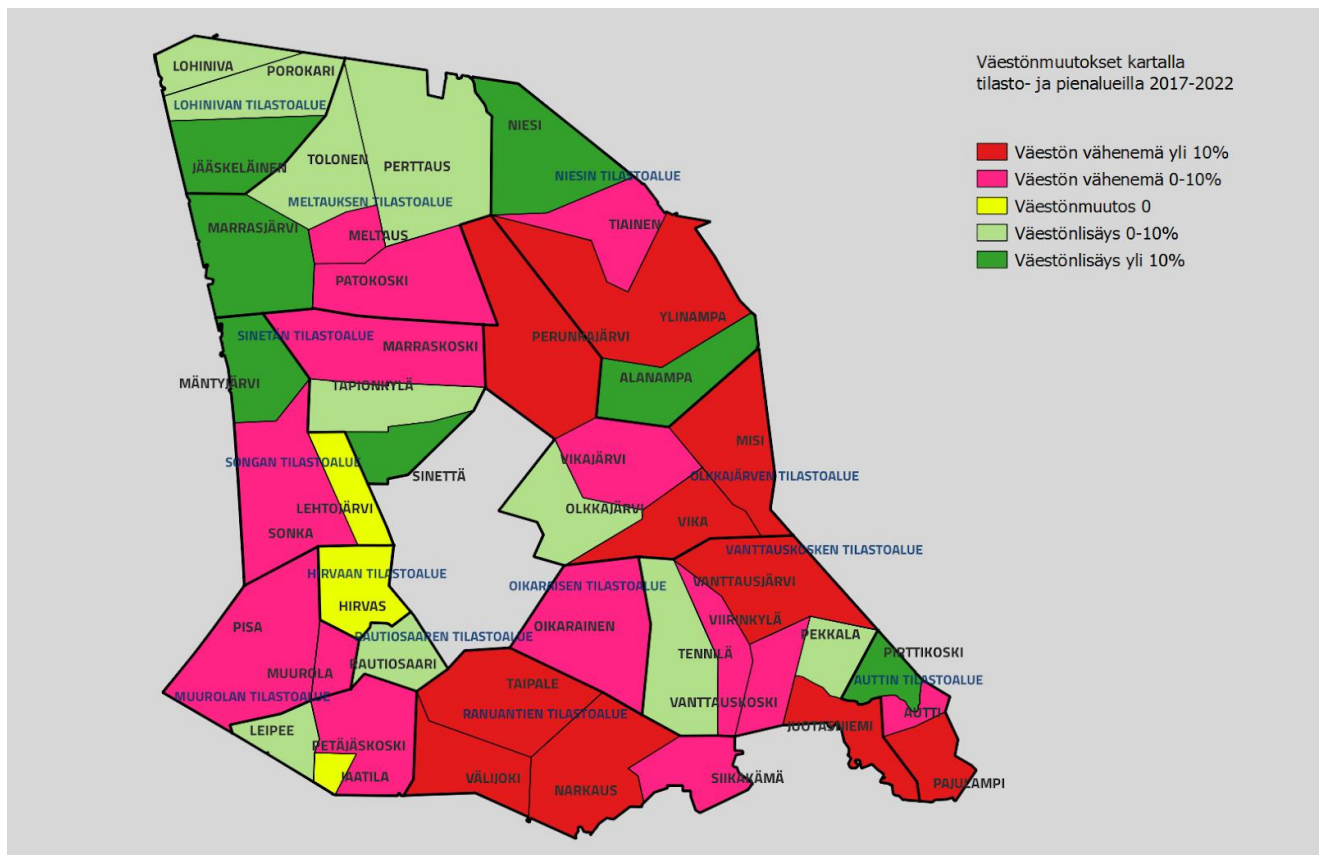
Yli 65-vuotiaiden määrä pienalueilla on tarkastelujaksolla kasvanut eniten Kaupunkikeskuksen (182 asukasta), Ylikylän (74 asukasta), Pokasahan (60 asukasta) ja Alakorkalon (50 asukasta) alueilla.

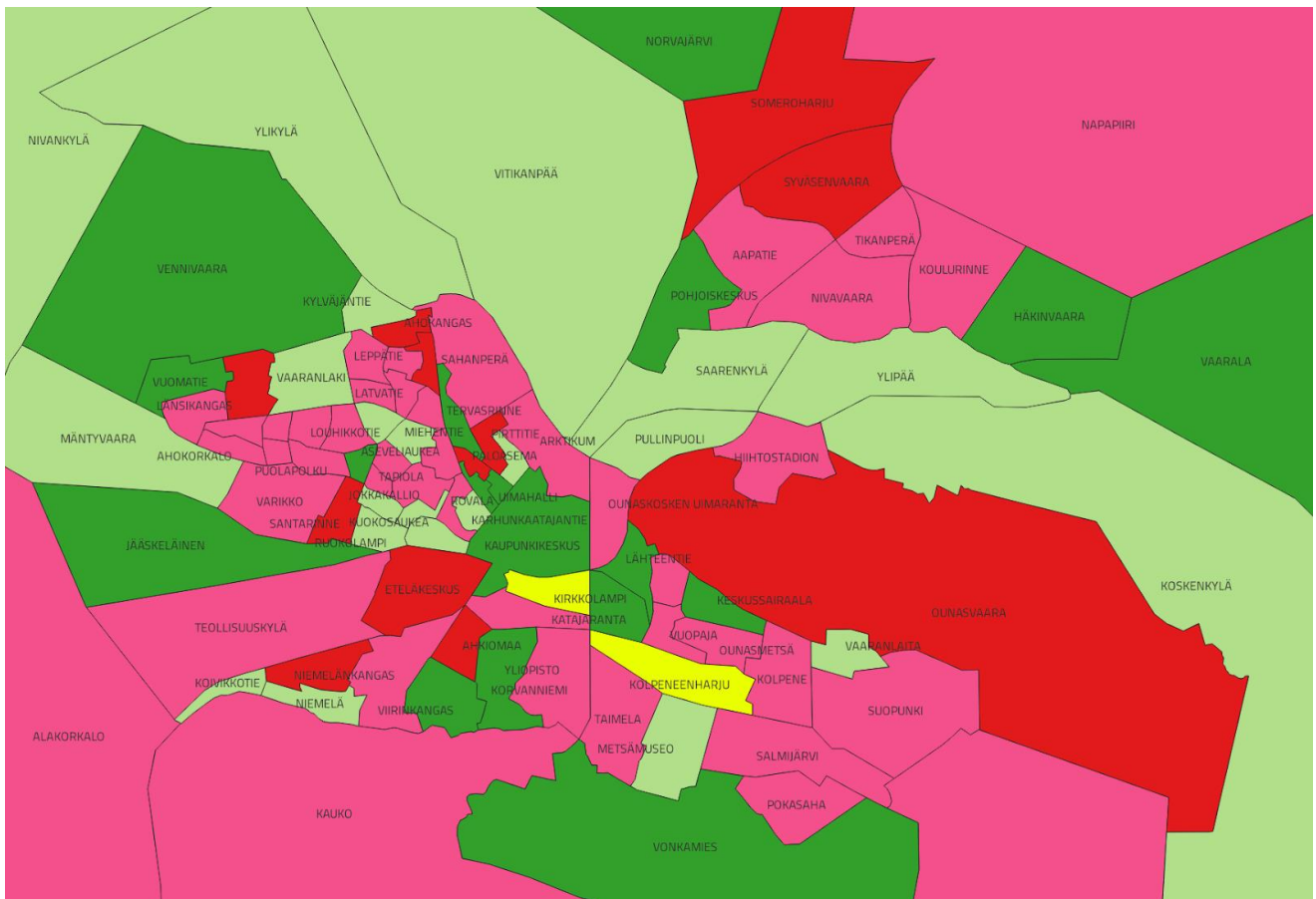
Muutoksia vuosien 2017-2022 pienalue tarkastelussa selittää toisaalta sekä uusien asuinalueiden rakentuminen Pöykkölän ja Vennivaaran alueille että muuttoliike ja ikääntyminen. Väestömäärien muutokset ja alueiden ikäprofiilit haastavat palveluverkkojen suunnittelua. Palveluverkkojen suunnittelussa olisi hyvä tarkoin huomioida nyt jo näkyvät muutokset, ja keskittää palveluita muun muassa niille alueille, jotka kasvavat luonnostaan. Kaupunkirakenteen tiivistämisen näkökulmasta alueita tulisi kehittää niin, että alueista tulee entistä vetovoimaisempia ja elinvoimaisempia.

Kaupunkikeskuksen ulkopuolisia tilastoalueita tarkastelemalla huomio kiinnittyy muun muassa Sinetän (Ounasjoen suuralue), Hirvaan ja Muurolan (Alakemijoen suuralue) alueisiin. Yhteistä

alueilla on, ettei yli 70-vuotiaiden ryhmä ole suurin, mutta myös lasten ja nuorten määrät ovat alueilla suhteellisen korkeat. Erojakin löytyy ja keskustan ulkopuolisista alueista vain Sinettä kasvaa myös 0-12-vuotiaiden ikäryhmässä. Muilla alueilla lasten ja nuorten ikäryhmässä havaittu muutos painottuu 13-18-vuotiaisiin.

Kaupunkikeskuksen ulkopuolisten tilastoalueiden tarkastelu paljastaa sekä väestöään menettäviä että kasvavia tilastoalueita. Kaupungin palveluverkkojen näkökulmasta kaupungin koko ja reunoilla putoava väestömäärä asettaa haasteen palveluiden tuottamiselle. Rovaniemi on yksi Suomen harvoista yliopistokaupungeista. Suunnittelukaudella tulee suunnitella ja aloittaa Rantavitikan-Viirikankaan- alueen kehittäminen. Alueella tulee mahdollistaa esimerkiksi toimiva joukkoliikenne ja riittävästi kohtuuhintaista asumista. Kaupunki jatkaa Opiskelijan kotikaupunki- ryhmän työskentelyä, tavoitteenaan tehdä Rovaniemestä paras kotikaupunki opiskelijalle.

Rovaniemen väestönmuutokset 2017-2022, tilasto- ja pienalueilla

1.1.2.2 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kunnan tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla (Kuntalaki 1 §). Hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alusta kunnille jäi edelleen ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, § 6).

Lain mukaan kunnan tehtävänä on lisäksi

- strategisessa suunnittelussaan asettaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määrittää tavoitteita tukevat toimenpiteet
- ottaa päätöksenteossa huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin
- tehdä yhteistyötä eri toimialojen kesken hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä
- nimetä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho
- seurata kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin
- raportoida kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain

- valmistella valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista
- toimittaa hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaista julkisessa tietoverkossa
- toimia hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tukea sitä asiantuntemuksellaan
- tehdä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa
- edistää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä
- osallistua 7 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin hyvinvointialueen järjestämiin neuvotteluihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kesken.

Toimialakohtaisesti tehdyt valinnat, suunnittelu, palvelujen toteuttaminen, yhteistyö ja seuranta vaikuttavat kuntalaisten hyvinvointiin, terveyteen ja arjen turvallisuuteen. Rovaniemen kaupungin yksikkö- ja toimialarajat ylittävän hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden kokonaisuuden edistämisen valmistelusta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointi yhdessä Rovaniemen kaupungin poikkihallinnollisen hyvinvointiryhmän kanssa. Hyvinvointiryhmän tehtävänä on valmistella ja kehittää yksikkö- ja toimijarajat ylittävää hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden seurantaa, suunnittelua, raportointia sekä yhteensovittamista. Hyvinvointiryhmä toimii myös asiantuntijatason yhteistyörakenteena Rovaniemen kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen välillä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen koordinaation osalta.

Rovaniemen kaupungin Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2022-2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa ja sitä on päivitetty vuosittain tarpeellisilta osin. Suunnitelma on osa lakisääteistä hyvinvointikertomustyötä ja asettaa yhteiset tavoitteet hyvinvoinnin edistämiseksi. Suunnitelma tarjoaa perusteluja päätöksille, auttaa priorisoimaan toimintaa ja tuo yhteen eri toimijat, jotka yhdessä voivat vaikuttaa tavoitteiden toteutumiseen.

Rovaniemen kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma sisältää:

- Rovaniemen kaupungin hyvinvoinnin edistämisen neljä painopistettä. Painopisteisiin sisältyvät tilasto- ja muihin tietolähteisiin perustuvat sekä suunnitelmatyössä yhteisesti valitut asukkaiden hyvinvointiin tarkemmin liittyvät ilmiöt, joihin tulee kiinnittää erityistä huomiota vuosina 2022-2025.
- Toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmissaan asettamat hyvinvointia ja terveyttä edistävät käytännön toimenpiteet ja tavoitteet yhteen koottuna. Hyvinvointityötä ohjaavat Rovaniemen kaupungin kaupunkistrategia ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma sekä kohderyhmä - tai teemakohtaiset erillisohjelmat.
- Hyvinvoinnin teeman vuodelle 2024: ikäihmisten yhteisöllisyyden tukeminen. Hyvinvoinnin teema valitaan vuosittain suunnitelman sisältämistä ilmiöistä. Päätöksen vuoden 2024 teemasta on tehnyt hyvinvointilautakunta. Valittuun teemaan vaikutetaan koordinoitusti laaja-alaisella yhteistyöllä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen työssä.

Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa HYTE-kerroin

HYTE-kerroin on kannustin, jonka perusteella kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Sillä palkitaan kuntia vaikuttavasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. HYTE-kerroin on otettu käyttöön vuonna 2023. Maksettavan lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella:

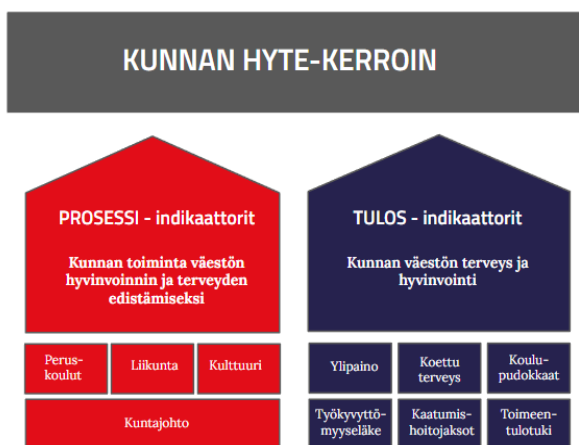
- prosessi-indikaattorit
- tulosindikaattorit.

Prosessi-indikaattorit kuvaavat toimintaa ja mittaavat nykytilannetta vastaten kysymykseen “minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on?”. Tulosindikaattorit puolestaan mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä ja ne ovat indikaattoreita, joiden kehitykseen kunta pystyy omalla toiminnallaan vaikuttamaan. HYTE-kertoimessa käytettäviä indikaattoreita on yhteensä 21. Indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määrääjain, eivätkä ne tule olemaan aina samoja.

HYTE-kertoimen perusteella jaettava lisäosuus on yleiskatteellista rahoitusta ja sisältyy kunnan saamaan valtionosuuteen. Kunta voi käyttää saamansa summan valtionosuuden perusteissa osoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Kunnan saama summa lasketaan seuraavasti:

$$\text{Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta} \times \text{kunnan asukasluku} \times \text{kunnan HYTE-kerroin} / \text{koko maan HYTE-kerroin}$$

Arviota tulevasta osuudesta voi tarkastella THL:n laskelman mukaan esimerkiksi vuoden 2022 tiedoista. Rovaniemellä HYTE-kerroin oli vuonna 2022 72, joka tarkoittaa 20,5 euroa per asukas, kun asukkaita oli 64 180 (12/2021). Näin HYTE-kertoimen osoittama osuus valtionosuuksista Rovaniemen kaupungille olisi vuonna 2022 ollut 1 315 635 euroa.

HYTE-kerroin Rovaniemi 2020-2022			
	2020	2021	2022
HYTE-kerroin € / asukas	16,8	17,8	20,5
HYTE-kerroin, 0 - 100	62	63	72
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	1057,2	1130,7	1315,6
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	74	81	86
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	49	44	59

Lähde: Sotkanet

Selitteet:

HYTE-kerroin, €/asukas ilmaisee HYTE-kertoimen arvon muutettuna euroiksi asukasta kohden.

HYTE-kerroin, 0-100 ilmaisee kertoimen, joka on muodostettu tulos- ja prosessi-indikaattoreiden keskiarvoista, asteikolla 0-100.

HYTE-kerroin, 1000 euroa ilmaisee HYTE-kertoimen arvon tuhansina euroina.

1.1.3 Elinympäristö

Maankäyttö

Rovaniemen kaupungin strategiset painopisteet yhdyskuntarakenteen suunnittelussa tulee huomioida kaupungin talousarviossa. Rakennettavissa olevien kaupungin liike- ja teollisuustonttien määrä tulee varmistaa riittäväillä resursseilla. Uusien pientalovaltaisten alueiden toteuttamista harkitaan.

Suunniteltavien yhdyskuntarakenneratkaisujen tulee tukea kaupungin elinvoiman kehittymistä. Suunnitelmavuosilla infran rakentaminen painottuu Teollisuuskylän ja Napapiirin alueille. Isoaavantien teollisuusalueen infran rakentaminen aloitetaan. Selvitetään 4-tien kattamisen toteuttamismahdollisuuksia ja laajuutta suunnitelmakaudella.

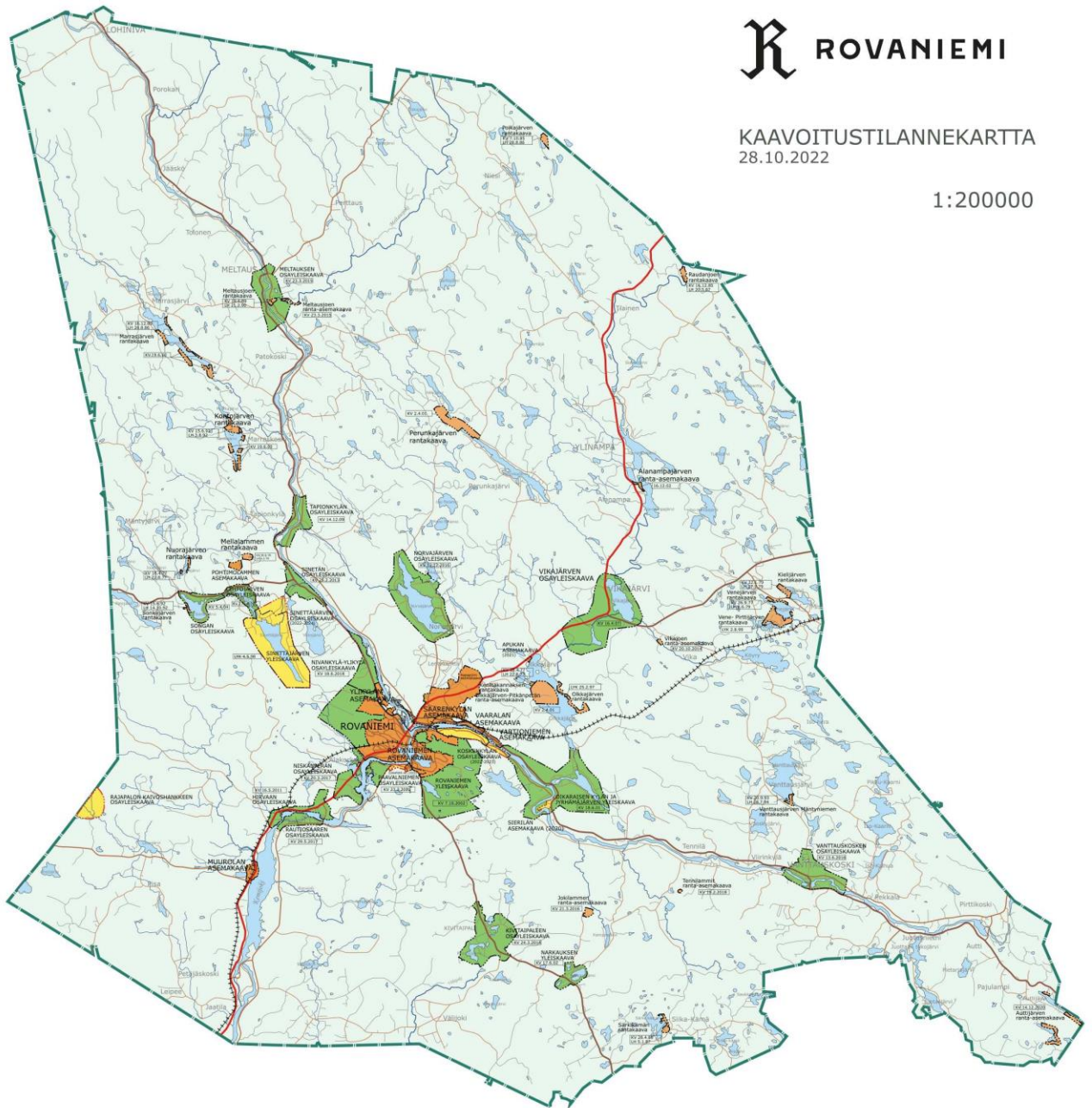
Suunnitelmakauden merkittävimpiä kaavahankkeita ovat kaupungin strategisen yleiskaavan laatiminen. Asemakaavamuutoksilla ja täydennyskaavoituksella eheytetään ja tiivistetään yhdyskuntarakennetta. Suunnitelmissa tulee huomioida ympäristötekijät, ilmastonmuutoksen hidastaminen ja muutokseen sopeutuminen. Kiertotalouden huomioimiseen maankäytön suunnittelussa panostetaan.

Yhdyskuntateknisessä suunnittelussa kiinnitetään huomiota toimivan joukkoliikenteen toteuttamiseen, kehitetään asemakaava-alueen jalankulku- ja pyöräilyreitistöjä sekä hyödynnetään olemassa olevia yhdyskuntatekniikan verkostoja. Suunnittelussa turvataan puistojen ja virkistysalueiden riittävyys sekä huomioidaan erilaisten elinympäristöjen vahvuudet kaupunginosissa ja kyläalueilla.

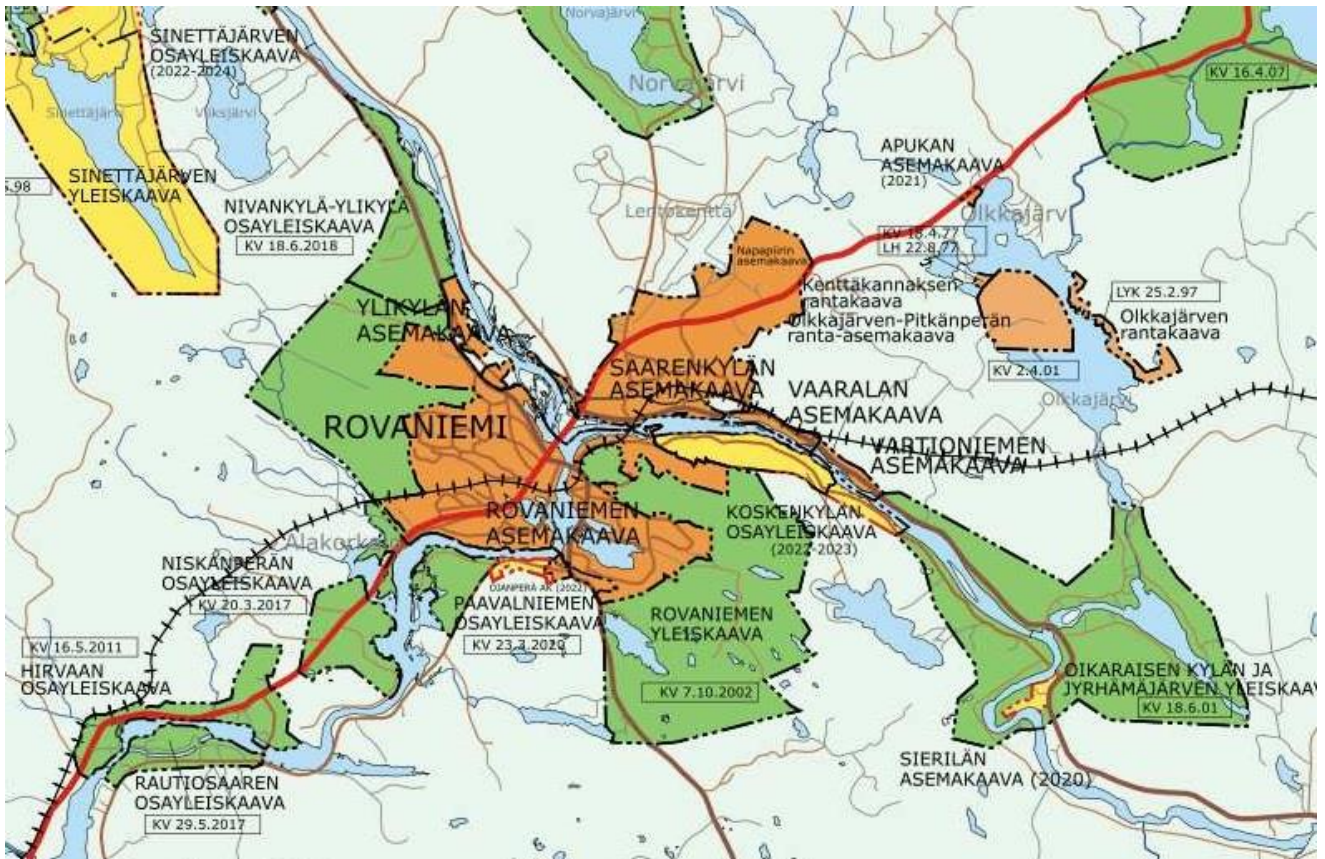
Lisäksi suunnittelulla luodaan hyvät mahdollisuudet saavuttaa lähipalvelut, luodaan viihtyisiä sekä turvallinen elinympäristö koko kaupungin alueella

Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma ja asuntopolitiikka

Jatkossa Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma (MaaTo) luo perusteet ja raamit maankäytön ja rakentamisen toteuttamiselle. Ohjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain, jolloin huomioidaan toimintaympäristön muutokset.

- ASEMAKAAVA
- RANTA-ASEMAKAAVA
- KESKENÄISET KAAVAT
(yleiskaavat ja ranta-asemakaavat)
- YLEISKAAVA
Oikeusvaikutteinen

Rakentaminen

Vuosina 2010-2022 rakennettujen asuntojen määrä vaihtelee paljon yleisen taloustilanteen mukaan. Vuosien 2017-2019 aikana erityisesti kerrostalorakentamiseen on vaikuttanut myös matkailun kasvu. Vuosi 2021 oli erittäin vilkas pientalojen suhteen. Uusia rakennuslupia omakotitaloille myönnettiin yhteensä 170, mikä on vuositasolla reilusti aikavälin 2010-2022 vuosien keskiarvon yläpuolella (136 kappaletta). Sen jälkeen uusien omakotitalojen rakennuslupien määrä on laskenut ollen vuonna 2022 105 kpl. Tänä vuonna jäädään kokonaismäärässä alle sadan, lupamäärän ollessa syyskuun 2023 lopulla 68 kpl. Rakentamisen hidastumisen ennakoidaan jatkuvan ainakin 2025 saakka.

Vuonna 2022 asuntoja valmistui yhteensä 475 kappaletta. Vuosien 2010 - 2020 välillä erillispientalo asuntoja on valmistunut vuositasolla keskimäärin noin 147, rivitaloasuntoja 45 ja kerrostaloasuntoja 339 kappaletta. Vuodesta 2010 lähtien uusia asuntoja on valmistunut keskimäärin 535 kappaletta vuodessa.

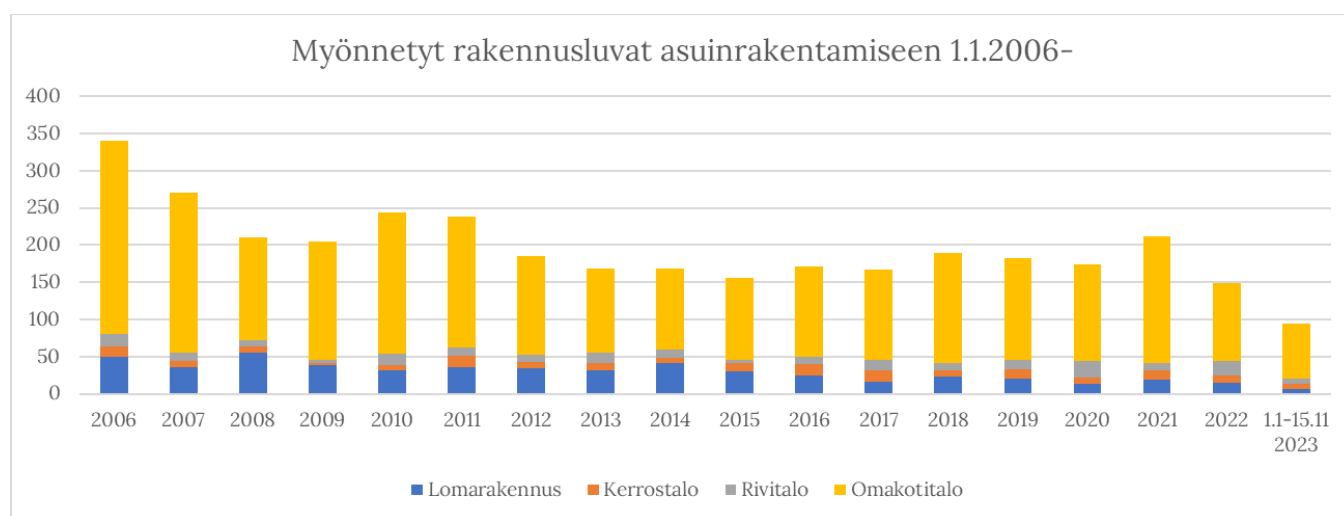
Kaavahankkeissa merkittävämpiä ovat Lapinmaan kortteli, asemanseudun ja linja-autoaseman alueet sekä muut ydinkeskustan asemakaavahankkeet. Vt4 yleissuunnittelun käynnistyminen sekä Paavalniemen siltahanke luovat mahdollisuuksia uusien alueiden kehittämiseksi sekä liiketoimintaan että asumiseen.

Suunnitelmakaudella jatketaan ydinkeskustan kävelyvyöhykkeen kehittämistä siten, että autoliikenteen painopistettä siirretään keskustan kehälle (Hallituskatu - Valtakatu - Toripuistikko - Koskikatu - Lapinkävijantie). Valtakatua ja Linaanrannan aluetta kehitetään erityisesti pyöräilyn tarpeisiin korostaen vihreää, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä.

Merkittävimpinä infrahankkeina Linaanrannan ranta-alueen toteuttaminen jatkuu. Napapiirin alueella Myllymäentien ja Joulumaantien liikenneympyrän toteuttaminen aloitetaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Teollisuustien parantaminen käynnistyy.

Katujen perusparantaminen suunnitellaan ja toteutetaan huomioiden vesihuollon saneeraustarpeet. Toteutuksessa huomioidaan esteettömyys, saavutettavuus, ja turvallisuus kaikissa ympäristö- ja rakennushankkeissa. Huolellisella suunnittelulla edistetään uusien rakennuspaikkojen toteutumista ja sitä kautta kaupunkirakenteen tiivistämistä.

Kaupungin pientalotonttien luovutus painottuu Vennivaaran alueelle. Uusia pientalovaltaisia alueita ei toteuteta lähivuosina. Pöyliönrannan alueen rivitalotonttien luovutus käynnistetään. Rakentamiskehotuksen käyttöä yli kolme vuotta vanhoilla kaava-alueilla yksityisten rakentamattomien tonttien toteuttamiseksi.

Ympäristö

Kiertotalous ja hiilineutraalisuus

Rovaniemen kaupunkistrategiassa on asetettu tavoitteeksi asettaa Rovaniemelle hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan.

Napapiirin Residuum Oy on huomionut hankinnoissaan kaupungin hiilineutraaliustavoitteet edellyttämällä vuonna 2023 kilpailutetuissa urakoissaan käytettävien uusiutuvien polttoaineita. Residuum siirtyy myös omassa kuljetuskalustossaan uusiutuvien polttoaineiden käyttöön vaiheittain sekä mahdollisuuksien mukaan vuoden 2024 aikana. Kohteissa, joissa Napapiirin Residuum Oy ylläpitää toimintojaan, mahdollista ympäristön pilaantumista seurataan ja hallitaan suunnitelmallisella ja ympäristölupien asettamien vaatimusten mukaisella tarkastustoiminnalla.

Jätelain uudistumisen myötä Rovaniemen kaupungin keskustaajamissa biohajoavien jätteiden erilliskeräysveltoitteet kasvavat vuonna 2024. Kuntalaiset voivat vaihtoehtoisesti joko kompostoida tai liittyä Napapiirin Residuumin toimesta järjestettävään biojätteen erilliskeräykseen. Etusijajärjestyksen mukaisesti ensisijaisesti on pyrittävä välttämään jätteen

syntymistä.

Alueellista kiertotaloutta kehitetään myös lisäämällä kuntalaisten sekä yritysten lajittelumahdollisuuksia, jotka mahdollistavat materiaalien tehokkaamman uusiokäytön.

Kiertotalouden ja hiilineutraaliuden tavoitteet asetetaan eri hankkeista koostuvassa Rovaniemen kestävän kehityksen ohjelmassa, joka laaditaan kaupunkikonsernin välisenä yhteistyönä hankerahoitusta hyödyntäen. Valmistelussa otetaan huomioon vuonna 2019 laadittu Rovaniemen kiertotalouden tiekartta, Lapin liiton Lappi-sopimuksen ja toimeenpanosuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet, ilmastolaissa säädetty Suomen 2035 hiilineutraaliustavoite ja Suomen Ympäristökeskuksen HINKU-laskentamalli päästöjen laskentaan.

Kestävän kehityksen ohjelman laadinnan yhteydessä arvioidaan Rovaniemen osallistuminen kuntien ja maakuntien Hinku-verkostoon (ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto) tai muihin vastaaviin verkostoihin. Lisäksi laadinnan yhteydessä selvitetään kestävän kehityksen budjetoinnin mahdollisuuksia.

Kestävän kehityksen ohjelman mukaiset hankkeet ja toimenpiteet

Kiertotalouden Green Deal -sitoumusvalmistelu

Rovaniemi on mukana ympäristöministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoimassa kiertotaloutta edistävän vapaaehtoisen Green Deal -sitoumuksen valmistelussa (Kiertotalouden Green Deal). Valmisteluun osallistuu 80 eri sektoreilta tulevaa toimijaa. Yhteistyöprosessissa tuotetaan tutkimustietoa luonnonvarojen käytöstä ja tunnistetaan vaikuttavimpia konkreettisia toimia kiertotalouden edistämiseen. Mukana ovat lähes kaikki maakuntaliitot, isoimmat kaupungit ja metsätalouden suurimmat yritykset. Näiden lisäksi mukana on yritys- ja toimialajärjestöjä sekä rakentamisen alan toimijoita.

Lapin vihreän siirtymän jaosto

Rovaniemen seutukunta osallistuu Lapin liiton vihreän siirtymän jaoston toimintaan. Vihreän siirtymän jaosto on Lapin viranomaisten ja sidosryhmien asiantuntijoista koostuva toimielin. Jaoston tehtävänä on:

- koordinoida vihreän siirtymän mukaisia toimenpiteitä,
- tehdä aloitteita kehittämistoimenpiteiksi tavoitteiden saavuttamiseksi,
- arvioida ja seurata Lappi-sopimuksen ja Lapin älykkään erikoistumisen toimintatapaa,
- strategian tavoitteiden toteutumista erityisesti vihreän siirtymän näkökulmasta.

Energiatehokkuuslaki

Vuoden 2015 alussa voimaan astunut energiatehokkuuslaki (1429/2014) velvoittaa suuren yrityksen tekemään energiakatselmuksen neljän vuoden välein. Viimeksi suuren yrityksen energiakatselmus tehtiin vuonna 2019. Seuraava suuren yrityksen energiakatselmus Neve Oy:n osalta tehdään vuonna 2023. Työ valmistuu joulukuuhun 2023 mennessä. Kohdekäynti tehtiin Alakorkalon jätevedenpuhdistamolle.

Uusi Energiatehokkuusdirektiivi tulee voimaan lokakuussa 2023, direktiivissä suuren yrityksen

määritelmä on muuttunut, suureksi yritykseksi luokitellaan yritys, jonka kolmen edellisen vuoden energiankulutuksen keskiarvo on 85 TJ. Mikäli Neve Oy luokitellaan suureksi yritykseksi, tulee Neve Oy:llä olla sertifioitu energia tehokkuus johtamisjärjestelmä vuonna 2027.

Rovaniemen kaupungin energiatuotanto

Alueellamme tuotetaan päästötöntä ja hiilineutraalia sähköä neljä kertaa enemmän kuin koko kaupungissa käytämme. Suosiolan voimalaitos (CHP) tuottaa kaupungin asukkaille ja yhteisöille ympäristöystävällistä kaukolämpöä ja sähköä. Voimalaitoksella on panostettu ympäristön ja ilmaston suojeluun investoimalla voimakkaasti viime vuosina. Kasvihuonepäästöt ovat laskeneet lähes 60 prosenttia muutamassa vuodessa ja investoinnit jatkuvat verkkoja parantamalla. Suunnittelukaudella tehdään kaupungin energiapoliittinen ohjelma, jossa huomioidaan monipuoliset ja tehokkaat energiantuotannon sekä energiansäästön ja -tehokkuuden mahdollisuudet.

Kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) liittyminen on valmistelussa kaupunginvaltuustossa tehdyn aloitteen pohjalta. Päätöksen liittymisestä tekee kaupunginhallitus.

Rovaniemen ilmanlaatu

Rovaniemen kaupunki ja Napapiirin Energia ja Vesi Oy aloittivat vuoden 2023 alusta Rovaniemen keskustassa ja Korkalovaaran omakotialueella vuoden kestävänsä ilmanlaadun jatkuvatoimisen mittauksen. Rovaniemen kaupungilla on velvoite noin viiden vuoden välein toteuttaa edellä mainittu mittaus. Edellisen kerran mittaus tehtiin vuosina 2016-2017. Mittauksessa selvitetään muun muassa selvitetään hengitettävän ilman laatua. Mittauksen aikana kaupunkilaisilla ja matkailijoilla on mahdollisuus reaaliajassa seurata ilman laatua. Työn toteuttaa Ilmatieteen laitos. Mittauksen loppuraportti valmistuu maaliskuussa 2024.

Luonnonsuojelu

Rovaniemi vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan. Luonnon monimuotoisuutta tuetaan myös keskusta-alueilla kaupungin omilla viheralueilla. Metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen on hoidon keskeisin tavoite. Hulevesien kustannustehokkaan hallinnan edistämiseksi viherpinta-alaa lisätään kaupunkirakenteessa. Kaupungin puistojen monimuotoisuutta lisätään. Luonnonsuojelun tavoitteiden toteutumista seurataan ja sitä valvotaan säännöllisesti.

1.2 STRATEGIAN TAVOITTEIDEN EDISTÄMINEN JA SEURANTA TALOUSARVIOVUONNA

Strategian tavoitteet ja niiden seuranta talousarviovuonna

Rovaniemen kaupunkistrategia 2030 -Ihmisen kokoinen arktinen pääkaupunki, hyväksyttiin valtuustossa 23.5.2022. Strategia jakautuu kolmeen päätavoitteeseen, joilla haluamme varmistaa sen, että kaupungissamme on monipuolista ja kestävä elinvoimaa, kuntalaisemme voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen sekä sen, että ainutlaatuinen elinympäristömme on toimiva, viihtyisä ja luonnonläheinen. Näitä päätavoitteita ohjaavat arvomme ja kaupungin toimintaperiaatteet sekä päätavoitteen toteutumista tukevat alatavoitteet. Olemme kytkenet strategian tavoitteita toteuttavia toimenpiteitä vuosittaisiin talousarvioihin, kiinnitämme näiden toteuttamiseen määrärahat ja kerromme ketkä toteuttavat tavoitetta.

Vuoden 2024 talousarviossa mainittujen tavoitteiden seuranta toteutetaan osana kaupungin operatiivista johtamista ja toimialoilla ja kaupungin johtoryhmässä strategian toteutumista seurataankin säännöllisesti. Strategian toteutumista seurataan myös osana Rovaniemen kaupungin raportointia osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä. Vuoden 2024 aikana kehitämme edelleen kaupungin sisäistä strategiaprosessia ja tarkastelemme strategian ajankohtaisuutta ja teemme siihen tarvittavat päivitykset.

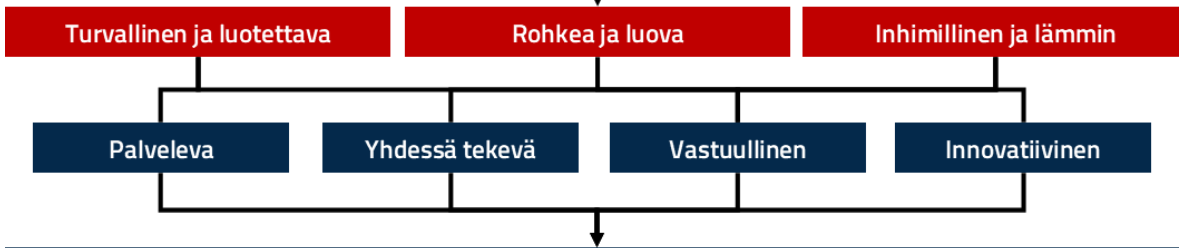
Vuoden 2024 toimintaperiaate

Kaupunkistrategiassa on määritetty toimintaperiaatteet, jotka luovat pohjan laadukkaille palveluille ja toiminnalle. Kaupunginhallitus on nostanut vuodelle 2024 erityiseksi toimintaperiaatteeksi vastuullisuuden (KH 28.2.2023 § 283). Kaupunginhallitus velvoittaa toimielimiä huomioimaan sen edistämisen vuoden 2024 talousarvion valmistelussa erityisesti seuraavien alakohtien osalta:

- **Toimimme talouden näkökulmasta kestävästi**
Arvioimme ja ohjaamme talouden kestävyttä konsernitasolla kriisikuntakriteerien avulla. Talouden kestävyden huomioiminen on keskeinen osa palvelujemme toteuttamista.
- **Henkilöstömme voi hyvin ja heidän osaamisensa kehittämiseen panostetaan**
Keskeisiä työhyvinvointiin vaikuttamisen keinoja ovat työhön liittyvien kuormitustekijöiden tunnistaminen ja hallinta sekä henkilöstömme voimavarojen vahvistaminen ja osaamisen kehittäminen. Hyvinvoiva henkilöstömme tuottaa laadukkaita palveluita ja parempaa asiakaskokemusta sekä tuloksellista toimintaa.
- **Teemme kaupungin hankinnat onnistuneesti**
Hankinnat linkittyvät kaupungin kaikkeen toimintaan. Hankinnoilla tuetaan strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Onnistuneet hankinnat ovat hyvin johdettuja, lisäävät paikallista elinvoimaa sekä edistävät konkreettisesti ekologista, sosiaalista ja taloudellista kestävyttä.

Kaupunginhallitus edellyttää, että osavuosikatauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä raportoidaan tehdyt toimenpiteet ja saavutetut tulokset.

ROVANIEMEN KAUPUNGIN ARVOT ja näistä johdetut TOIMINTAPERIAATTEET

TOIMINTAPERIAATTEISTA JOHDETUT STRATEGISET PÄÄTAVOITTEET

PÄÄTAVOITTEISTA TUNNISTETUT JA JOHDETUT ALATAVOITTEET

Edistämme koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamista

Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla

Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä.

Olemme arktisen alueen kestävä matkailun monimuotoinen ja ympärivuotinen ykköskohde

Toimimme aktiivisesti Rovaniemen eduksi erityisesti koulutuksen ja saavutettavuuden (mm. korkeakouluverkosto, liikenne, maankäyttö ja tietoliikenne) osalta.

Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja

Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.

Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun sekä koulutuksen.

Seuraamme aktiivisesti eri väestöryhmien, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien hyvinvointia ja palvelutarpeita ja suuntaamme palveluita näiden mukaisesti

Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta asettamalla Rovaniemen eri osien kehittämistavoitteet niiden erityispiirteet ja tarpeet huomioiden

Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan

Huolehdimme ympäristömme turvallisuudesta, toimivuudesta ja varmuudesta koko kaupunkimme alueella

Toimielimet ja lautakunnat tekevät esitykset alatavoitteiden tarkemmasta sisällöstä, strategian toteuttamisesta ja siihen kytkettävistä sidosryhmistä, sekä alatavoitekohtaisista mittareista. Nämä esitetään osana strategian toimeenpanosuunnitelmaa erillisillä alatavoitekohtaisilla korteilla.

Strategian revisiointi toteutetaan vuosittain. Revisioinnissa tarkastellaan strategian toteutumista ja tarvetta sen kohdentamiseen.

2. KAUPUNKIKONSERNI- ORGANISAATIO

2.1 PERUSKAUPUNKI-ORGANISAATIO

Rovaniemen kaupungissa on käytössä sekä henkilöstö- että toimielinorganisaatio. Ylintä päätäntävaltaa käyttää valtuusto. Kaupunginvaltuuston alaisuuteen kuuluvat tarkastus- ja keskusvaalilautakunta sekä kaupunginhallitus, jonka vastuulla on päätösten valmistelu ja täytäntöönpano.

Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluvat lautakunnat ja tila- sekä henkilöstö- ja nimitysjaosto. Kaupunginhallitus on jakanut toimintaansa edelleen lautakunnille, joista kukin vastaa Rovaniemen kaupungin hallintosäännön 2. luvun toimielinorganisaation mukaisista erikseen määritellyistä tehtävistä ja tavoitteista.

Peruskaupunki toimielimet ja vastuu- sekä palvelualueet

Toimielinorganisaatio

2.1.1 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Rovaniemen kaupunkikonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutetaan kuntalain (410/2015), valtuuston hyväksymän riskienhallintapolitiikan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden ja hallintosäännön mukaisesti.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään osana sisäisten prosessien kehittämistä. Kehittäminen lähtee siitä, että riskit hallitaan siellä missä ne syntyvät. Riskien hallintaa tuetaan muun muassa viestinnän, säännöllisen raportoinnin ja yhteisten toimenpiteiden suorittamisen kautta sekä yhteistyöllä organisaation ulkopuolella olevien tahojen kanssa. Jotta riskienhallinta toteutuisi hyvin, sen tulisi olla mukana kaikessa päätöksenteossa ja päivittäisjohtamisessa. Kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallintaryhmä ylläpitää ja kehittää riskienhallinnan ohjeita ja seurantamenetelmiä.

Organisaation uudistuttua voimakkaasti vuosien 2022 ja 2023 vaihteessa, myös riskienhallinnan prosessia ja erityisesti raportointitapaa on kehitetty kuluneella kaudella yhdessä toimialojen, riskienhallintaryhmän sekä kaupungin johtoryhmän kanssa. Riskien seurantamenetelmiä tullaan edelleen täsmentämään tulevilla suunnittelukaudella. Kaupungin riskienhallinnan yleiset ohjeet yhdessä hallintosääntöön kirjattujen vastuiden kanssa muodostavat selkeän ja säännöllisen riskienhallinnan prosessin ja vuosikellon.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa ja tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan säännönmukaisesti talousarviovuoden aikana. Konserniyhteisöjen hallitukset ja kaupungin toimielimet antavat sisäisen valvonnan selonteon ja raportoivat edellisen toimintakauden aikaiset riskipoikkeamat. Raportissa arvioidaan riskienhallinnan toimivuus ja riittävyys sekä kuvataan riskien toteutumisen aiheuttamat toimenpiteet ja ennalta ehkäisy tulevaisuudessa.

Sisäisen tarkastuksen riskiperusteinen vuosisuunnitelma rakentuu kaupunkikonsernin tavoitteita uhkaavien riskien ja niiden hallintamenetelmien sekä sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnille.

Kaupunginhallitus antaa kaupungin toimintakertomukseen tulevan sisäisen valvonnan ja

konsernivalvonnan selonteon sekä arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja niiden hallinnasta.

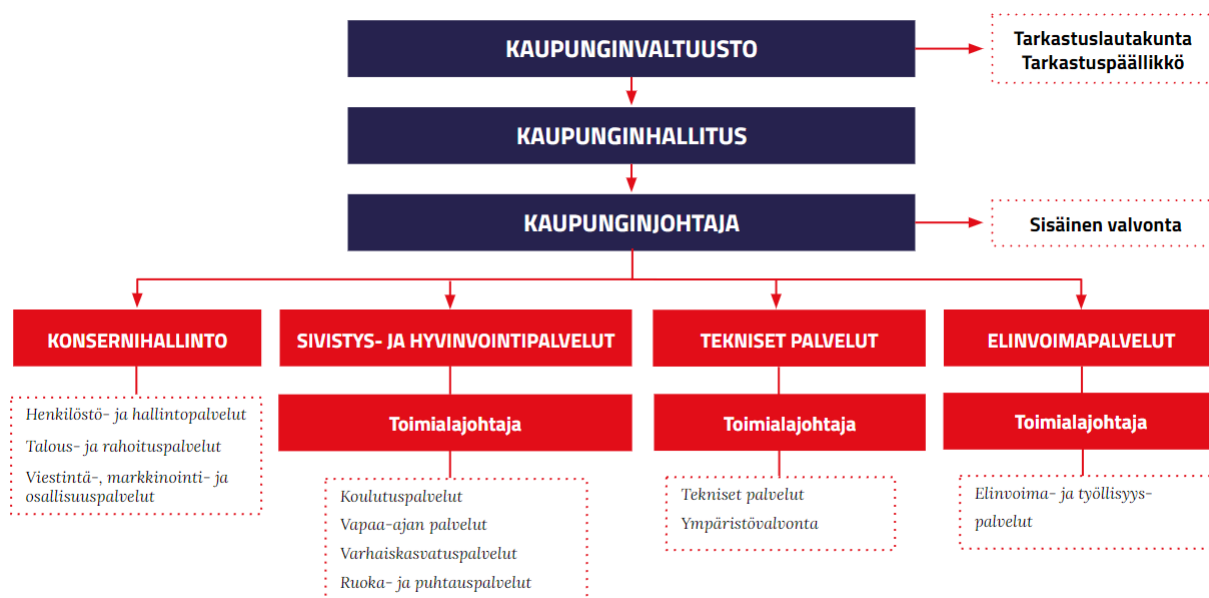
Korruptiotorjuntaa kehitetään tiedon ja tietoisuuden lisäämisellä korruptiosta sekä hyödyntämällä sisäistä ja ulkoista ilmoituskanavaa sekä sidonnaisuusrekisteriä. Kaupunki jatkaa anonyymin rekrytoinnin käyttöä. Rovaniemen kaupunki seuraa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista tasa-arvotyöryhmän arvioinneilla sekä henkilöstöraportilla ja työhyvinvointikyselyillä.

3. HENKILÖSTÖ

3.1 HALLINTO-ORGANISAATIO

Rovaniemen kaupungin hallinto-organisaatio muodostuu kolmesta toimialasta ja konsernihallinnosta. Toimialat on jaettu palvelualueisiin ja konsernihallinto vastuualueisiin. Rovaniemen kaupungin hallinto-organisaatio on määritelty hallintosäännön kolmannessa luvussa.

Kaupunginjohtaja toimii kaupunginhallituksen esittelijänä ja johtaa konsernihallintoa. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut- toimialalla ovat hyvinvointi- ja sivistyslautakunta. Elinvoimapalvelut -toimialalla on elinvoimalautakunta. Tekniset palvelut -toimiala muodostuu teknisestä lautakunnasta ja ympäristölautakunnasta. Jokaiselle toimialojen palvelualueelle ja konsernihallinnon vastuualueelle on nimetty päällikkö tai johtaja.

3.2 HENKILÖSTÖTAVOITTEIDEN EDISTÄMINEN JA SEURANTA TALOUSARVIOVUONNA

Vuoden 2023 aikana edistetään tässä luvussa todettujen henkilöstöä koskevien painopistealueiden toteutumista. Sitovat henkilöstöä koskevat tavoitteet määritellään kaupunginhallituksen ja muiden toimielinten talousarviokorteilla.

Hallinnon henkilöstön rakenne

- Laaditaan selvitys kesäkuun 2024 loppuun mennessä konsernin hallinnon henkilöstön rakenteesta (muun muassa hallintopalveluiden, tietohallintopalveluiden, viestintä-, markkinointi-, ja osallisuuspalveluiden sekä talous- ja rahoituspalveluiden sekä toimialojen hallintohenkilöstön) ja toimialarajat ylittävästä yhteistoiminnan kehittämistarpeista, tavoitteena hallinnon toimintakyvyn tehostaminen sekä päällekkäisten tehtävien karsiminen.
- Selvityksen perusteella käynnistetään tarvittaessa hallinnon henkilöstöä koskevat muutosneuvottelut.

Palkkahallinto

- Tavoitteena on palkkahallinnon palvelutason vakiinnuttaminen hyvälle tasolle oman toiminnan käynnistyttyä 1.11.2023.
- Valmistellaan ratkaisuja keskitettyjen henkilöstöjärjestelmien päällekkäisyyksien poistamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi.

Henkilöstön hyvinvointi

- Talousarviomäärärahoissa on varauduttu henkilöstön hyvinvointiedun maksamiseen vakituiselle ja yli kuukauden pituisessa määräaikaisessa palvelussuhteessa oleville henkilöille siten, että edun suuruus on 10 euroa kuukaudessa ja yhteensä 120 euroa vuodessa (vuonna 2023 18,33 euroa kuukaudessa ja 220 euroa vuodessa).
- Uuden sairauspoissaolokäytännön kouluttaminen ja vakiinnuttaminen osaksi organisaation toimintaa.
- Sairauspoissaolojen vähentäminen. Työoloista tai työkohteesta johtuviin poissaoloihin kiinnitetään erityistä huomiota.

Työnantajamaine ja työntekijäkokemus

- Työnantajabrändin määrittely ja siitä viestiminen.
- Työntekijäkokemuksen ja työhyvinvoinnin tiedolla johtamisen välineiden ja menetelmien kehittäminen peruskaupunkia ja konserniyhteisöjä varten.

Rekrytointijärjestelmän kilpailuttaminen hyvä käyttäjäkokemus ja kustannustehokkuus etusijalla.

4. TALOUS

4.1 TALOUDEN KEHITTYMINEN

4.1.1 Yleinen taloudellinen kehittyminen

Talouden ennakointiin vaikuttavat tällä hetkellä erityisesti geopoliittiset tekijät. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja Lähi-Idän tilanne lisäävät epävarmuustekijöitä tulevaisuuden arvioinnin suhteen ja osaltaan vaikuttavat myös suoraan talouden kehittymiseen. Maailmantalouden kasvu on hidastunut vuoden 2022 nopean kasvun jälkeen, mutta on yhä 3,0 prosenttia vuonna 2023 ja 2,9 prosenttia vuonna 2024, arvioi Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) syksyllä 2023. Yhdysvallat on toipunut taantumasta ja siellä talouden tunnusluvut näyttävät vahvemmilta kuin Euroopassa. Talouden kasvu on hiipunut Euroalueella 0,9 prosenttiin, ja on ensi vuonna ainoastaan 1,5 prosenttia. Euroopassa ja Suomessa taantuma on yhä todennäköisempi. Euroopan suurimman talousmahdin, Saksan talous on heikentynyt merkittävästi, joka tulee vaikuttamaan myös Suomen talouteen ja vientinäkyymiin tilannetta heikentävästi. Energian hinta Euroopassa ja Suomessa on kääntynyt laskuun toisen vuosineljänneksen aikana, mutta riskejä energia-alalla on jatkossakin. Euroopan unionin hyväksymistä elvytystoimista (vihreän siirtymän investoinnit) huolimatta yleiset kasvun näkymät ovat toistaiseksi heikot. Rakentaminen Suomessa on hiipunut ollen vuonna 2023 matalasuhdanteessa. Myös kuluttajien usko tulevaan on heikentynyt merkittävästi. Huolta yleisessä taloudessa aiheuttaa sekin, jos rakennusalan matalasuhdanne leviää muille toimialoille. Kasvun hiipuminen näkyy mm. siinä, että Suomessa konkurssihakemuksia on ollut vuonna 2023 eniten 15 vuoteen. Pidemmällä tähtäimellä Suomessa julkinen talous vaatii talouden tasapainottamista ja toisaalta kykyä uudistua.

Kun vielä vuoden 2022 huhtikuun lopulla korot olivat lähellä nollaa, niin nyt alle puolitoista vuotta myöhemmin korkotasoa on noussut yli 4 prosenttiin. Vuoden 2023 lopussa valtion velan arvioidaan olevan 156 miljardia euroa ja vuonna 2024 valtion velan arvioidaan kasvavan noin 10 miljardia euroa. Näiden arvioiden perusteella Suomen valtionvelka kasvaisi 60 miljardia euroa viidessä vuodessa 106 miljardista eurosta 166 miljardiin euroon. Kasvu on valtava ja valtiontalouden korkomenot kasvavatkin hurjaa tahtia. Valtionvarainministeriön budjettiesityksessä vuodelle 2024 valtionvelan korkomenot on arvioitu nousevan 3,2 miljardin euron tasolle. Suomen julkisen sektorin velkaantuminen on jatkunut jo kolme vuosikymmentä ja kiihtynyt 2010- ja 2020-luvuilla.

Julkisessa taloudessa on eletty hetki uutta aikaa, jossa hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa. Kunnat ja hyvinvointialueet ovat osa yhteistä julkista taloutta. Toiminnan ja henkilöstön lisäksi sekä tuloista että menoista huomattava osa siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Kuntien suuntaan muutos näkyy jo nyt siten, että nykyiseen hallitusohjelmaan on kirjattu kuntien valtionosuuksien kasvun rajoittaminen leikkaamalla indeksiä yhdellä prosenttiyksiköllä. Julkisen talouden kannalta onkin keskeistä, kuinka tehokkaaksi hyvinvointialueet saavat toimintansa ja miten talouden tasapaino saavutetaan. Kunnan menojen osalta heikoimmin ennustettavan osan siirtyminen hyvinvointialueille helpottaa kuntien talouden budjetointia, mutta samalla haastaa edelleen julkisen talouden suunnittelua. TE-uudistus tulee muuttamaan valtionosuuksia vuodesta 2025 alkaen.

Valtionvarainministeriön mukaan Suomen bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan tulevina vuosina hyvin maltillisesti ja inflaation ennustetaan laskevan selvästi vuoden 2023 tasosta.

	2023	2024	2025	2026	2027
BKT, määrän muutos	0,0	1,2	1,8	1,7	1,6
Inflaatio, kuluttajahintojen muutos	6,2	2,2	1,7	2,0	2,0

Kuntatalous

Valtionvarainministeriön syksyllä 2023 laatiman kuntatalousohjelman mukaan kuntien tulot ja menot ovat taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 syvenevässä epätasapainossa. Samaan aikaan kunnat investoivat voimakkaasti. Investointien suuruus ja tulojen, sekä menojen syvenevä epätasapaino näkyvät kuntien lainakannan kehityksessä. Kunnat velkaantuvat jatkossa ja kasvava lainakanta nostaa lainanhoitokuluja. Kuntien vuosikatteet riittävät kattamaan poistot, mutta nettoinvestointeja ne eivät riitä kattamaan. Verotuloarvioiden mukaa kuntien verotulot kehitystä painaa talouskasvun vaimentuminen. Valtionosuuksiin liittyy kasvavaa epävarmuutta ja ne toimivat tasapainottavana tekijänä julkisessa taloudessa. Valtionosuusjärjestelmään ollaan uudistamassa lähivuosina.

Syntyvyyden romahdus ja pienenevät lapsi-ikäluokat vaikuttavat kuntien valtionosuuksiin niitä pienentävästi. Toimintamenoja kasvattavat hintojen nousu, mutta toisaalta kuntatoimijoiden pitkät sopimukset laimentavat markkinamuutosten siirtymistä täysin kuntien menoiksi. Kunta-alan työntekijälle edullinen palkkakehitys nostaa kuntien henkilöstökuluja. Sopimuskorotukset (vuosikeskiarvomuuutos-%) kunta-alalla olivat 2023 4,85 prosenttia ja ovat vuonna 2024 2,99 prosenttia. Kunta-alan palkkakehityksen ennakoidaan olevan suunnittelukaudella yleistä ansiokehitystä nopeampaa. Huomattava osa kunta-alan toiminnasta kohdistuu lapsille ja nuorille kohdistettuina palveluiden järjestämisenä.

Keskeisenä haasteena koko kuntakentälle on palveluverkon sopeuttaminen palvelua tarvitsevien lukumäärän muutokseen, eli palvelutarpeen laskuun. Käytännössä toiminnan sopeuttamista tai palveluverkon supistamista ei nähdä taloudellisen vastuun kantamisena, vaan poliittisesti hankalana kysymyksenä. Keskeisenä keinona onkin ensisijaisesti jokaisen menolisäyksen tarkka punninta ja sen jälkeen jo olemassa olevan palvelun tuottaminen mahdollisimman tehokkaasti päätetyllä laatu- ja vaatimustasolla.

Oman haasteensa luovat erityisesti varhaiskasvatuksen osalta osallistumisasteen nousu, joka on yleensä yhteydessä kohonneeseen työllisyysasteeseen. Varhaiskasvatuksessa on laajasti työvoiman saatavuusongelmia, joka voi heijastua palveluiden järjestämiseen sekä henkilöstömenoihin muun muassa palkkakilpailun kautta. Työvoiman saatavuus heikkenee laajemminkin väestön ikääntyessä. Työikäisen väestön väheneminen heikentää kuntien veropohjaa ja huoltosuhdetta.

4.1.2 Rovaniemen peruskaupungin talouden kehittyminen

Katsaus kuluvan vuoden 2023 talouteen

Vuosi 2023 on pitänyt Rovaniemen kaupungissa sisällään lukuisia muutoksia, joista uusimpana hyvinvoinnin ja terveyden asiantuntijoiden siirto hyvinvointilautakunnan alaisuuteen. Vuonna 2023 on uudistettu hallintosääntö, tehty toimialamuutoksia sekä päivitetty organisaatorakennetta. Muutokset ovat astuneet voimaan 1.9.-1.11. välisenä aikana vaiheittain. Kaupungissa on tehty myös useampi määrärahamuutos ja viimeiset määrärahamuutokset käsitellään kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2023. Muutosten ajankohdat ovat hidastaneet talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2025-2027 laadintaa.

Kaupunginvaltuuston joulukuussa 2023 hyväksymän talousarvion ja taloussuunnitelman mukaan vuoden 2023 ylijäämäksi arvioitiin 3,6 miljoonaa euroa ja taloussuunnitelmakauden yhteenlasketuksi alijäämäksi 3,4 miljoonaa euroa. Vuoden aikana tehtiin useampi kaupungin käyttötalouden menoja kasvattava päätös, joista merkittävimmät ovat sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialalla sekä kaupunginhallituksessa.

Vuoden 2023 ja taloussuunnitelmavuosien 2024-2026 investointiohjelmaksi hyväksyttiin 145,2 miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden määrärahamuutoksia on käsitelty helmikuussa, kesäkuussa ja marraskuussa. Muutetun talousarvioesityksen mukaisesti vuoden 2023 tilikauden ylijäämäennuste on 7,68 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 päivitetty investointisuunnitelma on puolestaan 32,45 miljoonaa euroa. Käyttötalouteen suurimmat ylitykset aiheutuvat 1.1.2023 hyvinvointialueelle siirtyvään toimintaan tulleista aikaisempia vuosia koskevista kustannuksista, joita on noin 600 000 euroa. Vapaa-ajan palveluiden määrärahan lisäys on noin 212 000 euroa, josta 116 000 euroa kohdistuu henkilöstömäärärahojen lisäykseksi, 40 000 euroa yhteisöille annettavien avustusmäärärahojen kasvattamiseen ja 55 000 euroa muun muassa museoiden muuttamisesta aiheutuviin muiden palveluiden ja kaluston määrärahalisäystarpeeseen.

Sivistyslautakunnan lisämäärärahatarpeet jakaantuivat varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluiden kesken. Varhaiskasvatuspalveluissa lisämäärärahan tarve johtuu noin 280 000 euron osalta Pilkkeen kahden varhaiskasvatusyksikön siirtymisestä kaupungin omaksi toiminnaksi, joka nostaa sekä henkilöstö- että vuokramäärärahoja (pienentäen palvelusetelikuluja), lisää saatavia maksutuottoja ja kalustomäärärahoja. Loppuosa varhaiskasvatuksen määrärahamuutostarpeesta aiheutuu työehtosopimusten mukaisista henkilöstömäärärahojen kasvusta: jaettavasta järjestelyerästä, kertaerästä sekä yleiskorotuksista. Edellä mainitut työehtosopimusmuutokset aiheuttavat kasvua myös koulutuspalveluiden henkilöstömäärärahoihin yhteensä noin 563 000 euroa. Loppuosa sivistyslautakunnan lisämäärärahasta johtuu palvelusetelien arvon korottamisesta kolmella prosentilla.

Vuonna 2023 niin veroennustetta kuin rahoitustuottojen ennustetta on korotettu kattamaan tämän vuoden osalta tehtyjen määrärahojen lisäystarpeet käyttötalouteen. Huomionarvoista määrärahojen käsittelyssä on se, että käyttötalouden toimintamenoja kasvattavia eriä on katettu kertaluontoisilla tuloerillä, kun tehdyt menojen lisäykset ovat pysyviä. Verotulojen kasvattaminen johtuu pääosin aiemman vuosien verohännistä, jotka siis ovat aiemman vuoden kunnan tuloveroprosentin mukaisia (21,5 %) kertymiä. Rahoitustuotoissa näkyy vuonna 2023 poikkeuksellisen suuret osinkotulot ja ylijäämän tuloutukset, jotka tulevat tulevina vuosina palaamaan matalammalle tasolle.

Talousarviovuosi 2024 ja taloussuunnitelmavuodet 2025-2027

Talousarviossa esitystapana käytetään tuhannen euron tarkkuutta. Talousarvio vuodelle 2024 on kuvattu talousarvion nykyisen voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti. Luvut on otettu Tabella-talousjärjestelmän rakenteesta, joka on muuttanut myös vertailuvuoden (TA2023) luvut uuden rakenteen mukaisiksi. Esitystapa vaikuttaa tietojen vertailtavuuteen niin, että toimielinten muutoksissa (siirroilla lautakunnasta toiseen) myös vertailuvuoden tiedot ovat siirtyneet uutta rakennetta vastaavasti. Talousarvio vuodelle 2024 on ensimmäinen puhdas vuosi, jonne ei pitäisi kohdistua enää hyvinvointialueen toimintaan liittyviä kustannuksia. Vuosi 2024 on niin sanottu "välivuosi", ja ainoa nykyisen rakenteen mukainen täysi vuosi, sillä vuodesta 2025 kaupungin toiminnan järjestämistä vastuu siirtyy työllisyyspalvelut.

Merkittävä osa kaupungin subjektiivisen oikeuden piiriin kuuluvista, kunnan lakisääteisistä tehtävistä on siirtynyt hyvinvointialueelle perusopetusta ja varhaiskasvatusta lukuun ottamatta. Jatkossa kuntatalouden suunnittelussa korostuvat yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat tehtävät sekä entistä voimakkaammin vapaaehtoiset tehtävät. Yleiseen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia tehtäviä ovat muun muassa lukio- ja ammatillisen peruskoulutuksen opetuspalvelut sekä kulttuuritoimen, rakennusvalvonnan, vesi- ja jätehuollon ja ympäristösuojelun tehtävät. Vapaaehtoisia tehtäviä on kunnan itsehallinnon perusteella otetut tehtävät, kuten vapaa sivistystyö ja joukkoliikenne.

Talousarviovuonna 2024 kaupungin vuosikatteen arvioidaan heikentyvän vuodesta 2023 merkittävästi. Muutos vuoden 2023 alkuperäiseen talousarvioon on 7,4 miljoonaa euroa. Ulkoisen vuosikatteen arvioidaan olevan taloussuunnitelmavuosina 2024-2027 yhteensä 64,07 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 talousarvio on alijäämäinen 3,95 miljoonaa euroa, mutta taloussuunnitelmakausi 2024-2027 ylijäämäinen noin 555 000 euroa. Tulevien vuosien talouden pitäminen lain edellyttämässä tasapainossa vaatii talouden jatkuvaa seurantaa, ennakkointia ja koko organisaation sitoutumista. Tasapainon säilyttäminen edellyttää muun muassa ennakoivaa palvelutarpeen ja -verkon arviointia sekä kaupungin omaisuuseriin liittyvää valmistelua ja päätöksentekoa. Talouden tasapaino edellyttää väestöennusteen ja ikärakenteen kehityksen entistä aktiivisempaa seurantaa. Vuoden 2024 toimintakatteeseen kohdistuu toimintamenojen kasvupaine, sillä toimintakate heikkenee 3,5 prosenttia. Toimintakate heikkenee koko suunnittelukauden ajan eli menojen määrän suhde toimintatuottoihin kasvaa. Rovaniemen kaupungin henkilöstökulujen budjetoinnissa on huomioitu tiedossa olevan sopimusratkaisun vaikutus. Vuosien 2024-2027 rahoitustuotoissa ja -kuluissa on huomioitu korkojen nousun vaikutus tiedossa olevilla arvioilla investointiohjelmasta ja kasvavien pitkäaikaisten lainojen määrästä.

Peruskaupungin talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027 saaminen tasapainoon edellyttää yli 20 miljoonaa euroa vielä päättämättä olevia talouden tasapainottamistoimenpiteitä, jotka valmistellaan vuoden 2024 kesään mennessä päätöksentekoon. Vaikeilta päätöksiltä ei voida välttyä.

Valtionosuudet

(1000€)	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
VALTIONOSUUDET	123 581	18 000	12 243	-32,0 %	10 221	13 783	14 944
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	69 725	- 6 566	- 9 393	43,1 %	- 16 120	- 17 727	- 20 387
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	25 849	18 785	16 700	-11,1 %	20 332	24 321	27 271
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	- 3 440	- 3 859	- 4 864	26,0 %	- 5 922	- 7 084	- 7 943
Verotulomenetyksen korvaus	31 448	9 640	9 800	1,7 %	11 931	14 272	16 003

Valtionosuudet on arvioitu tiedossa olevien ennusteiden pohjalta. Valtionosuuksien ennakointia vaikeuttaa hyvinvointialueuudistus sekä 1.1.2025 kuntien ja kaupunkien järjestämistä vastaavalle tuleva TE-palvelut 2024- uudistus. Valtionosuusjärjestelmä tulee lähivuosina uudistumaan, jonka myötä tulevien vuosien ennakointi on haastavaa. Rovaniemen kaupungin taloussuunnitelmavuosien valtionosuuksissa ei ole huomioitu tulevaa työllisyyspalvelu-uudistuksen mukaisia valtionosuuslisäyksiä, sillä myöskään suunnitelmakausien toimintakatteessa ei ole muutosta huomioitu. Valtionosuuksien osuus kaupungin tuloista on enää alle 5 prosenttia.

Rovaniemen kaupungin valtionosuudet ovat muodostuneet vuodesta 2023 lähtien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ikäluokkien perusteella. Vuoden 2023 lopullinen valtionosuus sekä vuoden 2024 valtionosuus sisältää syksyllä 2023 vahvistetun hyvinvointialueelle kohdistuvan tasauksen. Kaupungin tulee seurata valtionosuuksien kehittymistä ja ennakoida palvelun tarpeen muuttuminen. Koko Suomessa näkyvä alhainen syntyvyys tulee merkittävästi vaikuttamaan lasten määrän kehitykseen tulevaisuudessa. Vaikka Rovaniemen kaupungin väestömäärä lisääntyy, nuoret ikäluokat eivät kasva. Muuttava väestö ei korreloi lapsimäärän lisäyksenä eikä muuttoliike aiheudu pelkästään lapsiperheistä. Erillisessä taulukossa on eritelty taloussuunnitelmakauden valtionosuudet.

Kuntaliiton arvion mukaan Rovaniemen kaupungille maksettava valtionosuus vuonna 2024 tulee olemaan noin 12,25 miljoonaa euroa (24.11. laskelman mukaan). Rovaniemen kaupungin arvioidut kotikuntakorvausmenot, jotka ovat osat toimintatuottoja ja -kuluja, ovat noin 5,3 miljoonaa euroa. Kotikuntakorvaustulot ja -menot perustuvat valtiovarainministeriön vuosittain päättämään kotikuntakorvauksen perusosaan ja opetuksen järjestäjän kotikuntakorvauskyselyssä 31.12. tilastointiajankohdan tilanteesta ilmoittamaan oppilasmäärään. Opetuksen järjestäjä on oikeutettu kotikuntakorvaukseen oppilaan suorittaessa oppivelvollisuuttaan muussa kuin oman kotikuntansa esi- tai perusopetuksessa. Kotikuntakorvaus määräytyy oppilaan iän mukaan. Keskimääräinen valtionosuus per henkilö on arvioitu olevan 603 euroa asukasta kohden. Rovaniemen valtionosuudet asukasta kohden ovat 190 euroa asukasta kohden. Rovaniemen kaupungin valtionosuuksien vähennys vuodesta 2023 vuoteen 2024 on noin 4,87 miljoonaa euroa (-28,5 prosenttia).

Kaupunginhallituksen 27.11. käsittelyssä kaupungin valtionosuudet päivitettiin vastaamaan 17.11 valtiovarainministeriöstä tullutta tietoa. Valtiovarainministeriö tiedotti perjantaina 17.11. virka-ajan jo päätyttyä, että vuoden 2022 verotuksen valmistuminen aiheutti lukuisia muutoksia sote-siirtolaskelmaan ja kuntien tulevien vuosien valtionosuuksiin. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys oli laadittu tilanteessa, jossa valtionosuuksien oli arvioitu olevan koko suunnittelukaudelle (2024-2027) yhteensä yli 20 miljoonaa 17.11. tilannetta suuremmat. Valtionosuuksien vuoksi koko peruskaupungin talousarvio ja taloussuunnitelma 2025-2027 päivitettiin niin, että tulevien vuosien laskelmat on saatu tasapainoon pitäen sisällään noin 20

miljoonan euron edestä sopeutettavia, ei vielä tiedossa olevia tasapainottamistoimenpiteitä.

Muutokset vuosien 2024-2027 valtionosuuksiin marraskuun lopussa johtuvat veropohjan pienennyksestä, joka selittyy veronmaksajien määrän voimakkaalla vähentymisellä sekä verovähennyksien lisäyksillä. Laskelmat pitävät sisällään hyvinvointialueelle siirrettävää rahoitusta, sillä lukittu 12,64 veroprosenttileikkaus ei riitä rahoittamaan hyvinvointialueiden menoja. Soteuudistuksen yhteydessä päätettyjen rahoituslakien yhteydessä päätettiin uudistuksen kustannusneutraaliudesta, joka toteutetaan valtionosuuksien lisäleikkauksilla. Vuodelle 2024 kohdistunut 400 miljoonan euron valtionosuusleikkaus jaksotetaan vuosille 2025-2027. Jaksotuksesta huolimatta kuntien valtionosuuteen tehtävä lisäleikkaus säilyy. Tehty valtionosuusleikkaus vaikuttaa tulevaan vuoteen 2024 sote-erien muutoksen kautta.

Verotulot

(1000€)	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
VEROTULOT	296 743	163 395	168 523	3,1 %	172 456	178 154	181 245
Kunnan tulovero	242 625	116 687	120 787	3,5 %	123 854	129 303	132 039
Kiinteistövero	34 278	33 644	36 580	8,7 %	36 583	36 583	36 583
Osuus yhteisöveron tuotosta	19 841	13 064	11 156	-14,6 %	12 019	12 268	12 623

Rovaniemen kaupungin verotuloennusteet perustuvat kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikon tietoihin huomioiden tulojen arvostukseen liittyvä varovaisuuden periaate. Rovaniemen kaupungin verotulojen ennakoidaan kasvavan, joka johtuu pääosin ansiotason kehityksestä. Kiinteistövero on ainut vero, joka tilitetään kunnille ja kaupungeille täysimääräisesti ja on vero, johon vähiten maan yleinen taloudellinen tilanne heijastuu. Yksittäiset muutokset alueen yritys-elämässä tai kaupungin työllisyystilanteessa vaikuttavat sekä kunnan tuloveroon että osuuteen yhteisöveron kertymisessä. Verotulot on arvioitu nykyisten, 13.11.2023 valtuuston hyväksymien veroprosenttien mukaisesti.

Taloussuunnittelun lähtökohtana ei ole ollut verojen korottaminen. Rovaniemen kaupungilla sekä kiinteistö- että tuloveroprosentti ovat verrokkikaupunkeihin nähden korkeammat. Verotulojen kasvu ei riitä tasapainottamaan kaupungin taloutta tulevaisuudessa, sillä veronmaksajien määrää jatkaa laskuaan. Verotulojen kasvu ei kata toimintamenojen kasvua. Kaupungin ennakoitujen verotulot taloussuunnitelmakaudelle on arvioitu alla olevan taulukon mukaisesti. Yhteisöveron jakoperusteet vahvistaa valtio. Kaupungin todellisen tuloveroprosentin (efektiivisen veroprosentin), arvioidaan olevan vuonna 2024 noin 6,90 prosenttia.

Koko maan tasolla hallituksen esittämät veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 40 miljoonalla eurolla vuonna 2024 koko maan tasolla. Tästä vajaa 30 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksien tarkistuksista. Muita muutoksia veroperusteisiin on matkakuluvähennyksissä ja työtulovähennyksissä, joista arvioidut verotulomenetykset huomioidaan nettomääräisesti valtionosuusmaksatusten yhteydessä. Palkkasumman kehitys heikentyy heikompien työllisyysnäkökymien seurauksena. Myös ensi vuoden palkkasumman kehitystä on alennettu yleisen taloustilanteen kehityksen mukaisesti. Petteri Orpon hallitus on esittänyt mittavia leikkauksia sosiaaliturvaetuuksiin. Näin ollen työttömyysturvaetudet pienenevät selvästi, ensi vuonna lähemmäs 17 prosenttia. Edellä esitetyt arviot pienentävät kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 120 miljoonalla eurolla ensi vuonna.

Ensi vuodesta alkaen on esitetty selvästi alennettuja työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksuja. Kyseiset maksut ovat vähennyskelpoisia ja parantavat näin ollen kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 80 miljoonalla eurolla. Verovuosille 2025–2027 arvioitu maksettava kunnallisvero pienenee lähinnä heikentyneen ansiotulokehityksen takia. Vuosina 2025–2027 kunnallisveron tilitykset pienenevät vuosittain koko maan tasolla.

Kesäkuusta 2023 alkanut yhteisöveron heikko kehitys on jatkunut, joka vaikuttanee myös tulevien vuosien arvioihin. Työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksujen alentaminen nostaa myös yhteisöveron tuottoa, arviolta vajaalla 30 miljoonalla eurolla per vuosi. Vaikutus tulee näkymään myös Rovaniemellä, mutta Rovaniemellä merkittävin vaikutus yhteisöveron kehitykseen on matkailun kehittymisellä.

Kiinteistöveroennusteessa huomioitiin hallitusohjelmassa esitetty maapohjan eriytetty kiinteistöveroprosentti, jonka alarajaksi on esitetty 1,30 prosenttia. Ehdotettu muutos nostaa kiinteistöveron maksettavaa ja tilitettävää veroa ensi vuodesta alkaen noin 100 miljoonalla eurolla vuosittain, mutta Rovaniemellä maapohjan kiinteistöveroprosentin nostolla ei ole kertymäennusteeseen vaikutusta, sillä yleinen kiinteistövero on jo ollut yli alarajan.

4.2 TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään kuntalain 110 §:ssä:

- Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.
- Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.
- Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määrääjässä tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. suunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.
- Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.
- Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarviorakenteessa noudatetaan Kuntaliiton talousarviosuositusta. Talousarvion toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vahvistetaan käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosassa. Samaa rakennetta noudatetaan tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämiseen tarvittavat menot ja tulot. Talousarvio ja -suunnitelma ovat kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden ohjausväline. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttötalouden menoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Toiminnan ohjaus tapahtuu toiminnallisten tavoitteiden sekä toimielimille osoitettujen resurssien kautta käyttötalousosassa ja investointiosassa. Talouden ohjaus puolestaan toteutuu tarkastelemalla tuloslaskelmaa ja rahoituslaskelmaa, jotka kokoavat kaikki resurssitarpeet ja niistä voidaan päätellä kunnan tulojen riittävyys koko toiminnan ylläpitämiseksi.

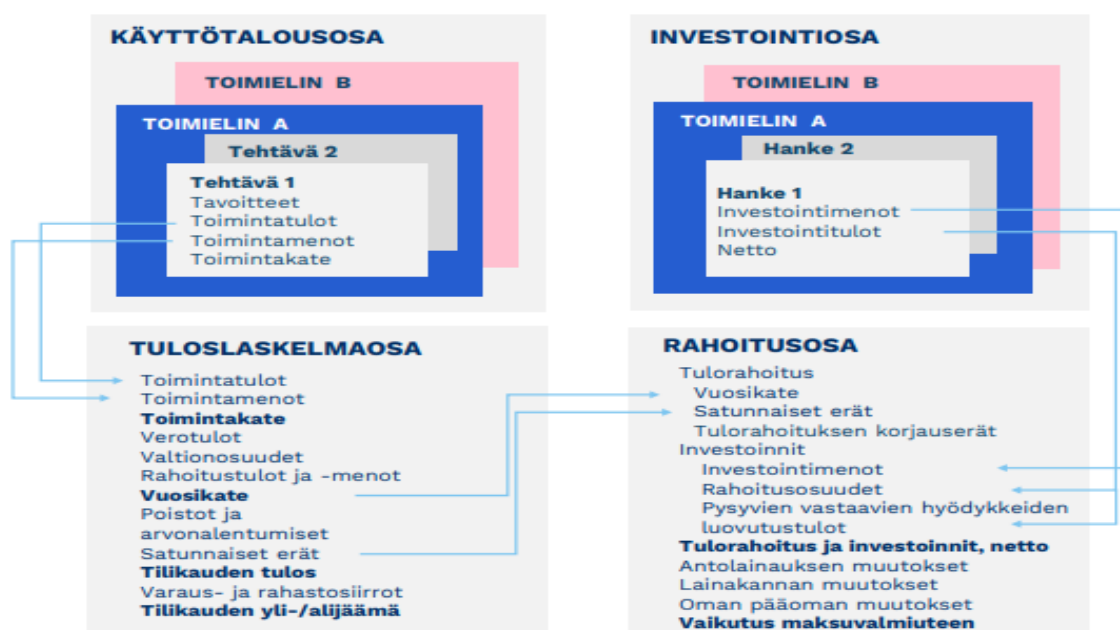
Käyttötalouden budjetoitukäytäntö määräytyy tehtäväkohtaisesti. Tehtävän budjetoitukäytäntö riippuu siitä, rahoitetaanko sen tulot määrärahoihin vai tuloilla, jotka tehtävä saa luovuttamistaan palvelusuoritteista. Rahoitustavan perusteella kunnan tehtävät jaetaan brutto- tai nettobudjetoitaviin tehtäviin.

Rovaniemen kaupungin bruttobudjetoivat toimielimet ovat:

- Tarkastuslautakunta
- Keskusvaalilautakunta
- Kaupunginhallitus
- Hyvinvointilautakunta
- Sivistyslautakunta
- Elinvoimalautakunta
- Tekninen lautakunta
- Ympäristölautakunta

Rovaniemen kaupungin ainoa nettobudjetoitava on tilapalvelukeskus, jossa sitovuustaso on tulostavoite ja investointien nettokehys. Tilapalvelukeskus ja tilajaosto ovat osa kaupunginhallituksen alaista toimintaa, mutta on käsitelty erikseen omana lukunaan.

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Kaupungin talousarvio- ja suunnitelmarakenne (Lähde: Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio- ja suunnitelma kuntaliitto).

Talousarvion sitovuus ja seuranta

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määrärahat ja tuloarviot määrätään talousarviossa sitoviksi joko brutto- tai nettoperiaatteen mukaan. Talousarvion

hyväksymisen yhteydessä päätetään sitovuustasosta. Kaupunginhallitus vahvistaa vuosittain joulukuussa talousarvion täytäntöönpano-ohjeen.

Alla Rovaniemen kaupungin sitovuustasot toimielimittäin:

SITOVUUSTASOT TOIMIELIMITTÄIN	Valtuusto	Kaupunginhallitus	Lautakunnat
Käyttötalousosa	- Lautakuntien toimintakate - Peruskaupungin toiminnalliset tavoitteet	- Kaupunginhallituksen toimintakate - Kaupunginhallituksen alaisten vastuualueiden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	- Lautakunnan toimintakate - Lautakunnan alaisten palvelualueiden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet
Tuloslaskelmaosa	-Tulosvaikutteiset tulosarviot ja määrärahat; verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja kulut, satunnaiset erät, tilinpäätössiirrot	- Tuloslaskelmaosan tulostavoite - Tiläpalvelukeskuksen tulos(tavoite)	
Investointiosa	-Peruskaupungin nettoinvestoinnit yhteensä	- Kaupunginhallituksen nettoinvestoinnit yhteensä - Tiläpalvelukeskuksen nettoinvestoinnit yhteensä	- Lautakunnan nettoinvestoinnit yhteensä
Rahoitusosa	- Peruskaupungin rahoitusosa - lainanoton määrä	- Lainan nosto-oikeudet rahoitusosan mukaisesti	

Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimielimen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, siihen voidaan kohdistaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja valtuusto päättää myönnettävästä vastuuvapaudesta. Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavana viranhaltijana voidaan pitää toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä hänen toimiessaan toimielimen alaisena. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Määritelmää tilivelvollisista sovelletaan ottaen huomioon, että kaupungin vastuunalainen tilintarkastaja voi tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin edellä olevan määritelmän piiriin kuuluvalla viranhaltijalla ja esittää vastuuvapauden epäämistä.

Tilivelvollisten määrittely ei estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä myös muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen. Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan sisällytettävä lausunto muun muassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Edellä mainittujen lisäksi tulee huomata, ettei tilivelvollisuuden puuttuminen esimerkiksi vapauta esihenkilöä valvontavastuusta.

Rovaniemen kaupungin sitovuustasot on määritelty kuntalain 125 §:n ja Rovaniemen kaupungin 1.9.2023 voimaan astuneen kaupunginvaltuustossa 19.6.2023 § 70 hyväksytyyn hallintosäännön mukaisesti.

Niiden lautakuntien osalta, jossa esittelijänä ei toimi kaupunginjohtaja tai toimialajohtaja, on tilivelvolliseksi lisätty lautakunnan esittelijä. Rovaniemen kaupungin ohjeissa on määritelty, että kaupungin toiminnoissa noudatetaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Sillä tarkoitetaan sekä toiminnan että talouden ohjauksen tilivelvollisuus- ja vastuujärjestelmää, joka edistää hallinnon ja palvelutuotannon laillisuutta ja tuloksellisuutta. Lautakuntien lisäksi tilivelvollisia ovat jaostojen jäsenet. Toimialoilla toimialajohtajan lisäksi tilivelvollisia ovat muut toimialan johtavat

viranhaltijat.

Henkilöstö- ja hallintojohtajan alaisuudessa toimivan tilajaoston ja tilapalvelukeskuksen tilivelvollisuus on kuvattu erikseen alle:

SITOVUUSTASO		TOIMIELIN		KOHDERAHOITTEINEN	
		YKSIKKÖ		TILIVELVOLLINEN	
KAUPUNGINHALLITUS					
		Tilajaosto		Tilajaoston jäsenet ja esittelijä	
				Hallinto- ja henkilöstöjohtaja	
				Tilapalvelupäällikkö	
		Tilapalvelukeskus		Rakennuspäällikkö	

Seuraavalla sivulla on listattu tilivelvollisuus lautakunnittain ja toimialoittain.

SITOVUUSTASO	TOIMIELIN	VASTUU- TAI PALVELUALUE	TILIVELVOLLINEN
VALTUUSTO			
		TARKASTUSLAUTAKUNTA	Tarkastuslautakunnan jäsenet, Kaupunginhallitus, tarkastuspäällikkö
		KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Keskusvaalilautakunnan jäsenet
KAUPUNGINHALLITUS			
		KONSERNIHALLINTO	Kaupunginhallituksen jäsenet Kaupunginjohtaja
		Henkilöstö- ja hallintopalvelut	Hallinto- ja henkilöstöjohtaja *Tilajaoston esittelijä
		Talous- ja rahoituspalvelut	Konsernitalouspäälikkö
		Viestintä-, markkinointi-, ja osallisuuspalvelut	Viestintä- ja markkinointijohtaja
		Henkilöstö- ja nimitysjaosto	Jaoston jäsenet
		Tilajaosto	Erillinen kaavio
TOIMIELIN			
		ELINVOIMAPALVELUT	Toimialajohtaja ja muut toimialan johtavat viranhaltijat
		ELINVOIMALAUTAKUNTA	Elinvoimalautakunnan jäsenet
		Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	Palvelualuepäälikkö
		Kylien kehittämisjaosto	Jaoston jäsenet
		TEKNISET PALVELUT	Toimialajohtaja ja muut toimialan johtavat viranhaltijat
		TEKNINEN LAUTAKUNTA	teknisen lautakunnan jäsenet
		Tekniset palvelut	Palvelualuepäälikkö
		Jätehuoltojaosto	Jaoston jäsenet
		YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	Ympäristölautakunnan jäsenet ja esittelijä
		Ympäristövalvonta	Palvelualuepäälikkö
		SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT	Toimialajohtaja ja muut toimialan johtavat viranhaltijat
		HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Hyvinvointilautakunnan jäsenet ja esittelijä
		Vapaa-ajan palvelut	Palvelualuepäälikkö
		SIVISTYSLAUTAKUNTA	Sivistyslautakunnan jäsenet
		Koulutuspalvelut	Palvelualuepäälikkö
		Varhaiskasvatus- palvelut	Palvelualuepäälikkö
		Ruoka- ja puhtaushuolto	Palvelualuepäälikkö

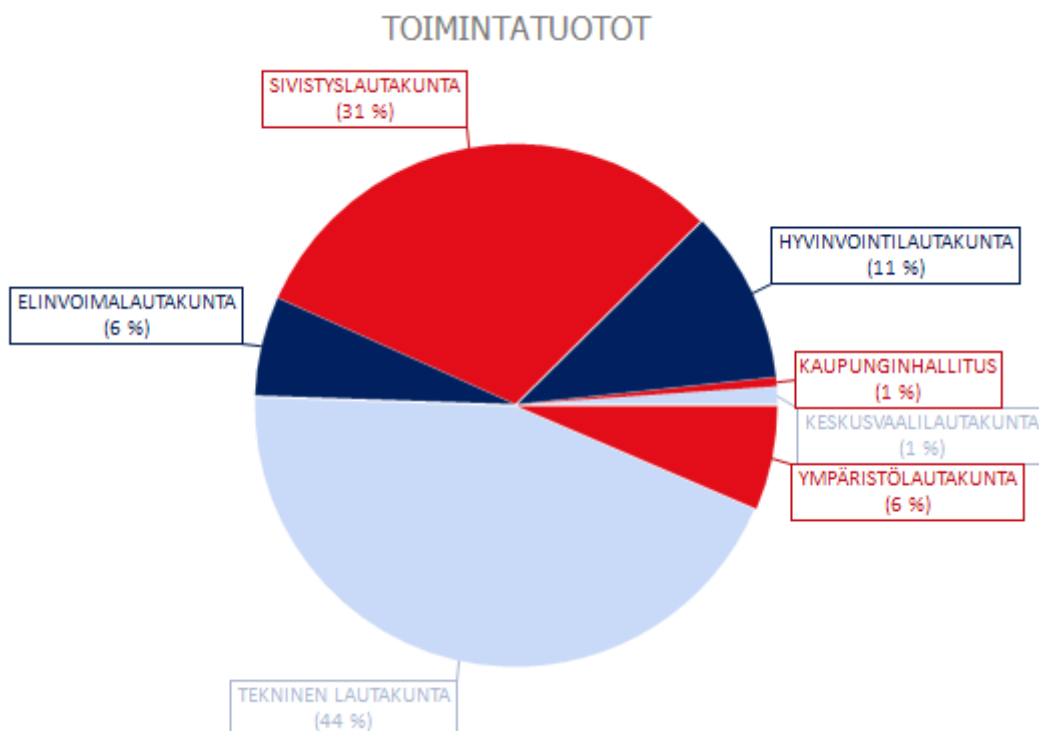
Sitovuustasot ja tilivelvollisuus Rovaniemen kaupungissa

5. KÄYTTÖTALOUSOSA

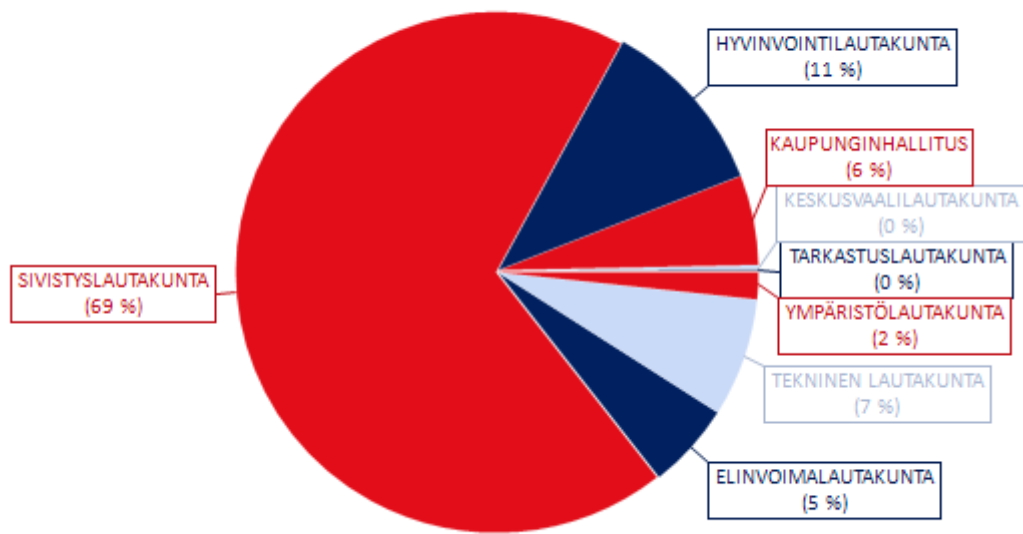
5.1 KÄYTTÖTALOUSOSA PERUSKAUPUNKI

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova toimintakate on tummennettu tässä luvussa olevaan taulukkoon. Tarkemmin sitovuustaso on määritelty talousarvion rakenne ja sitovuus - luvussa.

Talousarvion esitystarkkuudeksi on valittu 1 000 euroa. Alustavat suunnitelmavuodet on myös avattu taulukkoon omille sarakkeilleen. Taulukko on tehty voimassa olevan hallintosäännön rakenteen mukaan. Lukujen vertailtavuuteen vaikuttaa 1.9.2023 päivitetty uusi hallintosääntö sekä elinvoimapalveluiden uusi organisaatorakenne, jonka mukaisesti elinvoimapalveluiden toimiala jaettiin kahdeksi toimialaksi: elinvoimapalvelut ja tekniset palvelut. Vaikuttamistoimielimet siirrettiin osaksi hyvinvointilautakuntaa, poislukien lapsi- ja lapsiperheneuvosto, joka siirtyi sivistyslautakuntaan. Ruoka- ja puhtauspalvelut siirtyivät elinvoimalautakunnalta sivistyslautakuntaan. Samassa yhteydessä maan vuokrauksen ja maan myyntiin liittyvät luovutustulot ovat osa teknisen lautakunnan määrärahakehystä. Teknisen lautakunnan toimintatuotot ja toimintakate ovat muuttuneet edellä mainitusta syystä. Esittämistavan muutos ei muuta peruskaupungin taloutta. Peruskaupungin käyttötalouden määrärahoista noin 86 prosenttia on sivistys- ja hyvinvointipalveluilla.

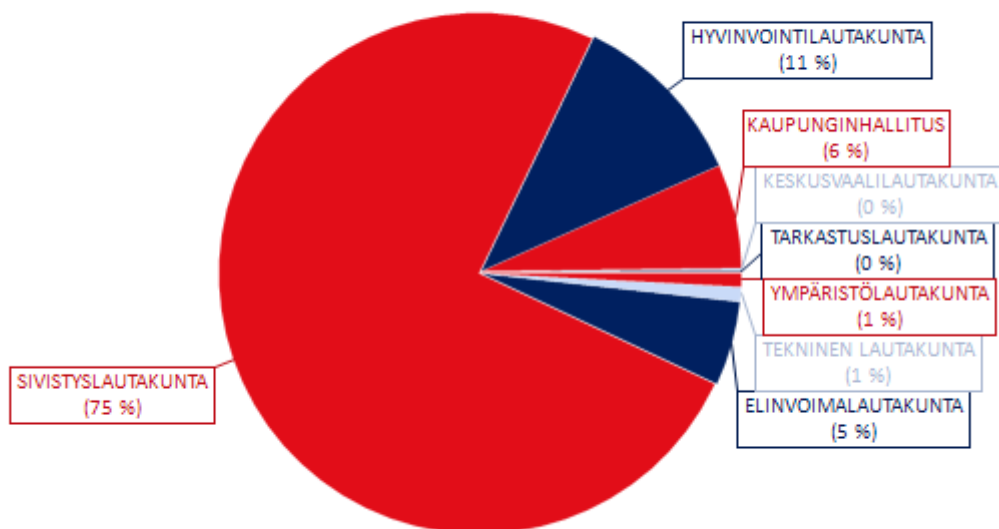
TOIMINTAKULUT

Toimielin toimintakate

Toimielin (1000€)	toimintakate	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TARKASTUSLAUTAKUNTA								
TOIMINTAKATE		- 251	- 260	- 225	-13,5 %	- 221	- 225	- 229
KESKUSVAALILAUTAKUNTA								
TOIMINTAKATE		- 48	- 143	- 152	6,4 %	- 147	- 20	- 132
KAUPUNGINHALLITUS								
TOIMINTAKATE		- 12 548	- 13 021	- 12 255	-5,9 %	- 11 946	- 12 045	- 12 204
HYVINVOINTILAUTAKUNTA								
TOIMINTAKATE		- 280 020	- 20 226	- 21 233	5,0 %	- 20 239	- 20 620	- 20 962
SIVISTYSLAUTAKUNTA								
TOIMINTAKATE		- 127 555	- 136 717	- 142 603	4,3 %	- 141 631	- 145 838	- 149 187
ELINVOIMALAUTAKUNTA								
TOIMINTAKATE		- 8 653	- 10 311	- 9 928	-3,7 %	- 9 670	- 9 808	- 9 933
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
TOIMINTAKATE		- 1 748	- 1 196	- 1 737	45,3 %	- 1 056	- 922	- 796
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA								
TOIMINTAKATE		- 6 870	- 1 904	- 1 559	-18,1 %	- 1 448	- 1 473	- 1 495

TOIMINTAKATE

KÄYTTÖTALOUSOSA: TOIMIELIMET YHTEENSÄ

**TOIMIELINTEN MÄÄRÄRAHAT VASTUU- JA PALVELUALUEITTAIN
(TOIMINTAKATE / NETTOMENOT), 1000 eur.**

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
ROVANIEMEN KAUPUNKI							
TOIMINTAKATE	- 427 933	- 172 463	- 178 572	3,5 %	- 175 188	- 177 473	- 180 358
TARKASTUSLAUTAKUNTA							
TOIMINTAKATE	- 251	- 260	- 225	-13,5 %	- 221	- 225	- 229
KESKUSVAALILAUTAKUNT A							
TOIMINTAKATE	- 48	- 143	- 152	6,4 %	- 147	- 20	- 132
KAUPUNGINHALLITUS							
TOIMINTAKATE	- 12 548	- 13 021	- 12 255	-5,9 %	- 11 946	- 12 045	- 12 204
Toimielin							
TOIMINTAKATE	- 3 178	- 2 672	- 2 919	9,2 %	- 2 846	- 2 861	- 2 876
Henkilöstö- ja hallintopalvelut							
TOIMINTAKATE	- 7 804	- 8 346	- 7 243	-13,2 %	- 6 954	- 7 075	- 7 154
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut							
TOIMINTAKATE	- 800	- 1 015	- 882	-13,1 %	- 947	- 912	- 978
Talous- ja rahoituspalvelut							
TOIMINTAKATE	- 765	- 988	- 1 211	22,6 %	- 1 200	- 1 198	- 1 197
HYVINVOINTILAUTAKUNT A							
TOIMINTAKATE	- 280 020	- 20 226	- 21 233	5,0 %	- 20 239	- 20 620	- 20 962
Toimielin Hyvinvointilautakunta							
TOIMINTAKATE	- 261 250	- 408	- 338	-17,1 %	- 298	- 603	- 944
Vapaa-ajan palvelut							
TOIMINTAKATE	- 18 770	- 19 818	- 20 895	5,4 %	- 19 941	- 20 017	- 20 017
SIVISTYSLAUTAKUNTA							
TOIMINTAKATE	- 127 555	- 136 717	- 142 603	4,3 %	- 141 631	- 145 838	- 149 187
Toimielin Sivistyslautakunta							
TOIMINTAKATE		- 14	6	-144,6 %	11	11	11
Varhaiskasvatuspalvelut							
TOIMINTAKATE	- 52 388	- 58 104	- 57 574	-0,9 %	- 56 518	- 57 595	- 58 892
Koulutuspalvelut							
TOIMINTAKATE	- 75 181	- 78 599	- 76 956	-2,1 %	- 76 149	- 79 179	- 81 032
Ruoka- ja puhtaushpalvelut							
TOIMINTAKATE	13		- 8 079	2 244 242 159, 3 %	- 8 975	- 9 075	- 9 273
ELINVOIMALAUTAKUNTA							
TOIMINTAKATE	- 8 653	- 10 311	- 9 928	-3,7 %	- 9 670	- 9 808	- 9 933
Toimielin Elinvoimalautakunta							
TOIMINTAKATE	- 26	- 20	- 25	25,0 %	- 25	- 25	- 25
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut							
TOIMINTAKATE	- 8 627	- 10 291	- 9 532	-7,4 %	- 9 274	- 9 412	- 9 537

TEKNINEN LAUTAKUNTA							
TOIMINTAKATE	- 1 748	- 1 196	- 1 737	45,3 %	- 1 056	- 922	- 796
Toimielin tekninen lautakunta							
TOIMINTAKATE	- 17	- 20	- 21	5,0 %	- 21	- 21	- 21
Tekniset palvelut							
TOIMINTAKATE	- 1 731	- 1 176	- 1 141	-3,0 %	- 461	- 327	- 201
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA							
TOIMINTAKATE	- 6 870	- 1 904	- 1 559	-18,1 %	- 1 448	- 1 473	- 1 495
Toimielin Ympäristölautakunta							
TOIMINTAKATE	- 15	- 20	- 20	0,0 %	- 20	- 20	- 20
Ympäristövalvonta							
TOIMINTAKATE	- 6 855	- 1 884	- 1 539	-18,3 %	- 1 428	- 1 453	- 1 475

TA2023- sarakkeessa on mukana alkuperäisen talousarvion mukaiset määrärahat sillä muutoksella, että myös vertailuvuoden tiedot on koostettu uuden 1.9.2023 voimaan tulleen toimielinrakenteen mukaisesti.

5.2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

TOIMIELIMEN TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä kattaen koko kaupunkikonsernin. Tarkastuslautakunta vastaa myös kaupungin sidonnaisuusasioista. Tarkastuslautakunnan keskeisistä tehtävistä määrätään kuntalaissa.

Tarkastuslautakunnan arvioinnissa keskitytään talousarviokautena 2024 lautakunnan hyväksymän arviointisuunnitelman lisäksi siihen, kuinka kaupunkistrategiaan kirjattuja tavoitteita on onnistuttu edistämään ja saavuttamaan kaupunkiorganisaatiossa.

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Toteutuneet tilintarkastuspäivät	80	55	55	55	55	55
Lakisääteisen tilintarkastuksen kustannukset (€)	36 000	25 850	25 850	25 850	25 850	25 850
Kokousten määrä kalenterivuodessa	13	12	12	12	12	12
Arviointikertomus on valmistunut pvm. mennessä	12,6		31,5	31,5	31,5	31,5
Kokousten keskimääräinen kesto (h)	2,1	2	2	2	2	2

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Tarkastuslautakunta	2	2	2	2	2	2
Yhteensä	2	2	2	2	2	2

Tarkastuslautakunnan alaisuudessa toimii kaksi virkaa: tarkastuspäällikkö lautakunnan esittelijänä sekä kaupunkitarkastaja lautakunnan asioiden valmistelijana ja sihteerinä.

TALOUSARVIOVUODEN TAVOITTEET

Tarkastuslautakunnalle laissa asetetut tehtävät huomioiden suoranaisten strategisten tavoitteiden asettaminen ei ole tarkoituksenmukaista. Lautakunta edistää kaupunkistrategian toteutumista ensisijaisesti arviointitehtävänsä kautta. Lautakunnan talousarviotavoitteet keskittyvät näin ollen lautakunnan oman toiminnan kehittämiseen.

PALVELU-/VASTUUALUE TARKASTUSLAUTAKUNTA			
Tavoite	Arviointikertomuksessa esitetyt arviointihavainnot johtavat toimenpiteisiin vuoden kuluessa niiden esittämisestä.		
Riskit	Resurssien riittämättömyys niin arvioinnin kohteen kuin tarkastuslautakunnan osalta Tarkastuslautakunnan arviointihavaintojen sivuuttaminen		
Budjetti resurssit	/ Osana nykyisiä henkilöstökustannuksia.		
Toimenpide	Arviointihavaintojen jälkikäteisarviointi tulevissa arviointikertomuksissa		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	75 % havainnoista johtaa toiminnan kehittämiseen	0	75
Tavoite	Tarkastuslautakunnan ja kaupungin johdon vuorovaikutuksen kehittäminen		
Riskit	Henkilöstöresurssien riittämättömyys sekä aikatauluhaasteet		
Budjetti resurssit	/ Osana nykyisiä henkilöstökustannuksia		
Toimenpide	Yhteiskokoukset viranhaltijajohdon ja tarkastuslautakunnan viranhaltijoiden sekä kaupunginhallituksen ja tarkastuslautakunnan välillä		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Pidetyt yhteiskokoukset yhteensä	3	6

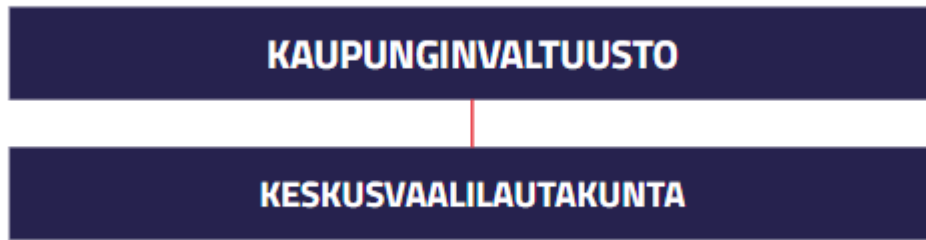

TOIMIELIMEN TALOUS

Tarkastuslautakunnan talous koostuu yksinomaan menoista, sillä lautakunnan lakisääteiset tehtävät eivät tuota tuloja. Merkittävimmät muutokset tarkastuslautakunnan talouteen ovat aiheutuneet uudesta tilintarkastussopimuksesta, joka sisältää tilikausien 2023-2024 hallinnon ja talouden tarkastuksen. Myös lautakunnan jäsenmäärän kasvu on vaikuttanut kokouskuluihin. Talousarviokauden avoimena talouteen vaikuttavana tekijänä ovat vuokratustannukset, kun tarkastuslautakunnan alaiset viranhaltijat muuttavat osana konsernihallintoa uusiin toimitiloihin.

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT				0,0 %			
MYYNTITUOTOT				0,0 %			
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTATUOTOT				0,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 251	- 260	- 225	-13,5 %	- 221	- 225	- 229
HENKILÖSTÖKULUT	- 187	- 184	- 180	-2,1 %	- 181	- 185	- 189
PALVELUJEN OSTOT	- 46	- 59	- 42	-28,9 %	- 38	- 38	- 38
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT			- 2	566,7 %	- 1	- 1	- 1
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 18	- 17	- 1	-94,0 %	- 1	- 1	- 1
TOIMINTAKATE	- 251	- 260	- 225	-13,5 %	- 221	- 225	- 229

5.3 KESKUSVAALILAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

TOIMIELIMEN TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Keskusvaalilautakunnan keskeisimmät tehtävät ovat kunnan vastuulla olevien, vaaleihin liittyvien tehtävien toteuttaminen sekä varavaltuutettujen nimeäminen tarvittaessa.

Vuonna 2024 järjestetään kahdet vaalit sekä aloitetaan vuoden 2025 vaalien valmistelu:

Tammi-helmikuussa toimitetaan presidentinvaali, touko-kesäkuussa Europarlamenttivaalit ja syksyllä 2024 aloitetaan vuoden 2025 kunta- ja aluevaalien järjestelyt. Vaalien toimittaminen sekä niihin liittyvä järjestelytyö vaikuttavat merkittävästi keskusvaalilautakunnan budjettiin sekä lautakunnan alaisen henkilöstön määrään. Vuonna 2027 toimitetaan eduskuntavaalit.

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Toimitettavien vaalien lukumäärä	1	1	2	2	0	1
Kokousten lukumäärä	7	8	11	7	2	6
Ennakoäänestyspaikkojen lukumäärä	14	14	31	19	0	19
Ennakoäänestyspaikkojen aukiolotunnit	469	552	954	553	0	552
Vaalipäivän äänestyspaikkojen lukumäärä	19	19	38	19	0	19

Vuonna 2024 järjestetään kahdet vaalit eli Presidentinvaalit ja Europarlamenttivaalit. Taulukossa olevat, vuoden 2024 luvut ovat näiden vaalien yhteenlasketut summat. Molemmissa vaaleissa on 19 vaalipäivän äänestyspaikkaa. Presidentinvaalissa on 19 ennakoäänestyspaikkaa, joissa on yhteensä 553 aukiolotuntia. Europarlamenttivaaleihin on suunniteltu 12 ennakoäänestyspaikkaa, joissa olisi yhteensä 401 aukiolotuntia. Kaupunginhallitus päättää europarlamenttivaalien ennakoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista keväällä 2024.

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Keskusvaalilautakunnan sihteeri	0,08	0,17	0,19	0,11	0,05	0,15
Määräaikaiset vaaliprojektityöntekijät	0,66	1,85	1,39	1,23	0,15	1,5
Vaalitoimitsijat	1,79	2,2	5,6	2,7	0	2,2
Yhteensä	2,53	4,22	7,18	4,04	0,2	3,85

Keskusvaalilautakunnan alaisen henkilöstön määrä vaihtelee vuosittain riippuen tulevien vaalien ajankohdasta sekä määrästä. Keskusvaalilautakunnan sihteerin lisäksi lautakunnan alaisuudessa työskentelee määräaikaisia vaaliprojektityöntekijöitä, jotka vastaavat vaalien käytännönjärjestelyiden toteutuksesta. Lisäksi vaalitoimitsijoiksi palkataan vaaleista riippuen 40-55 henkilöä. Ennakkoäänestyspaikkojen määrä ja niiden aukiolotunnit vaikuttavat siihen, kuinka paljon henkilöstöä tarvitaan ja millaiseksi henkilöstökustannukset kussakin vaalissa muodostuvat. Myös vaalipäivän äänestyspaikkojen määrä vaikuttaa sekä palkka- että palkkiokuluihin. Jokaisella äänestysalueella sijaitsee yksi vaalipäivän äänestyspaikka. Rovaniemellä äänestysalueita on 19 ja niiden määrästä päättää valtuusto.

TALOUSARVIOVUODEN TAVOITTEET

Keskusvaalilautakunnalle laissa asetetut tehtävät huomioiden suoranaisten strategisten tavoitteiden asettaminen ei ole tarkoituksenmukaista. Lautakunnan talousarvion tavoitteet keskittyvät näin ollen lautakunnan alaisen toiminnan kehittämiseen.

PALVELU-/VASTUUALUE KESKUSVAALILAUTAKUNTA		
Tavoite	Sähköisen vaalipöytäkirjan käytön laajentaminen koskemaan kaikkia 19 vaalilautakuntaa.	
Riskit	Sähköistä vaalipöytäkirjaa päätetään olla hyödyntämättä vaalilautakunnassa.	
Budjetti resurssit	Ohjeiden laatiminen, koulutuksen toteuttaminen sekä käytössä auttaminen: noin 30 työtuntia	
Toimenpide	Laaditaan ohjeistus sekä suunnitellaan koulutus sähköisen vaalipöytäkirjan käyttöön. Vaalilautakunnat tekevät vaalipäivänä päätöksen sähköisen vaalipöytäkirjan käytöstä.	
Mittari	Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Vaalilautakunnat, joissa sähköistä vaalipöytäkirjaa hyödynnetään	4	19

TOIMIELIMEN TALOUS

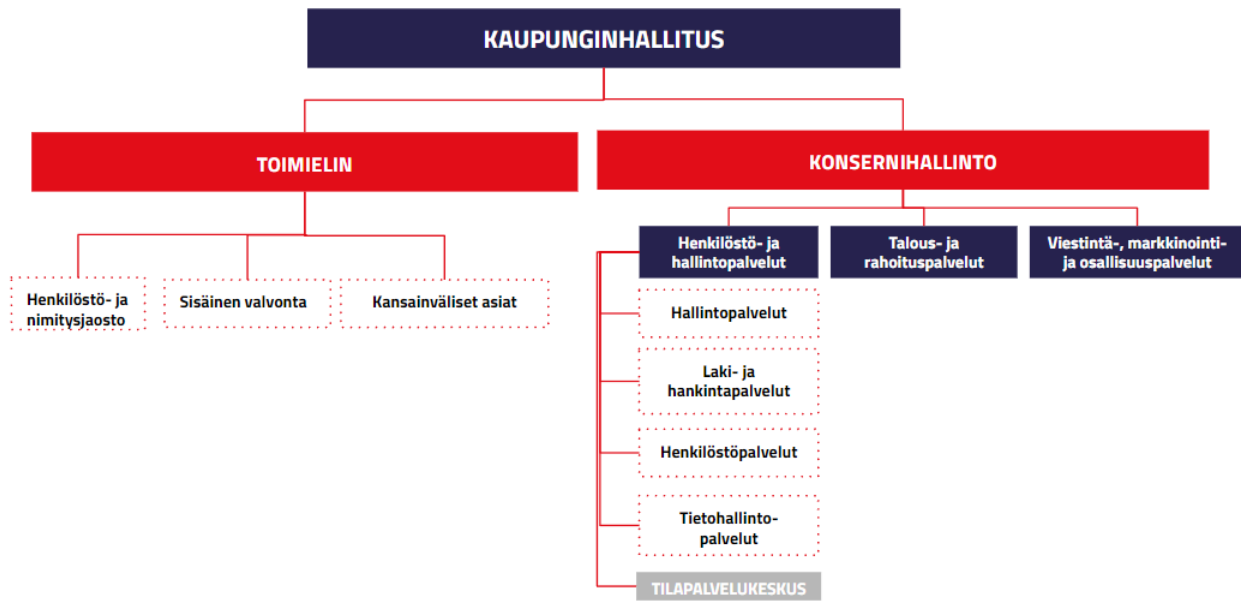
Lautakunnan suurimmat kulut muodostuvat henkilöstökuluista, tilavuokrasta sekä palveluiden ostoista. Vuosittainen määräraharahatarve riippuu siitä, toimitetaanko kyseisenä vuonna vaaleja ja, jos toimitetaan, mitkä vaalit ovat kyseessä. Valtiollisissa vaaleissa keskusvaalilautakunnan tehtävät ovat suppeammat, jonka takia myös määrärahan tarve on pienempi. Kuntavaaleissa kunnan vastuulla on sekä ehdokasasettelu että äänntenlaskenta, joka kasvattaa etenkin

henkilöstökustannuksia. Vaalien ennakoitu äänestysaktiivisuus vaikuttaa esimerkiksi siihen, kuinka paljon vaalitoimitsijoita tarvitaan hoitamaan ennakkoäänestystä.

Ainoa tuloksi kirjattava erä keskusvaalilautakunnalla on oikeusministeriön myöntämä kertakorvaus vaalien järjestämisestä. Oikeusministeriön myöntämä kertakorvauksen määrä eduskuntavaaleista oli 2,4 euroa eduskuntavaaleissa jokaista kunnan äänioikeutettua kohden. Tieto kertakorvauksen suuruudesta ilmoitetaan ja maksetaan kunnille vasta vaalien toimittamisen jälkeen.

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	140	100	365	265,0 %	130		130
MYYNTITUOTOT				0,0 %			
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	140	100	365	265,0 %	130		130
MUUT TOIMINTATUOTOT				0,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 187	- 243	- 517	112,9 %	- 277	- 20	- 262
HENKILÖSTÖKULUT	- 129	- 178	- 425	138,6 %	- 217	- 13	- 202
PALVELUJEN OSTOT	- 29	- 30	- 56	88,6 %	- 35		- 35
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 12	- 7	- 8	23,1 %	- 10	- 1	- 10
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 17	- 29	- 28	-1,8 %	- 15	- 6	- 15
TOIMINTAKATE	- 48	- 143	- 152	6,4 %	- 147	- 20	- 132

5.4 KAUPUNGINHALLITUKSEN TOIMINTA JA TALOUS

TOIMIELIMEN TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Toimielimen toimintaan kuuluu kansainvälisten asioiden ja sisäisen valvonnan lisäksi kaupunginjohtajan, kaupunginvaltuuston sekä -hallituksen toiminta. Kaupunginhallituksen alainen konsernihallinto jakaantuu kolmeen vastuualueeseen.

Henkilöstö- ja hallintopalvelut vastaa kaupungin yleis-, tieto- ja henkilöstöpalveluista sekä tiedontahallinta- ja asiointipalveluista. Vastuualue ohjaa kaupunkistrategian valmistelu- ja toimeenpanoprosessia sekä riskienhallintaa ja varautumista. Vastuualue tuottaa laki- ja hankintapalveluita.

Talous- ja rahoituspalvelut vastaa kaupungin talouden, rahoituksen ja omistajaohjauksen suunnittelusta, ohjauksesta, seurannasta sekä kehittämisestä.

Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut kehittää kaupungin toimintaa ennakoivaksi, avoimeksi ja vuorovaikutukselliseksi. Vastuualue koordinoi kaupunkikonsernin viestintää, kaupunkimarkkinointia ja osallisuustyötä. Vastuualue hallinnoi ja kehittää kaupunkibrändiä.

Henkilöstö- ja hallintopalveluiden alaisen tilapalvelukeskuksen toiminta on avattu omassa luvussa.

Tunnusluvuissa näkyvissä EU-hankkeiden määrässä on ilmoitettu vuoden 2023 aikana käynnissä olleiden hankkeiden kokonaismäärä. Osa hankkeista on päättynyt vuoden aikana. Tulevien vuosien määrässä näkyvät käynnissä olevat monivuotiset hankkeet sekä hankkeet, joihin on haettu rahoitusta tai hankkeet, joita suunnitellaan haettavan. Rahoituksen määrässä on kuvattu ulkopuolisen rahoituksen osuus hankkeista, joista osassa rahoitus ajoittuu useammalle vuodelle. EU-hankkeiden määrä on ollut matalampi vuosina 2022 ja 2023 EU-ohjelmakauden vaihtumisen ja uuden EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alkamisen viivästyksen vuoksi. Odotettavissa tuleville vuosille on, että EU-hankkeiden määrä tulee kasvamaan ohjelmakauden päästessä kunnolla vauhtiin.

Henkilöstöpalveluissa merkittävin muutos on 1.11.2023 omaksi toiminnaksi siirtynyt palkanlaskentapalvelu. Oman toiminnan käynnistyminen vaatii vielä vuoden 2024 aikana panostuksia laadun ja tuottavuuden sekä palvelutuotannon parantamiseen. Konsernihallinnon vuoden 2024 toimintaan vaikuttaa vuonna 2025 TE-palvelut 2024- uudistus.

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
1 Toimielin						
Luovutus- ja myyntitulojen osuus kaupungin toimintakatteesta %	2	7	6	6	6	7
Asiantuntijapalveluiden ostot €/asukas peruskaupunki	50	55	62	65	63	64
Käynnissä olevat EU-kehittämishankkeet peruskaupunki (lkm)	8	14	18	18	20	18
Kaupungille myönnetty EU-kehittämishankerahoitus (1 000 €)	1 664	2 583	3 882	4 000	4 200	4 000
3 Tietohallintopalvelut						
Talousarvioon sidottujen ICT-kehittämistehtävien toteutuma %	85	90	100	100	100	100
Vahva 2-vaiheinen kirjautuminen käyttö- %	10	10	100	100	100	100
Digiohjelmassa määriteltyjen tehtävien toteutusaste %	0	15	35	50	80	100
4 Talous- ja rahoituspalvelut						
Taloushallintopalveluiden kustannus €/asukas	38	15	19	18	18	18
Talous- ja rahoituspalveluiden toimintakulut peruskaupungin toimintakuluista (%)	0,49	0,46	0,55	0,56	0,55	0,54

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
1 Toimielin						
Henkilöstömäärä (htv)	3,6	3,8	3,8	2,8	2,8	2,8
2 Hallintopalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	20,8	22,8	18,3	18	18	18
3 Laki- ja hankintapalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	9,4	9,8	7,5	7,8	7,8	7,8
4 Henkilöstöpalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	9,4	11,5	13,8	13	12	12
5 Tietohallintopalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	7,7	7	7	7	7	7
6 Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	10,3	11	11	10	10	10
7 Talous- ja rahoituspalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	4,3	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Yhteensä	65,5	70,4	65,9	63,1	62,1	62,1

Henkilöstön toteumissa ei ole huomioitu tilapalvelukeskusta, joka kuuluu henkilöstö- ja hallintopalveluiden vastuualueeseen. Tilapalveluiden henkilöstömäärä on raportoitu tilapalvelukeskuksen omassa luvussa.

Merkittävimmän yksittäisen lisäyksen konsernihallinnon henkilötyövuosiin (htv) aiheuttaa palkanlaskennan omaksi toiminnaksi ottaminen. Lisäys on kohdistunut osittain jo talousarviovuoteen 2023, joten talousarviovuodelle 2024 kohdistuva lisäys on 2,5 henkilötyövuotta. Lisäksi määräaikaisista tehtävistä aiheutuu 1,5 henkilötyövuoden lisäys.

Eläköitymisten ja päätyneiden palvelussuhteiden takia avoimeksi jääneitä vakansseja jätetään tehtäväjärjestelyjen perusteella täyttämättä siten, että vähennys talousarviovuoden 2023 henkilötyövuosiin on 6. Lisäksi osa-aikaisuuksien perusteella henkilötyövuodet vähenevät yhteensä 0,5. Kaksi vakanssia (2 htv) siirtyy konsernihallinnosta sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialalle.

Näin ollen talousarviovuotena 2024 henkilötyövuosien määrä vähentyy yhteensä 4,5 talousarviovuoteen 2023 verrattuna.

TALOUSARVIOVUODEN TAVOITTEET

Rohkea ja luova - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE TALOUS- JA RAHOITUSPALVELUT			
Tavoite	Taloushallinnon automatisaatioasteen kasvattaminen		
Riskit	Sarastian prosessien kehittämisen ja kilpailuttamisen hitaus sekä päällekkäiset järjestelmät. Henkilöstöresurssi		
Budjetti resurssit	/ Taloushallintopalveluihin varattujen määrärahojen puitteissa		
Toimenpide	Taloushallintopalveluiden automaatioasteen kasvattaminen ostolaskujen automaattitiliöinneillä		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Ostolaskujen automaattitiliöntien %-määrä	0	80
Turvallinen ja luotettava - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE HALLINTOPALVELUT			
Tavoite	Otetaan koko kaupunkiorganisaatiossa käyttöön yhtenäiset projektitoiminnan prosessit ja käytännöt.		
Riskit	Henkilöstö on haluton noudattamaan projektiohjeita, koska kokevat ne liian työläinä.		
Budjetti resurssit	/ Hankeasiantuntijan työaikaresurssi		
Toimenpide	Laaditaan kaupungille projektiohjeistus ja koulutetaan henkilöstöä sen sisältöihin. Otetaan käyttöön Reportronic-projektinhallintajärjestelmä.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Projektiohjeet on päivitetty.	0	1
	Reportronic-ohjelmisto on käytössä.	0	1
PALVELU-/VASTUUALUE HENKILÖSTÖPALVELUT			
Tavoite	Palkkapalvelujen laadun ja tuottavuuden parantaminen.		
Riskit	Palkanlaskentahenkilöstön menettäminen. Järjestelmien yllättävät ongelmatilanteet.		
Budjetti resurssit	/ Palkanlaskennan oma toiminta käynnistynyt 1.11.2023, oma toiminta huomioitu henkilöstöpalveluiden talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa.		
Toimenpide	Henkilöstö saa palkkansa oikein ja ajallaan ilman laajamittaisia poikkeamia ilmene. Henkilöstön ja esihenkilöiden palvelupyynnöt ratkaistaan nopeasti. Ostopalveluun verrattuna palvelut tuotetaan olennaisesti pienemmillä kustannuksilla.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Kassamaksujen määrä per kk	0	0
	Palvelupyyntöjen ratkaisuaika (vrk)	0	2
PALVELU-/VASTUUALUE LAKI- JA HANKINTAPALVELUT			
Tavoite	Kaupungin hankintatoimintaa ohjaavien strategisten linjausten laatiminen		

Riskit	Ohjelman käyttöönottoon ei ole riittävästi resursseja Hankintoja tekevät eivät sitoudu ohjelman tavoitteisiin		
Budjetti resurssit	/ Hankintapalveluihin varattujen määrärahojen puitteissa		
Toimenpide	Hankintaohjelma tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Hankintaohjelma laadittu ja hyväksytty	0	1
PALVELU-/VASTUUALUE TIETOHALLINTOPALVELUT			
Tavoite	ICT kustannusten ja päällekkäisten järjestelmien vähentäminen.		
Riskit	Mahdolliset muutuskustannukset. Päätöksenteko perustuu puutteellisiin tietoihin ja liian tiukkaan aikatauluun. Nykyinen ICT arkkitehtuuri on hyvin kompleksinen ja eri järjestelmien riippuvuuksiin, joita ei ole mahdollista tunnistaa. Resurssien vähäisyys.		
Budjetti resurssit	/ Tietohallintopalveluiden varattujen määrärahojen puitteissa		
Toimenpide	Päällekkäisten ohjelmistojen poistaminen ja ICT tuotantokustannuksien vähentäminen. Digiohjelmassa säädettyjen hankintojen toteutuminen prosessien mukaan.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	ICT-hankintaprosessin mukaiset hankinnat	0	100
	TA2024 Digiohjelman mukaiset hankinnat	0	0
STRATEGISET TAVOITTEET			
Kaupunkistrategian tavoite: Elinvoimaa rakennetaan monipuolisesti ja vastuullisesti			
Rohkea ja luova			
PALVELU-/VASTUUALUE TOIMIELIN			
Tavoite	Rovaniemen kaupungin aseman vahvistaminen arktisessa yhteistyössä		
Riskit	Verkostoyhteistyössä ei löydy riittävän konkreettista sisältöä. Tarvittavaa yhteistä sidosryhmänäkemyksiä ei löydy.		
Budjetti resurssit	/ Kansainvälisille asioille talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa		
Toimenpide	Aktiivinen osallistuminen arktisen yhteistyöverkoston toimintaan Arktisen muotoilukaupungin konseptin rakentaminen		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Arktisen yhteistyöverkostotapaamiset, puheet ja paneelikeskustelut.	10	14
	Arktisen muotoilupääkaupungin konsepti hyväksytty päättävässä toimielimessä valmis.	0	1
PALVELU-/VASTUUALUE VIESTINTÄ-, MARKKINOINTI- JA OSALLISUUSPALVELUT			
Tavoite	Muuttaja- ja rekrymarkkinoinnin tieto- ja datapohjainen kehittäminen sekä elinkeinojen sijoittautumismarkkinointi yhteistyössä elinvoiman ja teknisen toimialan kanssa.		
Riskit	Toimialojen sitoutumisen puute datan tuottamiseen tai luovuttamiseen. Muualta saatu data on vääristynyttä, käyttökeltotonta tai vertailukeltotonta. Profiilit on luotu väärin tai toimenpiteet eivät ole oikeita.		

Budjetti resurssit	/ Markkinointisuunnittelijan työaikaresurssi (nykyinen henkilöstö) markkinoinnin koordinointiin sekä määrärahat markkinoinnin strategiseen suunnitteluun ja käytännön toteuttamiseen (asiantuntijapalvelut) määrärahojen puitteissa.		
Toimenpide	Luodaan muuttajaprofiilit, joita hyödynnetään muuttaja- ja rekrymarkkinoinnissa. Saavuttavuus- ja vaikuttavuusmittareiden valintaan markkinointitoimenpiteissä luodaan prosessi.		
Toimenpide	Saavuttavuus- ja vaikuttavuusmittareiden valintaan markkinointitoimenpiteissä luodaan prosessi.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Markkinointitoimenpiteistä saadaan tietoa valittujen mittareiden kautta.	0	100
	Muuttajaprofiilit on luotu ja niitä hyödynnetään muuttaja- ja rekrymarkkinoinnissa.	0	100
Inhimillinen ja lämmin - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE HALLINTOPALVELUT			
Tavoite	Tiedolla johtamisen kehittäminen ja tiedolla johtamisen integroiminen päätöksentekoon. Tiedolla johtaminen tukee talouden kestävyyttä, henkilöstön työhyvinvointia sekä onnistuneita ja oikein kohdennettuja hankintoja.		
Riskit	Tiedolla johtamisen kehittämiseen ei sitouduta.		
Budjetti resurssit	/ Tieto- ja konsernihallinnon talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa.		
Toimenpide	Kehitämme kaupungin tiedolla johtamista, jotta oikea ja ajantasainen tieto on päätöksenteon peruste ja ohjaa organisaation toimintaa kohden parempia palveluita.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Tiedolla johtamisen tiekartta on tehty	0	1
Kaupunkistrategian tavoite: Huolehdimme ympäristömme turvallisuudesta, toimivuudesta ja varmuudesta koko kaupunkimme alueella.			
PALVELU-/VASTUUALUE TIETOHALLINTOPALVELUT			
Tavoite	Digitalisaation systemaattinen johtaminen		
Riskit	Tietohallinto ei ole mukana kaupungin johtamis- ja strategiatyössä tiiviisti mukana. Digiohjelman ohjaus- ja johtamismallinen systemaattiseen käyttöönottoon ei sitouduta johdossa ja toimialoilla.		
Budjetti resurssit	/ Nykyisillä henkilöresursseilla ja vuoden 2024 kehitysbudjetin varauksella.		
Toimenpide	Digiohjelmassa valmisteltu johtamismalli jalkautetaan ja otetaan käyttöön.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Digiohjausryhmän kokousten lukumäärä	0	11
	Digiohjausryhmän jäsenten sitoutuminen kokouksiin %	0	95
Tavoite	Yhteentoimiva ICT -teknologia- ja tieto kokonaisarkkitehtuuri.		
Riskit	Arkkitehtuuriin liittyvien resurssien riittämättömyys ja kaupungin sitoutumattomuus hyväksytyyn arkkitehtuuriin.		

Budjetti resurssit	/ Kaupungin kokonaisarkkitehtuuri sekä prosessikartta ja sen ydinprosessit on rakenteellisesti kuvattu. Näiden pohjalta on kehitetty sisäisten ja ulkoisten järjestelmien yhteentoimivuutta, niiden elinkaaria pystytään hallitsemaan systemaattisesti ja konsolidointeja edistämään tarpeen mukaan. Lisäksi kokonaisarkkitehtuuri täyttää tiedonhallintalain vaatimukset.		
Toimenpide	Selvitetään ICT-tuotantomalleja ja kustannusvaikutuksia sekä toteuttamisen projektionnin aloittaminen.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	ICT arkkitehtuurin nykytila on selvitetty %	40	100
	Päätös ICT tuotantomallin toteutuksesta osana tietohallintopalveluita	20	100
Kaupunkistrategian tavoite: Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.			
Turvallinen ja luotettava			
PALVELU-/VASTUUALUE VIESTINTÄ-, MARKKINOINTI- JA OSALLISUUSPALVELUT			
Tavoite	Asukkaisiin ja elinkeinoelämään kohdistuvan viestinnän tehostaminen huomioiden myös vieraskieliset. Tavoitteena esteettömyys ja saavutettavuus.		
Riskit	Henkilöstön riittävyys ja osaaminen saavutettavan sisällön tuottamisessa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Verkkosivujen saavutettavuus	0	100
Inhimillinen ja lämmin - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE VIESTINTÄ-, MARKKINOINTI- JA OSALLISUUSPALVELUT			
Tavoite	Yhteisöjen ja yksilöiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen itseään ja elinympäristöään koskevissa asioissa.		
Riskit	Tilaisuuksia tai kyselyitä ei järjestetä oikea-aikaisesti, mikä heikentää vaikuttavuutta. Kohderyhmien erityistarpeita tai tavoittamisen kanavia ei tunnisteta.		
Budjetti resurssit	/ Osallisuuden ja vaikuttamisen erityisasiantuntijan ja verkostokoordinaattorin työaikaresurssi (nykyinen henkilöstö).		
Toimenpide	Osallistumisoppaan laatiminen. Vaikuttamismahdollisuuksien luominen tilaisuuksin, kyselyin ja matalan kynnyksen keskusteluin osana eri tapahtumia huomioiden eri osallistujaryhmät erityiskysymyksineen (kieli, saavutettavuus, esteettömyys).		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Oppaan toteutus, oppaassa huomioitu erilaiset osallistujaryhmät ja tilaisuuksia toteutetaan eri kohderyhmät huomioiden.	0	100
	Järjestettyjen tilaisuuksien määrä, ml. asukas-, asiakas- ja kansalaisosallisuus.	60	70
Turvallinen ja luotettava - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE HALLINTOPALVELUT			
Tavoite	Sähköisen arkistoinnin laajentaminen julkisten asiakirjojen käytettävyyden ja säilymisen parantamiseksi, digitalisaation edistämiseksi ja arkistotilatarpeen vähentämiseksi		
Riskit	Integraatioiden pitkittyminen oman tai järjestelmätoimittajien aliresursoinnin vuoksi. Lähdejärjestelmän yhteentoimimattomuus sähköisen arkiston kanssa, joka johtaa huonosti käytettävään tietoon sähköisessä arkistossa.		

Budjetti resurssit	/ Kehittämismäärärahavaraus: 45.000,00 euroa. Henkilötyövuosien tarve: 1 htv.		
Toimenpide	Sähköistä arkistointia laajennetaan tekemällä integraatioita tarpeellisista tietojärjestelmistä sähköiseen arkistoon.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Sähköisen arkiston integraatioiden määrä		2	4
Tavoite	Vahvistamme Osviitta asiointipisteen roolia kuntalaisen kontaktipisteenä kaupunkiorganisaatioon kasvattamalla asiointipisteen ja toimialojen/yksiköiden yhteistyötä sekä tiedonkulkua.		
Riskit	Toimintamallia ei saada luotua tai tiedonkulku ei toimintamallista huolimatta muutu aktiivisemmaksi.		
Budjetti resurssit	/ Ei tarvetta määrärahalle. Henkilöresurssin tarve: 0,05htv (noin 10 tuntia kuukaudessa).		
Toimenpide	Luodaan toimintamalli, jolla varmistetaan mahdollisimman aktiivinen tiedonkulku ajankohtaisista asioista asiointipisteen ja yksiköiden välillä.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Yhteisten ajankohtaispalavereiden määrä asiointipisteen ja oleellisten yksiköiden välillä		0	12
PALVELU-/VASTUUALUE VIESTINTÄ-, MARKKINOINTI- JA OSALLISUUSPALVELUT			
Tavoite	Koko organisaation osaamisen kehittäminen dialogisten menetelmien ja osallisuuden työkalujen käytössä.		
Riskit	Työntekijöillä ei ole riittävästi aikaa osaamisen kehittämiseen ja koulutuksiin osallistumiseen.		
Budjetti resurssit	/ Osallisuuden ja vaikuttamisen erityisasiantuntijan ja verkostokoordinaattorin työaikaresurssi (nykyinen henkilöstö).		
Toimenpide	Henkilöstölle räätälöidään erilaisiin osaamistasoihin nähden sopivat koulutukset, joiden avulla osallisuusosaamista kehitetään jatkuvasti.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Osallistuvien henkilöiden määrä toimielimittäin, jokainen toimielin on edustettuna (väh. 5 / toimielin).		0	20
TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite			
PALVELU-/VASTUUALUE HALLINTOPALVELUT			
Tavoite	Kaupunkistrategia 2023 päivitetään.		
Riskit	Strategian päivittämiseen ei sitouduta. Päivittämiseen tarvittavat resurssit eivät ole riittävät		
Budjetti resurssit	/ Päätöksenteon ja johdon palveluihin talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa.		
Toimenpide	Päivitetään kaupunkistrategia erityisesti liitteiden 1 ja 2 osalta.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Kaupunkistrategian päivitettyjen liitteiden lukumäärä		0	2

PALVELU-/VASTUUALUE LAKI- JA HANKINTAPALVELUT			
Tavoite	Selkeytetään pienhankintoja koskevat käytännöt		
Riskit	Pienhankintojen tekemisessä ei huomioida ohjeistusta		
Budjetti resurssit	/ Hankintapalveluihin varattujen määrärahojen puitteissa		
Toimenpide	Valmistellaan pienhankintaohje kaupunginhallitukseen hyväksyttäväksi		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Pienhankintaohjeet päivitetty		0	1
Tavoite	Laki- ja hankintapalvelut tuottaa koulutuksia ja tietoiskuja		
Riskit	Riskinä työaikaressurssi, liian ylätasoinen ja vaikeaselkoinen koulutus		
Budjetti resurssit	/ Laki- ja hankintapalveluiden talousarvion määrärahojen puitteissa		
Toimenpide	Koulutuksia ja tietoiskuja mm. seuraavista aiheista: hankintaohjelma ja pienhankintaohjeet, asiakirjojen julkisuus/salassapito sekä tiedonluovuttaminen		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Koulutuksien ja tietoiskujen määrä		0	4
PALVELU-/VASTUUALUE TALOUS- JA RAHOITUSPALVELUT			
Tavoite	Taloushallinnon järjestelmien kustannustehokkuus		
Riskit	Työaika ei riitä kartoittamaan järjestelmien kustannustehokkuutta. Tietojen puutteellisuus ja faktatiedon kerääminen		
Budjetti resurssit	/ Toteutetaan työajan puitteissa		
Toimenpide	Kartoitetaan taloushallinnon järjestelmien lukumäärä, järjestelmien kustannukset ja kartoitetaan päällekkäisyydet prosessien tehostamiseksi. Vuonna 2024 ei vielä saavuteta kustannussäästöjä, mutta seurataan budjetin toteutumista.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Taloushallinnon järjestelmien kustannukset €		243 000	243 000
Taloushallinnon järjestelmien määrä kartoitettu		0	1
PALVELU-/VASTUUALUE VIESTINTÄ-, MARKKINOINTI- JA OSALLISUUSPALVELUT			
Tavoite	Kriisiviestinnän tehostaminen.		
Riskit	Kaikkia erityisryhmiä ei tunnisteta tai erityisryhmiä tunnistetaan niin paljon, ettei niitä voida käytännön kriisiviestintätilanteissa huomioida nykyisillä viestintäresursseilla.		
Budjetti resurssit	/ Viestinnän nykyisen henkilöstön työaikaressurssi.		
Toimenpide	Kriisiviestinnän erityisryhmien määrittely. Toimintamallin luominen esim. vammaisten, tärkeimpien kieliryhmien ja ilman nettiä elävien tavoittamiseen kriisitilanteissa. Viestinnän kanavien määrittely kullekin kohderyhmälle.		

Mittari	Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Kriisiviestinnän erityisryhmät ja heille viestimisen kanavat on määritelty.	0	100

TOIMIELIMEN TALOUS

Vuodesta 2024 alkaen kaupungin tonttivuokrat ja maan myyntitulot on siirretty osaksi teknistä lautakuntaa. Alla olevat toimintakatteen muutokset on laskettu vuoden 2023 voimassa olevan muutetun talousarvion mukaisesti. Kaupunginhallituksen toimielimen luvuissa näkyy kansainvälisten asioiden lisäksi kaupunginjohtajan, sisäisen valvonnan sekä valtuuston, hallituksen ja henkilöstö- ja nimitysjaoston sekä toimikuntien kustannukset.

Kaupunginhallituksen toimielimen ulkoinen toimintakate heikkenee 26,8 prosenttia vuoteen 2023, jos vuoden 2023 luvuissa ei huomioida tänä vuonna luvuissa näkyvää 650 000 määrärahan lisäystä hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan osalta. Vuonna 2024 näitä kustannuksia ei enää pitäisi tulla. Kansainvälisten asioiden toimintakate heikkenee 4,4 prosenttia. Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen määrärahoja kasvattaa luottamuspalkkioiden ja henkilöstökulujen kasvu. Lisäksi Rovaniemellä on tarkoitus järjestää useita tapahtumia, joita kaupunki avustaa, esimerkiksi painonnoston MM-kisat. Lisäksi ensi vuodelle on varauduttu kasvattamaan ystävyys- ja kumppanikaupunkitoiminnan määrärahoja. Kaupunginhallitus panostaa erityisesti kaupungin edunvalvontaan.

Henkilöstö- ja hallintopalveluiden ulkoinen toimintakate paranee 16,6 prosenttia. Henkilöstö- ja hallintopalveluiden määrärahoissa on huomioitu tuleville vuosille tehtävät panostukset tiedolla johtamisen kehittämiseen. Hallintopalveluissa (toimintakatemuutos 8,7 %) merkittävin muutos on projektitoiminnan tulot, joita arvioidaan saatavan noin 100 000 euroa vuonna 2024 ja 200 000 euroa vuosina 2025-2027. Henkilöstömäärärahamuutoksissa näkyy kahden hyvinvointilautakuntaan siirretyn erityisasiantuntijan määrärahan muutos sekä muut henkilöstösuunnitelman mukaiset muutokset. Tiedonhallinta- ja asiointipalveluissa suurin muutos on henkilöstökuluissa. Tiedonhallinta- ja asiointipalveluissa kehitetään sopimushallintaa ja arkistointia, joiden määrärahatarpeet on huomioitu budjetissa.

Tietohallintopalveluiden ulkoinen toimintakate laskee 13 prosenttia vuodesta 2023. Vuoden 2023 määrärahat ovat kasvaneet vuodesta 2022 noin 322 000 euroa hyvinvointialueuudistuksesta huolimatta. Tietohallinnon ulkoinen toimintakate on vuonna 2024 vuoden 2022 tasossa. Tietohallintopalveluissa merkittävimmät muutokset ovat tiedolla johtamisen lisäksi muun muassa digiohjelman ja tiedolla johtamisen ja sopimushallinnan ohjelmistokehittämistoimenpiteet. Kaupungin ICT-arkkitehtuuria edistetään käytettävissä olevien ohjelmisto- ja lisenssikartoitusten osalta, joiden kustannussäästöt tulevat näkymään taloussuunnitelmavuosien (2025-2027) määrärahoissa.

Henkilöstöpalveluiden ulkoinen toimintakate laskee 26,8 prosenttia. Henkilöstöpalveluiden määrärahoissa henkilöstökulujen lisäksi oleellisin muutos johtuu palkanlaskennan oman toiminnan käynnistymisestä. Laskua selittää myös vuodelle 2024 tehdyt budjetointitavan muutokset esimerkiksi työhyvinvointietuuksien, työterveyshuollon korvauksen ja koulutuskorvausten osalta vaikuttavat henkilöstöpalveluiden katteeseen, mutta eivät muuta koko peruskaupungin osalta talouden tilannetta. Laki- ja hankintapalveluiden ulkoinen toimintakate laskee 27 prosenttia. Merkittävimmät muutokset budjetissa henkilöstömuutosten

lisäksi ovat asiakaspalveluiden ostojen vähentyminen.

Talous- ja rahoituspalveluiden ulkoinen toimintakate kasvaa 27,8 prosenttia. Talous- ja rahoituspalveluiden määrärahoissa suurimman muutoksen aiheuttaa kirjaustavan muutos. Sarastialle maksettavien taloushallintopalveluiden kustannukset on budjetoitu kokonaisuudessaan talous- ja rahoituspalveluille vuodesta 2024 eteenpäin, joka kasvattaa ostopalveluiden kuluja noin 420 000 euroa, mutta pienentää vastaavasti muiden toimielinten taloushallintopalveluiden kuluja. Peruskaupungin talouteen kirjaustavan muutoksella taloudellista vaikutusta. Talous- ja rahoituspalveluiden ulkoinen toimintakate on kasvanut vain 263 000 euroa, vaikka jo edellä mainittu muutos on kasvattanut kuluja 426 000 euroa. Ulkoisia toimintakuluja alennetaan talouden prosessien tehostamistoimenpiteillä, jotka vaikuttavat myös tulevien vuosien kulujen kehitykseen.

Viestintä-, markkinointi-, ja osallisuuspalveluissa ulkoinen toimintakate laskee 6,4 prosenttia. Merkittävimmät kulujen vähennykset liittyvät henkilöstökuluihin, asiantuntijapalvelujen karsimiseen sekä osallistuvan budjetoinnin kaksivuotiseen toimintamalliin, jolloin osallistuvan budjetoinnin toteuttamismäärärahoja varataan suunnittelukaudella vain vuosille 2025 ja 2027.

Kaupunginhallitus yhteensä

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	1 995	400	194	-51,5 %	272	272	272
MYYNTITUOTOT	733	175	4	-97,7 %	4	4	4
MAKSUTUOTOT	3	15	3	-80,0 %	3	3	3
TUET JA AVUSTUKSET	986	60	116	93,3 %	194	194	194
MUUT TOIMINTATUOTOT	274	150	71	-52,8 %	71	71	71
TOIMINTAKULUT	- 14 543	- 13 421	- 12 449	-7,2 %	- 12 218	- 12 317	- 12 476
HENKILÖSTÖKULUT	- 4 817	- 5 276	- 4 920	-6,8 %	- 4 820	- 4 957	- 5 076
PALVELUJEN OSTOT	- 7 440	- 6 280	- 6 164	-1,8 %	- 5 969	- 5 927	- 5 967
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 161	- 136	- 109	-19,6 %	- 115	- 115	- 115
AVUSTUKSET	- 6	- 7	- 42	500,0 %	- 42	- 42	- 42
MUUT TOIMINTAKULUT	- 2 120	- 1 723	- 1 214	-29,5 %	- 1 273	- 1 277	- 1 277
TOIMINTAKATE	- 12 548	- 13 021	- 12 255	-5,9 %	- 11 946	- 12 045	- 12 204

Kaupunginhallitus toimielin

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	1 299		1	0,0 %	1	1	1
MYYNTITUOTOT	401			0,0 %			
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	860		1	0,0 %	1	1	1
MUUT TOIMINTATUOTOT	39			0,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 4 477	- 2 672	- 2 920	9,3 %	- 2 847	- 2 862	- 2 877
HENKILÖSTÖKULUT	- 708	- 658	- 722	9,7 %	- 649	- 664	- 679
PALVELUJEN OSTOT	- 2 955	- 1 766	- 2 070	17,2 %	- 1 970	- 1 970	- 1 970
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 8	- 12	- 7	-39,9 %	- 7	- 7	- 7
AVUSTUKSET	- 5		- 42	0,0 %	- 42	- 42	- 42
MUUT TOIMINTAKULUT	- 801	- 237	- 79	-66,7 %	- 179	- 179	- 179
TOIMINTAKATE	- 3 178	- 2 672	- 2 919	9,2 %	- 2 846	- 2 861	- 2 876

Henkilöstö- ja hallintopalvelut

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	583	360	162	-55,0 %	240	240	240
MYYNTITUOTOT	332	175	2	-98,9 %	2	2	2
MAKSUTUOTOT	3	15	3	-80,0 %	3	3	3
TUET JA AVUSTUKSET	122	60	112	86,7 %	190	190	190
MUUT TOIMINTATUOTOT	127	110	45	-59,3 %	45	45	45
TOIMINTAKULUT	- 8 387	- 8 706	- 7 405	-14,9 %	- 7 194	- 7 315	- 7 394
HENKILÖSTÖKULUT	- 3 143	- 3 519	- 3 189	-9,4 %	- 3 148	- 3 247	- 3 326
PALVELUJEN OSTOT	- 3 908	- 3 764	- 3 024	-19,7 %	- 2 889	- 2 907	- 2 907
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 102	- 96	- 72	-25,2 %	- 78	- 78	- 78
AVUSTUKSET	- 1	- 7		-100,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 1 234	- 1 320	- 1 120	-15,2 %	- 1 079	- 1 083	- 1 083
TOIMINTAKATE	- 7 804	- 8 346	- 7 243	-13,2 %	- 6 954	- 7 075	- 7 154

Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut

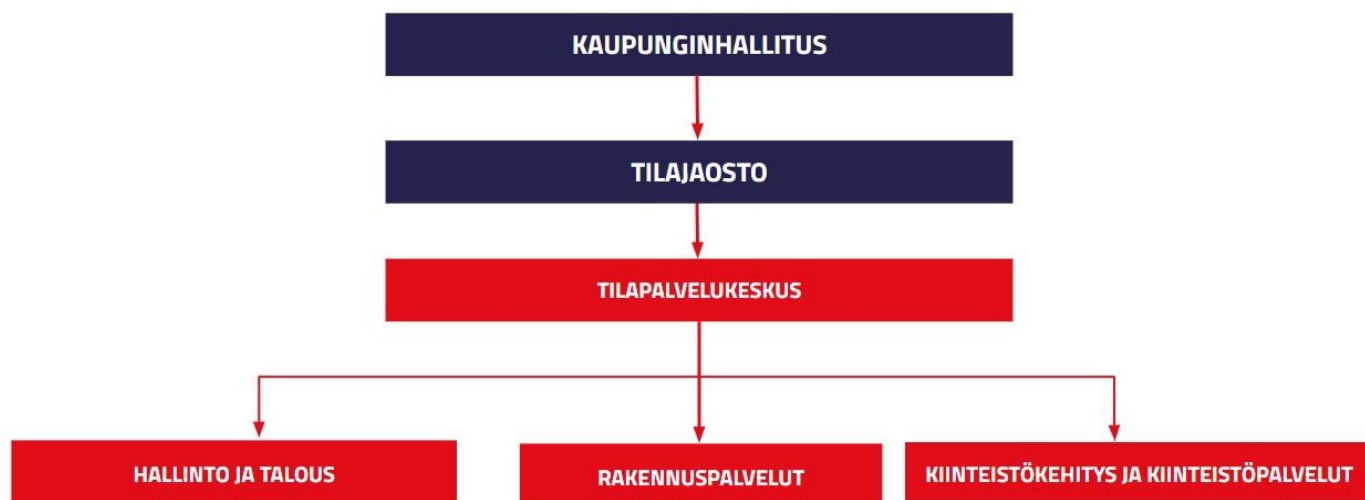
	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	102	40	30	-25,0 %	30	30	30
MYYNTITUOTOT	1		2	0,0 %	2	2	2
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	3		2	0,0 %	2	2	2
MUUT TOIMINTATUOTOT	98	40	26	-35,0 %	26	26	26
TOIMINTAKULUT	- 902	- 1 055	- 912	-13,6 %	- 977	- 942	- 1 008
HENKILÖSTÖKULUT	- 622	- 697	- 652	-6,4 %	- 657	- 672	- 688
PALVELUJEN OSTOT	- 199	- 307	- 229	-25,5 %	- 289	- 239	- 289
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 50	- 24	- 29	22,9 %	- 29	- 29	- 29
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 31	- 28	- 2	-92,8 %	- 2	- 2	- 2
TOIMINTAKATE	- 800	- 1 015	- 882	-13,1 %	- 947	- 912	- 978

Talous- ja rahoituspalvelut

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	11		1	0,0 %	1	1	1
MYYNTITUOTOT				0,0 %			
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	1		1	0,0 %	1	1	1
MUUT TOIMINTATUOTOT	10			0,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 776	- 988	- 1 212	22,7 %	- 1 201	- 1 199	- 1 198
HENKILÖSTÖKULUT	- 344	- 403	- 357	-11,5 %	- 366	- 374	- 383
PALVELUJEN OSTOT	- 378	- 443	- 841	89,7 %	- 821	- 811	- 801
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 1	- 4	- 1	-75,6 %	- 1	- 1	- 1
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 53	- 138	- 13	-90,6 %	- 13	- 13	- 13
TOIMINTAKATE	- 765	- 988	- 1 211	22,6 %	- 1 200	- 1 198	- 1 197

5.4.5 Tilapalvelukeskus toiminta ja talous

Rovaniemen kaupungin Tilapalvelukeskus on laskennallinen taseyksikkö, joka on aloittanut toimintansa 1.1.2020. Tilapalvelukeskus vastaa rakennusomaisuuden kehittämisestä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausasteesta. Tilapalvelukeskukselle kuuluu vastuu kaupungin investointi- ja peruskorjausohjelmiin sisältyvien kohteiden investointiluonteisista töistä kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisesti.

Tilajaosto kokoontuu kuukausittain vuoden 2024 aikana lukuun ottamatta heinäkuuta.

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Sisäinen vuokra €/m ²	15,84	16,31	14,24	14,24	14,24	14,24
Tyhjillään olevien kaupungin omistamien rakennusten määrä	28	25	20	15	10	0
Tyhjillään olevien rakennusten kustannukset	922 000	625 000	410 000	350 000	300 000	0
Konserniyhtiöiltä vuokrattujen tilojen m ²	36 401	36 495	36 495	36 495	36 495	36 495
Konsernin ulkopuolisten vuokrasopimusten m ²	36 619	41 440	41 440	41 440	41 440	41 440
Konsernin ulkopuolisten vuokrien määrä €/m ²	14,68	15,02	15,36	15,71	16,07	16,35

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Tilapalvelukeskus	61	62	60	60	60	60
Yhteensä	61	62	60	60	60	60

TALOUSARVIOVUODEN TAVOITTEET

PALVELU-/VASTUUALUE TILAPALVELUKESKUS			
Tavoite	Turhista tiloista luopuminen		
Riskit	Aikataulujen viivästyminen kaavaprosesseissa ja myynneissä.		
Budjetti resurssit	/ Rakennusten purkamiseen varatut määrärahat eivät ylitä.		
Toimenpide	Tilajaosto tekee päätöksen myyntiin laitettavista rakennuksista.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Poistuvien rakennusten määrä		24	20
Turvallinen ja luotettava			
PALVELU-/VASTUUALUE TILAPALVELUKESKUS			
Tavoite	Talousarviossa pysyminen		
Riskit	Äkilliset ja ennalta arvaamattomat häiriötilanteet talousarviovuoden aikana.		
Budjetti resurssit	/ Määrärahat riittävät		
Toimenpide	Tilajaosto seuraa talouden toteutumista kuukausittain.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Tulos		- 730 000	- 730 000
STRATEGISET TAVOITTEET			
Kaupunkistrategian tavoite: Aukkaat voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen.			
PALVELU-/VASTUUALUE TILAPALVELUKESKUS			
Tavoite	Turvalliset ja terveelliset tilat.		
Riskit	Rakentamisen kustannukset nousevat.		
Budjetti resurssit	/ Olemassa olevaa rakennuskantaa korjataan määrärahojen puitteissa. Uudisrakennuksia toteutetaan investointiohjelman mukaisesti.		
Toimenpide	Olosuhteita seurataan jatkuvasti ja puhtaanapidon taso pidetään korkeana.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Sisäilmaongelmien väheneminen		4	3

TOIMIELIMEN TALOUS

Merkittävin muutos tilajaoston talousarvioon vuonna 2024 on kaupunkikonserniin kuuluvan Rovaniemen Kaupunkikiinteistöt Oy:n sivistystoimen vuokrasopimusten siirtyminen Tilajaoston alaiselle tilapalvelukeskukselle 1.1.2024 alkaen.

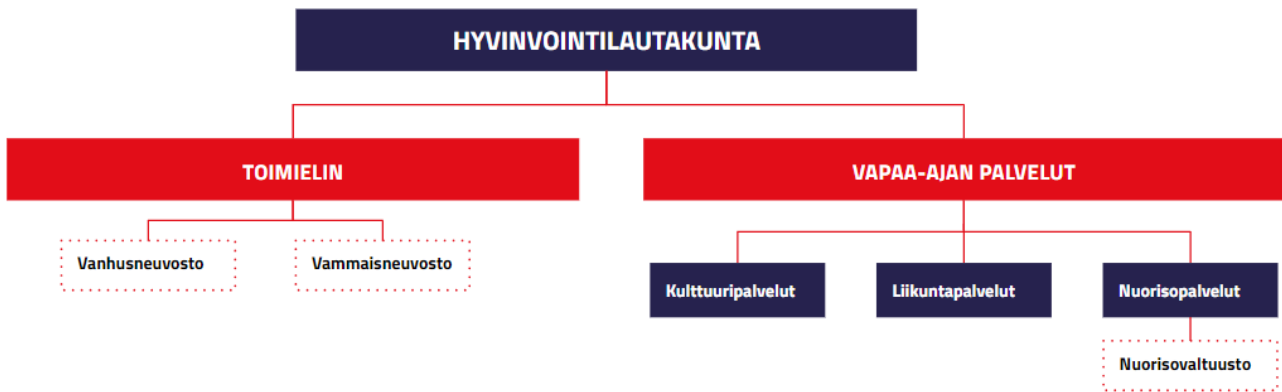
Vuoden 2024 toimintakate on 10 769 000 euroa ja tulos - 730 000 euroa.

Tilapalvelukeskuksen toimintatuotot ovat yhteensä 41 160 000 euroa, joista sisäiset vuokratulot ovat omista rakennuksista 18 300 000 euroa ja välivuokrat 17 490 000 euroa. Tilapalvelukeskuksen toimintakulut ovat yhteensä 30 400 000 euroa, oleelliset menot ovat muun muassa välivuokraohteiden vuokrat 16 800 000 euroa, energiakulut 4 500 000 euroa sekä rakennusten vuosikorjaukset 3 400 000 euroa.

Investointien määrärahat vuodelle 2024 ovat yhteensä 52 134 000 euroa. Suurimmat investoinnit ovat kaupungintalo, Vaaranlammen monitoimitalo, Napsun monitoimitalo, Häkinvaaran päiväkotia, pääkirjaston korjaustyöt, Neljän tuulen koulu sekä muut korjaustyöt ja niiden suunnittelu. Tarkempi erittely löytyy investointiosasta. Napsun ja Vaaranlammen monitoimitalohankkeiden ja kaupungintalon peruskorjauksen toteuttaminen tulee tapahtua aikataulun mukaisesti.

TULOSLASKELMA, 1000 eur.	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	35 587	34 896	40 255	15,4 %	41 006	42 663	43 993
MYYNITUOTOT	765	270	285	5,6 %	285	285	285
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	18	10	22	120,0 %	22	22	22
MUUT TOIMINTATUOTOT	34 805	34 616	39 948	15,4 %	40 699	42 356	43 686
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	37	100	40	-60,0 %	40	40	40
TOIMINTAKULUT	- 25 866	- 23 682	- 29 174	23,2 %	- 29 876	- 29 225	- 29 453
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 901	- 3 373	- 3 194	-5,3 %	- 3 267	- 3 342	- 3 432
PALVELUJEN OSTOT	- 6 311	- 5 409	- 4 808	-11,1 %	- 5 173	- 5 173	- 5 173
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 4 724	- 5 386	- 4 682	-13,1 %	- 4 882	- 4 882	- 4 882
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 11 930	- 9 513	- 16 490	73,3 %	- 16 554	- 15 828	- 15 966
TOIMINTAKATE	9 759	11 314	11 121	-1,7 %	11 170	13 478	14 580
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	- 5 440	- 5 850	- 5 782	-1,2 %	- 5 832	- 5 832	- 5 832
KORKOTUOTOT				0,0 %			
MUUT RAHOITUSTUOTOT	4			0,0 %			
KORKOKULUT	- 211	- 268	- 200	-25,4 %	- 250	- 250	- 250
MUUT RAHOITUSKULUT	- 5 233	- 5 582	- 5 582	0,0 %	- 5 582	- 5 582	- 5 582
VUOSIKATE	4 319	5 464	5 339	-2,3 %	5 338	7 646	8 748
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 6 370	- 6 264	- 5 917	-5,5 %	- 5 981	- 8 294	- 9 416
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	- 6 248	- 6 264	- 5 917	-5,5 %	- 5 981	- 8 294	- 9 416
ARVONALENTUMISET	- 122			0,0 %			
SATUNNAISET ERÄT	- 105			0,0 %			
SATUNNAISET TUOTOT	67			0,0 %			
SATUNNAISET KULUT	- 172			0,0 %			
TILIKAUDEN TULOS	- 2 156	- 800	- 578	-27,8 %	- 643	- 648	- 668
POISTOERON LIS(-) TAI VÄH(+)				0,0 %			
VARAUSTEN LIS(-) TAI VÄH(+)				0,0 %			
RAHASTOJEN LIS(-) TAI VÄH(+)				0,0 %			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	- 2 156	- 800	- 578	-27,8 %	- 643	- 648	- 668

5.5 HYVINVOINTILAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Hyvinvointilautakunnan alainen toiminta koostuu vapaa-ajan palveluiden palvelualueesta sekä toimielimen toiminnasta. Vapaa-ajan palvelut koostuu kulttuuripalveluista, liikuntapalveluista ja nuorisopalveluista. Hyvinvointilautakunnan alaisuuteen ovat organisaatiouudistuksessa siirtyneet vaikuttamistoimielimistä vanhus- ja vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto. Uutena hyvinvointilautakunnan alle on siirtynyt terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tehtäväkokonaisuus 1.9.2023 lähtien.

Toimielimen toiminnassa tulevana talousarvion suunnittelukautena keskiössä on ennaltaehkäisevä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö, jota toteutetaan liikunnan, kulttuurin ja nuorisotyön keinoin. Lisäksi lautakunnan alaisuuteen siirtyy ennaltaehkäisevä päihdetyö, kotouttamisohjelma ja kaupungin hyvinvointiryhmän koordinoititehtävä. Yhdyspintayhteistyö hyvinvointialueen kanssa koskee kaikkea hyvinvointilautakunnan alaista toimintaa.

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kirjastopalvelut						
Rovaniemen kaupunginkirjaston kävijämäärä	147 220	150 000	151 600	156 200	156 200	156 200
Rovaniemen kaupunginkirjaston tapahtumien osallistujamäärä	3 562	3 600	3 600	3 700	3 780	3 780
Rovaniemen kaupunginkirjaston lainamäärä	449 672	463 200	463 200	477 000	477 000	477 000
Rovaniemen kaupunginkirjaston tapahtumien määrä	443	450	450	470	470	470
Kulttuuripalvelut						
Yleisten kulttuuripalveluiden tapahtumien osallistujamäärä	32 046	33 000	34 000	35 000	36 000	36 000
Myönnettyjen kulttuuriavustusten määrä	68	68	68	68	68	68
Yleisten kulttuuripalveluiden live-tapahtumien määrä	263	265	270	270	270	270
Yleisten kulttuuripalveluiden stream-tapahtumien määrä	14	14	15	20	20	20
Lapin kamariorkesteri						
Lapin kamariorkesterin konserttien kävijämäärä	14 850	12 500	13 000	13 000	13 000	13 000
Lapin kamariorkesteri live-konserttien määrä	86	97	90	90	90	90
Lapin kamariorkesteri stream-konserttien määrä	6	1	1	1	1	1
Liikuntapalvelut						
Ohjatun liikunnan kävijämäärä	40 722	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Liikuntatilojen varausten määrä	59 205	62 000	62 000	64 000	64 000	64 000
Liikuntapalveluiden kunnossapitoavustusten määrä	38	40	40	40	40	40
Myönnettyjen liikunta-avustusten määrä	70	64	70	70	70	70
Liikuntapalveluiden harjoitusvuorotuet	23	19	20	20	20	20
Museopalvelut						
Rovaniemen taidemuseon / Korundin kävijämäärä	61 630	65 000	65 000	65 000	70 000	70 000
Lapin maakuntamuseon / Arktikumin kävijämäärä	103 230	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Lapin maakuntamuseo näyttelyiden määrä	3	2	2	2	2	2

Rovaniemen taidemuseo näyttelyiden määrä	6	4	5	5	5	5
Nuorisopalvelut						
Myönnettyjen nuorisoavustusten määrä	6	6	6	7	7	7
Nuorisopalveluiden käyntikerrat	79 875	80 000	80 000	85 000	85 000	85 000
Nuorisopalvelut verkossa kohdatut nuoret	5 571	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Nuorisopalvelut etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	289	220	250	250	250	250
Nuorisopalvelut toimintapäivät	1 474	1 400	1 400	1 450	1 450	1 450
Nuorisopalvelut tapahtumien määrä	46	60	60	60	60	60

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kulttuuripalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	100	101	101	101	101	101
Liikuntapalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	17	17	17	17	17	17
Nuorisopalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	37	37	37	37	37	37
Toimielin						
Henkilöstömäärä (htv)	5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Yhteensä	159	158,5	158,5	158,5	158,5	158,5

Kulttuuripalvelut sisältää yleisen kulttuurintuottamisen, taide- ja maakuntamuseon, kirjaston ja kaupunginorkesterin. Henkilöstösuunnitelma sisältää toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet, ja henkilöstösuunnitelmassa ei ole kasvua talousarviovuodelle 2024.

TALOUSARVIOVUODEN TAVOITTEET

STRATEGISET TAVOITTEET	
Kaupunkistrategian tavoite: Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan.	
Turvallinen ja luotettava - Vastuullinen	
PALVELU-/VASTUUALUE VAPAA-AJAN PALVELUT	
Tavoite	Vapaa-ajan palvelualueen yksiköiden olemassa olevat hankintaprosessit selkiytetään ja prosessien taloudellista ja ekologista kestävyyttä parantavat toimet listataan.

Riskit	Ei löydetä riittävästi toimenpiteitä, joilla voidaan huomioida kaupungin hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Hankintaprosessien taloudellista ja ekologista kestävyyttä parantavat toimet listataan.		
Toimenpide	Kuvataan hankintaprosessien mallit yksiköittäin		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Vapaa-ajan palvelualueen yksiköiden hankintaprosessit kuvattu ja toimenpiteet listattu. 0= ei tehty, 1 = tehty		0	1
Kaupunkistrategian tavoite: Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja.			
Inhimillinen ja lämmin - Yhdessä tekevä			
PALVELU-/VASTUUALUE VAPAA-AJAN PALVELUT			
Tavoite	Yhdyspintayhteistyötä kunnan, hyvinvointialueen ja järjestöjen välillä vahvistetaan.		
Riskit	Yhdyspintayhteistyön roolit ja vastuut jäävät epäselviksi		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Kunnan tekemä operatiivinen hyvinvointityö ja yhteistyörakenteet kuvataan ja vastuuta selkiytetään.		
Toimenpide	Strategiset yhteistyörakenteet Lapin ja järjestöjen kanssa määritellään ja hyte-neuvottelujen käytänteistä on sovittu ja päätetty.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Kunnan tekemä operatiivinen hyvinvointityö ja yhteistyörakenteet on kuvattu ja vastuut selkiytetty. 0=ei tehty, 1=tehty		0	1
Strategiset yhteistyörakenteet Lapin hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa on määritelty ja hyte-neuvottelujen käytänteet on sovittu. 0=ei tehty, 1=tehty		0	1
Kaupunkistrategian tavoite: Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä.			
Rohkea ja luova - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE VAPAA-AJAN PALVELUT			
Tavoite	Palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä hyödynnetään ulkoista rahoitusta mahdollisuuksien mukaan		
Riskit	Soveltuvia rahoituksia ei ole haettavissa tai ulkoista rahoitusta ei myönnetä		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Haetaan ulkoista rahoitusta toiminnan kehittämiseen		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Haetut avustukset ja hankerahoitukset		10	10
Kaupunkistrategian tavoite: Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.			

Inhimillinen ja lämmin - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE VAPAA-AJAN PALVELUT			
Tavoite	Turvallisemman tilan periaatteet laaditaan ja otetaan käyttöön kaikissa vapaa-ajan palvelualueen yksiköissä		
Riskit	Turvallisemman tilan periaatteiden merkitystä ei nähdä tärkeänä, mikä vaikuttaa henkilöstön ja asiakkaiden sitoutumiseen.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Vapaa-ajan palvelujen yksiköissä järjestetään työpajoja, joissa laaditaan turvallisemman tilan periaatteet. Periaatteet otetaan käyttöön ensin sisäisesti ja tämän jälkeen osana asiakaspalvelua. Turvallisemman tilan periaatteiden toteutumista seurataan yksiköiden sisäisissä palaverissa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Vapaa-ajan palvelualueen yksiköissä turvallisemman tilan periaatteet laadittu ja otettu käyttöön		0	7
Kaupunkistrategian tavoite: Seuraamme aktiivisesti eri väestöryhmien, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien hyvinvointia ja palvelutarpeita ja suuntaamme palveluita näiden mukaisesti.			
Inhimillinen ja lämmin - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE VAPAA-AJAN PALVELUT			
Tavoite	Eri ihmisryhmien välistä eriarvoistumista vähennetään ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien osallistumismahdollisuutta lisätään koordinoitulla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työllä.		
Riskit	Yhdyspintayhteistyö ei käynnisty suunnitellulla tavalla.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa.		
Toimenpide	Lisätään Kaikukortin käyttöastetta		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Kaikukortin käyttöaste		50	53

TOIMIELIMEN TALOUS

Hyvinvointilautakunnan talous on saman haasteen edessä vuonna 2024 kuin kuntien taloudet: Valtionosuudet näyttävät heikkenevän, ja toimintoja tulee kattaa enenevässä määrin verorahoituksella. Jotta kaupungin talous saadaan pidettyä suunnittelukaudella tasapainossa, koko kaupungin on täytynyt kartoittaa mittavat säästötoimenpiteet. Talouden suunnittelua on hyvinvointilautakunnassa tehty uudelleenarvioimalla tulolähteitä, tehostamalla toimintaa sekä tinkimällä tietyistä palveluista ja kartoittamalla vain välttämättömät kulut toiminnan kannalta. Tavoitteena säästötoimenpiteissä on, että ne toteutuvat operatiivista toimintaa heikentämättä. Kaikkiensa tuottavuus- ja säästötoimet kertyvät pienistä osioista, jotka muodostavat varsin tehokkaan 0,6 miljoonan euron toimintakatteen säästön verrattuna alkuperäiseen talousarvioon 2024.

Kulttuuripalveluiden osalta merkittävimpinä toimenpiteinä ovat pääsyuloennusteen nosto, jota edesauttaa runsas matkailijavirta Rovaniemelle, sekä tehtävät vuokrasäästöt tulevien remonttien osalta liittyen kulttuuritalo Korundiin sekä pääkirjastoon. Liikuntapalveluiden osalta suurin vaikuttava tekijä on pääsylipputulosten nosto uimahalliin remonttikauden ollessa lyhyempi verrattuna vuoteen 2023, sekä pääsymaksutulosten korotus. Kustannuksia vähentää ulkoliikuntapaikkojen ylläpidon määrärahan pienennys. Muut kohteet ovat pieniä yksittäisiä säästöjä, joilla saavutetaan 0,6 miljoonan euron kustannusvaikutus.

Tulevaisuuden rahoitusohjan haasteet ilmenevät hallitusohjelman mukaan peruspalveluiden valtionosuuksien leikkauksen sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen leikkauksen kautta (200 miljoonaa euroa valtakunnallisesti hallituskauden aikana). Hallitusohjelma ei kuitenkaan sisällä suoria leikkauksia kulttuuriin. Nuorisopalveluiden osalta panostuksia on laitettu erityisesti nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn, ja liikunnan osalta panostuksia laitetaan tasa-arvoisiin mahdollisuuksiin harrastaa liikuntaa. Vuoden 2024 aikana selvitetään mahdollisuus laajentaa harjoitusvuorotuen antaminen kaikkiin kaupunkikonsernin ja yksityisten hallinnoimiin tiloihin rovaniemeläisille urheiluseuroille siten, että alle 18-vuotiaiden harjoittelu tiloissa olisi maksutonta muissakin kuin kaupungin tiloissa.

Hallitusohjelman linjaukset tukevat toivottavasti myös Rovaniemen kaupungin vapaa-ajan palveluiden järjestämistä.

Säästöineen hyvinvointilautakunnan toimintakate on tasoon 21,2 miljoonaa euroa ja vuosikate tasoon 20,6 miljoonaa euroa.

Hyvinvointilautakunta yhteensä

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	43 994	4 064	3 571	-12,1 %	3 621	3 664	3 707
MYYNSTITUOTOT	18 134	145	181	25,1 %	180	180	180
MAKSUTUOTOT	11 435	1 527	1 646	7,8 %	1 646	1 646	1 646
TUET JA AVUSTUKSET	11 866	1 579	842	-46,7 %	920	963	1 006
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 558	814	902	10,9 %	876	876	876
TOIMINTAKULUT	- 324 014	- 24 291	- 24 804	2,1 %	- 23 860	- 24 284	- 24 668
HENKILÖSTÖKULUT	- 73 129	- 7 344	- 7 852	6,9 %	- 7 743	- 7 964	- 8 184
PALVELUJEN OSTOT	- 215 171	- 5 481	- 5 275	-3,8 %	- 4 402	- 4 494	- 4 556
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 9 190	- 1 155	- 1 091	-5,6 %	- 1 116	- 1 129	- 1 142
AVUSTUKSET	- 11 295	- 3 206	- 3 090	-3,6 %	- 3 070	- 3 070	- 3 070
MUUT TOIMINTAKULUT	- 15 229	- 7 104	- 7 496	5,5 %	- 7 529	- 7 626	- 7 717
TOIMINTAKATE	- 280 020	- 20 226	- 21 233	5,0 %	- 20 239	- 20 620	- 20 962

Hyvinvointilautakunta toimielin

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	40 135	2	86	4 199,9 %	164	207	250
MYYNTITUOTOT	17 968		31	0,0 %	31	31	31
MAKSUTUOTOT	10 205			0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	10 262		48	0,0 %	126	169	212
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 701	2	7	250,0 %	7	7	7
TOIMINTAKULUT	- 301 385	- 410	- 424	3,5 %	- 462	- 810	- 1 194
HENKILÖSTÖKULUT	- 65 919	- 17	- 183	998,1 %	- 331	- 514	- 734
PALVELUJEN OSTOT	- 210 352	- 27	- 125	364,3 %	- 111	- 172	- 234
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 8 076	- 4	- 3	-18,9 %	24	11	- 3
AVUSTUKSET	- 8 347	- 263		-100,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 8 691	- 100	- 113	12,9 %	- 44	- 134	- 224
TOIMINTAKATE	- 261 250	- 408	- 338	-17,1 %	- 298	- 603	- 944

Vapaa-ajan palvelut

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	3 858	4 062	3 485	-14,2 %	3 457	3 457	3 457
MYYNTITUOTOT	166	145	150	3,7 %	149	149	149
MAKSUTUOTOT	1 230	1 527	1 646	7,8 %	1 646	1 646	1 646
TUET JA AVUSTUKSET	1 605	1 579	794	-49,7 %	794	794	794
MUUT TOIMINTATUOTOT	857	812	895	10,3 %	869	869	869
TOIMINTAKULUT	- 22 629	- 23 880	- 24 380	2,1 %	- 23 398	- 23 474	- 23 474
HENKILÖSTÖKULUT	- 7 210	- 7 327	- 7 669	4,7 %	- 7 412	- 7 450	- 7 450
PALVELUJEN OSTOT	- 4 819	- 5 454	- 5 150	-5,6 %	- 4 291	- 4 322	- 4 322
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 1 114	- 1 152	- 1 088	-5,5 %	- 1 139	- 1 139	- 1 139
AVUSTUKSET	- 2 948	- 2 943	- 3 090	5,0 %	- 3 070	- 3 070	- 3 070
MUUT TOIMINTAKULUT	- 6 538	- 7 004	- 7 383	5,4 %	- 7 485	- 7 492	- 7 492
TOIMINTAKATE	- 18 770	- 19 818	- 20 895	5,4 %	- 19 941	- 20 017	- 20 017

5.6 SIVISTYSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Sivistyslautakunnan alainen toiminta koostuu seuraavista palvelualueista: varhaiskasvatuspalvelut, koulutuspalvelut ja ruoka- ja puhtauspalvelut. Ruoka- ja puhtauspalvelut on siirretty elinvoimatoimialalta osaksi sivistyslautakunnan alaista toimintaa hallintosääntöuudistuksessa 1.9.2023 lähtien, ja yksiköstä tulee palvelualue 1.1.2024 lähtien. Vuoden 2023 Ruoka- ja puhtauspalvelut toimii vielä nettobudjetointiyksikkönä.

Palvelualueet ovat organisoineet toimintaansa edelleen ja jakaneet vastualueet seuraavasti:

Varhaiskasvatuspalveluiden vastualueet ovat varhaiskasvatus, esiopetus sekä avoin varhaiskasvatus.

Koulutuspalveluiden vastualueet ovat perusopetus, lukiokoulutus ja taiteen perusopetus.

Ruoka- ja puhtauspalveluiden vastualueet ovat ateriat ja siivous, joita tuotetaan sisäisesti lähinnä sivistys- ja hyvinvointipalveluille sekä konsernihallinnolle.

Toimielimen toiminnassa tulevana talousarviokautena edistetään digitalisaation kehittämistä, henkilöstön osaamisen kehittämistä, palvelualueiden välistä yhteistyötä sekä kestäväää taloutta. Talousarviovuonna sekä tulevana talousarviokautena toimielin valmistautuu lapsimäärän muutoksiin, joita tarkastellaan palvelutarpeen ennakkoinnin työryhmässä läpi suunnittelukauden. Tämän lisäksi toimiala hakee taloudellista tehokkuutta muun muassa keskittämällä logistiikkatoimintoja suunnittelukaudella. Kaikkien palvelualueiden toimintaan on suunniteltu tehostamista ja sopeuttamista taloudellisen kestävyuden varmistamiseksi. Kouluterveyskyselyn tulosten perusteella valmistellaan kehittämishanke yhdessä Lapin yliopiston ja hyvinvointialueen kanssa.

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
2 Varhaiskasvatuspalvelut						
Lasten määrä (%) oma toiminta	61,3	61	61	61	61	61
Lasten määrä (%) setelitoiminta	38,7	39	39	39	39	39
Virkojen ja toimien täyttöaste (%)	99	100	100	100	100	100
Sairauspoissaolot (pv/vuosi/henkilö)	30,1	25	20	20	20	20
3 Koulutuspalvelut						
Määräaikaisten ja vakituisten opettajien määrä	646	646	644	640	636	634
Henkilöstön sairauspoissaolot (kalenteripäivää/hlö)	13,5	10,6	10,5	10,5	10,5	10,5
Oppilas- ja opiskelijamäärät peruskoulussa ja lukiossa	7 508	7 546	7 397	7 157	7 019	6 824
Keskimääräinen ryhmäkoko	19	18,5	18,4	18,4	18,4	18,4
4 Ruoka- ja puhtauspalvelut						
Henkilöstön sairauspoissaolot (kalenteripäivää/hlö)	15	15	13	13	13	13

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
1 Toimielimen yhteiset						
Henkilöstömäärä (htv)	4	4	6	6	6	6
2 Varhaiskasvatuspalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	709	733	737	710	696	695
3 Koulutuspalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	747	803	770	763	759	753
4 Ruoka- ja puhtauspalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	105,5	91	89	89	89	89
Yhteensä	1 565,5	1 631	1 602	1 568	1 550	1 543

Toimielimen yhteisissä näkyä lisäyksenä vuodelle 2024 siirrot konsernihallinnosta hyvinvoinnin ja terveyden koordinaatioon eli kaksi henkilöä.

TALOUSARVIOVUODEN TAVOITTEET

Turvallinen ja luotettava - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE KOULUTUSPALVELUT			
Tavoite	Henkilöstömme voi hyvin ja heidän osaamisensa kehittämiseen panostetaan		
Riskit	Osaamisvajetta ei tunnisteta riittävästi ja täydennyskoulutus jää tehottomaksi		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Henkilöstökyselyn lopputuloksena täydennyskoulutukset ja johtamisosaamisen lisääminen		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Henkilöstökysely tehty (%)		0	100
Henkilöstön työyhteisökoulutus toteutettu jokaisessa koulussa (%)		0	100
Esihenkilöiden johtamisen osaamisen koulutus toteutettu (%)		0	100
STRATEGISET TAVOITTEET			
Kaupunkistrategian tavoite: Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan.			
PALVELU-/VASTUUALUE KOULUTUSPALVELUT			
Tavoite	Kestävyyskasvatuksen edistäminen ja yhteisen toimintamallin luominen kaikille kouluille.		
Riskit	Hankerahoitusta ei myönnetä		
Budjetti resurssit	/ Hankerahoitus ja omarahoitusosuusarvio 20%		
Toimenpide	Arktinen vihreä tiekartta ja kestävän kehityksen vuosikello kaikille kouluille käyttöön.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Vihreä tiekartta ja kestävän kehityksen vuosikello käytössä kaikilla kouluilla (%)		0	100
PALVELU-/VASTUUALUE RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT			
Tavoite	Toiminta perustuu ympäristöystävälliseen toimintatapaan ja kestävän ruokajärjestelmän periaatteiden toteuttamiseen.		
Riskit	Hankintalaki rajaa toimittajavalintaa siten, että ympäristöystävällisyys ja kestävyyden periaate ei toteudu tavoitteen mukaan. Kolmannen sektorin toimijat vähenevät siten, että ruuan jakelu ei toteudu.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Kestävän kehityksen huomioiminen hankinnoissa hankintalain sekä toimintaan ja talouteen soveltuvien reunaehtojen mukaisesti. Elintarvikkeiden hankinnassa tavoitteena on korkea kotimaisuusaste, mikäli se on hankintalain ja toimintaan sekä talouteen soveltuvien reunaehtojen mukaista.		

Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Pesu- ja puhdistusaineiden ympäristöystävällisyys % -osuus ostoista		0	80
Ruokahävikin määrä pysyy tavoitetasossa (%)		18	10
Hävikkiruoan jakaminen kolmannelle sektorille 1 kyllä / 0 ei		0	1
Kaupunkistrategian tavoite: Edistämme koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamista.			
PALVELU-/VASTUUALUE KOULUTUSPALVELUT			
Tavoite	Joustavan perusopetuksen (JOPE) laajentaminen ja työelämäpainotteisen perusopetuksen käynnistäminen (TEPPO).		
Riskit	Resurssointi JOPE:n ja TEPPO:n ohjaukseen ja koordinointiin.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Lisätään JOPE-ryhmien määrää ja kehitetään toiminnan laatua. Luodaan Rovaniemelle työelämäpainotteisen perusopetuksen malli mukailleen Vantaan TEPPO- toimintaa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Joperyhmien määrä		4	5
Tepporyhmien määrä		0	2
PALVELU-/VASTUUALUE TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tavoite	TUVÄ -koulutuksen mitoitus ja kehittäminen sekä pajatoiminta vaihtoehtona opintojen suorittamiselle, yhteistyössä REDU:n kanssa		
Riskit	TUVÄ-koulutuksen läpimenoprosentti jää alhaiseksi ja lopputulokset tehottomiksi		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Lisätään Tuva-koulutuksen määrää		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Rovaniemellä 150 Tuva-opiskelijaa yhdessä REDU:n kanssa		0	150
Rohkea ja luova - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE KOULUTUSPALVELUT			
Tavoite	Työelämään tutustumisjaksojen kehittäminen ja vaihtoehtojen lisääminen.		
Riskit	Järjestelmän ylläpito ja yritys yhteistyön koordinointi.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	TET-paikkajärjestelmän tehokkaampi hyödyntäminen lisäämällä mukana olevien yritysten määrää.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Tet-paikkajärjestelmässä olevien yritysten määrän lisäys (%)		0	20
Kaupunkistrategian tavoite: Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja.			

PALVELU-/VASTUUALUE RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT			
Tavoite	Pidetään kiinteistöjen puhtaustaso käyttäjien kanssa sovitulla tasolla. Tarkoituksenmukainen puhtaustaso määritellään ja arvioidaan tilakohtaisesti tilojen käyttötarkoituksen mukaan.		
Riskit	Koulupalvelujen osalta laatutason pudottaminen säästöjen vuoksi voi vaikuttaa pintojen kestävyYTEEN		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Puhtaudelle määriteltyä tasoa seurataan suunnitelluilla laatukierroksilla ja yhteistyössä asiakkaiden kanssa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
laatukierrosten toteutuminen suunnitelman mukaisesti 1 kyllä / 0 ei		1	1
Tavoite	Kuntalaisten hyvinvointia edistetään tarjoamalla terveellisiä ravitsemussuositusten ja sydänmerkki -kriteereiden mukaisia aterioita. Osallistumme erilaisiin ruokakasvatushankkeisiin.		
Riskit	Määrärahan pienentyminen yksipuolistaa käytettäviä raaka-aineita. Jos ravitsemussuositukset eivät toteudu, sydänmerkki-status katoaa tarjotusta ruuasta.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Asiakkaiden toiveiden ja ravitsemussuositusten huomiointi talousarvion määrärahojen puitteissa. Suurin osa ruokalistan resepteistä sisältää sydänmerkin.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
sydänmerkki-ateriat (%)		0	60
ravitsemussuositusten toteutuminen (%)		0	90
PALVELU-/VASTUUALUE VARHAISKASVATUSPALVELUT			
Tavoite	Jokaisessa yksikössä hyödynnetään hyvinvoinnin vuosikelloa		
Riskit	Vuosikellon merkitys jää hyödyntämättä		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Hyvinvoinnin vuosikellon teemat huomioidaan kokonaisvaltaisesti lasten hyvinvointityöhön liittyvässä suunnittelussa ja toteutuksessa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Vuosikelloa hyödyntävien yksikköjen määrä		27	50
Tavoite	Mahdollistetaan lapsen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden toteutuminen		
Riskit	Henkilöstön riittävyys		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Vahvistetaan alueellisten paikkojen riittävyttä tehostamalla yksiköiden täyttöastetta.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Yksiköiden täyttöaste (%)		90	100

Lasten varhaiskasvatukseen osallistuminen (%)		88	90
Kaupunkistrategian tavoite: Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä.			
PALVELU-/VASTUUALUE TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tavoite	Työllistetään opiskelijoita määräaikaisesti		
Riskit			
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Perustetaan osajapankki		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Harjoittelijoiden ja muun oppilasyhteistyön määrä		0	10
PALVELU-/VASTUUALUE VARHAISKASVATUSPALVELUT			
Tavoite	Vahvistetaan nykyisten yksityisten varhaiskasvatuksen palvelutuottajien toimintaedellytyksiä		
Riskit	Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä palvelusetelistä ja valita kunnallinen toiminta. Palveluntuottajan perimä lisämaksu voi lisätä kunnalliseen palveluun hakeutumista.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Asiakkaiden ohjaus ja neuvonta palveluohjauksessa auttaa huoltajia tiedostamaan varhaiskasvatuksen eri vaihtoehtoja. Palveluohjaus ohjaa ja neuvoo palvelun tuottajia lapsiryhmien tehokkaassa täyttämässä.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Yksityisen päiväkodin täyttöaste (%)		90	100
Kaupunkistrategian tavoite: Huolehdimme ympäristömme turvallisuudesta, toimivuudesta ja varmuudesta koko kaupunkimme alueella.			
PALVELU-/VASTUUALUE VARHAISKASVATUSPALVELUT			
Tavoite	Huolehdimme turvallisesta varhaiskasvatusympäristöstä, joka luo pohjan kasvua ja oppimista tukevalle rauhalliselle ilmapiirille sekä lisää lasten ja henkilöstön hyvinvointia.		
Riskit	Lasten itsesäätelytaitojen puuttuminen kasvaa ja vaikeuttaa tavoitteen toteutumista		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Kehitetään uusia toimintamalleja lisätä lasten toiminnan itsesäätelyä ja kaveritaitojen kehittymistä yhteistyössä huoltajien kanssa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Jokaiseen yksikköön on laadittu turvallisuussuunnitelma: kyllä / ei		48	50
Jokaiseen yksikköön on laadittu kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma: kyllä / ei		48	50
Kaupunkistrategian tavoite: Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.			
PALVELU-/VASTUUALUE VARHAISKASVATUSPALVELUT			

Tavoite	Vauvaperhetyön kehittäminen yhdessä Lapin hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja seurakunnan kanssa.		
Riskit	Onko mahdollista löytää kehittämistyöhön resurssia, jos hankerahoitus ei toteudu.		
Budjetti resurssit	/ Selvitetään perustoiminnan ohella erilaisia hankemahdollisuuksia		
Toimenpide	Vauvaperhetyön kehittäminen yhdessä Lapin hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja seurakunnan kanssa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Yhteistyötapaamisten määrä		0	4
Kaupunkistrategian tavoite: Olemme arktisen alueen kestävä matkailun monimuotoinen ja ympärivuotinen ykköskohde.			
PALVELU-/VASTUUALUE KOULUTUSPALVELUT			
Tavoite	Koulutuspalveluiden koulutusviennin tuotteistamisen markkinointi osaksi Rovaniemen matkailua (mm. Visit Rovaniemi).		
Riskit	Yritysyhteistyön koordinoinnin resurssointi.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Education osaksi Rovaniemen ja Lapin matkailutarjontaa. Koulutuspalvelut on jo tuotteistanut oman palvelutarjontansa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Lisätään koulutusviennin määrää (%)		0	10
Kaupunkistrategian tavoite: Seuraamme aktiivisesti eri väestöryhmien, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien hyvinvointia ja palvelutarpeita ja suuntaamme palveluita näiden mukaisesti.			
PALVELU-/VASTUUALUE TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tavoite	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantaminen		
Riskit			
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Opiskeluhuollon ja varhaiskasvatuksen yhteistoiminta Laphan kanssa		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Lastensuojelun päätösten määrä		0	
Kaupunkistrategian tavoite: Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun sekä laadukkaan koulutuksen.			
PALVELU-/VASTUUALUE KOULUTUSPALVELUT			
Tavoite	Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen.		
Riskit	Ei löydy riittävästi resurssia laatu- ja kehittämistyöhön.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		

Toimenpide	Opetussuunnitelmat ja laadun arviointi (vertaisarviointi). Valmiussuunnitelma, tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Kiusaamisen vastaisen työn toimintamalli, SOME-turvapalvelu sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan kiusaamiseen. Yhteistyö Laphan kanssa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Kiusaamistapaukset käsitelty onnistuneesti (%)	0	100
	Suunnitelmat tehty ja päivitetty jokaisessa koulussa (%)	0	100
Kaupunkistrategian tavoite: Toimimme aktiivisesti Rovaniemen eduksi erityisesti koulutuksen ja saavutettavuuden (mm. korkeakouluverkosto, liikenne, maankäyttö ja tietoliikenne) osalta.			
PALVELU-/VASTUUALUE KOULUTUSPALVELUT			
Tavoite	Koulutuspalvelut osana aktiivista yhteistyöverkostoa kansallisesti ja kansainvälisesti.		
Riskit	Henkilöresurssivaje verkostoyhteistyöhön.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Aktiivinen toiminta yhteistyöverkostoissa, mm. Kuntaliiton lukiofoorumi, Oppiva-verkosto, Innokas-verkosto, Laphan oppilashuollon ohjausryhmä, AVI:n sivistysverkosto, yhteistyö verrokkikaupunkien kanssa, Lapin lukioiden verkosto, vaativan erityisen tuen (VIP) verkosto, sairaalaopetusta tarjoavien yksiköiden verkosto, Elmeri- ja Valteri-verkostot (erityisen ja vaativan erityisen tuen verkostot), hankkeiden ohjausryhmät.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Verkostotapaamisten määrän lisääminen (%)	0	10
PALVELU-/VASTUUALUE TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tavoite	Toimimme aktiivisesti eri verkostoissa		
Riskit	Resurssointi ei riitä perustoiminnan ohella. Verkostotyö ei konkretisoidu näkyvästi operatiiviseen toimintaan.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Osallistuminen sidosryhmätoimintaan		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	verkostojen määrä	0	6
TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite			
Turvallinen ja luotettava - Innovatiivinen			
PALVELU-/VASTUUALUE TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tavoite	Digitalisaation kehittäminen avaamalla digitaalisia kanavia palveluntarjonnassa ja hyödyntämällä tekoälyä omassa palveluntuotannossa		
Riskit	Hankerahoituksen puuttuminen		
Budjetti resurssit	/ Automatisaation hyödyntäminen käytännön työssä, ohjelmointiin ja viestintäteknologiaan panostaminen		

Toimenpide	Uusien palveluiden kehittäminen		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Koulutuspalveluiden sähköisten palveluiden laajentaminen/vahvistaminen, kasvu prosenteissa		0	20
Verkkolukiotoiminnan käynnistäminen		0	1
Digisuunnitelman käyttöönotto		0	1
Turvallinen ja luotettava - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE KOULUTUSPALVELUT			
Tavoite	Toimimme talouden näkökulmasta kestävästi		
Riskit	Kustannukset nousevat ennakoimattomasti		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Hankintojen yhteydessä tehdään tehokas kustannusvertailu ja käytetään tiukkaa tarveharkintaa hankinnoissa		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Investoinnit tehty Investointisuunnitelman mukaiset (%)		0	100
Palvelujen toimintakulut sopeutetaan suunnitelmakauden aikana kaupungin tulojen mukaisiksi (%)		0	100
kulut eivät nouse keski suurten kaupunkien kansallisessa vertailussa yli keskiarvon (kyllä 0, ei 1)		0	1
Tavoite	Teemme kaupungin hankinnat onnistuneesti		
Riskit	Kaupungin hankintaprosessia ei tunneta riittävästi ja tästä johtuen hankintarajat ylittyvät, kilpailutusta ei tehdä tai ei käytetä sopimustoimittajia.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Noudatetaan hankintaohjeita ja talousarviota		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Hankintaohjeen mukaista hankintasuunnitelmaa noudatetaan (%)		0	100
Keskeisten hankintojen toteutumisen arviointi on tehty (%)		0	100
PALVELU-/VASTUUALUE RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT			
Tavoite	Toimimme talouden näkökulmasta kestävästi		
Riskit	Ennakoitua suurempi elinkustannusindeksi nostaa määrärahatarvetta.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Noudatetaan talousarviota		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Toteutetaan investoinnit investointisuunnitelman mukaisesti (%)		0	100

Palvelujen toimintakulut sopeutetaan suunnitelmakauden aikana kaupungin tulojen mukaisiksi (%)	0	100
kulut eivät nouse keski suurten kaupunkien kansallisessa vertailussa yli keskiarvon (kyllä 0, ei 1)	0	1
Tavoite	Henkilöstömme voi hyvin ja heidän osaamisensa kehittämiseen panostetaan	
Riskit	Osaamisvajetta ei tunnisteta riittävästi ja täydennyskoulutus jää tehottomaksi.	
Budjetti resurssit /	Osana perustoimintaa	
Toimenpide	Henkilöstön täydennyskoulutus ja johtamisosaamisen lisääminen	
Mittari	Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Henkilöstökysely on tehty (kyllä 1, ei 0)	0	1
Jokaisessa yksikössä tehty henkilöstön työyhteisökoulutus (kyllä 1, ei 0)	0	1
Esihenkilöstön johtamisen osaamisen koulutus (kyllä 1, ei 0)	0	1
Tavoite	Teemme kaupungin hankinnat onnistuneesti	
Riskit	Kaupungin hankintaprosessia ei tunneta riittävästi ja tästä johtuen hankintarajat ylittyvät, kilpailutusta ei tehdä tai ei käytetä sopimustoimittajia.	
Budjetti resurssit /	Osana perustoimintaa	
Toimenpide	Noudatetaan hankintaohjeita ja talousarviota	
Mittari	Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Hankinnat tehdään hankintaohjeen mukaisesti (%)	0	100
Keskeisten hankintojen toteutuminen on arvioitu (%)	0	100
PALVELU-/VASTUUALUE TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA		
Tavoite	Toimimme talouden näkökulmasta kestävästi	
Riskit	Toimintakulujen nousu johtuen ennakoitua korkeammasta elinkustannusindeksistä tai palvelutarpeesta.	
Budjetti resurssit /	Osana perustoimintaa.	
Toimenpide	Talousarvion toimeenpano ja seuranta	
Mittari	Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Investoinnit on tehty investointiohjelman mukaisesti (%)	0	100
Kulut eivät nouse keski suurten kaupunkien vertailussa yli keskiarvon (kyllä 0, ei 1)	0	1
Toimintakulut sopeutetaan suunnittelukauden aikana tulojen mukaiseksi (kyllä 1, ei 0)	0	1
Tavoite	Hankinnat tehdään onnistuneesti	
Riskit	Kaupungin hankintaprosessia ei tunneta riittävästi ja tästä johtuen hankintarajat ylittyvät, kilpailutusta ei tehdä tai ei käytetä sopimustoimittajia.	
Budjetti resurssit /	Osana perustoimintaa.	

Toimenpide	Yhteistyö hankintapalveluiden kanssa		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Keskeisten hankintojen toteutumisen arviointi (%)	0	100
PALVELU-/VASTUUALUE VARHAISKASVATUSPALVELUT			
Tavoite	Henkilöstön täydennyskoulutukset perustuvat yksikkökohtaisiin osaamisvajaisiin. Psykososiaalisia kuormitustekijöiden minimoiminen.		
Riskit	Kyselyyn vastaamisprosentti jää alhaiseksi.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Psykososiaalinen kuormitus, Kehityskeskustelut		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Psykososiaaliseen kyselyyn osallistuvien vastausaste (%)	0	100
	Henkilöstön työyhteisökoulutuksiin osallistuvien määrä (%)	0	100
	Johtamisen osaamisen koulutuksiin osallistuvien esihenkilöiden määrä	0	23
Tavoite	Teemme kaupungin hankinnat onnistuneesti		
Riskit	Kaupungin hankintaprosessia ei tunneta riittävästi ja tästä johtuen hankintarajat ylittyvät, kilpailutusta ei tehdä tai ei käytetä sopimustoimittajia.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Hankinnat linkittyvät kaupungin kaikkeen toimintaan. Hankinnoilla tuetaan strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Onnistuneet hankinnat ovat hyvin johdettuja, lisäävät paikallista elinvoimaa sekä edistävät konkreettisesti ekologista, sosiaalista ja taloudellista kestävyyttä.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Hankintaohjeen mukainen hankintasuunnitelma on tehty jokaiseen hankintaan (%)	0	100
	Keskeisten hankintojen toteutumisen arviointi on tehty (%)	0	100
Tavoite	Toimimme talouden näkökulmasta kestävästi		
Riskit	Talouden kustannusten ennalta arvaamaton kasvu		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Toimitaan talousarvion puitteissa		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
	Investoinnit on tehty investointisuunnitelman mukaisesti (%)	0	100
	Palvelujen toimintakulut on sopeutettu suunnitelmakauden aikana kaupungin tulojen mukaisiksi (Kyllä 1, ei 0)	0	1
	kulut eivät nouse keski suurten kaupunkien kansallisessa vertailussa yli keskiarvon (kyllä 0, ei 1)	0	1
Turvallinen ja luotettava - Yhdessä tekevä			

PALVELU-/VASTUUALUE TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tavoite	Henkilöstö voi hyvin ja heidän osaamistaan kehitetään		
Riskit	Henkilöstölle kohdennetut hyvinvointitoimenpiteet ovat riittämättömiä.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Johtamisosaamisen parantaminen		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Henkilöstökyselyn tulokset		0	4
STRATEGISET TAVOITTEET			
Kaupunkistrategian tavoite: Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.			
PALVELU-/VASTUUALUE RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT			
Tavoite	Osallistamme asiakkaat ja palvelualueet toiminnan kehittämiseen ja arviointiin.		
Riskit	Työaika ei riitä toteuttamaan kyselyitä.		
Budjetti resurssit	/ Osana perustoimintaa		
Toimenpide	Kyselyt toteutetaan säännöllisesti.		
Toimenpide	Osallistuminen varhaiskasvatuksen ja koulupalvelujen tilaisuuksiin ruoka- ja puhtauspalvelujen vastuulla olevien asioiden osalta, ruokakasvatus omalta osalta.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Kyselyt toteutettu suunnitelman mukaisesti 1 kyllä / 0 ei		1	1

TOIMIELIMEN TALOUS

Sivistyslautakunnan talous on saman haasteen edessä vuonna 2024 kuin kuntien taloudet: Valtionosuudet näyttävät heikkenevän, ja toimintoja tulee kattaa enenevässä määrin verorahoituksella. Jotta kaupungin talous saadaan pidettyä suunnittelukaudella tasapainossa, koko kaupungin tulee kartoittaa mittavat säästötoimenpiteet, jotka koskevat erityisesti sivistyspalveluita toimialan kattaessa vuoden 2024 tasossa 91 prosenttia koko kaupungin toimintakatteesta. Talouden suunnittelua on tehty sekä tehostamalla toimintaa, että kartoittamalla kunnan vapaaehtoista palveluntarjontaa supistaen sitä mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteena säästötoimenpiteissä on, että ne toteutuvat operatiivista toimintaa heikentämättä.

1.9.2023 alkaen hyväksytyssä hallintosäätömuutoksessa ruoka- ja puhtauspalvelut siirrettiin osaksi sivistyslautakuntaa. Samassa yhteydessä lapsi- ja lapsiperheneuvosto siirrettiin sivistyslautakuntaan.

Varhaiskasvatuksen palvelualue: Säästö- ja tehostamistoimenpiteitä on kartoitettu varhaiskasvatuksessa palveluiden osalta käymällä tarkalla seulalla sekä ICT-kulut että muita kuluja läpi, ja vähennystä verraten talousarvioon 2024 on saatu ICT-kuluihin, matkakuluihin, koulutuskuluihin sekä kuljetuskustannuksiin. Henkilöstökulujen osalta toiminnan tehostamisen

ja työterveystoimenpiteisiin panostamisen kautta (mm. sairaskulujen vähennys) saadaan aikaan säästöä, minkä lisäksi on arvioitu mahdollisen palvelusetelitoiminnan lisäämisen vaikutus talousarvioon. Tämän lisäksi tilakustannuksia on kartoitettu mahdolliseksi säästökohteeksi.

Yllä olevien toimenpiteiden lisäksi on kartoitettu varhaiskasvatukseen liittyvät vapaaehtoiset toiminnot, kuten varhaiskasvatuksen kerhotoiminta ja osa avointa varhaiskasvatusta esitettäväksi säästö- ja tehostamiskohteiksi. Näiden toimenpiteiden jälkeen varhaiskasvatuksen toimintakate saadaan tasoon 57,6 miljoonaa euroa.

Tulevina vuosina toiminnan talouden perustaa haastaa rahoituspohjan väheneminen varhaiskasvatuksen siirtyessä enenevässä määrin maksuttomuuden suuntaan. Tämä aiheuttaa osallisuusasteen kasvua, mikä taas lisää kapasiteetin tarvetta kunnan palveluntarjonnassa. Vastakkainen vaikutus aiheutuu syntyvyyden vähenemisestä, mikä tosin laimenee jonkin verran osallistumisasteen mahdollisen kasvun johdosta. Henkilöstön saatavuusongelmaa helpottaa hallitusohjelman päätös lisätä varhaiskasvatuksen opettajakoulutuksen aloituspaikkoja. Nähtäväksi jää, minkälainen päinvastainen vaikutus on hallitusohjelman päättämällä yksityisen kodinhoidon tuen tilapäisellä nostolla varhaiskasvatuksen toiminta-alueeseen.

Koulutuspalveluiden palvelualue: Taloudellista vaikuttavuutta on pyritty saamaan tarkastelemalla tämänhetkistä opetustoiminnan rakennetta verraten valtakunnallisiin standardeihin. Määrärahamuutoksia saadaan opetustoiminnan tuntikehyksen ja tuntijaon kriittisellä tarkastelulla. Muita tehostamis- ja säästökohteita olivat samoin kuin varhaiskasvatuksessa työterveystoimenpiteisiin panostaminen sairaskulujen vähentämiseksi, sekä vapaaehtoisten toimintojen rajoittaminen lain ja tasa-arvoperiaatteen sallimissa puitteissa. Myös koulutuspalvelut on kartoittanut tilakustannuksista mahdollisia säästökohteita.

Yllä olevilla toimenpiteillä saadaan aikaiseksi 1,8 miljoonaa euroa säästöä, ja koulutuspalveluiden toimintakate saadaan tasoon 76,6 miljoonaa euroa.

Tuleville vuosille hallitusohjelma sisältää sekä leikkauksia että panostuksia koulutuspalveluiden osalta: Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoitusta leikataan asteittain ja peruspalveluiden valtionosuuksiin on esitetty indeksijarru, jotka molemmat heikentävät koulutuspalveluiden rahoituspohjaa. Panostuksena taas julkaistiin valtakunnallinen 200 miljoonan euron lisäpanostus perusopetukseen, josta 50 miljoonaa osuu vuodelle 2024, sekä 10 miljoonan euron erä oppimisen tuen kehittämiseen toisen asteen opetuksessa. Opetustoiminnan järjestämiseen tulee vaikuttamaan tuleva hallitusohjelma ja sen mukaiset toimenpiteet, joilla on vaikutus myös koulutuspalveluiden rahoittamiseen.

Ruoka- ja puhtauspalveluiden palvelualue: Säästö- ja tehostamistoimenpiteitä on kartoitettu ruoka- ja puhtauspalveluiden osalta sekä siivouspalveluista, että ruokapalveluista. Ruokapalveluiden osalta säästöjä on kartoitettu rajaamalla kasvisruoan tarjonta erityisruokavalioksi, pienentämällä hävikkiä sekä siirtämällä ateriakuljetukset omaksi toiminnaksi. Myös kalustorahaa on pienennetty. Säästötoimenpiteet yhteensä tuottavat 0,3 miljoonan euron säästöt, joiden ansiosta ruoka- ja puhtauspalveluiden toimintakate asettuu tasoon 8,1 miljoonaa euroa.

Sivistyslautakunnan toimintakate asettuu säästöineen tasoon 142,3 miljoonaa euroa. Alla olevissa taulukoissa esitetty sivistyslautakunta yhteensä sekä palvelualueet erikseen.

Sivistyslautakunta yhteensä

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	22 352	17 400	10 290	-40,9 %	9 559	9 596	9 633
MYYNTITUOTOT	17 144	14 640	6 458	-55,9 %	5 703	5 703	5 703
MAKSUTUOTOT	2 249	1 933	1 827	-5,5 %	1 827	1 827	1 827
TUET JA AVUSTUKSET	2 755	713	1 936	171,6 %	1 974	2 011	2 048
MUUT TOIMINTATUOTOT	205	113	69	-39,3 %	55	55	55
TOIMINTAKULUT	- 149 907	- 154 117	- 152 893	-0,8 %	- 151 190	- 155 434	- 158 820
HENKILÖSTÖKULUT	- 74 470	- 78 613	- 86 137	9,6 %	- 84 732	- 86 732	- 88 432
PALVELUJEN OSTOT	- 43 122	- 43 196	- 33 730	-21,9 %	- 32 784	- 33 332	- 33 694
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 5 459	- 4 499	- 4 416	-1,8 %	- 4 481	- 4 546	- 4 613
AVUSTUKSET	- 2 029	- 2 109	- 2 124	0,7 %	- 2 124	- 2 124	- 2 124
MUUT TOIMINTAKULUT	- 24 827	- 25 700	- 26 486	3,1 %	- 27 070	- 28 701	- 29 958
TOIMINTAKATE	- 127 555	- 136 717	- 142 603	4,3 %	- 141 631	- 145 838	- 149 187

Sivistyslautakunta toimielin

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	506	615	531	-13,6 %	536	536	536
MYYNTITUOTOT	505	614	530	-13,6 %	535	535	535
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	1	2	1	-37,6 %	1	1	1
MUUT TOIMINTATUOTOT				0,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 506	- 629	- 525	-16,6 %	- 525	- 525	- 525
HENKILÖSTÖKULUT	- 359	- 516	- 470	-8,9 %	- 470	- 470	- 470
PALVELUJEN OSTOT	- 117	- 80	- 45	-43,4 %	- 45	- 45	- 45
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 3	- 2	- 3	50,0 %	- 3	- 3	- 3
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 27	- 31	- 7	-79,2 %	- 7	- 7	- 7
TOIMINTAKATE		- 14	6	-144,6 %	11	11	11

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	4 206	3 961	3 418	-13,7 %	3 446	3 473	3 500
MYYNTITUOTOT	1 555	1 955	1 544	-21,0 %	1 544	1 544	1 544
MAKSUTUOTOT	1 811	1 531	1 401	-8,5 %	1 401	1 401	1 401
TUET JA AVUSTUKSET	827	444	442	-0,4 %	469	496	523
MUUT TOIMINTATUOTOT	13	31	31	0,0 %	31	31	31
TOIMINTAKULUT	- 56 594	- 62 065	- 60 993	-1,7 %	- 59 964	- 61 068	- 62 392
HENKILÖSTÖKULUT	- 27 633	- 30 724	- 33 589	9,3 %	- 32 770	- 33 319	- 34 176
PALVELUJEN OSTOT	- 19 629	- 21 774	- 17 662	-18,9 %	- 17 386	- 17 787	- 18 116
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 629	- 447	- 411	-8,0 %	- 419	- 427	- 434
AVUSTUKSET	- 2 028	- 2 109	- 2 124	0,7 %	- 2 124	- 2 124	- 2 124
MUUT TOIMINTAKULUT	- 6 676	- 7 011	- 7 206	2,8 %	- 7 265	- 7 412	- 7 542
TOIMINTAKATE	- 52 388	- 58 104	- 57 574	-0,9 %	- 56 518	- 57 595	- 58 892

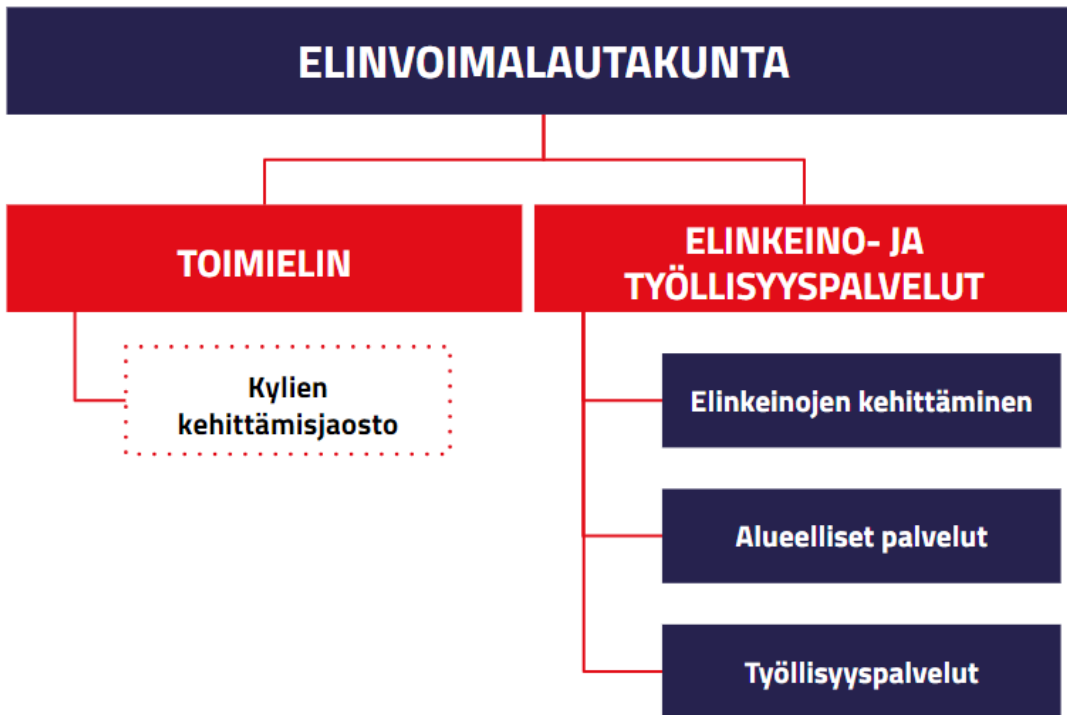
Koulutuspalvelut

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	6 572	3 927	5 158	31,3 %	5 151	5 158	5 165
MYYNTITUOTOT	4 136	3 187	3 201	0,4 %	3 201	3 201	3 201
MAKSUTUOTOT	438	402	426	6,0 %	426	426	426
TUET JA AVUSTUKSET	1 900	256	1 493	483,8 %	1 500	1 507	1 514
MUUT TOIMINTATUOTOT	97	82	38	-54,2 %	24	24	24
TOIMINTAKULUT	- 81 752	- 82 526	- 82 114	-0,5 %	- 81 300	- 84 337	- 86 198
HENKILÖSTÖKULUT	- 43 236	- 44 275	- 49 062	10,8 %	- 48 408	- 49 828	- 50 542
PALVELUJEN OSTOT	- 19 711	- 18 875	- 13 029	-31,0 %	- 12 327	- 12 442	- 12 442
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 1 694	- 1 569	- 1 569	0,0 %	- 1 596	- 1 625	- 1 654
AVUSTUKSET	- 1			0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 17 112	- 17 808	- 18 454	3,6 %	- 18 969	- 20 442	- 21 559
TOIMINTAKATE	- 75 181	- 78 599	- 76 956	-2,1 %	- 76 149	- 79 179	- 81 032

Ruoka- ja puhtauspalvelut

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	11 069	8 896	1 182	-86,7 %	427	429	432
MYYNTITUOTOT	10 947	8 884	1 182	-86,7 %	423	423	423
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	27	12		-100,0 %	4	7	9
MUUT TOIMINTATUOTOT	95			0,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 11 055	- 8 896	- 9 261	4,1 %	- 9 402	- 9 505	- 9 705
HENKILÖSTÖKULUT	- 3 243	- 3 098	- 3 015	-2,7 %	- 3 083	- 3 115	- 3 244
PALVELUJEN OSTOT	- 3 666	- 2 467	- 2 993	21,3 %	- 3 026	- 3 058	- 3 090
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 3 133	- 2 481	- 2 433	-2,0 %	- 2 462	- 2 492	- 2 521
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 1 013	- 849	- 820	-3,4 %	- 830	- 840	- 850
TOIMINTAKATE	13		- 8 079	2 244 242 159,3 %	- 8 975	- 9 075	- 9 273

5.7 ELINVOIMALAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Elinvoimalautakunta vastaa elinvoimapalveluista. Lautakunnan alaisuudessa toimii elinvoimapalvelut-toimiala. Lautakunta johtaa ja kehittää palvelutuotantoa kaupunkistrategiassa ja toteuttamisohjelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Elinvoimalautakunta vastaa:

1. elinkeino- ja yrityspalveluista;
2. yrityksille tarjottavista kansainvälistymiseen liittyvistä palveluista;
3. maaseudun ja kylien kehittämisspalveluista;
4. työllisyyspalveluista ja maahanmuuttajien kotoutumispalveluista;
5. toimialaansa liittyvistä hankkeista.

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii kylien kehittämisjaosto, jonka perustehtävät ovat Rovaniemen kylien elinvoiman vahvistaminen, kylien asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen sekä kylien, kyläyhdistysten ja muiden kyläyhteisöjen toiminnan kehittäminen ja aktivointityö.

Vuoden 2024 aikana valmistaudutaan TE2024-uudistukseen, joka tulee voimaan vuoden 2025 alussa.

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä olevien määrän kehitys	1 529	1 450	1 450	1 450	1 450	1 450
Työttömien määrä (8/2023)	2 942	2 802	2 800	2 800	2 800	2 800
Rovaniemellä perustetut yritykset (8/2023)	431	318	400	400	400	400
Yritysten liikevaihdon kehitys Rovaniemen seutukunnassa (vuosimuutos-%)	16	10	10	10	10	10
Kotoutumispalveluiden laskennallisten korvausten piirissä olevat	146	330	400	400	400	400

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Alueelliset palvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	2	2	2	2	2	2
Elinkeinojen kehittäminen						
Henkilöstömäärä (htv)	9	9	9	8	8	8
Toimielin						
Henkilöstömäärä (htv)	3,25	4,25	4,25	4,25	4,25	4,25
Työllisyyspalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	16	25	25	24	23	18
Yhteensä	30,25	40,25	40,25	38,25	37,25	32,25

Vuonna 2024 tulee lisävakansseja kotoutumispalveluihin (2 ohjaajaa) sekä 1 vakanssi TE-uudistuksen valmisteluun. Lisäksi muutoksia tapahtuu projektityöntekijöiden määrässä. Vuonna 2025 toteutuu TE-uudistus, joka vaikuttaa henkilöstömäärään. Sen vaikutusta ei ole vielä arvioitu henkilöstösuunnitelmassa.

TALOUSARVIOVUODEN TAVOITTEET

Turvallinen ja luotettava - Vastuullinen	
PALVELU-/VASTUUALUE ELINKEINO-JA TYÖLLISYSPALVELUT	
Tavoite	Pysymme talousarviossa
Riskit	Isot indeksikorotukset, työmarkkinatuen määrän muutokset

Budjetti resurssit	/ Ei tarvitse lisämäärärahoja/resursseja.		
Toimenpide	Taloustoteumien seuranta kuukausittain johtoryhmissä ja lautakunnassa, tarvittaessa talouden sopeutus esim. tulojen alittuessa		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Talousarvion sitova toimintakate (tavoitetaso: toimintakate pysyy talousarviossa)		0	100
Tavoite	Koulutuspäivien kokonaismäärä ei laske ja ne jakautuvat mahdollisimman tasaisesti eri ammattiryhmille.		
Riskit	Koulutuspäivät kohdistuvat tiettyihin ammattiryhmiin		
Budjetti resurssit	/ Koulutusmäärärahojen puitteissa.		
Toimenpide	Koulutuspäivien määrän ja jakautumisen seuranta osavuosisikastausten yhteydessä, esihenkilöiden opastaminen koulutussuunnittelussa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Koulutuspäivien määrä yksiköittäin (lähtötaso: vuoden 2023 tilanne, tavoite: taso pysyy ennallaan)		0	
Tavoite	Saatamme sopimushallinnan ajan tasalle.		
Riskit	Tieto ei liiku eri järjestelmien välillä sujuvasti. Tarvittavat ohjeet eivät valmistu ajoissa.		
Budjetti resurssit	/ Edellyttää henkilöstösuunnitelman toteutumista.		
Toimenpide	Kaupungin sopimushallinnan ohjeiden toimeenpano toimialalla, seuranta johtoryhmässä osavuosisikastausten yhteydessä.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Ohjeiden mukaan kirjattujen sopimusten määrä (lähtötaso: ei selkeää ohjeistusta, jonka mukaan sopimukset on kirjattu, tavoite: sopimukset kirjattu 100% ohjeiden mukaan)		0	100
STRATEGISET TAVOITTEET			
Kaupunkistrategian tavoite: Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan.			
PALVELU-/VASTUUALUE ELINKEINO-JA TYÖLLISYSPALVELUT			
Tavoite	Hiilineutraaliuteen, kiertotalouteen ja vihreään siirtymään liittyvien elinkeinojen kehittämismahdollisuuksien parantaminen.		
Riskit	Rahoituksia ei saada		
Budjetti resurssit	/ Hankkeet valmistellaan omana työnä, myös poikki toimialojen. Ei erillistä budjettia, jos hankerahoitus toteutuu, omarahoitus lisärahoitusosuutena.		
Toimenpide	Hiilineutraaliuteen, kiertotalouteen ja vihreään siirtymään liittyvien elinkeinojen kehittämismahdollisuuksien parantaminen teemaan liittyviä hankkeita lisäämällä		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024

Hankehakemusten ja myönnettyjen rahoitusten määrä (lähtötaso: 1 hankehakemus, 1 rahoitus saatu 2023; tavoite: hankehakemuserän lisääminen ja hankkeiden osuuden, joille rahoitus on myönnetty, kasvattaminen)		1	
Kaupunkistrategian tavoite: Edistämme koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamista.			
PALVELU-/VASTUUALUE ELINKEINO-JA TYÖLLISYYPALVELUT			
Tavoite	Kehitämme työllisyys- ja koulutuspalveluiden yhteistä toimintamallia kohtaannon edistämiseksi		
Riskit	Hankkeen rahoituspäätös viivästyy		
Budjetti resurssit	/ Toteutetaan hankeresursseilla		
Toimenpide	Käynnistämme yhteisen kehittämishankkeen (Vauhtia ammattisiirtymiin)		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Yhteiset tavoitteet ja mittarit sekä yhteistyön johtamisen rakenteet on määritelty (Lähtötilanne: Yhteistyötä on tehty mutta yhteiset tavoitteet, mittarit ja johtamisen rakenteet puuttuvat, tavoite: Yhteinen malli on rakentunut ja se on kuvattu)		0	1
Kaupunkistrategian tavoite: Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä.			
PALVELU-/VASTUUALUE ELINKEINO-JA TYÖLLISYYPALVELUT			
Tavoite	Toteutamme räätälöidyt Business Rovaniemen palvelupolut asiakaslähtöisesti		
Riskit	Resurssit ovat riittämättömät		
Budjetti resurssit	/ Täytetään henkilöstösuunnitelmaan sisältyvä vakanssi		
Toimenpide	Palvelupolkujen vastuut jaettu		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Vastuutuksen tilanne (lähtötilanne: ei ole vastuutettu, tavoite: on vastuutettu)		0	1
Kaupunkistrategian tavoite: Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.			
PALVELU-/VASTUUALUE ELINKEINO-JA TYÖLLISYYPALVELUT			
Tavoite	Lisäämme yhteisöjen ja yksilöiden vaikutusmahdollisuuksia itseään ja elinympäristöään koskeissa asioissa		
Riskit	Tavoitteita ei voida resurssisyistä toteuttaa		
Budjetti resurssit	/ Edellyttää yhteistyötä yli toimialarajojen		
Toimenpide	Toteutamme osallistuvan budjetoinnin toimintamallia kyläalueilla		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Toimintamalli on käytössä (lähtötaso: ei ole käytössä)		0	1

TOIMIELIMEN TALOUS

Kaupunginhallituksen päättämä talousarviokehitys vuodelle 2024 on 125 000 euroa pienempi kuin vuonna 2023.

Elinvoimalautakunnan suurin kuluerä on avustukset, joka muodostuu 5 miljoonaa euron työmarkkinatuen kuntaosuudesta. Tämän määrärahan arvioidaan pysyvän samana vuonna 2024.

Eryistä huomiota kiinnitetään pisimpään työttömänä olleisiin pitkäaikaistyöttömiin moniammatillisessa yhteistyössä mm. Hyvinvointialueen ja Eduron kanssa. Tehdään riskiarvio TE24- muutoksesta talouden näkökulmasta.

Henkilöstökulujen osuus lautakunnan alaisesta toiminnasta on 3,6 miljoonaa euroa eli 30 prosenttia. Henkilöstökuluissa on nousua 9,3 prosenttia ilman toimialan hallintoa. Kasvu tulee työehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista (3 prosenttia), 3 henkilötyövuotta uusista vakansseista (2 htv kotouttamiseen, 1 htv te-uudistuksen valmisteluun) sekä projektien henkilöstökulujen budjetoinnista.

Nuorten kesätyöllistämisen määrärahat laskevat 43 000 euroa ja kaupungin omien yksiköiden työllistämiseen varatut määrärahat 57 000 euroa huomioiden valtiolta saatavan työllistämistuen pieneneminen. Alueellisista palveluista säästetään 0,1 miljoonaa euroa palveluiden ostoista ja avustuksista.

Myyntituottojen puolittuminen aiheutuu toimialajaosta ja hallinnon sisäisen laskutuksen loppumisesta. Palveluiden ostoissa näkyvä säästö tulee osittain sisäisten hallintopalveluiden laskutuksen loppumisesta ja Sarastian kulujen siirtymisestä kokonaan konsernihallintoon.

Elinvoimalautakunta yhteensä

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	3 106	2 528	2 048	-19,0 %	2 050	2 060	2 071
MYYNITUOTOT	630	1 424	652	-54,2 %	654	664	675
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	2 345	980	1 271	29,7 %	1 272	1 272	1 272
MUUT TOIMINTATUOTOT	131	124	124	-0,1 %	124	124	124
TOIMINTAKULUT	- 11 759	- 12 838	- 11 976	-6,7 %	- 11 719	- 11 868	- 12 004
HENKILÖSTÖKULUT	- 3 502	- 3 571	- 3 580	0,3 %	- 3 470	- 3 579	- 3 680
PALVELUJEN OSTOT	- 1 132	- 1 686	- 1 071	-36,4 %	- 956	- 971	- 996
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 47	- 90	- 46	-48,6 %	- 46	- 46	- 46
AVUSTUKSET	- 6 549	- 6 597	- 6 330	-4,1 %	- 6 330	- 6 350	- 6 360
MUUT TOIMINTAKULUT	- 530	- 895	- 948	6,0 %	- 918	- 922	- 922
TOIMINTAKATE	- 8 653	- 10 311	- 9 928	-3,7 %	- 9 670	- 9 808	- 9 933

Elinvoimalautakunta toimielin

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTAKULUT	- 26	- 20	- 25	25,0 %	- 25	- 25	- 25
HENKILÖSTÖKULUT	- 22	- 16	- 20	28,0 %	- 20	- 20	- 20
PALVELUJEN OSTOT	- 4	- 3	- 5	47,1 %	- 5	- 5	- 5
MUUT TOIMINTAKULUT		- 1		-100,0 %			
TOIMINTAKATE	- 26	- 20	- 25	25,0 %	- 25	- 25	- 25

Elinvoimatoimialan hallinto

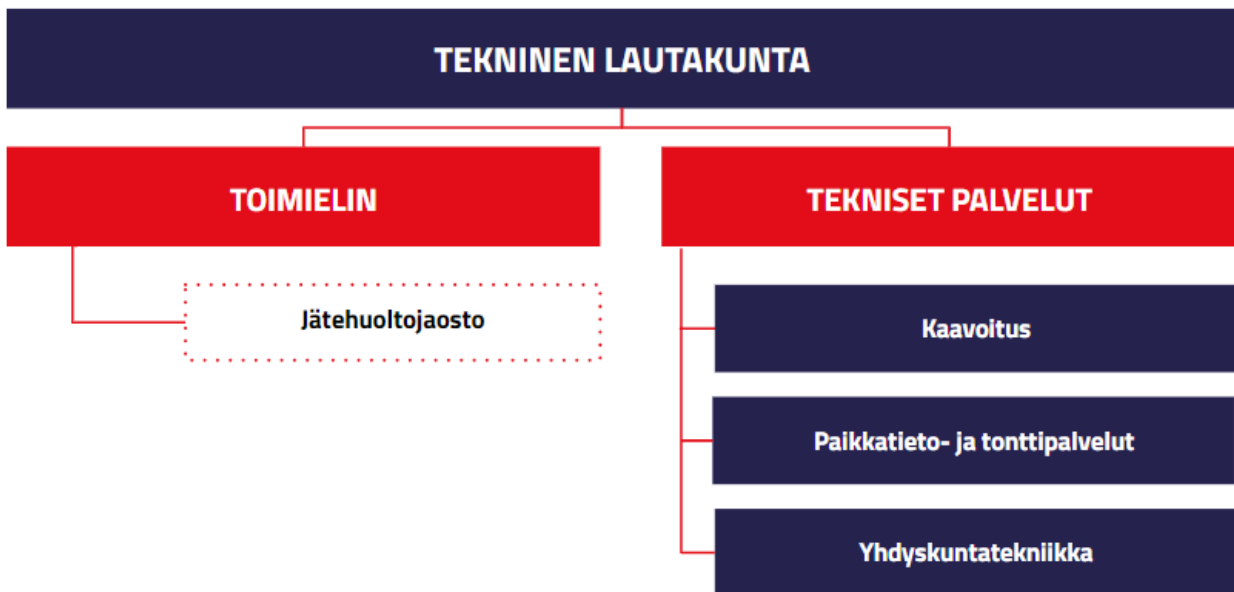
	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	633	826		-100,0 %			
MYYNITITUOTOT	632	824		-100,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	1			0,0 %			
MUUT TOIMINTATUOTOT		3		-100,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 633	- 826	- 371	-55,1 %	- 371	- 371	- 371
HENKILÖSTÖKULUT	- 379	- 504	- 317	-37,1 %	- 317	- 317	- 317
PALVELUJEN OSTOT	- 191	- 274	- 30	-89,0 %	- 30	- 30	- 30
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 6	- 4	- 2	-61,5 %	- 2	- 2	- 2
MUUT TOIMINTAKULUT	- 56	- 44	- 23	-48,4 %	- 23	- 23	- 23
TOIMINTAKATE			- 371	0,0 %	- 371	- 371	- 371

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	2 474	1 701	2 048	20,3 %	2 050	2 060	2 071
MYYNITITUOTOT	- 2	600	652	8,7 %	654	664	675
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	2 344	980	1 271	29,7 %	1 272	1 272	1 272
MUUT TOIMINTATUOTOT	131	121	124	2,3 %	124	124	124
TOIMINTAKULUT	- 11 100	- 11 992	- 11 579	-3,4 %	- 11 323	- 11 471	- 11 607
HENKILÖSTÖKULUT	- 3 101	- 3 052	- 3 243	6,3 %	- 3 133	- 3 242	- 3 343
PALVELUJEN OSTOT	- 937	- 1 408	- 1 036	-26,4 %	- 921	- 936	- 961
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 41	- 86	- 45	-48,0 %	- 45	- 45	- 45
AVUSTUKSET	- 6 549	- 6 597	- 6 330	-4,1 %	- 6 330	- 6 350	- 6 360
MUUT TOIMINTAKULUT	- 473	- 850	- 925	8,9 %	- 895	- 899	- 899
TOIMINTAKATE	- 8 627	- 10 291	- 9 532	-7,4 %	- 9 274	- 9 412	- 9 537

5.8 TEKNISEN LAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Tekninen lautakunta vastaa tekniset palvelut -toimialan yhdyskuntasuunnittelun palveluista. Lautakunnan alaisuudessa toimii tekniset palvelut - toimiala. Lautakunta johtaa ja kehittää toimialansa palvelutuotantoa kaupunkistrategiassa ja toteuttamisohjelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Yleisistä tehtävistä ja toimivallasta on voimassa, mitä 31 §:ssä määrätään. Tekninen lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain (22.8.2014/682) 13 a luvun mukaisena hulevesiviranomaisena.

Tekninen lautakunta vastaa:

1. maankäytön suunnittelu- ja kaupunkisuunnittelupalveluista;
2. yhdyskunta- ja kunnallisteknisistä palveluista;
3. paikkatieto- ja tonttipalveluista;
4. toimialaansa liittyvistä hankkeista.

Tekniset palvelut -toimiala aloitti toimintansa 1.9.2023 omana toimialana. Toimialaan kuuluvat tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta.

Keskeisimpinä toimintaan vaikuttavina muutoksia vuoden 2024 aikana siirtyy hulevesiverkoston ylläpito kaupungille. Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025.

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Tekniset palvelut						
Joukkoliikenteen käytön nousut (matkat)	1 004 077	1 100 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000
Luovutetut tontit yhteensä	153	100	100	100	100	100

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kaavoitus						
Henkilöstömäärä (htv)	10	10	10	10	10	10
Paikkatieto- ja tonttipalvelut						
Henkilöstömäärä (htv)	16	16	16	16	16	16
Toimielin						
Henkilöstömäärä (htv)	0	0	12,25	12,25	12,25	12,25
Yhdyskuntatekniikka						
Henkilöstömäärä (htv)	23	25,25	25	25	25	25
Yhteensä	49	51,25	63,25	63,25	63,25	63,25

Vuonna 2024 muutoksina: Kiertotalousasiantuntijan vakanssi 0,5 henkilötyövuotta (htv), jossa toinen puolikas konsernihallinnon projekteissa, pysäköinninvalvoja 0,5 htv --> lisäys 0,25 htv.

Toimialan hallinnossa uutena vakanssina teknisen johtajan virka sekä määräaikainen kuntatietojärjestelmäprojektin työntekijä.

Kaupunginvaltuuston 19.6.2023 § 70 päättämä organisaatiomuutos tuli voimaan 1.9.2023. Muutoksen myötä elinvoimatoimialan hallintohenkilöstön työpanos on jaettu kahden toimialan kesken. Osa hallinnon henkilöstöstä budjetoitu yksiköihin.

TALOUSARVIOVUODEN TAVOITTEET

PALVELU-/VASTUUALUE TEKNINEN LAUTAKUNTA	
Tavoite	Pysymme talousarviossa
Riskit	Isot indeksikorotukset
Budjetti resurssit	/ Taloustoteumien seuranta kuukausittain johtoryhmissä ja lautakunnassa, tarvittaessa talouden sopeutus esim. tulojen alittuessa
Toimenpide	Taloustoteumien seuranta kuukausittain johtoryhmissä ja lautakunnassa, tarvittaessa talouden sopeutus esim. tulojen alittuessa

Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Talousarvion sitova toimintakate (1000 eur)		0	12 531
Turvallinen ja luotettava - Innovatiivinen			
PALVELU-/VASTUUALUE TEKNINEN LAUTAKUNTA			
Tavoite	Paikka- ja rekisteritietojen laadun parantaminen sekä avoimien järjestelmien käyttöönotto		
Riskit	Henkilöstöresurssit, rekisteritiedon yhteensopivuus ja laatu		
Budjetti resurssit	/ Toteutuu nykyisillä resursseilla		
Toimenpide	Tilannekatsaus lautakunnassa		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Käyttöönoton valmius ja taso (lähtötaso: ei selkeää arviota tiedon ajantasaisuudesta ja laadusta, arvio 40-60 % ajan tasalla.		0	1
Turvallinen ja luotettava - Palveleva			
PALVELU-/VASTUUALUE TEKNINEN LAUTAKUNTA			
Tavoite	Joukkoliikenteen asiakastyytyväisyys pysyy ennallaan		
Riskit	Linjojen vuorovälien harventuminen, linjojen karsiminen, autojen epäsiisteys tai epäluotettavuus, aikatauluissa pysyminen		
Budjetti resurssit	/ Toteutuu nykyisillä resursseilla osana sopimuskokonaisuutta ja sen valvontaa.		
Toimenpide	Mittaus kerran vuodessa vertailukelpoisella menettelyllä		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Asiakastyytyväisyyskysely (lähtöarvo 2022)		7	7
Turvallinen ja luotettava - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE TEKNINEN LAUTAKUNTA			
Tavoite	Koulutuspäivien kokonaismäärä ei laske ja ne jakautuvat mahdollisimman tasaisesti eri ammattiryhmille.		
Riskit	Koulutuspäivät kohdistuvat tiettyihin ammattiryhmiin, kouluttautumishalukkuutta ei ole.		
Budjetti resurssit	/ Koulutusmäärärahojen puitteissa.		
Toimenpide	Koulutuspäivien määrän ja jakautumisen seuranta osavuosikatsausten yhteydessä, esihenkilöiden opastaminen koulutussuunnittelussa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Koulutuspäivien määrä yksiköittäin (lähtötaso vuoden 2023 taso, tavoite pysyä ennallaan)		0	1
Tavoite	Sopimushallinta saatetaan ajan tasalle.		
Riskit	Tieto ei liiku eri järjestelmien välillä sujuvasti. Tarvittavat ohjeet eivät valmistu ajoissa.		

Budjetti resurssit	/ Edellyttää henkilöstösuunnitelman toteutumista.		
Toimenpide	Kaupungin sopimushallinnan ohjeiden toimeenpano toimialalla, seuranta johtoryhmässä osavuosikatsausten yhteydessä.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Ohjeiden mukaan kirjattujen sopimusten määrä (lähtötaso: ei selkeää ohjeistusta, jonka mukaan sopimukset kirjattu. Tavoite 100%)		0	100
STRATEGISET TAVOITTEET			
Kaupunkistrategian tavoite: Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla.			
PALVELU-/VASTUUALUE TEKNINEN LAUTAKUNTA			
Tavoite	Strateginen yleiskaava 2050 vireillä, selvitykset ja ennakoitvaihe valmiina		
Riskit	Henkilö- ja talousresurssit		
Budjetti resurssit	/ Talousarvion puitteissa		
Toimenpide	Tilannekatsaus lautakunnassa		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Kaavatilanne (lähtötaso: selvitysten kilpailutus käynnistymässä, tavoite: yleiskaava vireillä, selvitykset ja ennakoitvaihe valmiina)		0	1
Kaupunkistrategian tavoite: Huolehdimme ympäristömme turvallisuudesta, toimivuudesta ja varmuudesta koko kaupunkimme alueella.			
PALVELU-/VASTUUALUE TEKNINEN LAUTAKUNTA			
Tavoite	Tulvansuojelun kehittämiseksi käynnistetään kiinteistöjen vaihtoehtoisten tulvansuojelurakenteiden ja suojausmenetelmien toteutusvaihtojen suunnittelu		
Riskit	Ei riittäviä resursseja, ei saada hankerahoitusta.		
Budjetti resurssit	/ Hankerahoituksella		
Toimenpide	Haetaan mahdollisuuksien mukaan hanke- ja avustusresursseja, joilla edistetään suunnittelua.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Suunnittelun tilanne (tavoite: suunnittelu käynnissä)		0	1

TOIMIELIMEN TALOUS

Teknisen lautakunnan toimintatuotot muodostuvat osin myyntituotoista, jotka tulevat pysäköintimaksuista, joukkoliikenteen lipputuloista sekä metsän myynnistä. Muita isoja tuloeriä ovat joukkoliikenteen valtionavustus sekä paikkatieto- ja tonttipalveluiden perimät maksut.

Kuluissa suurimmat erät tulevat katujen ja puistojen kunnossapidosta (6,5 miljoonaa euroa), joukkoliikenteen järjestämisestä (2,4 miljoonaa euroa) sekä muun muassa yksityisteiden avustuksista ja kunnossapidosta (860 000 euroa). Henkilöstökulut muodostavat kuluista 25

prosenttia. Teknisen lautakunnan alle on budjetoitu kokonaisuudessaan teknisten palveluiden toimialan hallinto, jonka osuus on ympäristölautakunnalta kehyksessä siirretty pois.

Vuodelle 2024 kaupunginhallitus asetti kehyksessä tavoitteeksi pienentää toimintakatetta -1,6 prosenttia. Joukkoliikenteen säästöistä päätetään tarvekartoituksen perusteella. Joukkoliikenteeseen saadaan säästöjä vähentämällä tarpeettomia ja päällekkäisiä linja-autovuoroja. Joukkoliikenteen osallistava suunnittelu käynnistetään kuntalaisten ja päättäjien kanssa, tavoitteena joukkoliikenteen kehittäminen.

Lisäksi kunnossapidon kustannuksista säästetään 124 000 euroa talousarvioon 2023 verrattuna. Kunnossapitosopimus on sidottu maanrakennusindeksiin, joka noussut 1,4 prosenttia (heinäkuu 2023) edellisen vuoden tilanteeseen nähden. Indeksinousu huomioiden kunnossapidon kustannuksia sopeutetaan ensi vuonna 200 000 euroa. Käytännössä vaikutus näkyy katujen, puistojen ja virkistysalueiden kunnossapidon tason laskuna.

Yksityistielain mukaisten yksityisteiden kunnossapitoa jatketaan entiseen malliin huomioiden indeksitarkistus. Muiden kuin yksityistielain mukaisten yksityisteiden kunnossapitoon tarvittava resursointi selvitetään ja selvityksen perusteella laaditaan toteuttamismalli vuoden 2024 aikana. Tulvasuojeluavustus (30 000 euroa) on poistettu budjetista. Tulvasuojeluavustuksia ei ole viime vuosina jaettu.

Tekninen lautakunta yhteensä

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	12 898	15 004	14 682	-2,1 %	15 086	15 405	15 725
MYYNTITUOTOT	1 950	1 918	1 938	1,0 %	1 942	1 961	1 981
MAKSUTUOTOT	463	1 467	966	-34,2 %	966	966	966
TUET JA AVUSTUKSET	802	312	577	85,1 %	577	577	577
MUUT TOIMINTATUOTOT	9 684	11 307	11 201	-0,9 %	11 601	11 901	12 201
TOIMINTAKULUT	- 14 646	- 16 200	- 16 420	1,4 %	- 16 142	- 16 327	- 16 521
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 778	- 3 341	- 4 039	20,9 %	- 3 934	- 4 054	- 4 168
PALVELUJEN OSTOT	- 10 226	- 11 359	- 10 940	-3,7 %	- 10 807	- 10 867	- 10 947
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 789	- 990	- 665	-32,9 %	- 665	- 665	- 665
AVUSTUKSET	- 148		- 260	0,0 %	- 260	- 260	- 260
MUUT TOIMINTAKULUT	- 705	- 509	- 517	1,5 %	- 477	- 482	- 482
TOIMINTAKATE	- 1 748	- 1 196	- 1 737	45,3 %	- 1 056	- 922	- 796

Tekninen lautakunta toimielin

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	5	4	4	0,0 %	4	4	4
MUUT TOIMINTATUOTOT	5	4	4	0,0 %	4	4	4
TOIMINTAKULUT	- 22	- 24	- 25	4,2 %	- 25	- 25	- 25
HENKILÖSTÖKULUT	- 20	- 18	- 19	4,2 %	- 19	- 19	- 19
PALVELUJEN OSTOT	- 2	- 3	- 3	-6,3 %	- 3	- 3	- 3
MUUT TOIMINTAKULUT		- 3	- 3	16,6 %	- 3	- 3	- 3
TOIMINTAKATE	- 17	- 20	- 21	5,0 %	- 21	- 21	- 21

Teknisten palveluiden toimialan hallinto

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT			126	0,0 %	126	126	126
TUET JA AVUSTUKSET			126	0,0 %	126	126	126
TOIMINTAKULUT			- 702	0,0 %	- 700	- 700	- 700
HENKILÖSTÖKULUT			- 493	0,0 %	- 493	- 493	- 493
PALVELUJEN OSTOT			- 185	0,0 %	- 183	- 183	- 183
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT			- 2	0,0 %	- 2	- 2	- 2
MUUT TOIMINTAKULUT			- 22	0,0 %	- 22	- 22	- 22
TOIMINTAKATE			- 576	0,0 %	- 573	- 573	- 573

Tekniset palvelut

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	12 894	15 000	14 552	-3,0 %	14 956	15 275	15 595
MYYNITUOTOT	1 950	1 918	1 938	1,0 %	1 942	1 961	1 981
MAKSUTUOTOT	463	1 467	966	-34,2 %	966	966	966
TUET JA AVUSTUKSET	802	312	451	44,6 %	451	451	451
MUUT TOIMINTATUOTOT	9 679	11 303	11 197	-0,9 %	11 597	11 897	12 197
TOIMINTAKULUT	- 14 624	- 16 176	- 15 693	-3,0 %	- 15 417	- 15 602	- 15 796
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 758	- 3 323	- 3 526	6,1 %	- 3 421	- 3 541	- 3 655
PALVELUJEN OSTOT	- 10 224	- 11 356	- 10 752	-5,3 %	- 10 621	- 10 681	- 10 761
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 789	- 990	- 663	-33,0 %	- 663	- 663	- 663
AVUSTUKSET	- 148		- 260	0,0 %	- 260	- 260	- 260
MUUT TOIMINTAKULUT	- 705	- 507	- 491	-3,0 %	- 452	- 457	- 457
TOIMINTAKATE	- 1 731	- 1 176	- 1 141	-3,0 %	- 461	- 327	- 201

5.9 YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Ympäristölautakunnan tehtävänä on rakennusvalvonta-, ympäristöterveydenhuolto- ja ympäristönsuojelupalvelujen järjestäminen. Ympäristölautakunta hoitaa myös seudullisesti kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävät Ranuan, Pellon, Ylitornion ja Kolarin kunnissa, ympäristönsuojelun Tervolan kunnassa sekä rakennusvalvonnan tehtäviä Ylitornion kunnassa.

Keskeisimpiä muutoksia, jotka vaikuttavat ensi vuoden toimintaan ovat toimialamuutos, joka tuli voimaan 1.9.2023 sekä uuden rakentamislain voimaantulo 1.1.2025.

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Rakennuslupien käsittelyaika (vrk)	23	25	25	25	25	25
Valmistuneet asunnot	475	450	400	400	450	450
Valvontasuunnitelman toteutumisen tavoiteprosentti	65	79	80	80	80	80

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Rakennusvalvonta						
Henkilöstömäärä (htv)	8	8	8	8	8	8
Ympäristönsuojelu						
Henkilöstömäärä (htv)	6	6	6	7	7	7
Ympäristöterveydenhuolto						
Henkilöstömäärä (htv)	21	21	23,2	23,2	23,2	23,2
Yhteensä	35	35	37,2	38,2	38,2	38,2

Ympäristöterveydenhuollossa lisävakanssit vuodelle 2024 kohdistuvat eläinlääkintään, joista Kolariin tulee yksi vakanssi. Yhteistyökunnan vakanssista saadaan täysi korvaus kunnalta. Vuonna 2025 tarve yhdelle uudelle ympäristötarkastajalle.

TALOUSARVIOVUODEN TAVOITTEET

Turvallinen ja luotettava - Palveleva			
PALVELU-/VASTUUALUE YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA			
Tavoite	Valvojasta valmentajaksi, ohjauksen ja neuvonnan korostaminen päivittäisessä toiminnassa		
Riskit	Palautteiden määrä liian vähäinen		
Budjetti resurssit	/ Ei tarvitse lisäresursseja, ellei palautteista ilmene merkittävää kehittämistarvetta		
Toimenpide	Seurataan säännöllisesti tulleita palautteita ja raportoidaan lautakunnalle. Asiakaspalaute on perustana toiminnan kehittämiseksi ja toimintojen priorisoinnille.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Asiakastyytyväisyyskysely (lähtötaso: vuonna 2023 aloitettu, lähtötaso tiedossa vuoden 2024 alussa. Tavoite: pysy ennallaan)		0	1
Turvallinen ja luotettava - Vastuullinen			
PALVELU-/VASTUUALUE YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA			
Tavoite	Pysymme talousarviossa		
Riskit	Isot indeksikorotukset, rakennuslupatuottojen alentuminen rakentamisen vähentyessä, budjetin ulkopuolisen rahoituksen osuus noin 50 %		
Budjetti resurssit	/ Ei tarvitse lisämäärärahoja/resursseja.		
Toimenpide	Taloustoteumien seuranta kuukausittain johtoryhmissä ja lautakunnassa		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024

Talousarvion sitova toimintakate (1000 euroa)		1 541	1 541
Tavoite	Kouluspäivien kokonaismäärä ei laske ja ne jakautuvat mahdollisimman tasaisesti eri ammattiryhmille.		
Riskit	Kouluspäivät kohdistuvat tiettyihin ammattiryhmiin		
Budjetti resurssit /	Koulutusmäärärahojen puitteissa.		
Toimenpide	Kouluspäivien määrän ja jakautumisen seuranta osavuosikatsausten yhteydessä, esihenkilöiden opastaminen koulutussuunnittelussa.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Kouluspäivien määrä yksiköittäin (lähtötaso: vuosi 2023, tavoite: pysyy ennallaan)		0	
Tavoite	Sopimushallinta saatetaan ajan tasalle osana koko toimialan sopimushallintaa.		
Riskit	Tieto ei liiku eri järjestelmien välillä sujuvasti. Tarvittavat ohjeet eivät valmistu ajoissa.		
Budjetti resurssit /	Edellyttää henkilöstösuunnitelman toteutumista.		
Toimenpide	Kaupungin sopimushallinnan ohjeiden toimeenpano toimialalla, seuranta johtoryhmässä osavuosikatsausten yhteydessä.		
Mittari		Lähtö 12/2023	Tavoite 12/2024
Ohjeiden mukaan kirjattujen sopimusten määrä (lähtötaso: ei selkeää ohjeistusta, jonka mukaan sopimukset kirjattu. Tavoite: 100%)		0	100

TOIMIELIMEN TALOUS

Ympäristölautakunnan menoista suurin osa koostuu henkilöstökuluista (80 prosenttia menoista). Lautakunnan alaista toimintaa rahoitetaan erinäisillä maksutuotoilla, jotka kattavat toimintamenoista yli 50 prosenttia. Terveystieteiden maksutuottoja arvioidaan tulevan 230 000 euroa.

Rakennuslupamaksutuottoja arvioidaan tulevan noin 600 000 euroa, eli saman verran kuin vuonna 2023. Maksutuottokertymä vaihtelee vuosittain riippuen esimerkiksi rakentamisen määrästä. Vuoden 2024 osalta rakentamisen määrän Suomessa arvioidaan laskevan puoleen, joka vaikuttaa rakennuslupatuottoihin. Siten rakennuslupatuottojen odotus sisältää suuren riskin, että tuotot eivät kerry odotetulla tavalla. Vuoden 2023 osalta 600 000 euroa toteutuu kolmen suuren hankkeen johdosta (160 000 euroa).

Eläinlääkinnän osalta yhteistyökunnilta peritään toteutuneiden kulujen mukaisesti veloituksia, joka vuodelle 2024 arvioitu 900 000 euron suuruisiksi (+24 prosenttia).

1.9.2023 voimaan tulleen organisaatiojaon takia kehys eroaa kaupunginhallituksen 28.8.2023 § 276 kehuksesta. Teknisten palveluiden hallinto on keskitetty teknisen lautakunnan alaisuuteen, ja ympäristölautakunnalta on poistettu sisäinen veloitus 0,3 miljoonaa euroa hallinnon osalta. Kaupunginhallituksen edellyttämä -1,6 prosentin säästö toimintakatteesta tulee toimintatuottojen lisäyksistä.

Ympäristölautakunta yhteensä

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	2 074	1 816	2 146	18,2 %	2 148	2 159	2 170
MYYNITUOTOT	808	750	933	24,4 %	933	933	933
MAKSUTUOTOT	1 133	932	987	5,9 %	989	1 000	1 011
TUET JA AVUSTUKSET	131	132	226	71,1 %	226	226	226
MUUT TOIMINTATUOTOT	2	2		-100,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 8 943	- 3 720	- 3 705	-0,4 %	- 3 596	- 3 632	- 3 665
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 495	- 2 642	- 2 956	11,9 %	- 2 980	- 3 056	- 3 139
PALVELUJEN OSTOT	- 6 052	- 722	- 391	-45,8 %	- 267	- 226	- 176
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 60	- 36	- 45	24,9 %	- 45	- 45	- 45
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 337	- 319	- 313	-2,1 %	- 304	- 305	- 305
TOIMINTAKATE	- 6 870	- 1 904	- 1 559	-18,1 %	- 1 448	- 1 473	- 1 495

Ympäristölautakunta toimielin

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTAKULUT	- 15	- 20	- 20	0,0 %	- 20	- 20	- 20
HENKILÖSTÖKULUT	- 13	- 16	- 15	-4,0 %	- 15	- 15	- 15
PALVELUJEN OSTOT	- 1	- 4	- 5	19,0 %	- 5	- 5	- 5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT				-100,0 %			
TOIMINTAKATE	- 15	- 20	- 20	0,0 %	- 20	- 20	- 20

Ympäristövalvonta

	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	2 074	1 816	2 146	18,2 %	2 148	2 159	2 170
MYYNITUOTOT	808	750	933	24,4 %	933	933	933
MAKSUTUOTOT	1 133	932	987	5,9 %	989	1 000	1 011
TUET JA AVUSTUKSET	131	132	226	71,1 %	226	226	226
MUUT TOIMINTATUOTOT	2	2		-100,0 %			
TOIMINTAKULUT	- 8 929	- 3 700	- 3 685	-0,4 %	- 3 576	- 3 612	- 3 645
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 482	- 2 627	- 2 941	12,0 %	- 2 965	- 3 041	- 3 124
PALVELUJEN OSTOT	- 6 050	- 718	- 386	-46,2 %	- 262	- 221	- 171
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 60	- 36	- 45	24,9 %	- 45	- 45	- 45
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 337	- 319	- 313	-2,0 %	- 304	- 305	- 305
TOIMINTAKATE	- 6 855	- 1 884	- 1 539	-18,3 %	- 1 428	- 1 453	- 1 475

6. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma osoittaa, miten kaupungin tulorahoitus riittää kaupungin palveluiden järjestämisestä aiheutuviin menoihin, korkoihin ja muihin rahoituskuluihin sekä käyttöomaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan tuloslaskelmaosan sitovat erät: verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot. Kunnan tuloslaskelmaosaan yhdistellään toimintatuotot, -menot sekä valmistus omaan käyttöön. Tuloslaskelmaosalle yhdistetään käyttötalousosan luvut. Tuloslaskelmaosan tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut on avattu koonti-luvussa.

TULOSLASKELMA, eur.	1000	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT		122 147	76 208	73 550	-3,5 %	73 872	75 819	77 701
MYYNTITUOTOT		40 163	19 321	10 451	-45,9 %	9 702	9 731	9 762
MAKSUTUOTOT		15 283	5 874	5 429	-7,6 %	5 431	5 442	5 453
TUET JA AVUSTUKSET		19 043	3 886	5 355	37,8 %	5 314	5 264	5 474
MUUT TOIMINTATUOTOT		47 659	47 127	52 315	11,0 %	53 425	55 382	57 012
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		37	100	40	-60,0 %	40	40	40
TOIMINTAKULUT		- 550 117	- 248 771	- 252 162	1,4 %	- 249 100	- 253 332	- 258 098
HENKILÖSTÖKULUT		- 164 408	- 104 523	- 113 282	8,4 %	- 111 343	- 113 881	- 116 501
PALVELUJEN OSTOT		- 289 529	- 74 222	- 62 478	-15,8 %	- 60 431	- 61 028	- 61 581
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT		- 20 442	- 12 299	- 11 064	-10,0 %	- 11 360	- 11 430	- 11 519
AVUSTUKSET		- 20 026	- 11 919	- 11 845	-0,6 %	- 11 826	- 11 846	- 11 856
MUUT TOIMINTAKULUT		- 55 712	- 45 809	- 53 493	16,8 %	- 54 141	- 55 147	- 56 642
TOIMINTAKATE		- 427 933	- 172 463	- 178 572	3,5 %	- 175 188	- 177 473	- 180 358
VEROTULOT		296 743	163 395	168 523	3,1 %	172 456	178 154	181 245
VALTIONOSUUEDET		123 581	18 000	12 243	-32,0 %	10 221	13 783	14 944
RAHOITUSTUOTOT JA - KULUT		19 439	9 186	8 512	-7,3 %	6 208	5 227	4 153
KORKOTUOTOT		8 280	8 297	8 275	-0,3 %	8 205	8 232	8 165
MUUT RAHOITUSTUOTOT		19 115	9 600	10 788	12,4 %	9 764	9 756	9 749
KORKOKULUT		- 2 348	- 3 108	- 4 940	58,9 %	- 6 150	- 7 150	- 8 150
MUUT RAHOITUSKULUT		- 5 608	- 5 603	- 5 611	0,1 %	- 5 611	- 5 611	- 5 611
VUOSIKATE		11 831	18 118	10 706	-40,9 %	13 697	19 691	19 984
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		- 14 853	- 14 797	- 14 654	-1,0 %	- 14 215	- 17 468	- 18 431
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		- 14 671	- 14 797	- 14 654	-1,0 %	- 14 215	- 17 468	- 18 431
ARVONALENTUMISET		- 182			0,0 %			
SATUNNAISET ERÄT		- 105			0,0 %			
SATUNNAISET TUOTOT		67			0,0 %			
SATUNNAISET KULUT		- 172			0,0 %			
TILIKAUDEN TULOS		- 3 127	3 322	- 3 948	-218,8 %	- 518	2 223	1 553
POISTOERON LIS(-) TAI VÄH(+)		313	310	310	0,0 %	310	310	310
VARAUSTEN LIS(-) TAI VÄH(+)					0,0 %			
RAHASTOJEN LIS(-) TAI VÄH(+)					0,0 %			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		- 2 814	3 632	- 3 638	-200,2 %	- 208	2 533	1 863

TULOSLASKELMA

Vuoden 2024 talousarvio on noin 3,64 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuosikate on 10,7 miljoonaa euroa. Vuosi 2024 on taloudellisten haasteiden vuosi, sillä kaupungin talousarvio on alijäämäinen eikä kestä määrärahan lisäyksiä. Peruskaupungin talouden haasteena on toimintamenojen kasvu tulo-rahoitusta merkittävästi voimakkaammin, joka kasvattaa kaupungin pitkäaikaisen velan määrää. Talouden tasapainon säilyttäminen tulevina vuosina edellyttää toimintakulujen kasvun hillintää. Lainojen korkomenot ja poistojen määrä nousevat merkittäväksi tuleville vuosille, joka myös edellyttää toimintakatteen kasvun hillitsemistä. Vuosikatteen tulee merkittävästi parantua tulevina vuosina, jotta talouden tasapaino säilyy. Kaupungin tulee varautua siihen, että yleisen taloustilanteen heikentyessä niin yhteisöverotilitysten määrä kuin konserniyhteisöltä saatavat osinkotulot tulevat vähentymään.

Verotulot sisältävät ansiotuloista maksettavan kunnallisen tuloveron, yhteisövero-osuuden ja kiinteistöverot. Vuonna 2024 verotuloja arvioidaan tilitettävän yhteensä noin 168,52 miljoonaa euroa. Verotulojen tilitysarvio on laadittu kuntaliiton vero-ennustekehikon pohjalta. Verotulot ja valtionosuudet on budjetoitu varovaisuuden periaatteella. Valtionosuuksia Rovaniemelle arvioidaan kokonaisuutena saatavan 12,24 miljoonaa euroa. Verorahoituksen määrä laskee vuoden 2023 muutetun talousarvion tasosta.

Korko- ja rahoitustuotot on arvioitu kaupungin antolainojen ja konserniyhtiöistä saatavien tulojen mukaisesti varovaisuuden periaatteella. Korkomenot on arvioitu kaupungin lainakannan ja lainakannan muutosten ehtojen mukaisesti. Rahoitustuotot sisältää myös laskennallisen koron toimialojen ja kaupunginhallituksen käytössä olevasta käyttöomaisuudesta. Muut rahoitusmenot sisältää muun muassa luottoprovisiot ja lainojen hoitokulut. Rahoitustuottojen ja -kulujen tulevan vuoden määrässä on huomioitu investointien maksamiseen tarvittava lainamäärän kasvu, jonka myötä myös korkokulut tulevat kasvamaan merkittävästi tuleville vuosille. Rahoitustuottojen ja -kulujen arvio vuodelle 2024 on 8,5 miljoonaa euroa.

Käyttöomaisuuden (taseeseen aktivoitavien investointien ja pitkäaikaisten hankintamenojen) poistot merkitään tuloslaskelmaan kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Koko kaupungin poistojen kokonaissumma vuodelle 2024 on 14,65 miljoonaa euroa. Rovaniemen kaupungilla oli 31.12.2022 taseessa kertynyttä ylijäämää 36,057 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelma on laadittu siten, että kaupungin suunnittelukauden (2024–2027) ylijäämä on noin 550 000 euroa. Jotta 550 000 euron ylijäämään tullaan pääsemään, pitää taloussuunnitelmavuodet 2025–2027 sisällään vielä tarkemmin määrittelemättömiä sopeutustoimia, jotka valmistellaan päätöksentekoon. Investointiohjelman suuruus suhteessa taloudellisesti kestäväan rahoituspohjaan ei ole tasapainossa. Rovaniemen kaupungin tulee sopeuttaa taloutta ennakoiden painottaen erityisesti vuosien 2024 ja 2025 näkymää investointiohjelmaan ja tulo-rahoituksen muutoksiin. Taloussuunnitelmavuosien talouden ennustaminen on haastavaa, koska vuodesta 2025 alkaen työllisyyspalvelut tulevat siirtymään kuntien vastuulle ja samaan aikaan toteutetaan valtionosuusjärjestelmän uudistusta. Hyvinvointialueiden talous on alijäämäinen, joka voinee vaikuttaa kuntien tulevien vuosien talousnäkömään. Taloussuunnitelmissa ei ole pystytty ennakoimaan, kuinka esimerkiksi energiakustannukset, henkilöstön määrä ja palkkakustannukset sekä esimerkiksi kiinteistökantaa ja omistuksiin tehtävät ratkaisut tulevat heijastumaan tulevien vuosien talouteen. Suunnitelmassa ei ole pystytty täysin huomioimaan esimerkiksi rakennuksien purkamiseen ja uusien investointien käyttötalouden tuloihin ja

menoihin heijastuvia vaikutuksia. Myöskään tilinpäätössiirtoja ei ole huomioitu taloussuunnitelmavuosien 2025-2027 luvuissa.

Kaupunginhallituksen laadintaohjeen mukaisesti koko peruskaupungin taloudellinen kehys ja määrärahat asetetaan suunnittelukaudelle (2024-2027) sillä periaatteella, että suunnittelukauden talous on tasapainossa tai ylijäämäinen. Tulevien vuosien talouskehysten saavuttaminen edellyttää inflaation pysymistä noin 1,8 prosentin tasolla. Tulevien vuosien talouskehyksessä pysyminen tulee edellyttämään jatkuvaa talouden seuranta ja talouden muutosten ennakoimista. Suunnitelmavuosien kehyksessä ei olla huomioitu tulevien vuosien osalta Te-palvelut 2024- uudistuksen talousvaikutuksia. Uudistus astuu voimaan 1.1.2025.

6.1 TILAPALVELUKESKUS TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA, 1000 eur.	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	35 587	34 896	40 255	15,4 %	41 006	42 663	43 993
MYYNITUOTOT	765	270	285	5,6 %	285	285	285
MAKSUTUOTOT				0,0 %			
TUET JA AVUSTUKSET	18	10	22	120,0 %	22	22	22
MUUT TOIMINTATUOTOT	34 805	34 616	39 948	15,4 %	40 699	42 356	43 686
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	37	100	40	-60,0 %	40	40	40
TOIMINTAKULUT	- 25 866	- 23 682	- 29 174	23,2 %	- 29 876	- 29 225	- 29 453
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 901	- 3 373	- 3 194	-5,3 %	- 3 267	- 3 342	- 3 432
PALVELUJEN OSTOT	- 6 311	- 5 409	- 4 808	-11,1 %	- 5 173	- 5 173	- 5 173
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 4 724	- 5 386	- 4 682	-13,1 %	- 4 882	- 4 882	- 4 882
AVUSTUKSET				0,0 %			
MUUT TOIMINTAKULUT	- 11 930	- 9 513	- 16 490	73,3 %	- 16 554	- 15 828	- 15 966
TOIMINTAKATE	9 759	11 314	11 121	-1,7 %	11 170	13 478	14 580
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	- 5 440	- 5 850	- 5 782	-1,2 %	- 5 832	- 5 832	- 5 832
KORKOTUOTOT				0,0 %			
MUUT RAHOITUSTUOTOT	4			0,0 %			
KORKOKULUT	- 211	- 268	- 200	-25,4 %	- 250	- 250	- 250
MUUT RAHOITUSKULUT	- 5 233	- 5 582	- 5 582	0,0 %	- 5 582	- 5 582	- 5 582
VUOSIKATE	4 319	5 464	5 339	-2,3 %	5 338	7 646	8 748
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 6 370	- 6 264	- 5 917	-5,5 %	- 5 981	- 8 294	- 9 416
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	- 6 248	- 6 264	- 5 917	-5,5 %	- 5 981	- 8 294	- 9 416
ARVONALENTUMISET	- 122			0,0 %			
SATUNNAISET ERÄT	- 105			0,0 %			
SATUNNAISET TUOTOT	67			0,0 %			
SATUNNAISET KULUT	- 172			0,0 %			
TILIKAUDEN TULOS	- 2 156	- 800	- 578	-27,8 %	- 643	- 648	- 668
POISTOERON LIS(-) TAI VÄH(+)				0,0 %			
VARAUSTEN LIS(-) TAI VÄH(+)				0,0 %			
RAHASTOJEN LIS(-) TAI VÄH(+)				0,0 %			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	- 2 156	- 800	- 578	-27,8 %	- 643	- 648	- 668

7. INVESTOINTIOSA

7.1 PERUSKAUPUNKI YHTEENSÄ

Kaupunginhallitus (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Investointimenot	0	-800	-400	-400	-400	-400	-2 400
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien myynti	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	-800	-400	-400	-400	-400	-2 400

Tilapalvelukeskus (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Investointimenot	-5 147	-19 075	-58 500	-47 550	-13 800	-5 000	-149 072
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien myynti	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-5 147	-19 075	-58 500	-47 550	-13 800	-5 000	-149 072

Hyvinvointilautakunta (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Investointimenot	-981	-705	-1 493	-338	-1 890	-1 715	-25
Rahoitusosuudet	0	0	450	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien myynti	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-981	-705	-1 043	-338	-1 890	-1 715	-25

Sivistyslautakunta (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Investointimenot	-133	0	-125	-4 075	-311	-230	-4 874
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien myynti	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-133	0	-125	-4 075	-311	-230	-4 874

Tekninen lautakunta (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Investointimenot	-10 156	-14 460	-12 067	-11 000	-11 500	-11 500	-70 683
Rahoitusosuudet	0	0	600	0	0	0	600
Pysyvien vastaavien myynti	667	0	500	500	500	500	2 667
Nettoinvestoinnit	-9 489	-14 460	-10 967	-10 500	-11 000	-11 000	-67 416

Kaupunki yhteensä (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Investointimenot	-16 417	-35 040	-72 585	-63 363	-27 901	-18 845	-234 151

Rahoitusosuudet	0	0	1 050	0	0	0	1 050
Pysyvien vastaavien myynti	667	0	500	500	500	500	2 667
Nettoinvestoinnit	-15 750	-35 040	-71 035	-62 863	-27 401	-18 345	-230 434

Sitova määräraha valtuustoon nähden harmaalla pohjalla.

Investointitaulukoiden luvuissa on huomioitu organisaatiomuutokset myös kuluvan talousarvion ja tilinpäätöslukujen osalta vertailukelpoisuuden vuoksi. Vapaa-ajan palveluiden investoinnit näkyvät hyvinvointilautakunnan alla. Teknisen lautakunnan alla on teknisten palveluiden investoinnit sekä maanhankinnan ja -myynnin määrärahat.

Investointeihin varataan määrärahat taseeseen aktivoitaville yli 10 000 euroa (pienhankintaraja) maksaville hankkeille. Alle 10 000 euroa maksavat kirjataan käyttötalouteen tilikauden kuluksi. Edellisiin vuosiin nähden tätä jaottelua on tarkennettu. Leasing-rahoituksella hankittavat on budjetoitu käyttötalouteen toimintakuluihin.

Investoinneista aiheutuvat poistot on arvioitu poistosuunnitelman pohjalta käyttötalouteen.

7.2 KAUPUNGINHALLITUS

Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Investoinnit yhteensä	-15 750	-35 040	-71 035	-62 863	-27 401	-18 345	-230 434
Kaupunginhallitus yhteensä	-4 535	-19 875	-58 900	-47 950	-14 200	-5 400	-150 860
Kaupunginhallitus (ilman tilapalvelukeskusta)	594	-800	-400	-400	-400	-400	-1 806
Tietohallinnon investoinnit		-485	-400	-400	-400	-400	-2 085
Irtaimisto ja muu käyttöomaisuus		-15					-15
Osakkeet ja osuudet	594	-300					294
Tilapalvelukeskus	-5 129	-19 075	-58 500	-47 550	-13 800	-5 000	-149 054
Napsun monitoimitalo	-316	-7 625	-17 400	-13 750			-39 091*
Vaaranlammen uusi koulu		-4 000	-14 300	-4 300			-22 600*
Kaupungintalo	-556	-3 700	-11 000	-12 500	-5 500	-500	-33 756*
Häkinvaaran päiväkot			-4 000	-4 600	-500		-9 100
Pääkirjaston korjaustyöt			-3 500	-500			-4 000
Rakennustekniset korjaukset	-4 169	-3 250	-3 000	-3 000	-3 000	-4 000	-20 419
Neljän tuulen koulu			-2 800	-3 400	-300		-6 500
Napsu, pienten koulu (Nivavaaran koulun peruskorjaus)			-1 000	-3 000	-4 000		-8 000
Syväsenvaaran kalliosuojan korjaustyöt			-1 000	-2 000			-3 000
Investointien valmistelu	-88	-500	-500	-500	-500	-500	-2 588

* Hankkeiden kokonaisbudjetit esitetty tekstiosassa. TA 2023 -sarakkeen vuoksi yhteensä-sarake ei vastaa kokonaisbudjettia.

Konsernihallinnossa on varattu määrärahat tietohallinnon tietojärjestelmäinvestointeihin, joita vuonna 2024 kohdistuu työvuorosuunnittelujärjestelmään ja kuntatietojärjestelmään.

Ounasjoen monitoimitalon (Sinetän koulu) laajennushankkeen palvelutarve selvityksen laatiminen vuoden 2024 aikana, jonka jälkeen asia tuodaan palvelutarpeen ennakoinnin ohjausryhmään ja sen jälkeen sivistyslautakunnan käsittelyyn. Selvitetään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä nuorisopalvelujen palvelutarve.

Käynnistetään uimahallin hankesuunnitelman päivitys.

Tilapalvelun investoinneissa on kolme suurta kohdetta, eli Napsun monitoimitalo, Vaaranlammen koulu ja kaupungintalon peruskorjaus. Edellä mainitut kohteet ovat valtuuston nähden sitovia hankkeen kokonaisbudjetin osalta, jotka näkyvät alla. Hankebudjetti voi jaksottua talousarvioissa hankeajalla eri suuruksena summana, mutta hankkeen kokonaistoteuman pitää pysyä kokonaiskustannusarviossa. Hankkeiden budjetit sisältävät

rakennushankkeen kustannuksen ml. liikunta- ja piha-alueet, rakennuttamisen ja liittymien kustannukset sekä riskivaraukset. Kohteisiin liittyvät ensikalustamisen määrärahat on varattu käyttäjien budjettiin, eli koulujen osalta sivistyslautakunnalle.

Hanke	Sitova kokonaisbudjetti hankeajalle 2023-2027
Napsun monitoimitalo	38,15 milj. euroa
Vaaranlammen koulu	24,5 milj. euroa
Kaupungintalo	30 milj. euroa

Vaaranlammen koulun osalta tilajaosto valitsi kokouksessaan 19.4.2023 § 24 KVR-urakoitsijaksi Sakela Rakennus Oy:n. Kaupunginhallituksen päätöksellä 24.4.2023 § 120 kaupunki sopi Rovaniemen Markkinakiinteistöt Oy:n kanssa vanhan koulun maanvuokrasopimuksen purkamisesta. Tästä aiheutuneet kulut eivät sisälly kokonaishankebudjettiin.

Napapiiri-Nivavaara-Syväsenvaara monitoimitalon (Napsun monitoimitalo) hankkeen osalta tilajaosto valitsi allianssikumppaniksi NCC Suomi Oy:n kokouksessaan 10.11.2022 § 79. Monitoimitalon hanke on jatkunut vuoden 2023 aikana kehitysvaiheilla. Nivavaaran koulun peruskorjaus ei sisälly 38,15 miljoonan euron hankebudjettiin.

Kaupungintalon peruskorjauksen osalta kaupunginvaltuusto hyväksyi (15.5.2023 § 45) korjauksen toteuttamisen 30 miljoonalla eurolla vuosina 2024-2026. Tilajaosto päätti toteuttaa peruskorjauksen Suunnittele ja rakenna -yhteistoimintamallilla 8.6.2023 § 36. Peruskorjauksen 30 miljoonan hankebudjettiin ei kuulu ennen vuotta 2023 tehtyjen tarveselvitysten, hankesuunnitelmien ja perusmuurikorjausten kustannukset, jotka on katettu aikaisempien vuosien investointimäärärahoista.

Suunnitelmakaudella 2024-2027 toteutetaan lisäksi Häkinvaaran päiväkotia, Neljän tuulen koulun (sairaalakoulu) uudet tilat ja pääkirjaston korjaustyöt. Nivavaaran ala-asteen osalta on varattu piha-alueen kunnostukseen määräraha vuodelle 2024, koska piha-alue tehdään monitoimitalon rakentamisen yhteydessä. Ala-asteen peruskorjaus jatkuu vuosina 2025-2026.

Koko investointiohjelma 2024-2033 talousarvion liitteenä. Rakennusten osalta ohjelma tarkentuu palveluverkkopäätösten pohjalta.

7.3 HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Hyvinvointilautakunta	-981	-705	-1 043	-338	-1 890	-1 715	-6 672
Liikuntapalvelut	-257	-510	-760	-150	-1 800	-1 650	-5 127
Ounasvaaran rullaradan rakentaminen (JTF-raho)			-200				-200
Liikuntapaikat, lähiliikuntapaikat ja kulttuuripai	-257	-50	-150	-50	-150	-150	-807
Ulkoliikuntapaikkojen valaistuksen uusiminen		-150	-150				-300
Ounashallin peruskorjaus		-110	-110			-500	-720
Keskusurheilukentän kunnostus		-150	-100				-250
Ounasvaaran liikuntapuisto		-50	-50	-100	-1 000	-50	-1 250
Korkalovaaran kentän kunnostus					-150		-150
Korkalovaaran ladun kunnostus					-50		-50
Susivoudin kentän kunnostus					-150		-150
Saarenkylän kentän kunnostus						-800	-800
Vennivaaran liikuntapaikat					-300		-300
Ounasrinteen kentän kunnostus						-150	-150
Kulttuuripalvelut	-580	-140	-265	-170	-90	-65	-1 310
Korundi-valaistuksen uusiminen			-100				-100
Kirjaston kalusteet	-37	-50	-60	-100			-247
Taidehankinnat	-49	-50	-50	-50	-50	-50	-299
Maakuntamuseon kalusto		-40	-40				-80
Soitinhankinnat			-15	-20	-40	-15	-90
Kirjastoauto	-493						-493
Nuorisopalvelut		-55	-18	-18			-91
Nuorisopalveluiden kalusto			-18	-18			-36
Liikennepuisto		-55					-55
Sote	-144						-144
Perusturvan kalustohankinnat	-144						-144

Urheilukenttien valaistuksen uusiminen, keskuskentän juoksuradan kunnostus ja Ounashallin ilmanvaihdon peruskorjaus siirtyvät vuodelle 2024 vuodelta 2023, koska hankintaresurssien vuoksi kilpailutuksia ei ole saatu ajallaan toteutettua.

Investoinneissa on varattu määräraha Ounasvaaran rullaradan rakentamiseen, jonka toteuttamiseen on haettu JTF-rahoitusta 0,45 miljoonaa euroa. Tällöin kaupungin omarahoitus olisi investointiin 0,2 miljoonaa euroa.

7.4 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Sivistyslautakunta	-133		-125	-4 075	-311	-230	-4 874
Koulutuspalvelut	-19		-25	-3 525	-211	-130	-3 910
Koulutuspalvelut Koneet & Kalusto	-19		-25	-3 525	-211	-130	-3 910
Varhaiskasvatus	-114			-450			-564
STE Analytics	-40						-40
Päiväkotien ensikalustaminen	-74			-450			-524
Ruoka- ja puhtauspalvelut			-100	-100	-100	-100	-400
Ruoka- ja puhtauspalveluiden koneet ja kalusto			-100	-100	-100	-100	-400

Investoinneissa varaukset sivistyslautakunnan alaisen toiminnan irtaimistohankintoihin. Ruoka- ja puhtauspalveluiden osalta varattu määräraha keittiölaitteiden uusimista varten. Vuodelle 2025 varattu määrärahat Napsun monitoimitalon, Vaaranlammen koulun ja Häkinvaaran päiväkodin ensikalustamiseen.

7.5 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteensä
Tekninen lautakunta	-10 100	-14 460	-10 967	-10 500	-11 000	-11 000	-68 027
Katujen peruskorjaus ja katuvalot	-3 226	-3 400	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200	-19 426
Kemijoen ranta, Vt4-Jätkänkynttilä-Inapolku-Yliopi		-1 700	-1 400	-1 200		-1 200	-5 500
Maan hankinta ja myynti	-1 532	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-6 532
Myllymäentien kiertoliittymä (ELY)			-1 000				-1 000
Jääskeläisen teollisuusalueen rakentaminen			-700				-700
Puistorakentaminen	-475	-425	-475	-475	-475	-475	-2 800
Saarenkolmion kaava-alue	-169	-1 660	-400		-100		-2 329
Hulevesilinjan katutyöt (Paljetie, Alakorkalontien jkpp, Pap)		-400	-400				-800
Katujen päällystäminen	-404	-400	-400	-400	-400	-400	-2 404
Liikenne- ja yl.alueiden suunnittelu	-433	-400	-400	-400	-400	-400	-2 433
Ympäristörakentaminen	-327	-275	-325	-325	-325	-325	-1 902
Jalankulku- ja pyörätiet	-563	-300	-300	-400	-400	-400	-2 363
Elinkaarta pidentävät korjaustoimenpiteet	-316	-300	-300	-300	-200		-1 416
Napapiirin kaava-alueen rakentaminen		-1 200	-300		-300	-1 400	-3 200
Kaavat ja selvitykset	-46	-200	-167	-200	-200	-200	-1 013
Yleiskaava	-6	-100	-100	-100			-306
Tulvatorjunta kiinteät rakenteet ja varusteet	-78	-100	-100				-278
Mäntyvaaran kaava-alueen rakentaminen		-0	-0	-0	-1 000	-0	-1 000
Teollisuustien peruskorjaus				-1 500	-1 500	-500	-3 500
Valtakadun peruskorjaus	-1 140	-1 100		-700	-600		-3 540
Kemijoen ranta, Konttisenp. WC		-100		-300			-400
Metlan kiinteistön purku		-400					-400
Ounasrinteentien peruskorjaus	-317					-1 500	-1 817
Vennivaaran kaava-alue	-1 067	-1 000					-2 067
Pöyliönrannan kaava-alueen rakentaminen					-900		-900

Maanhankintaan on varattu miljoonan euron määräraha. Maan myynnistä saatavat luovutusvoitot on budjetoitu käyttötalouteen. Aiemmin edellä mainitut määrärahat ovat olleet kaupunginhallituksen investointiluvuissa.

Investoinneissa on painotettu liike- ja teollisuusalueiden rakentamista. Seuraava uusi asuinalue on suunniteltu rakennettavaksi vuonna 2026.

Lainaanrannan vuonna 2023 alkanut investointi jatkuu vuoteen 2027 saakka.

Myllymäen kiertoliittymän toteuttaa ELY-keskus, ja kaupunki on budjetissa varautunut maksamaan investoinnista miljoona euroa.

Vt 4:n yleissuunnittelun käynnistyminen sekä Paavalniemen siltahanke voivat tuoda muutoksia investointiohjelmaan 2024-2033. Suunnitelmakauden aikana selvitetään 4-tien kattamisen toteuttamismahdollisuuksia ja laajuutta.

Elinkaarta pidentäviä korjaustoimenpiteitä suoritetaan pääsääntöisesti 1980-luvulla rakennetuilla tonttikaduilla. Työohjelman mukaiset katujen peruskorjauksen määrärahat käytetään elinkaarensa lopussa olevien katujen peruskorjaukseen. Määrärahoja käytetään myös olemassa olevan katuverkon liikennejärjestelyiden kehittämisen vaatimiin muutos- ja täydennysrakentamiskohteisiin. Katujen peruskorjaukskohteiden valinta tehdään yhteistyössä Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n kanssa, jolloin kadun alla olevien putkien ja johtojen uusiminen voidaan toteuttaa kadun rakentamisen yhteydessä. Määrärahalla parannetaan myös esteettömyyttä ja liikenneturvallisuutta yksittäisissä ongelmakohdissa. Katuvalaistuksen osalta määrärahaa käytetään olemassa olevan valaistusverkon saneeraamiseen, esimerkiksi huonokuntoisten pylväiden uusimiseen ja säästökytkennän laajentamiseen. Kohteet päätetään työohjelman hyväksymisen yhteydessä.

Jalankulku- ja pyörätiet -määrärahalla kehitetään kevyenliikenteen olosuhteita peruskorjauksilla ja uudishankkeilla. Kohteet päätetään työohjelman hyväksymisen yhteydessä.

Ympäristö- ja puistorakentamisen määrärahalla toteutetaan ympäristö-, puisto- ja leikkipaikkarakentamista sekä kalusteiden ja laitteiden hankkimista kohteisiin. Ympäristörakentamishankkeista laaditaan erillinen työohjelma vuosittain. Puistojen ja leikkipaikkojen osalta painopiste on leikkipaikkojen peruskorjauksessa, joilla pyritään mm. täyttämään EN-turvavaateet.

Liikenne- ja yleisten alueiden suunnittelumäärärahat on varattu liikenteen, liikenneväylien ja niihin liittyvän rakentamisen suunnittelun teettämiseen. Määrärahalla teetetään liikennejärjestelmäsuunnitelmia, yleissuunnitelmia, katusuunnitelmia sekä liikenteenohjaus- ja liikennevalosuunnitelmia. Suunnitelmien laatimisen yhteydessä teetetään tarvittavia liikenneselvityksiä, liikennetutkimuksia, liikennemalleja, maastomittauksia ja maaperäselvityksiä.

Ulkopuoliseen kaavoitustyöhön ja kaavojen erityisosaamista vaativien selvitysten laatimiseen sekä kaavojen edellyttämien pohjakarttojen uudistamiseen on varattu 0,2 miljoonan euron määräraha. Yleiskaavatyön toteuttamiseen on varattu vuosittain 0,1 miljoonaa euroa.

Tekninen lautakunta hyväksyy investointien tarkemman työohjelman kaupunginvaltuuston talousarviopäätöksen jälkeen.

7.6 KONSERNIYHTEISÖT

Nettoinvestoinnit (1000 eur)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Yhteen sä
Kiinteistö Oy Lappi Areena	0	-290	-110	-300	-700	-300	-1 700
Napapiirin Energia ja Vesi Oy	-19 001	-29 204	-25 891	-21 630	-21 630	-20 130	-137 486
Napapiirin Residuum Oy	-71	-250	-700	-300	-300	-300	-1 921
Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy	0	-100	-70	-25	-15	-75	-285
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	-128	-2 560	-14 250	-10 000	-3 000	-3 000	-32 938
Tytäryhtiöt yhteensä	-19 200	-32 404	-41 021	-32 255	-25 645	-23 805	-174 330

Konserniyhteisöiden investoinnit on kuvattu tarkemmin yhtiöiden omilla korteilla.

8. RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	11 831	18 117	10 706	13 697	19 691	19 984
Satunnaiset erät	-105	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 681	-3 000	-2 500	-2 500	-2 500	-2 000
Toiminnan rahavirta yht.	10 045	15 117	8 206	11 197	17 191	17 984
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-16 417	-35 040	-72 585	-63 363	-27 901	-18 845
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	1 050	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 348	3 000	3 000	3 000	3 000	2 500
Investointien rahavirta yht.	-14 069	-32 040	-68 535	-60 363	-24 901	-16 345
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-4 024	-16 923	-60 329	-49 166	-7 710	1 639
Rahoituksen rahavirta						
Antolainasaamisten lisäykset	-3 000	-1 400	-10 000	-2 450	-2 450	-2 450
Antolainasaamisten vähennykset	2 441	2 450	2 450	2 450	2 450	2 450
Antolainauksen muutokset	-559	1 050	-7 550	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 294	32 000	86 500	70 756	31 758	22 795
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 187	-17 270	-18 200	-21 590	-24 048	-24 434
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 921	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-4 972	14 730	68 300	49 166	7 710	-1 639
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	6 053	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-3 502	-1 143	421	0	0	0

Sitova erä valtuustoon nähden harmaalla pohjalla.

Talousarvio 2023 -sarakkeessa kaupunginvaltuuston 12.12.2022 § 153 hyväksymän talousarvion mukaiset luvut.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-37 181	-24 185	-53 010	-117 634	-138 152	-132 489
--	---------	---------	---------	----------	----------	----------

Investointien tulorahoitus, %	72	52	15	22	71	106
Laskennallinen lainanhoitokate	0,28	0,44	0,14	0,16	0,27	0,26

Kaupungin suuret investoinnit suunnitelmakaudella aiheuttavat ison tarpeen pitkäaikaisten lainojen nostoille. Yhteensä uutta pitkäaikaista lainaa arvioidaan nostettavan 212 miljoonaa euroa vuosina 2024–2027. Lainoja lyhennetään vastaavalla ajanjaksolla noin 88 miljoonaa euroa.

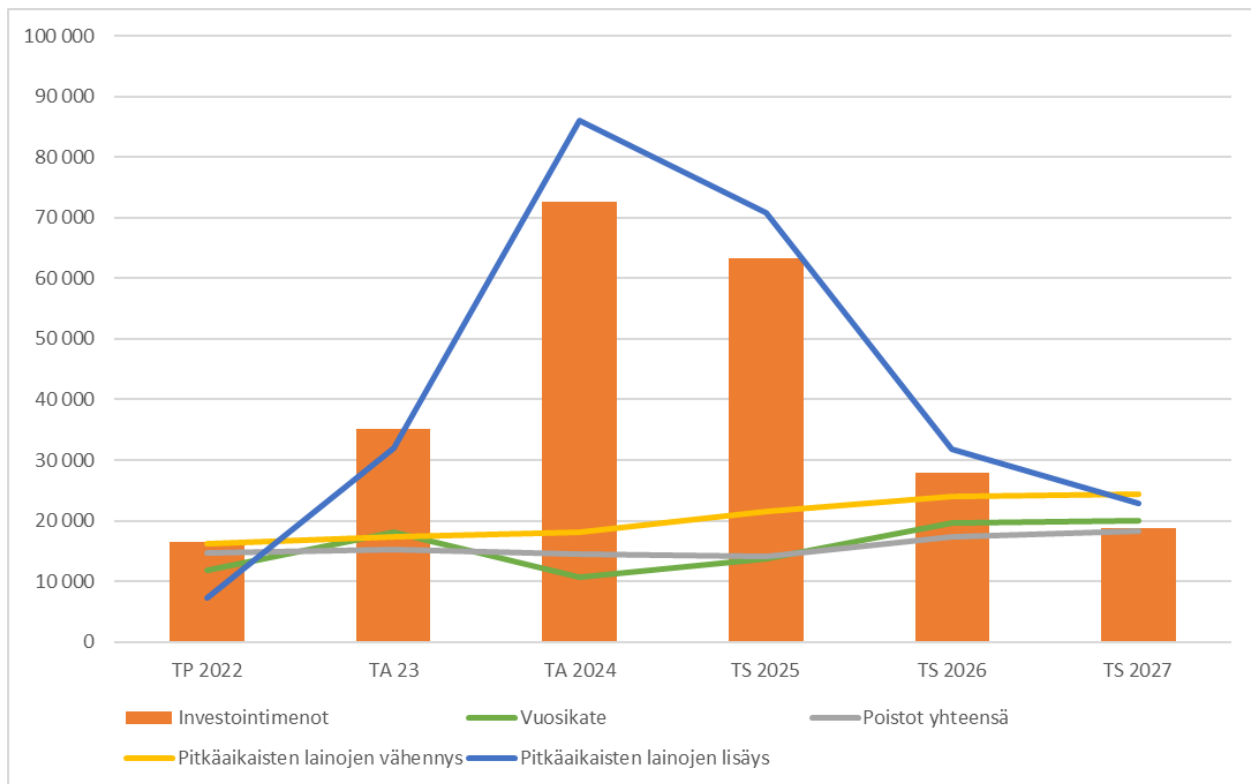
Kaupungin lainamäärä on 5 660 euroa asukasta kohden vuonna 2024. Vuoteen 2027 mennessä vastaava lukema on noussut 6 427 euroon asukasta kohden.

Vuosina 2024–2025 investointien tulorahoitus tippuu 15–22 prosenttiin, eli toiminnasta kertyvä rahavirta kattaa investointimenoista ainoastaan tämän verran. Loppu katetaan lainanotolla. Taloussuunnitelmavuodesta 2027 alkaen vuosikatteen arvioidaan kattavan investointimenot, jolloin vuosikatteesta rahaa jäisi lainojen lyhennyksiin. Vuosina 2024–2025 vuosikate ei kata poistoja, jolloin tulee alijäämäinen tilikauden tulos. Tasapainotilanteessa vuosikatteen tulisi olla vähintään poistojen suuruinen, jota on suunnitelmakaudella tavoiteltu.

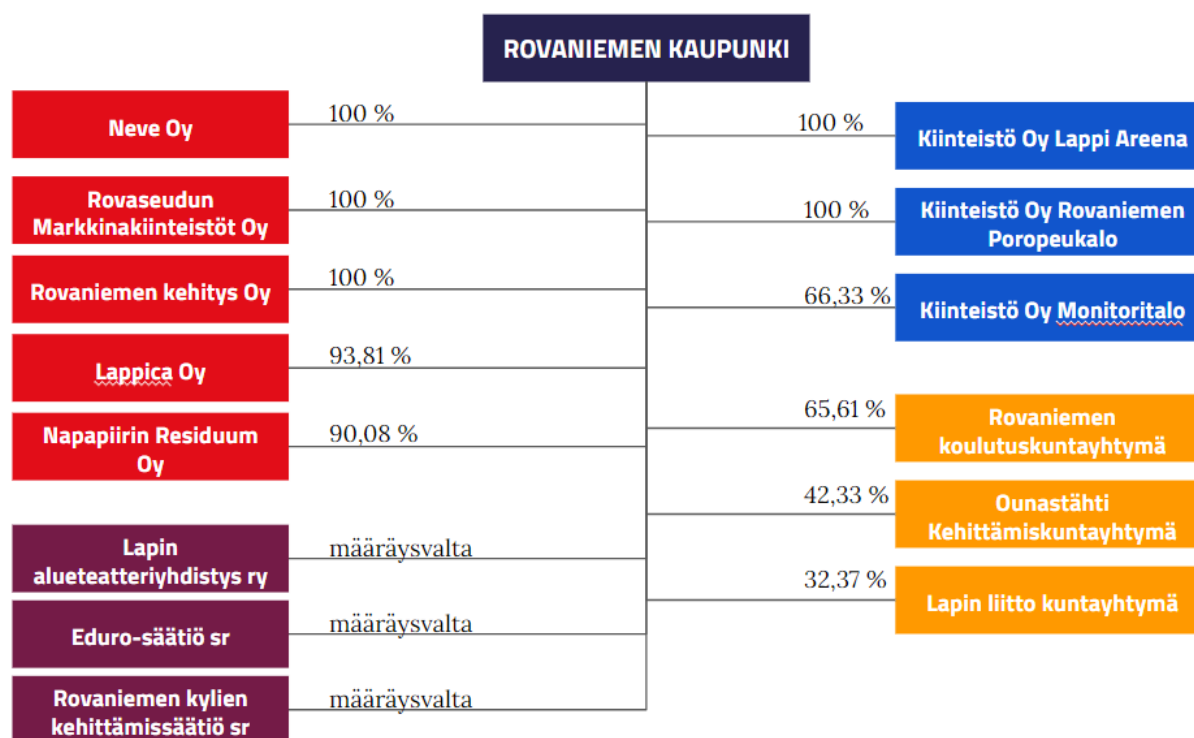
Toiminnan ja investointien rahavirran suhde on negatiivinen vuoteen 2030 saakka. Tunnusluku kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Tunnusluvun tulisi olla positiivinen, jolloin rahaa jää mm. lainojen lyhennyksiin. Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa tulorahoituksen riittävyttä lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokate on yksi kriisikuntakriteeri, ja konsernitilinpäätöksessä lainanhoitokate tulisi olla yli 0,8 jotta kriteeri ei täyty. Peruskaupungin osalta tämä alittuu koko suunnitelmakauden ajan. Käytännössä vuosikatteella ei rahoiteta lainojen lyhennyksiä ja korkomenoja.

Antolainasaamisten lisäykset sisältävät varauksen konserniyhteisöille myönnettävistä lainoista. Antolainasaamisten vähennyksiin on laskettu konserniyhteisöjen lainasuunnitelmien mukaiset lyhennykset kaupungille. Vuonna 2024 varaudutaan antamaan Neve Oy:lle 10 miljoonan euron laina.

Kaavio investointimenoista, vuosikatteesta, poistoista ja lainoista (1000 euroa)

9. KONSERNIOSA

Konsernirakenne pysyy muuttumattomana vuoden 2024 aikana. Omistajapolitiikan mukaisia rakenteellisia muutoksia selvitetään, mutta talousarvion laadinnan hetkellä ei ole tiedossa keskeisiä konsernirakenteeseen vaikuttavia tekijöitä.

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kaupungin tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat Rovaniemen kaupungin konserniohje (KV 25.9.2023), Rovaniemen kaupungin hallintosääntö (KV 19.6.2023) sekä Rovaniemen kaupungin omistajapolitiittiset linjaukset (KV 24.10.2022).

Talousarvion Konserniosassa esitellään keskeisten konserniyhteisöjen toiminnan ja talouden tavoitteita talousarviovuodelle ja suunnittelukaudelle. Konserniyhteisöjen tavoitteet perustuvat yleisesti kaupungin tavoin kaupunkistrategiaan ja yhteisöjen kohdalla myös omistajapolitiikkaan. Vuoden 2024 talousarvio on ensimmäinen, johon syksyllä 2022 kaupunginvaltuuston päättämä Rovaniemen kaupungin yhteisöomistusten omistajapolitiikka vaikuttaa laajassa mitassa. Omistajapolitiikan mukaisesti yhteisöjen olemassaolo tulee perustua johonkin kaupungin määrittämään asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoiman edistämistehtävään sekä palveluiden järjestämiseen. Omistajapolitiikassa painotetaan konsernin kokonaisedun tavoittelua, joka näkyy käytännössä esimerkiksi kohtuullisina, pitkällä tähtäimellä keskitasoa alemmina asumiskustannuksina, hallittuna velan ottona, sekä tarkoituksenmukaisina ja suunnitelmallisina osinkoina, investointeina ja poistoina. Erityisenä tavoitteena on yhteisöjen osallistuminen työllistämistoimenpiteisiin (työkokeilu, kuntouttava työtoiminta ja palkkatukityöllistäminen).

Talousarviossa konserniyhteisöille esitettävät yksityiskohtaisemmat tavoitteet perustuvat omistajapolitiikan yhteisökohtaisiin tavoitteisiin ja mittareihin. Niiltä osin, kun tavoitteita ei ole

omistajapolitiikassa määritelty, tavoitteet on neuvoteltu yhteisöjen kanssa omistajapolitiikan hengessä.

Yhteisöistä tavoitteet on asetettu pääsääntöisesti yhteisöille, joissa kaupunki käyttää suoraan määräysvaltaa. Rovaniemen Kehitys Oy:n toiminta on pienimuotoista, joten yhtiölle ei ole asetettu tavoitteita. Tavoitteet on sen sijaan osoitettu Rovaniemen Kehitys Oy:n konserniyhtiö Rovaniemen matkailu ja markkinointi Oy:lle (Visit Rovaniemi), jonka toiminta on aktiivista ja Rovaniemellä varsin näkyvää.

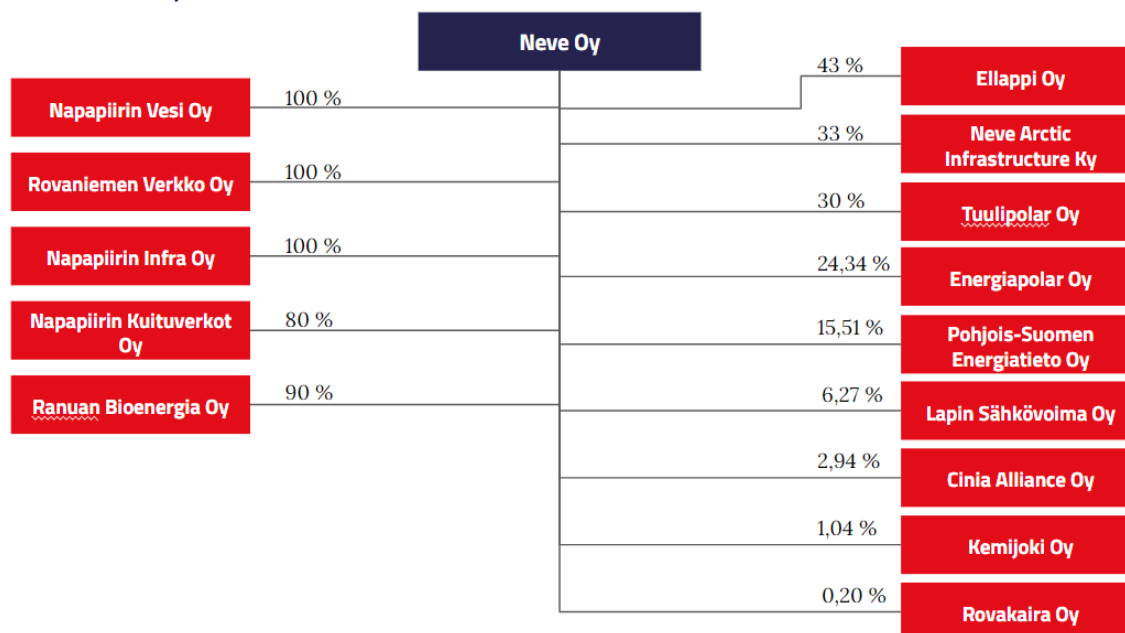
Seuraavissa kappaleissa määritellään konserniyhteisön valtuuston nähden sitovat tavoitteet. Yhteisöt ovat velvollisia raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta ja toiminnan kehittymisestä vuoden 2024 aikana muun raportoinnin yhteydessä.

Arviot yhteisöiltä odotettavilta tuloutuksilta vuodelle 2024 on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Osinkotuotot Peruspääomien korot	Korkotuotot	Provisiot	Yhteensä
TYTÄRYHTEISÖT				
Neve Oy	700 000	7 300 000	1 100	8 001 100
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	150 000	925 000	70 000	1 145 000
Napapiirin Residuum Oy		46 000	9 000	55 000
Kiinteistö Oy Lappi Areena		7 000		7 000
KUNTAYHTYMÄT				
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	59 000			59 000
Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä	3 038 000			3 038 000
OSAKKUUSYHTEISÖT				
KAS asunnot Oy			28 500	28 500
Rovakaira Oy	513 000			513 000
YHTEENSÄ	4 460 000	8 278 000	108 600	12 846 600

9.1 Konserniyhtiöt

9.1.1 Neve Oy

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Neve Oy

Yhtiön toimialana on energia-, tuhkalannoite-, vesi-, tietoliikenne- ja valokuitu liiketoiminta sekä niihin liittyvä urakointi- ja palveluliiketoiminta. Yhtiö voi hankkia, tuottaa, siirtää ja myydä sähkö- ja lämpöenergiaa ja polttoaineita, ostaa, rakentaa ja ylläpitää tietoliikenneyhteyksiä sekä hoitaa alueen vesi- ja jätevesihuoltoa yhdessä tytäryhtiöiden kanssa. Yhtiön toimialaan kuuluu lisäksi tarjota toimialaan liittyviä käyttö-, kunnossapito- ja asennuspalveluita sekä muita oheispalveluita.

Napapiirin Vesi Oy

Yhtiön toimialana on vesihuoltoliiketoiminnan harjoittaminen. Yhtiö harjoittaa puhtaan talousveden hankintaa ja käsittelyä sekä jätevesien johtamista ja puhdistamista sekä vesihuoltolaitosten ja vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamista ja ylläpitoa Rovaniemen kaupungin vahvistamalla toiminta- alueella. Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluvat muut vesihuoltoon liittyvät oheispalvelut.

Rovaniemen Verkko Oy

Yhtiön toimialana on omistaa, hallita, rakentaa ja rakennuttaa sähkön- ja tietoliikenteen jakelu- ja siirtoverkostoa sekä myydä niihin liittyvää urakointi- ja palvelutoimintaa Rovaniemen kantakaupungin alueella.

Napapiirin Infra Oy

Yhtiön toimialana on vesihuolto- ja viemäri- ja jätevesi- ja puhdistuspalveluiden harjoittaminen. Infra tuottaa palveluita in-house statuksen mukaisesti konsernin muille tytäryhtiöille sekä emoyhtiölle. Yhtiö harjoittaa puhtaan talousveden hankintaa ja käsittelyä sekä jätevesien johtamista ja puhdistamista sekä vesihuoltolaitosten ja vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamista ja ylläpitoa. Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluvat muut vesihuoltoon liittyvät oheispalvelut. Infra tuottaa palveluita in-house statuksen mukaisesti konsernin muille tytäryhtiöille, sekä emoyhtiölle. Merkittävin asiakas Infra-yhtiölle on Napapiirin Vesi Oy.

Napapiirin Kuituverkot Oy

Yhtiön toimiala on tietoliikennetoiminta ja siihen liittyvien palveluiden tuottaminen. Liiketoimintaan kuuluu Lapin alueella tapahtuva tiedonsiirron runkoverkkojen rakentaminen, runkoverkkoyhteyksien vuokraaminen itselle sekä operaattoreille sekä runkoverkkoyhteyksiin liittyvä operaattoritoiminta. Laajakaista liiketoiminta sisältää Lapin alueella tapahtuvan kiinteiden ja mobiilien laajakaistayhteyksien rakentamisen, vuokraamisen ja omistamisen tuottaakseen loppuasiakkaille laajakaistayhteyksiä sekä laajakaistayhteyksiin liittyviä tiedonsiirtoon perustuvia lisäarvopalveluita.

Ranuan Bioenergia Oy

Yhtiön toimialana on soiden moninaiskäyttö, turveteollisuuden ja siihen olennaisesti liittyvien toimintojen harjoittaminen, turpeesta saatavien tuotteiden valmistus, kehittäminen, myynti ja markkinointi. Muun biomassan tuotanto, kehittäminen, myynti ja markkinointi sekä yhtiössä olevan tietotaidon hyödyntäminen sekä muiden asiantuntijapalveluiden myynti ja markkinointi. Yhtiön turpeen tuotantoalue sijaitsee Ranualla.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kaukolämmön hinta alle valtakunnallisen keskitason (sijoitus ET kaukolämpövertailussa parempi kuin 114/228)	96	94	114	114	114	114
Veden hinta (puhdas+jätevesi) valtakunnan matalimman viidensadan vesiyhtiön joukossa (Vesihuollon tietojärjestelmä Veeti - tilasto 540/662 vesiyhtiötä)	540	530	520	500	500	221
Sähkön siirron hinta alle valtakunnan keskitason (Energiaviraston vertailussa 39/78 edullisemman puolella)	12	12	12	12	12	12
Asiakastytyväisyyysluku (NPS)	65	65	65	65	65	65
Konsernin sairauspoissaolo	9,1	5	5	5	5	5
Henkilökunnan työtyytyväisyys (eNPS)	36	20	20	20	20	20

Napapiirin Vesi Oy:n verkoston metrit suhteessa asukas määrään on valtakunnallisesti korkea 31,1 m/asukas. Valtakunnan keskiarvo on n. 10 m/ asukas.

YHTEISÖN TALOUS

Neve- konsernin liikevaihto ja tulos laskevat vuoden 2024 talousarviossa. Taustalla on sähkön tuotannon markkinahinnan merkittävä laskeminen markkinoilla, jolla on vaikutus sekä liikevaihtoon että tulokseen. Vastaavasti polttoaine- ja päästöoikeusmarkkinoilla kustannukset ovat nousseet. Nämä kustannusnousut vaikuttavat yhtiön energian tuotannon kustannuksiin ja sitä kautta yhtiön taloudelliseen tulokseen ja asiakashintoihin.

Vuoden 2024 talousarvioon sisältyy kaukolämmön 9 prosentin hinnan korotus 1.1.2024 alkaen. Tämä korotus parantaa konsernin tulosta noin 3 miljoonaa euroa. Lisäksi vuoden 2024 talousarvioon sisältyy 1 miljoonan euron kustannussäästötavoite toiminnan operatiivista kustannuksista. Samassa yhteydessä tarkastellaan konsernin organisoitumista sekä tehtäväalueita.

Kaukolämmön tuotannon kilpailukyvyn varmistamiseksi investoidaan tuotannon sähköistämiseen mm. sähkökattilan ja lämmöntalteenoton avulla. Pyrimme myös edistämään uusiutuvan sähköntuotannon hankkeita.

Napapiirin Kuituverkot Oy:n liiketoiminnan kannattavuuteen on vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan toiminta-alueella lisääntynyt kilpailu valokuitu, markkinoista ja asiakaista. Kilpailun intensiivisyys on vaikuttanut valokuituliittymien myynnin yhteydessä saataviin liittymismaksuihin. Kilpailun odotetaan jatkuvan myös tulevina vuosina. Valokuitutoiminnan oletetaan edelleen laajenevan eri puolilla toiminta-alueitamme.

Napapiirin Vesi Oy:n vesiliiketoiminnassa jatketaan panostamalla vuosikymmenten aikana kertyneen korjausvelan kiinni kuromiseen. Yhtiön investoinnit sekä verkostoihin että vesihuollon laitoksiin tulevat olemaan yli 10 miljoonaa euroa vuosittain, joista valtaosa on korvausinvestointeja. Vesihuollon investoinnit rahoitetaan lainarahoituksella ja tulorahoituksella. Vesihuollon maksuihin on suunniteltu tehtäväksi toinen hinnan korotus tällä vuosikymmenellä, joka olisi vuosikymmenen puolivälin jälkeen.

Rovaniemen Verkko Oy:n liikevaihto ja kannattavuus palautuvat vuonna 2024 normaalille tasolle, kun meneillään olevan valvonta jakson ylituottojen palauttaminen asiakkaille päättyy. Parhaillaan on menneillään Energiaviraston kuuleminen sähkö- ja maakaasuverkkotoimintojen valvontamenetelmien luonnoksista valvontajaksoille 2024-2027 ja 2028-2031. Jos valvontamenetelmien luonnokset toteutuisivat Energiaviraston esityksen mukaisesti, on näillä muutoksilla vaikutus Rovaniemen Verkon investointimahdollisuuksiin ja tuottopohjaan tulevaisuudessa.

Neve- konsernin talousarviossa on varauduttu noin 8 miljoonan euron tuloutukseen omistajalle, Rovaniemen kaupungille.

TALouden TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

NEVE OY	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
Liikevaihto	105 163	76 338	82 358	81 966	81 249	81 330	7,9%
Liikevoitto/-tappio	32 640	10 851	8 204	7 188	6 663	6 758	-24,4%
Tilikauden voitto/-tappio (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	26 783	4 323	759	-274	-804	-753	-82,4%
Ulkoiset lainat	735	2 735	2 480	2 293	2 176	2 058	-9,3%
Konsernin sisäiset lainat	163 304	166 204	168 475	170 747	173 018	175 289	1,4%

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
Neve Oy	5 504	7 811	9 265	6 790	7 000	7 000	18,6%
Napapiirin Vesi Oy	9 855	13 529	11 295	11 700	10 000	10 000	-16,5%
Rovaniemen Verkko Oy	3 095	3 396	2 581	2 510	2 500	2 500	-24,0%
Napapiirin Kuituverkot Oy	2 473	4 468	2 750	630	630	630	-38,5%
Napapiirin Infra Oy ja Ranuan Bio	0	0	0	0	0	0	0,0%

9.1.2 Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy

Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy		
Rovaniemen kaupunkikiinteistöt Oy	100 %	86,58 % KOy Rytke
KOy Arktinen instituutti	100 %	78,20 % KOy Napapiirinpalvelut
KOy Koskirova	100 %	70,70% KOy Saarenkylän Liiketalo
KOy Rovaniemen Ahjotie 4	100 %	
KOy Campus Borealis	100 %	
KOy Santa's Technology Park	100 %	
KOy Rovaniemen Varikkotie 17 B	100 %	

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n visio on olla Suomen johtava julkinen kiinteistökehittäjä 2025 loppuun mennessä. Missiona on olla lappilaisen yrittämisen koti.

Tehtävämme on alueen elinkeinoelämän ja yritystoiminnan edellytysten luominen ja kehittäminen Rovaniemellä yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Yhtiöllä on toimintaa varten omistuksessa liike- ja toimistokäyttöön sekä halli- ja teollisuuskäyttöön soveltuvia tiloja Rovaniemellä.

Yhtiö toteuttaa strategiaansa markkinoimalla ja vuokraamalla yritystiloja sekä katu- ja markkina-alueita. Tärkeä osa strategian toteuttamista on kiinteistöjen kehitys, jossa ostamalla, myymällä sekä nykyisten kiinteistöjen kehittämistoimilla tavoitellaan strategian mukaista kasvua.

Yhtiö panostaa lähitulevaisuudessa erityisesti elinvoimaisuutta parantavien konseptien luomiseen ja markkinointiin sekä oman brändin kirkastamiseen.

Tiedossa olevia muutoksia tai asioita, joihin tulee varautua:
Remontit: Korundi, Koskikatu 18-20. Remontteihin valmistaudutaan huolellisella suunnittelulla sekä huomioimalla ulkopuoliset rahoitusmahdollisuudet.

Omavaraisuus-aste ei säily, mikäli myyntejä ei saada toteutettua.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Roman vuokrausliiketoiminnan kasvu %		3	3	3	3	3
Roma vuokrausaste % (netto)		92	90	90	90	90
Roma kiinteistötransaktiot kpl	2	6	6	6		
Roma sijoitetun pääoman tuotto % (SIPO)	2,6	2,9	3,2	3,5	3,9	4,3
Roma omavaraisuusaste %	39,2	40	40	40	40	40
Roma tilikauden tulos 1000t€ (ennuste)	585	106	529	1 004	1 085	933
Konserni tilikauden tulos 1000t€ (ennuste)	1 344	1 510	1 870	3 007	2 930	2 978

YHTEISÖN TALOUS

Konsernin liikevaihto kasvaa ensisijaisesti Roman vuokrausliiketoiminnan kasvun myötä. Samalla Roman osuus konsernin liikevaihdosta ja tuloksesta kasvaa. Konsernin käyttökate ja tulos tulevat säilymään ennallaan tai paranee tehtyjen investointien myötä.

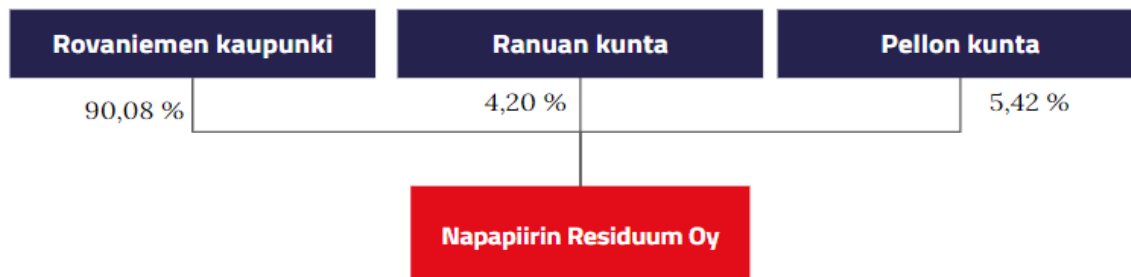
Omavaraisuustason pitäminen hyvällä tasolla edellyttää kiinteistön myyntejä. Talousarviot eivät sisällä kiinteistötransaktioiden vaikutusta.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT KONSERNI (1000€)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Liikevaihto</i>	15734	14777	16461	16725	16880	16912	11,4%
<i>Liikevoitto/-tappio</i>	3300	3090	3851	5313	5221	5176	24,6%
<i>Tilikauden voitto/-tappio (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)</i>	1796	1541	2244	3837	3742	3797	45,6%
<i>Ulkoiset lainat</i>	26506	22765	35558	43100	40998	38897	56,2%
<i>Konsernin sisäiset lainat</i>	32518	31125	29515	27905	26294	24684	-5,2%
<i>Henkilöstö</i>	7	7	9	9	9	10	28,6%

INVESTOINNIT (1000 €)	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Peruskorjaukset</i>		2 560	5 250	3 000	3 000	3 000	105%
<i>Uudisrakennukset</i>		0	9 000	7 000			9000%
<i>Muut investoinnit</i>	128						0%

9.1.3 Napapiirin Residuum Oy

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Napapiirin Residuum Oy on Rovaniemen kaupungin tytäryhtiö, ja kaupunki omistaa siitä 90,08 %. Muut omistajakunnat ovat Pello (5,42 %) ja Ranua (4,50 %).

Perustehtävä

Yhtiön tehtävä on jätehuoltopalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti ympäristönäkökohdat huomioon ottaen. Yhtiö ylläpitää omistajakunnissa kierrätyspuistoa sekä kierrätysasemia, ja huolehtii jätteen kierrätyksestä, hyödyntämisestä, loppusijoituksesta ja vaarallisten jätteiden jätehuollosta toimialueellaan jätelain ja sopimusten mukaisesti.

Vuoden 2024 painopisteet:

- **omassa toiminnassa**
  - Uudistuneen jätelain tuomat muutokset, kuten biojätekeräyksen laajentaminen kunnassa
  - Kierrätyspuisto Residuumin sekä Pellon ja Ranuan kierrätysasemien kehittäminen (lajittelutoiminnan laajentaminen sekä uudelleenjärjestelyt)
  - Green City -yhteistyön aloittaminen Kekkilä-BVB:n kanssa (mullan sekä kasvualustojen valmistus)
  - Kuusiselän alueen kehittäminen sulkemisen jälkeen kiertotalouskäyttöön
- **kaupunkistrategiaa tukevat painopisteet**
  - Rovaniemen kiertotalouden tiekartan jätehuoltotavoitteiden edistäminen ja muuttuneen jätelainsäädännön edellyttämien muutosten huomioiminen omassa toiminnassa ja palveluissa
  - Kunnallisen jätehuollon kehittäminen sekä liikenteen vähähiilisyyteen panostaminen uusiutuvia polttoaineita hyödyntämällä omassa urakoissa sekä toiminnassa
  - Kiertotalousyhteistyön kehittäminen konsernin tytäryhtiöiden kesken (NEVE)

- **toiminnan riskit ja riskejä vähentävät toimenpiteet**
  - Jätehuollossa ympäristön pilaantumisen riski on olemassa, jota hallitaan suunnitelmallisella ja ympäristölupien asettamien vaatimusten mukaisella toiminnalla. Suuret toiminnalliset muutokset aiheuttavat pientä taloudellista riskiä, jota hallitaan palvelujen oikealla hinnoittelulla.
- **keskeiset investoinnit**
  - Astiahankinnat kunnan järjestämää bio- ja pakkausjätteiden keräystä ja kuljetusta varten
  - Mobiilimurska Kierrätyspuistoon ja /tai lajittelukalustoinvestointi

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Maksuvalmius = Current ratio välillä 1-2	2	2	2	2	2	2
Vakavaraisuus = Omavaraisuusaste % väh. 50%	53,2	53	54	55	55	55
Liikevaihto	6 779	7 200	7 900	8 300	8 400	8 400
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	329	300	300	300	300	300
Jätehuollon vuosikustannus indeksitalovertailu €/m ² /kk	0,26	0,26	0,25	0,25	0,24	0,24
Asiakastyytyväisyys	3,5	5	5	5	5	5
Henkilöstötyytyväisyys	4	5	5	5	5	5
Erilliskerättyjen hyötyjakeiden määrä (pakkausmateriaalit + biojäte) tn	6 384	6 500	7 500	8 000	8 200	8 300
Materiaalihyötykäytön % -osuus yhtiön käsittelyyn tulevasta kokonaisjättemäärästä	34	35	36	38	39	40

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2024

Liikevaihdon odotetaan kasvavan bio- ja pakkausjätekeräyksen siirtyessä Napapiirin Residuumin hallintaan 07/2023 alkaen. Jätevirtojen odotetaan pysyvän suhteellisen vakioina, toki kierrätysasteen nousua on odotettavissa, kun bio- ja pakkausjätteiden keräysvelvoitteet astuvat voimaan vuosien 2023-2024 aikana.

Mikäli koko Residuumin alueella tehdään jätehuoltojaoston toimesta päätös vuoden 2024 alussa siirtyä kunnan järjestämään jätteenkeräykseen polttokelpoisen jätteen osalta vuoteen 2027

mennessä, toisi tämä suuren muutoksen Residuumin alueen jätteenkuljetus- ja keräysjärjestelmälle. Tuolloin Residuum järjestäisi kilpailutukset myös sekajätteiden osalta (kuten bio- ja pakkausjätteissä), jonka avulla kaikki astiatyhennykset voitaisiin optimoida urakka-alueittain vain yhden jätteenkuljetusyhtiön toimiessa yhdellä alueella. Vaikutuksia on selvitetty/arvioitu jätteenkuljetusjärjestelmä -selvityksessä vuonna 2022-23 konsulttiyhtiö Rambollin toimesta, ja iso osa muutoksista arvioitiin positiivisiksi.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Sekajätteen sekä lajittelemattoman jätteen käsittely- ja kuljetuskustannukset ovat noin 35 % Residuumin liikevaihdosta. Sekajätteen sopimus on voimassa 31.10.2027 asti, lajittelemattoman jätteen sopimus 31.10.2024 asti, joissa kuljetuskustannusten nousu on edelleen mahdollinen riski, johon varautuminen on haastavaa. Mikäli kuljetuskustannukset nousisivat edelleen, jouduttaisiin taksoitusta tarkastamaan, kuten tehtiin vuonna 2022.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

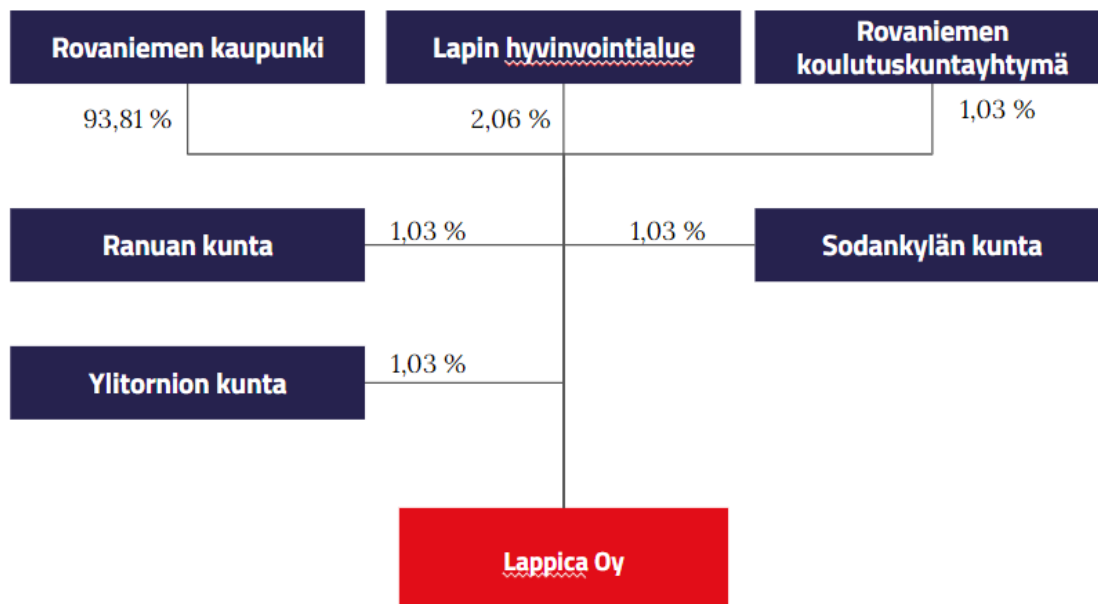
Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluva jäte (TSV) sekä markkinaehtoinen jäte yhteensä oli vuonna 2022 noin 33 % yhtiön liikevaihdosta (TSV 28,8 % ja markkinaehtoinen 4,6 %). Kuntavastuullinen jäte oli noin 29 % yhtiön liikevaihdosta. TSV/markkinaehtoisen jätteen määrät voivat pienentyä tulevina vuosina, mihin Residuumilla ei ole vaikutusmahdollisuuksia. Tällä olisi negatiivisia vaikutuksia liikevaihdon kannalta, mutta toisaalta myös kuljetus- ja käsittelykulut laskisivat kyseisten materiaalien osalta.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

NAPAPIIRIN RESIDUUM OY	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Liikevaihto</i>	6 779	7 200	7 900	8 300	8 400	8 400	9,7%
<i>Liikevoitto/-tappio</i>	277	150	150	150	150	150	0,0%
<i>Tilikauden voitto/-tappio (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)</i>	329	300	300	300	300	300	0,0%
<i>Ulkoiset lainat</i>	969	540	111				-79,4%
<i>Konsernin sisäiset lainat</i>	1 550	1 500	1 450	1 400	1 350	1 300	-3,3%

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Astiahankinnat</i>	0	250	300	0	0	0	20,0%
<i>Mobiilimurska ja/tai lajittelukalusto</i>	0	0	300	0	0	0	300,0%
<i>Kierrätysasemat IP-asemasuunnittelu</i>	0	0	100	0	0	0	100,0%

9.1.4 Työterveys Lappica Oy

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Lappica Oy:n perustehtävä on tuottaa Rovaniemi-kaupunkikonsernin ja omistaja-asiakkaiden (Lapin hyvinvointialue, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, Ranuan kunta, Sodankylän kunta ja Ylitornion kunta) henkilöstölle kokonaisvaltaiset työterveyspalvelut sidosyksikkönä. Lappica Oy toteuttaa omalta osaltaan Lapin hyvinvointialueelle siirtyvää työterveyshuollon järjestämisvastuuta tarjoamalla alueen kuntatyöpaikoille, yrityksille ja yrittäjille sopimukseen perustuvaa kohtuuhintaista työterveyshuoltoa ja työterveyspainotteista sairaanhoitoa sekä muita työhyvinvoinnin asiantuntijapalveluita. Lappica Oy:n tavoitteena ei ole tuottaa omistajille tuloutettavaa voittoa, vaan hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä palveluita sekä saavuttaa positiivinen tulos, kattaen kaikki toiminnasta aiheutuvat kulut ja kehittämismenot. Rovaniemen kaupungin omistus Lappica Oy:stä on 93,81%.

Lappican uusi Rovaniemen toimitila Maakuntakadulla korvaa Lapinkävijäntien ja Hallituskadun toimitilat. Maakuntakadun toimitila otetaan palvelutuotannon käyttöön vuoden 2024 alusta. Yhteinen toimitila tiivistää entisestään moniammatillisten tiimien toimintaa. Tammikuussa otetaan käyttöön myös asiakasvirranohjausjärjestelmä, joka sujuvoittaa ammattilaisten toimintaa ja parantaa asiakaskokemusta. Lapin hyvinvointialue siirtää Muonion ja Enontekiön alueen henkilöstön työterveyspalvelut Lappican palvelutuotantoon 1.1.2024 alkaen. Lappica varautuu järjestämisvastuun mukaiseen palvelutuotantoon ja avaa uuden toimitilan Muoniossa tammikuussa 2024.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Ennaltaehkäisevän palvelun osuus liikevaihdosta (%), tavoite > 55%, nouseva		55	55	56	57	58
Asiakaskokemus NPS (suositteluaste), tavoite > 85		85	85	85	85	85
Omavaraisuusaste (%), tavoite >35%	74,5	30	40	40	40	40
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	35	80	70	70	70	70
Henkilöstömäärä (kpl)	54	55	56	56	56	56
Yritysassiakkasmäärä (kpl)			970	980	990	1 000
Henkilöasiakkasmäärä (kpl)			13 600	13 700	13 800	13 900

Vuoden 2024 aikana Lappican palveluprosessit tutkitaan ja päivitetään huomioiden uudet tietojärjestelmät. Palveluprosesseista tehdään laadukkaita, tehokkaita ja yhdenmukaisia. Samalla luodaan kokonaisarkkitehtuuri palveluprosessien ja sähköisten järjestelmien yhteensovittamiseksi.

Tukiprosessit tarkastellaan ja optimoidaan palvelutuotantoprosessien suhteen. Kommunikoinnissa omistajaorganisaatioiden ja yritysasiakkaiden kanssa siirrytään pääsääntöisesti käyttämään YritysLappica-palvelua. Omistajaorganisaatioiden reaaliaikainen raportointi tapahtuu YritysLappican kautta. Työkykyjohtamisen järjestelmää hyödynnetään omistajaorganisaatioiden palvelutuotannossa.

YHTEISÖN TALOUS

Vuonna 2024 työterveyshuollon palvelutuotanto on vakaalla pohjalla potilastietojärjestelmän vaihdon ja Rovaniemen uuden toimipisteen käyttöönoton tuomien häiriötekijöiden jälkeen. Yleinen kustannustason nousu työterveyshuollon palvelutuotannossa 2023 - 2024 arvioidaan olevan noin 5%, joka on huomioitu palveluiden hinnoittelussa. Lappican talousarvio 2024 on lähtökohtaisesti laskettu 1% (70 000€) voitolle liikevaihdosta. Talousarvio sisältää Rovaniemen uusien toimitilojen muutostöiden (500 000€ alv.0%) maksamisen kertasuorituksena tammikuussa 2024. Muutostöiden maksamisen johdosta tilikauden tulos on 430 000 tappiollinen. Alijäämä katetaan aiempien vuosien ylijäämästä. Lappican talousnäkömään tulevaisuudessa vaikuttavat Lapin hyvinvointialueen päätökset työterveyshuollon palvelujen järjestämisestä Lapin alueella vuodesta 2025 eteenpäin.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

TYÖTERVEYS LAPPICA OY	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
Liikevaihto	6 312	6 548	7 450	7 674	7 904	8 141	14%
Liikevoitto/-tappio	934	66	-430	77	79	81	-752%
Tilikauden voitto/- tappio (ennen tilinpäätössirtoja ja veroja)	936	65	-430	77	79	81	-762%
Ulkoiset lainat	-	-	-	-	-	-	
Konsernin sisäiset lainat	-	-	-	-	-	-	

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
Ei Investointeja							

9.1.5 Kiinteistö Oy Lappi Areena

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Kiinteistö Oy Lappi Areena omistaa ja hallitsee asemakaavan mukaista Rovaniemen 4. kaupunginosan korttelin 422 tonttia 5 ja sille rakennettavia rakennuksia ja rakennelmia. Tiloja vuokrataan jääurheilijoiden, messujen, konserttien ym. tilaisuuksien järjestäjien käyttöön.

Kiinteistöosaakeyhtiö Lappi Areenan tavoitteena on ylläpitää jäähallirakennuksia siten, että yhtiön tulorahoitus riittää kattamaan kiinteistön hallinnasta ja ylläpidosta aiheutuvat kulut sekä turvaa omaisuuden arvon säilymisen.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Käyttötuntien määrä	8 000	10 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Muiden kuin jääurheilutapahtumien määrä (messut, konsertit jne.)	10	10	10	10	10	10

Yhtiön toimintaperiaatteena on tuottaa vastuullisesti tuotettuja palveluita. Yhtiö etsii jatkuvasti uusia toimintatapoja sekä asiakaskokemuksen että kiinteistön ylläpidon parantamiseksi. Jäähallien toiminnan energiatehokkuutta parannetaan peruskorjaustoimenpiteillä. Kiinteistön peruskorjaustoimenpiteet jatkuvat lähivuodet. Harjoitushalli 2:n lisärakennuksen suunnittelu käynnistetään tulevana vuonna.

YHTEISÖN TALOUS

Merkittävimmät tulot ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

1. Jääurheiluseurojen maksulliset vuorot muodostavat toiminnan perustan
2. Tapahtumamyynnillä saadaan lisätuloja
3. Kaupungin yhteistyösopimus uusitaan vuosittain

Kiinteistössä on edelleen paljon korjausvelkaa, ja peruskorjauksia toteutetaan hallitusti.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

KIINTEISTÖ OY LAPPI AREENA	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Liikevaihto</i>	403 000	500 000	500 000	550 000	550 000	600 000	0%
<i>Yhteistoimintasopimus</i>	400 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	0%
<i>Liikevoitto/-tappio</i>	26	10	10	10	10	10	0%
<i>Ulkoiset lainat</i>	0	0	0	0	0	0	0%
<i>Konsernin sisäiset lainat</i>	4 300 000	4 300 000	4 300 000	4 700 000	5 000 000	5 000 000	0%

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Peruskorjaukset</i>		290	110	300	700	300	-62%

9.1.6 Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Visit Rovaniemi (Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy) on Rovaniemen alueen matkailumarkkinointiyhtiö, jonka Rovaniemen kaupunki ja 220 osakasyritystä omistavat. Visit Rovaniemen tehtäviin kuuluvat alueen matkailun alue-, imago-, ja tapahtumamarkkinointi, media ja PR-palvelut sekä matkailuneuvonta.

Matkailuelinkeino tuo seuraavan viiden vuoden aikana Rovaniemen alueelle merkittävästi elinvoimaa, arviolta noin 200 milj. euroa. Toimintaympäristön hallittu ja kestävä kasvu on yhtiölle iso haaste ja se tulisi huomioida omistajapoliittisissa linjauksissa, päätöksenteossa ja myös kaupungin kokonaisuutena arvioitaessa. Yhtiön toimintakyvyn riittävyys kansainväliseen kilpailuun tulisi turvata sekä henkilöstö- että markkinointiresursseja kasvattamalla.

Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy on kasvattanut suorien lentoreittiyhteyksien määrää 23 kpl merkittävästi kaudelle 2023-2024, mikä on huomattavasti lisännyt lentoyhtiöitten kanssa toteutettavia markkinointitoimenpiteitä. Lisäksi kansainvälinen brändiyhteistyö Coca-Cola Christmas campaign 2023 on erinomainen esimerkki pitkäjänteisestä yhteistyöstä yhdessä yritysverkostojen kanssa. Rovaniemestä on muodostunut kansainvälisesti tunnistettava arktinen matkakohde, joka sopii maailmanluokan tapahtumien keskipisteeksi.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Osakastyytyväisyys (1-5)		4	4	4	4	4
Asiakastyytyväisyys (1-5)	5	5	5	5	5	5
Osakasmäärän kehitys	225	230	245	250	255	260
Välitysmyyntien kokonaisarvo	889 955	1 057 346	1 200 000	1 380 000	1 490 400	1 609 600
Majoitusvuorokausimäärät	681 400	854 935	928 829	975 270	1 024 033	1 075 235

YHTEISÖN TALOUS

Rovaniemen kaupungin palvelusopimuksen arvo 728 250 euroa (vuosi 2023), yhtiön osakkailta perittävät aluemarkkinointimaksut vuosittain arviolta noin 530 000 euroa. Komissiopohjaisen aktiviteettien välitysmyyntin ja paikallisten matkailutuotteiden myynnin tuotot arviolta vuosittain noin 165 000 euroa yhteensä. Rovaniemen Matkailu ja Markkinointi Oy:n tulostavoitteena on tehdä vähintään nollatulot.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

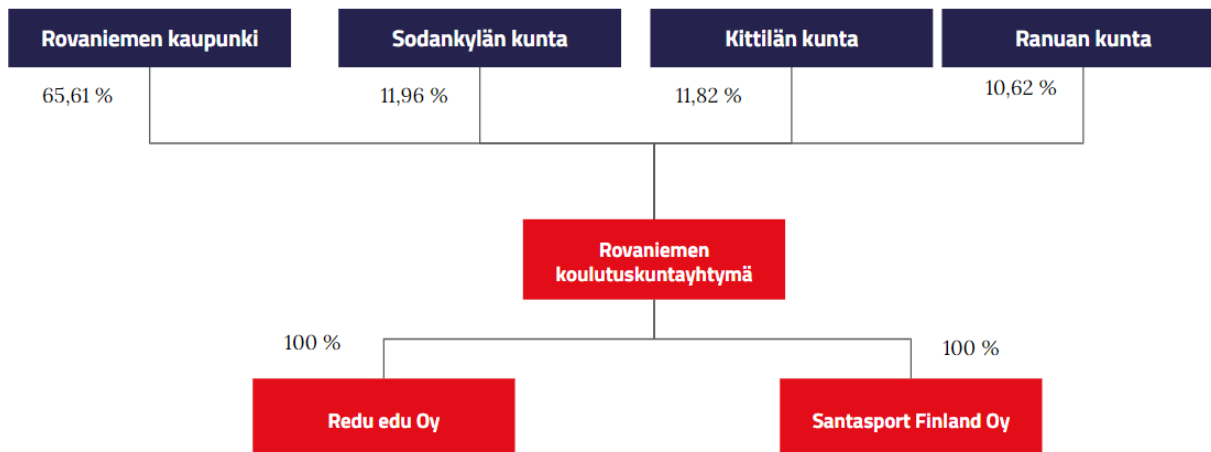
ROVANIEMEN MATKAILU JA MARKKINOINTI OY	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS % TA2023- TA2024
Liikevaihto	1219655	1 372 562	1 539 000	1 555 350	1 572 191	1 589 536	12%
Yhteistoimintasopimus	700 000	728 250	760 000	760 000	800 000	800 000	4%
Liikevoitto/-tappio	584	2478	594	2000	2000	2000	-76%
Omavaraisuusaste	24,84	24,5	24,5	25	25	25	0%
Ulkoiset lainat	0	0	0	0	0	0	0%
Konsernin sisäiset lainat	0	0	0	0	0	0	0%

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS % TA2023- TA2024
visitrovaniemi.fi-sivusto (rahoitus: omat tuotot, aluemark.maksut)		100 000	50 000	10 000	10 000	70 000	-50%
Matkailuneuvonnan palvelukonseptin muotoilu (rahoitus:omat tuotot, väl.myynti)		0	20 000	15 000	5 000	5 000	20000%

9.2 KUNTAYHTYMIEN TOIMINTA, TALOUS JA INVESTOINNIT

9.2.1 Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja. Järjestämällä liikunnan ammatillista koulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikuntakeskusta sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä turvaa Santasport Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen Lapin liikuntakeskuksena. Redu konserni on vahvasti mukana palvelemassa Lapin kuntia ja työelämää sekä kehittämässä TE-palvelut 2024-uudistuksen suunnittelua ja toimeenpanoa.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Vuosikate	2 486	2 000	3 678	3 852	3 138	4 921
Omavaraisuusaste	71,96	70	70	70	70	70
Tilikauden tulos ja -ennuste	- 1 510	- 2 110	- 800	- 625	- 1 339	444
Opiskelijapalaute	4,26	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Henkilöstötyytyväisyysindeksi (%) *		70	70	70	70	70
Opiskelijavuodet	3 128	3 325	3 300	3 300	3 300	3 300
Suoritettut tutkinnot ja osatutkinnot	1 569	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300
Valmistuneiden sijoittuminen työelämään (%)**	67,3					

*) Henkilöstötyytyväisyys mittari muuttunut vuoden 2022 jälkeen, joten vuoden -22 tieto ei ole

vertailukelpoinen vuoden 2023 ja siitä eteenpäin oleviin tietoihin.

***) Valmistuneiden sijoittumisesta työelämään tietoa saadaan vuoden viiveellä, joten taulukossa näkyvä TP22 tieto on vuodelta 2021

Koulutuskuntayhtymän tavoitteena on tehtävänsä toteuttamiseksi omistaa ja hallita sekä ylläpitää tehtävänsä kannalta tarkoituksenmukaisia kiinteistöjä ja toimintayksiköitä. Tähän liittyen kiinteistönkehitysohjelman käynnistäminen on meille tärkeä projekti. Talousarvio 2024 on laadittu kaupungin asettaman nollatulostavoitteen mukaisesti.

YHTEISÖN TALOUS

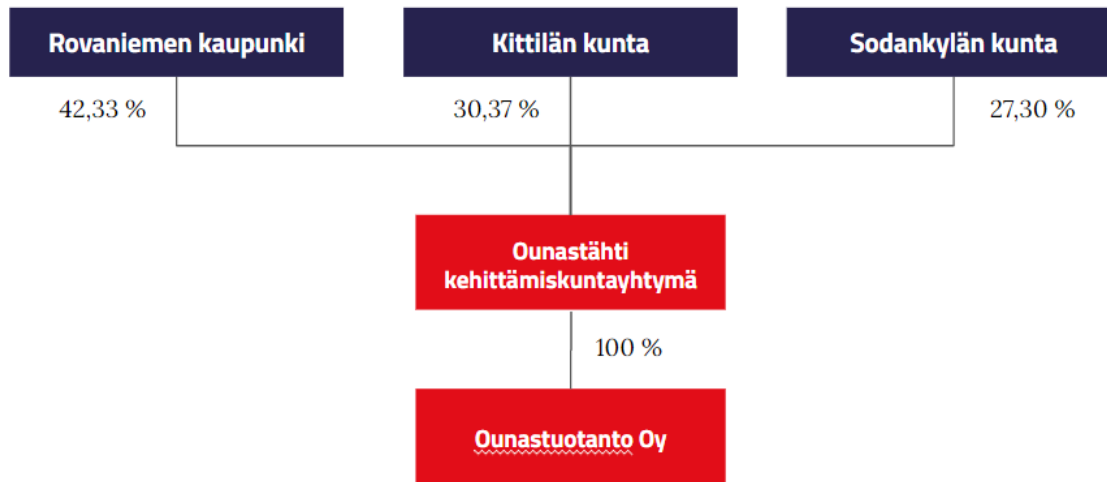
Hallitusohjelmassa on kirjattu seuraavaa: hallitus uudistaa ammatillisen koulutuksen rahoitusmallia. Koulutuksen järjestäjien kannustimia vahvistetaan siten, että opiskelijat suorittavat opintoja, valmistuvat, työllistyvät ja siirtyvät jatko-opintoihin valmistumisen jälkeen. Vaikuttavuusrahoituksen mittaristoa kehitetään ja sen seuranta ajantasaistetaan. Rahoitusmalliin luodaan kannusteita myös ohjata opiskelijoita suorittamaan tutkintoja pienempiä osaamiskokonaisuuksia, joilla vastataan jatkuvan oppimisen edellytysten vahvistamiseen ja alueelliseen työvoimatarpeeseen.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

ROVANIEMEN KOULUTUS- KUNTAYHTYMÄ	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Liikevaihto</i>	51630	48493	50518	46481	45580	45580	4%
<i>Liikevoitto/-tappio</i>	2661	2180	3978	4452	3738	5521	82%
<i>Tilikauden voitto/-tappio (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)</i>	-1510	-2110	-800	-325	-1039	444	-62%
<i>Ulkoiset lainat</i>	13496	12495	11495	22312	34512	39512	-8%
<i>Konsernin sisäiset lainat</i>	0	0	0	0	0	0	0%

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
	3692	1737	2598	11817	13200	18200	50%

9.2.2 Ounastähti kehittämiskuntayhtymä

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Perustehtävä:

Kuntayhtymän tehtävänä on edistää ja tukea jäsenkuntien alueilla

- elinkeino- ja yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä
- jäsenkuntien energiayhteistyötä.

Keskeiset muutokset

- Sähkön tuotantomäärät vaihtelevat vuosittain, johon vaikuttavat mm. vesimäärät
- Sähkö myydään pohjoismaiseen sähköpörssiin ja hinta voi vaihdella merkittävästi
- Jäsenkunnille palautetaan vuosittain ylijäämää, johon vaikuttavat em. tekijät

Kunnat käyttävät ylijäämän kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti alueellaan elinkeino- ja yritystoiminnan edistämiseen.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Ylijäämän palautus Rovaniemelle 1 000 €	2 582	4 953	4 910	3 640	2 900	
Peruspääomalle maksettava korko-%	4,5	4,5	5,5	5,5	5,5	

YHTEISÖN TALOUS

Korkea sähkönhinta mahdollisti jäsenkunnille vuonna 2023 ylijäämän palautuksen ennätyskellisen suurena. Sama tuloutustaso tulee jatkumaan vielä vuonna 2024. Seuraavina vuosina sähkön hinnan arvioidaan normalisoituvan, jolloin myös kunnille palautettava ylijäämä tulee pieneneään.

Muutoksesta huolimatta jäsenkuntien sijoittamille pääomille maksettava tuotto tulee olemaan erinomaisella tasolla.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

OUNASTÄHTI KEHITTÄMIS- KUNTAYHTYMÄ	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Liikevaihto</i>	6322	11210	11860	8860	6850		6%
<i>Liikevoitto/-tappio</i>	6155	11040	11665	8660	6655		6%
<i>Tilikauden voitto/- tappio (ennen tilinpäätössirtoja ja veroja)</i>	6115	11040	11665	8660	6655		6%
<i>Ulkoiset lainat</i>	0	0	0	0	0		0%
<i>Konsernin sisäiset lainat</i>	26068	26068	26068	26068	26068		0%

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Omat voimalaitokset</i>	33	123	800	150	150		550%
<i>Kejo-osakkeet</i>	0	0	400	0	0		400%
<i>Tuulivoima</i>	152	197	665	0	0		238%

9.3 MUIDEN KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA, TALOUS JA INVESTOINNIT

9.3.1 Lapin alueteatteriyhdistys Ry

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Lapin Alueteatteriyhdistys ylläpitää Rovaniemen Teatteri- Lapin Alueteatteria. Teatteri tuottaa ammattiteatteripalveluita Rovaniemellä ja Lapin maakunnassa. Teatteritoiminta edistää kaupungin elinvoimaa lisäämällä asukkaiden viihtyvyyttä sekä henkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia taiteen keinoin. Toiminnalla vahvistetaan kaupungin kulttuuripääomaa sekä kaupungin houkuttelevuutta ja vetovoimaisuutta asuinpaikkana. Teatteri vuokraa tilojaan myös kokous-, kulttuuri- ja juhlatilaisuuksiin sekä tuottaa niihin palvelut.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Ensi-iltojen määrä	8	8	7	7	7	7
Katsojamäärä	23 269	37 000	39 000	39 500	39 500	39 500
Kokonaisasiakasmäärä	33 764	50 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Kiertue esitykset	19	50	50	50	50	50
HTV	59	59	59	60	60	60
Medianäkyvyys	22	30	30	30	30	30

Rovaniemen Teatteri tuottaa Suomen arktiselle päänäyttämölle vuodessa vähintään seitsemän uutta ensi-iltaa jatkavien esitysten ja vierailuesitysten lisäksi. Näytäntöjä on vuodessa noin 280, josta kiertueella 50. Lapsille ja nuorille suunnattuja tuotantoja on 5. Teatteri vierailee kiertueohjelmistollaan kaikissa Lapin 21 kunnassa ja vie esityksiä myös Rovaniemen alueen hoiva- ja palvelukoteihin.

Yleisötyön palveluiden avulla yleisöä tutustutetaan teatterin tekemiseen ja ohjelmistoon sekä tehdään yhteistyötä alueen oppilaitosten ja toimijoiden kanssa. Työpajat ja koulutukset tarjoavat työkaluja mm. yhteistyö- ja vuorovaikutustilanteisiin. Soveltavan teatterin osaamista hyödynnetään eri asiakasryhmien, erityisesti lasten, nuorten ja ikäihmisten hyvinvoinnin tukemisessa.

Tavoitteena on saavuttaa esityksiin 39 000 katsojaa. Yleisötyön, tilavuokrauksen ja palvelutuotannon asiakkaita on 20 000, jolloin kokonaisasiakasmäärä on vuosittain 60 000.

Teatteri työllistää 50 kuukausipalkkaista sekä 140 määräaikaista työntekijää. Henkilötyövuosia on yhteensä 59.

Ohjelmistosta, tapahtumista, uutuuksista, ensi-illoista ja toiminnasta tiedotetaan medialle ja yleisölle muun muassa verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa, mediatiedottein, sähköisellä uutiskirjeellä ja suoramarkkinoinnilla. Mediassa julkaistaan teatteriin liittyviä artikkeleita, henkilöhaastatteluja sekä kritiikkejä. Medianäkyvyys kertoo teatterin vaikuttavuudesta.

YHTEISÖN TALOUS

Teatterin rahoitus muodostuu valtionosuudesta, kaupungin rahoituksesta sekä omasta tulonhankinnasta. Valtionosuus on 1,5 miljoonaa euroa ja perustuu toteutuneisiin henkilötyövuosiin. Kaupungin rahoitus jakaantuu toimitila-avustukseen ja toiminta-avustukseen ollen yhteensä 2,4 miljoonaa euroa. Valtionosuuden säilyttäminen nykyisellä tasolla edellyttää oman tulonhankinnan sekä kaupungin rahoituksen kehittämistä. Tavoitteena on saavuttaa omia tuloja 1,3 miljoonaa euroa. Riittävän rahoituksen avulla turvataan laadukkaat ja monipuoliset teatteripalvelut eri väestöryhmille.

Teatteri tuotantojen suunnittelu-aika on 2-3 vuotta, jolloin myös tekijänoikeus- ja vierailijasopimukset solmitaan pääsääntöisesti 1-2 vuoden päähän.

Teatteri hakee aktiivisesti mukaan hankkeisiin ja on onnistunut niiden avulla tavoittamaan erityisesti nuoria teatteriin, esimerkkinä kasiluokkalaisille suunnattu Taidetestaajat - hanke sekä Nuori Näyttämö 2022-2024 hanke.

Tilapalvelukeskus omistaa Lappia-talon kaluston ja laitteet. Tieva-salin valotekniikka on suurelta osin vanhentunutta. Varaosia ei ole saatavilla eikä kalustoa voi huoltaa. Heittimet tulisi uusia nykyaikaisiin LED-heittäimiin. Investoinnin kustannusarvio on 160 000 euroa.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

LAPIN ALUETEATTERI- YHDISTYSRY	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Liikevaihto</i>	830	1394	1293	1372	1372	1372	-7%
<i>Tuet ja avustukset</i>	4440	4040	4040	4040	4040	4040	0%
<i>Liikevoitto/-tappio</i>	0	0	66	31	31	0	66%
<i>Tilikauden voitto/-tappio (ennen tilinpäätössirtoja ja veroja)</i>	0	0	66	31	31	0	66%
<i>Ulkoiset lainat</i>	0	0	0	0	0	0	0%
<i>Konsernin sisäiset lainat</i>	0	0	0	0	0	0	0%

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Ei Investointeja</i>							

9.3.2 Rovaniemen kylien kehittämissäitiö

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Rovaniemen kylien kehittämissäitiön tarkoituksena on vahvistaa Rovaniemen kylien elinkelpoisuutta sekä edistää niiden asukkain hyvinvointia.

Säätiö on erittäin merkittävä kumppani Rovaniemen kyläalueiden kehittäjänä, johon kylätoimijat ja alueen yritykset ovat tottuneet luottamaan. Toteutamme yhteistyössä osallistuvaa budjetointia. Vuodelle 2024 jaettavia määrärahoja korotetaan merkittävästi.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kyläyhdistysten omaehtoiset investointi- ja kehittämishankkeet 1 000 €	332	220	300	325	330	
Yritysseteleit max 3 000 €/yritys 1 000 €	183	100	200	150	220	
Julkisesti rahoitettujen esim. EU-hankkeiden omarahoitusosuus 1 000 €	89	80	90	100	110	
Siltarahoitus yhdistysten hankkeisiin kpl/v	15	10	12	15	20	

YHTEISÖN TALOUS

Rovaniemen kylien kehittämissäitiö käyttää tarkoituksensa toteuttamiseen sijoitustoiminnasta saatavia tuottoja. Tuotot vaihtelevat vuosittain, johon vaikuttavat esim. korotason muutokset, inflaatio, talousympäristö, taantuma, geopoliittiset riskit ja vuonna 2024 myös USA:n presidentin vaalit.

Säätiön tase on ylijäämäinen, jonka vuoksi tuottoa pystytään jakamaan tasaisesti Rovaniemen kyläalueiden kehittämiseen.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Liikevaihto</i>	-1579	220	1200	1000	1000		445%
<i>Liikevoitto/-tappio</i>	-2320	-413	337	123	55		-182%
<i>Tilikauden voitto/-tappio (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)</i>	-2320	-413	337	123	55		-182%
<i>Ulkoiset lainat</i>	0	0	0	0	0		0%
<i>Konsernin sisäiset lainat</i>	0	0	0	0	0		0%

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
<i>Ei Investointeja</i>							

9.3.3 Eduro-säätiö sr

TOIMINTA JA KESKEISET MUUTOKSET TOIMINNASSA

Eduro-säätiö on Rovaniemen kaupungin perustama säätiö, jossa määräysvaltaa käyttävät Rovaniemen kaupunki ja Ranuan kunta. Eduro-säätiö kuuluu Rovaniemen kaupunkikonserniin toimien markkinoilla. Rovaniemen kaupunki selvittää Eduron asemaa Rovaniemen kaupunkikonsernissa.

Säätiö tuottaa hyvinvointipalveluja heikossa työmarkkina-asemassa ja/tai työmarkkinoiden ulkopuolella oleville henkilöille. Palvelut ovat

- osallisuutta tukevia
- työkykyä vahvistavia
- osaamisen vahvistamisen ja tuettuun työllistymiseen

liittyviä asiakkaille, jotka tarvitsevat ohjausta ja tukea omissa elämäntilanteissaan.

Sosiaali- ja terveystalvelujen siirtyminen kunnilta Lapin hyvinvointialueelle toi suuren muutoksen. Lapin hyvinvointialueen palvelut kilpailutetaan markkinoilla. Vuonna 2025 työllisyyspalvelujen siirtyminen valtiolta kunnille vaikuttaa myös säätiön toimintaan. Suuret rakenteelliset muutokset vaikuttavat säätiön toimintaan ja epävarmassa tilanteessa on mahdollisuuksien lisäksi suuria riskejä säätiön liiketoiminnalle.

TOIMINTAA JA TALOUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT / MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Asiakasmäärä	429	490	530	550	580	600
Käyttöaste (%)		78	80	85	90	90
Henkilöstömäärä	42	37	39	42	44	46
Omavaraisuusaste	79	70	72	72	74	75

YHTEISÖN TALOUS

Vuonna 2024 huomattava osa säätiön liikevaihdosta (25 %) tulee kehittämishankkeista. Suurimpia asiakkuuksia ovat Lapin hyvinvointialue, Kela ja ELY. Tilikaudelle 2024 Lapin hyvinvointialueen osuus säätiön liikevaihdosta arvioidaan olevan 20 %, Kelan 11 % ja ELY:n 4 %. Verrattuna aiempiin tilikausiin myynti Lapin hyvinvointialueelle (vuoteen 2022 saakka kaupunkisopimukseen sisältyneiden palveluiden myynti) on pienentynyt merkittävästi. Vuonna 2022 kuntasopimuksen osuus säätiön liikevaihdosta oli 44 % ja vuonna 2021 osuus oli 57,5 %. Säätiön työpajojen myyntitulot ovat myös merkittävä tulonlähde ja niillä katetaan mm. hankkeiden omarahoitusosuuksia. Eduron tuottamat palvelut ovat kaikki sellaisia, jotka tulevat kilpailutukseen tai on kilpailutettu. Riskinä on, ettei säätiö menesty kilpailutuksissa ja liikevaihtotavoite jää saavuttamatta.

Suurimmat kuluerät ovat henkilöstö- ja toimitilakulut. Mikäli liikevaihtotavoitetta ei saavuteta, on riskinä, että henkilöstökulut suhteessa liikevaihtoon kasvavat liian suuriksi ja tulos painuu tappiolliseksi. Ennakoinnilla ja henkilöstöresurssien sopeuttamisella pyritään riskin minimoimiseen. Toimitilakulujen osalta on jo reagoitu ja tehty säästöjä jo vuonna 2022. Lisäksi säätiö hakee edullisempia tiloja toiminnalleen seuraavien vuosien aikana.

Vuonna 2023 toimialalla on ollut paljon uudistuksia, muun muassa palkkatuki uudistus ja Lapin hyvinvointialueen käynnistyminen. Käynnistymisen myötä asiakkaiden ohjaus palveluihin ei ole toteutunut samalla tavoin kuin ennen uudistusta. Tälle tilanteelle toivotaan parannusta sekä säätiön toimintaedellytysten näkökulmasta että kuntalaisille kuuluvien palveluiden saavutettavuuden näkökulmasta. Mikäli asiakasmäärä hyvinvointialueen hankkimissa palveluissa edelleen supistuu, on säätiön pohdittava toimenpiteitä, miten ja millaisilla resursseilla palveluita pystytään tuottamaan. Vuonna 2025 työllisyyspalvelut siirtyvät valtion järjestämisvastuulta kuntien vastuulle. Suuret toimintaympäristön muutokset toisaalta mahdollistavat säätiön palveluiden tuottamisen laajemmalle alueelle kuin nykyisellään, toisaalta ne luovat myös riskejä, joilla on vaikutukset aina talouteen. Tulevaisuudessa säätiö tavoitteena on kasvaa ja vakiinnuttaa paikkansa Lapin alueen hyvinvointipalvelujen tuottajana.

TALouden TUNNUSLUVUT (yhteisökohtaiset tunnusluvut)

EDURO-SÄÄTIÖ SR	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
Liikevaihto	2964	2800	3000	3200	3400	3600	7,1%
Liikevoitto/-tappio	-156	50	50	50	57	60	0,0%
Tilikauden voitto/- tappio (ennen tilinpäätössirtoja ja veroja)	-156	50	50	50	57	60	0,0%
Ulkoiset lainat	0	0	0	0	0	0	0,0%
Konsernin sisäiset lainat	0	0	0	0	0	0	0,0%

INVESTOINNIT	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	MUUTOS% TA2023- TA2024
Arvi-järjestelmän kehittäminen	26	40	70	50	50	50	75,0%
Nettisivujen uusiminen	15	0	0	0	0	16	0,0%
ATK-laitehankinnat	4	24	5	25	5	25	-79,2%
Ajoneuvohankinnat	0	40	20	0	20	0	-50,0%
Pajojen kalusto- ja laitehankinnat	4	12	5	5	5	5	-58,3%
Ohjelmistolisenssi, F- secure	0	0	7,5	0	0	7,6	7,5%

10 KOONTI PERUSKAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN TALOUDESTA

Peruskaupunki	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kunnallisveroprosentti	21,50%	8,86%	8,90%	8,90%	8,90%	8,90%
Asukasmäärä	64 535	64 637	64 953	65 253	65 538	65 802
Toimintatuotot 1000 €	65 420	35 398	40 818	40 952	41 449	42 208
Valmistus omaan käyttöön	37	100	40	40	40	40
Toimintakulut 1000 €	-493 390	-207 961	-219 430	-216 180	-218 962	-222 606
Toimintakate	-427 933	-172 463	-178 572	-175 188	-177 473	-180 358
Muutos 1000 €	-46 889	241 567	-6 109	3 384	-2 285	-2 885
Muutos-%	-12%	58%	-4%	2%	-1%	-2%
Toimintatuotot, % toimintakuluista	13%	17%	19%	19%	19%	19%
Verotulot 1000 €	296 743	163 395	168 523	172 456	178 154	181 245
Verotulot €/asukas	4 598	2 528	2 595	2 643	2 718	2 754
Valtionosuudet 1000 €	123 581	18 000	12 243	10 221	13 783	14 944
Valtionosuudet €/asukas	1 915	278	188	157	210	227
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 €	19 440	9 187	8 512	6 208	5 227	4 153
Vuosikate 1000 €	11 831	18 119	10 706	13 697	19 691	19 984
Vuosikate €/asukas	183	280	165	210	300	304
Vuosikate % poistoista	80%	122%	73%	96%	113%	108%
Poistot 1000 €	14 853	14 797	14 654	14 215	17 468	18 431
Satunnaiset erät 1000 €	-105	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos 1000 €	-3 127	3 321	-3 948	-518	2 223	1 553
Poistoeron muutos 1000 €	313	310	310	310	310	310
Rahastojen muutos 1000 €	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä/alijäämä 1000 €	-2 814	3 632	-3 638	-208	2 533	1 863
Kertynyt ylijäämä/alijäämä 1000 €	36 057	31 129	27 491	27 283	29 816	31 679
Kertynyt ylijäämä/alijäämä €/asukas	559	482	423	418	455	481
Investoinnit 1000 €	14 085	32 040	68 535	60 363	24 901	15 845
Lainakanta 1000 €	285 037	312 797	368 261	417 856	425 651	422 912
Lainakanta €/asukas	4 417	4 839	5 670	6 404	6 495	6 427
Vuokravastuut 1000 €	185 933	184 027	179 398	175 991	173 126	171 126
Vuokravastuut €/asukas	2 881	2 847	2 762	2 697	2 642	2 601
Leasingvastuut 1000 €	3 664	2 167	2 210	2 254	2 299	2 329
Leasingvastuut €/asukas	57	34	34	35	35	35
Kaupunkikonserni	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027

Vuosikate 1000 €	70 955	44 119	37 522	43 734	48 918	45 984
Investoinnit 1000 €	35 617	60 290	112 056	95 118	53 046	42 150
Lainakanta 1000 €	368 035	398 527	453 991	503 586	511 381	508 642
Lainakanta €/asukas	5 703	6 166	6 990	7 717	7 803	7 730

*TA2023 sarakkeen luvuissa ei ole huomioitu vuoden aikana tehtyjä talousarviomuutoksia

TULOSLASKELMA (ulkoinen), 1000 eur.	TP2022	TA2023	TA2024	MUUTOS%	TS2025	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	65 420	35 456	40 818	15,1 %	40 952	41 449	42 208
MYYNTITUOTOT	15 512	5 921	6 077	2,6 %	6 081	6 110	6 141
MAKSUTUOTOT	15 128	5 736	5 292	-7,7 %	5 294	5 305	5 316
TUET JA AVUSTUKSET	19 028	3 886	5 355	37,8 %	5 314	5 264	5 474
MUUT TOIMINTATUOTOT	15 751	19 913	24 094	21,0 %	24 263	24 770	25 278
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	37	100	40	-60,0 %	40	40	40
TOIMINTAKULUT	- 493 390	- 208 020	- 219 430	5,5 %	- 216 180	- 218 962	- 222 606
HENKILÖSTÖKULUT	- 164 406	- 104 523	- 113 282	8,4 %	- 111 343	- 113 881	- 116 501
PALVELUJEN OSTOT	- 264 936	- 60 652	- 57 848	-4,6 %	- 56 690	- 57 287	- 57 840
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 20 076	- 12 295	- 11 064	-10,0 %	- 11 346	- 11 416	- 11 505
AVUSTUKSET	- 19 812	- 11 919	- 11 845	-0,6 %	- 11 826	- 11 846	- 11 856
MUUT TOIMINTAKULUT	- 24 160	- 18 632	- 25 390	36,3 %	- 24 975	- 24 532	- 24 905
TOIMINTAKATE	- 427 933	- 172 465	- 178 572	3,5 %	- 175 188	- 177 473	- 180 358
VEROTULOT	296 743	163 395	168 523	3,1 %	172 456	178 154	181 245
VALTIONOSUUEDET	123 581	18 000	12 243	-32,0 %	10 221	13 783	14 944
RAHOITUSTUOTOT JA - KULUT	19 439	9 186	8 512	-7,3 %	6 208	5 227	4 153
KORKOTUOTOT	8 280	8 297	8 275	-0,3 %	8 205	8 232	8 165
MUUT RAHOITUSTUOTOT	13 883	4 018	5 206	29,6 %	4 182	4 174	4 167
KORKOKULUT	- 2 348	- 3 108	- 4 940	58,9 %	- 6 150	- 7 150	- 8 150
MUUT RAHOITUSKULUT	- 376	- 21	- 29	41,5 %	- 29	- 29	- 29
VUOSIKATE	11 831	18 117	10 706	-40,9 %	13 697	19 691	19 984
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 14 853	- 14 797	- 14 654	-1,0 %	- 14 215	- 17 468	- 18 431
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	- 14 671	- 14 797	- 14 654	-1,0 %	- 14 215	- 17 468	- 18 431
ARVONALENTUMISET	- 182			0,0 %			
SATUNNAISET ERÄT	- 105			0,0 %			
SATUNNAISET TUOTOT	67			0,0 %			
SATUNNAISET KULUT	- 172			0,0 %			
TILIKAUDEN TULOS	- 3 127	3 320	- 3 948	-218,9 %	- 518	2 223	1 553
POISTOERON LIS(-) TAI VÄH(+)	313	310	310	0,0 %	310	310	310
VARAUSTEN LIS(-) TAI VÄH(+)				0,0 %			
RAHASTOJEN LIS(-) TAI VÄH(+)				0,0 %			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	- 2 814	3 630	- 3 638	-200,2 %	- 208	2 533	1 863

10.1 KOONTI PERUSKAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN INVESTOINNEISTA

11. LIITTEET

11.1 Investointiohjelma 2024-2033

Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	TS 2031	TS 2032	TS 2033
Investoinnit yht	-15 750	-35 040	-71 035	-62 863	-27 401	-18 345	-19 175	-24 275	-19 475	-17 175	-17 175	-17 175
Kaupunginhallitus	-4 535	-19 875	-58 900	-47 950	-14 200	-5 400	-7 900	-11 900	-6 900	-4 900	-4 900	-4 900
Tilapalvelukeskus	-5 129	-19 075	-58 500	-47 550	-13 800	-5 000	-7 500	-11 500	-6 500	-4 500	-4 500	-4 500
Napsun monitoimitalo	-316	-7 625	-17 400	-13 750								
Vaaranlammen uusi koulu		-4 000	-14 300	-4 300								
Kaupungintalo	-556	-3 700	-11 000	-12 500	-5 500	-500						
Häkinvaaran päiväkot			-4 000	-4 600	-500							
Pääkirjaston korjaustyöt			-3 500	-500								
Rakennustekniset korjaukset	-4 169	-3 250	-3 000	-3 000	-3 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Neljän tuulen koulu			-2 800	-3 400	-300							
Napsu, pienten koulu: Nivavaaran ala-aste			-1 000	-3 000	-4 000							
Syväsenvaaran kalliosuojan korjaustyöt			-1 000	-2 000								
Investointien valmistelu	-88	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Uimahalli		-250										
Ounasvaaran koulun tekninen työ ja kuvataidetilat								-2 000	-2 000			

Käpymetsän uusi päiväkot							-3 000	-5 000						
Ounasvaaran lukio							x							
Häkinvaaran koulu							x	x						
Rantaviirin ratkaisu								x	x					
Uimahalli										x	x			
<i>Kaupunginhallitus tilapalvelukeskusta)</i>	<i>(ilman</i>	594	-800	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400
Koneet ja kalusto, konsernihallinto			-15											
Osakkeet ja osuudet		594	-300											
Tietohallinnon investoinnit			-435	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400
Personec F			-50											
Sivistyslautakunta		-133		-125	-4 075	-311	-230	-125	-125	-125	-125	-125	-125	-125
Koulutuspalvelut		-19		-25	-3 525	-211	-130	-25	-25	-25	-25	-25	-25	-25
Koneet ja kalusto, koulutuspalvelut		-19		-25	-3 525	-211	-130	-25	-25	-25	-25	-25	-25	-25
Varhaiskasvatus		-114			-450									
STE Analytics		-40												
Koneet ja kalusto, varhaiskasvatus		-74			-450									
Ruoka- ja puhtauspalvelut				-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Koneet ja kalusto, ruoka- ja puhtauspalvelut				-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	TS 2031	TS 2032	TS 2033		
Hyvinvointilautakunta	-981	-705	-1 043	-338	-1 890	-1 715	-150	-750	-950	-150	-150	-150	-150	-150
Liikuntapalvelut	-257	-510	-760	-150	-1 800	-1 650	-100	-700	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Ounasvaaran liikuntapuisto		-50	-50	-100	-1 000	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Keskusurheilukentän kunnostus		-150	-100					-300						

Liikuntapaikat, lähiliikuntapaikat ja kulttuuripai	-257	-50	-150	-50	-150	-150	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Ulkoliikuntapaikkojen valaistuksen uusiminen		-150	-150									
Ounashallin peruskorjaus		-110	-110			-500						
Ounasvaaran rullaradan rakentaminen (JTF-raho			-200									
Korkalovaaran kentän kunnostus						-150						
Korkalovaaran ladun kunnostus						-50						
Susivoudin kentän kunnostus						-150			-300			
Saarenkylän kentän kunnostus									-800			
Vennivaaran liikuntapaikat						-300						
Ounasrinteen kentän kunnostus									-150			
Kulttuuripalvelut	-580	-140	-265	-170	-90	-65	-50	-50	-850	-50	-50	-50
Korundi-valaistuksen uusiminen			-100									
Koneet ja kalusto, kirjasto	-37	-50	-60	-100								
Taidemuseon taidehankinnat	-49	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Koneet ja kalusto, maakuntamuseo		-40	-40									
Soitinhankinnat			-15	-20	-40	-15						
Kirjastoauto	-493											
Maakuntamuseon perusnäyttelyn uusiminen									-800			
Nuorisopalvelut		-55	-18	-18								
Koneet ja kalusto, nuorisopalvelut			-18	-18								

Liikennepuisto		-55											
Sote		-144											
Koneet ja kalusto, perusturva		-144											
Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	TS 2031	TS 2032	TS 2033	
Tekninen lautakunta	-10 100	-14 460	-10 967	-10 500	-11 000	-11 000	-11 000	-11 500	-11 500	-12 000	-12 000	-12 000	
Katujen peruskorjaus ja katuvalot	-3 226	-3 400	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200	-5 900	-7 200	-8 300	-8 800	-8 800	-8 800	
Kemijoen ranta, Vt4-Jätkänkynttilä-Inapolku-Yliopi		-1 700	-1 400	-1 200		-1 200							
Maan hankinta	-1 532	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	
Myllymäentien kiertoliittymä (ELY)			-1 000										
Jääskeläisen teollisuusalueen rakentaminen			-700										
Puistorakentaminen	-475	-425	-475	-475	-475	-475	-475	-475	-475	-475	-475	-475	
Saarenkolmion kaava-alue	-169	-1 660	-400		-100								
Hulevesilinjan katutyöt (Paljetie, Alakorkalontien jkpp, Pap)		-400	-400										
Katujen päällystäminen	-404	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	
Liikenne- ja yl.alueiden suunnittelu	-433	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	
Ympäristörakentaminen	-327	-275	-325	-325	-325	-325	-325	-325	-325	-325	-325	-325	
Jalankulku- ja pyörätiet	-563	-300	-300	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	
Elinkaarta pidentävät korjaustoimenpiteet	-316	-300	-300	-300	-200								
Napapiirin kaava-alueen rakentaminen		-1 200	-300		-300	-1 400							
Kaavat ja selvitykset	-46	-200	-167	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	
Yleiskaava	-6	-100	-100	-100									

Tulvatorjunta rakenteet ja varusteet	kiinteät	-78	-100	-100				
Mäntyvaaran rakentaminen	kaava-alueen		-0	-0	-0	-1 000	-0	-800
Teollisuustien peruskorjaus					-1 500		-500	
Valtakadun peruskorjaus		-1 140	-1 100		-700	-600		
Kemijoen WC	ranta, Konttisenp.		-100		-300			
Pöyliönrannan rakentaminen	kaava-alueen					-900		-1 100
Ounasrinteentien peruskorjaus		-317					-1 500	
Metlan kiinteistön purku			-400					
Vennivaaran kaava-alue		-1 067	-1 000					-1 100

